

Skuodo rajono
savivaldybė

Strateginis plėtros planas

2025–2034

SANTRUMPOS

AE	Atominė elektrinė
AEI	Atsinaujinantys energijos ištekliai
AJC	Atviras jaunimo centras
AM	LR aplinkos ministerija
APM	Skuodo amatų ir paslaugų mokykla
APVA	LR AM Aplinkos projektų valdymo agentūra
BO	Bendruomeninė organizacija
BP	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas
BVP	Bendrasis vidaus produktas
CS	Civilinė sauga
CŠVT	Centralizuotas šilumos ir vėsimo tiekimas
DAG	Darbingo amžiaus gyventojai
DFP	Daugiametė finansinė programa
ES	Europos Sąjunga
IU	Ikimokyklinis ugdymas
JO	Jaunimo organizacijos
GKI	Gyvenimo kokybės indeksas
GMP	Greitoji medicinos pagalba
KC	Kultūros centras
KPPP	Kelių priežiūros ir plėtros programa
KR	Klaipėdos regionas
KRPP	Klaipėdos regiono plėtros planas
LNKC	Lietuvos nacionalinis kultūros centras
LRV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
MMA	Minimalus mėnesinis atlyginimas
MI	Materialinės investicijos
Mosėdžio PSPC	VšĮ Mosėdžio pirminės sveikatos priežiūros centras
MTEP	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
MVĮ	Mažos ir vidutinės įmonės
MVVG	Miesto vietos veiklos grupė
NT	Nekilnojamasis turtas
NVO	Nevyriausybinių organizacijų
PGT	Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba
proc. p.	Procentinis punktas
SADM	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM	LR sveikatos apsaugos ministerija
SB	Savivaldybės biudžetas
SIC	VšĮ Skuodo informacijos centras
Skuodo PSPC	VšĮ Skuodo pirminės sveikatos priežiūros centras
Skuodo KKSC	Skuodo rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras
SSGG	Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė
SPDG	Strateginio planavimo darbo grupė
SPP	Strateginis plėtros planas
SUC	Specialiojo ugdymo centras
Sveikatos centras	Skuodo sveikatos centras
SVV	Smulkusis ir vidutinis verslas
TLK	Teritorinė ligonių kasa
TUI	Tiesioginės užsienio investicijos
VB	Viešoji biblioteka
VLK	Valstybinė ligonių kasa
VSB	Visuomenės sveikatos biuras
VRM	LR vidaus reikalų ministerija
VVG	Vietos veiklos grupė

TURINYS

SANTRUMPOS	2
I. BENDROJI INFORMACIJA	4
1.1. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 METŲ STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PLANAVIMO LAIKOTARPIS	4
1.2. AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ	5
II. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIDINIŲ IR IŠORINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ.....	14
2.1. GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	14
2.1.1. Geografinė padėtis ir pozicionavimas šalyje.....	14
2.1.2. Demografiniai rodikliai	16
2.2. EKONOMINĖ IR VERSLO APLINKA	20
2.2.1. Ekonominiai rodikliai ir verslas	20
2.2.2. Darbo rinka.....	25
2.2.3. Žemės ūkis	28
2.2.4. Turizmas ir rekreacinė aplinka.....	33
2.2.5. Statyba ir gyvenamasis fondas	38
2.3. ŠVIETIMAS, SPORTAS, KULTŪRA	40
2.3.1. Švietimas	40
2.3.2. Sportas.....	50
2.3.3. Kultūra	52
2.4. SOCIALINĖ APLINKA.....	65
2.4.1. Sveikatos priežiūra	65
2.4.2. Socialinė apsauga	72
2.4.3. Viešasis saugumas.....	75
2.4.4. Jaunimas.....	80
2.4.5. Nevyriausybinės organizacijos.....	81
2.5. INFRASTRUKTŪRA.....	86
2.5.1. Transportas ir susisiekimas	86
2.5.2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	88
2.5.3. Energetinė infrastruktūra.....	91
2.6. APLINKOS APSAUGA	93
2.7. VIEŠASIS VALDYMAS	96
2.8. GYVENTOJŲ APKLAUSOS REZULTATAI.....	99
III. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ.....	102
IV. PAGRINDINĖS SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS PROBLEMOS	118
V. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA	119
VI. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS PLĖTROS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	120
VII. PRIEMONIŲ PLANAS	121
VIII. FINANSAVIMO PLANAS	125
IX. SVARBIAUSI SAVIVALDYBĖS INVESTICINIAI PROJEKTAI.....	126
X. STEBĖSENOS RODIKLIŲ VERTINIMO KRITERIJAI	128
XI. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA	132
PRIEDAI	135

I. BENDROJI INFORMACIJA

1.1. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 M. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PLANAVIMO LAIKOTARPIS

Skuodo rajono savivaldybės taryba 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T9-216 patvirtino Skuodo rajono savivaldybės 2020–2025 m. SPP tarpinę įgyvendinimo ataskaitą ir nutarė 2024 m. pradėti Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP rengimo procedūras. Priežastys – nuo 2023 m. pasikeitė Strateginio valdymo įstatymas ir Strateginio valdymo metodika. Skuodo rajono savivaldybės 2020–2025 m. SPP struktūra ir iš dalies turinys nebeatitinka pasikeitusių teisės aktų reikalavimų. Atlikus analizę ir parengus ataskaitą, matyti, kad vieni SPP tikslai yra įgyvendinti, kiti – iš dalies įgyvendinti, todėl nuspręsta metais anksčiau pradėti rengti Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP. Rengiant Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP projektą, laikomasi nuostatos užtikrinti Skuodo rajono savivaldybės 2020–2025 m. SPP tęstinumą.

Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP tikslas – nustatyti savivaldybės vaidmenį šalies kontekste bei suformuluoti plėtros perspektyvas, siekiant nukreipti viešąsias ir privačias investicijas į didžiausią pridėtinę vertę teikiančių priemonių įgyvendinimą.

Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP parengtas remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 patvirtinta Strateginio planavimo metodika (aktualia versija).

Vadovaujantis Skuodo rajono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Skuodo rajono savivaldybės 2024 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T9-201, 6 punktu, Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP rengiamas 10 m. laikotarpiui.

Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP nuostatos yra suderintos su Klaipėdos regiono 2022–2030 m. plėtros plano nuostatomis.

Į Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP rengimo procesą buvo įtraukti vietos gyventojai. 20 proc. darbo grupių narių buvo visuomenės atstovai. Rengėjai lankėsi visose seniūnijose ir susitiko su vietos gyventojais, išklaušė jų pasiūlymus. Buvo atlikta gyventojų apklausa, tačiau gyventojai nebuvo aktyvūs, gauti rezultatai nėra reprezentatyvūs. Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP rengimo laikotarpiu visa informacija skelbta Savivaldybės interneto svetainėje, o parengtas projektas pateiktas visuomenei.

1.2. AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

Teisės aktų analizės tikslas yra apžvelgti savivaldybei aktualius strateginio planavimo dokumentus, jų prioritetus ir tikslus, ir jų nuostatas perkelti į Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP. Strateginio planavimo dokumentų sistema apima ilgalaikes ES ir LR planavimo dokumentų nuostatas, kurios perkeliamos į trumpesnės trukmės planavimo dokumentus, savivaldybių strateginio planavimo dokumentus. Savivaldybių SPP rengia savivaldybių administracijos, tvirtina savivaldybių tarybos.

Pagrindiniai planavimo dokumentai, apimantys ES ir LR planavimo dokumentus, aktualūs laikotarpiui iki 2030 m., yra šie: „Europa 2030“, 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programa, Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas, Valstybės ateities vizija „Lietuva 2050“, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, 2022–2030 m. Regionų plėtros programa, 2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros planas.

Europa 2030 apžvelgiami iššūkiai, su kuriais ES gali susidurti laikotarpiu iki 2030 m., ir siūlomi jų sprendimo būdai. Dokumente pateikta išvada, kad 2010–2030 m. laikotarpiu ES turės imtis plataus užmojo užduočių: jai teks suartinti ES valstybes nares ir jų piliečius, atnaujinti Europos ekonominį ir socialinį modelį, kai vidinės ir išorinės jėgos kelia pavojų jo tvarumui, sukurti žinių visuomenę suteikiant daugiau galių individui, išgauti kuo daugiau naudos iš besikeičiančių demografinių tendencijų ir imigracijos, energijos trūkumą bei klimato kaitą paversti visuomeninio ir ekonominio vystymosi galimybėmis, rasti tinkamą laisvės ir saugumo pusiausvyrą bei padėti kurti tokį pasaulį, kuriame būtų galima saugiai propaguoti ES vertybes ir interesus. Teigiama, kad norint įgyvendinti šias užduotis, būtina, kad pasikeistų nacionalinių vyriausybių požiūris į ES. Šalys narės turi susitelkti ne vien į savo interesus, bet ir į bendrus ES ilgalaikius tikslus, neužsisiklęsti ir nesusitelkti vien tik į nacionalinius tikslus, bet ilgalaikių interesų siekti europiniu lygiu.

Pagrindiniai prioritetai apima šias sritis:

✓ *Žalioji pertvarka ir klimato kaitos švelninimas.* Skatinama atsinaujinančių energijos šaltinių plėtra, anglies dvideginio išmetimo mažinimas ir ekologinis sąmoningumas.

✓ *Skaitmeninimas.* Europos skaitmeninės infrastruktūros stiprinimas, technologinių inovacijų plėtra ir visuomenės skaitmeninis švietimas.

✓ *Socialinė lygybė ir įtrauktis.* Dėmesys lygybei tarp socialinių grupių, užtikrinant prieigą prie paslaugų ir švietimo.

✓ *Ekonominė konkurencija.* ES kaip pasaulinės ekonominės galios pozicionavimas, tvaraus ekonomikos augimo skatinimas.

Svarbu atsižvelgti į šiuos prioritetus, ypač žaliosios pertvarkos ir skaitmeninimo srityse, nes jie taps esminėmis ateities konkurencingumo sąlygomis.

2021–2027 m. daugiametė finansinė programa. Iki šiol parengtos šešios daugiametės finansinės programos, įskaitant 2021–2027 m. DFP. Pagal Lisabonos sutartį, DFP iš tarpinstitucinio susitarimo tapo reglamentu. Taikant DFP, nustatyta mažiausiai penkerių metų laikotarpiui, užtikrinama, kad ES išlaidos būtų planingai plėtojamos neviršijant jos nuosavų išteklių.

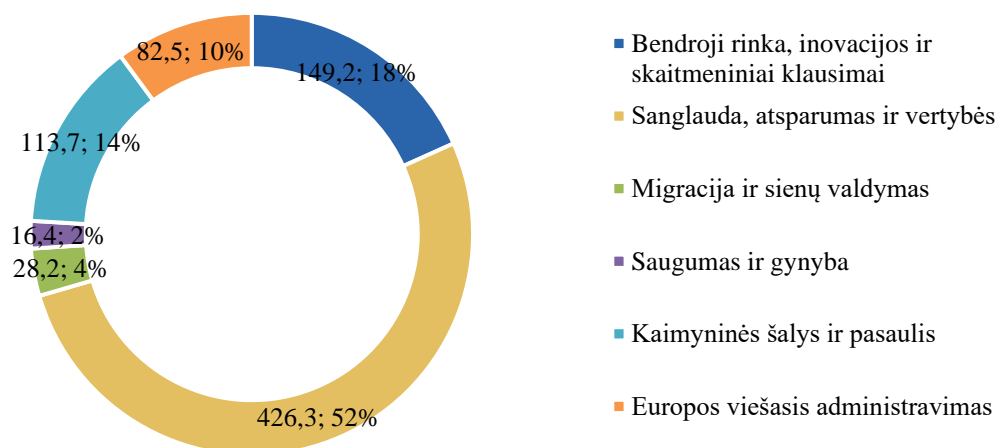
Išskiriamos pagrindinės investicijų kryptys:

✓ *Europos žaliasis kursas (Green Deal):* ES biudžeto dėmesys nukreiptas į ekologines reformas ir perėjimą prie tvarios ekonomikos.

✓ *Skaitmeninė Europa:* Investicijos į inovacijas, tyrimus ir plėtrą, skaitmeninių sprendimų kūrimą.

✓ *Sanglauda ir regionų plėtra:* Parama mažiau išsivysčiusiems regionams ir sanglaudos tarp ES regionų stiprinimas.

Svarbu planuoti projektus, kurie atitiktų šias investicijų kryptis, siekiant pritraukti finansavimą ir įgyvendinti regiono plėtros tikslus.

1.2.1. pav. 2021–2027 m. DFP pagrindinės išlaidų sritys (einamosiomis kainomis), mlrd. Eur
Šaltinis: sudaryta autorių pagal 2021–2027 m. DFP

Remiantis 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis dėl 2021–2027 m. DFP ir ES ekonomikos gaivinimo priemonės, numatoma, kad išmokos Lietuvai 2021–2027 m. sieks apie 17,1 mlrd. Eur, iš jų: 2021–2027 m. Sanglaudos politikos įgyvendinimui numatoma apie 6,019 mlrd. Eur, iš Teisingos pertvarkos fondo – apie 274 mln. Eur; žemės ūkio finansavimui – apie 5,61 mlrd. Eur, finansavimas Ignalinos AE uždarymo projektui 552 mln. Eur, Kaliningrado specialiosios tranzito schemos įgyvendinimui – 201 mln. Eur. Iš ES ekonomikos gaivinimo priemonės dotacijų dalies Lietuvai numatyta 2,3 mlrd. Eur.

2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos biudžetas – beveik 8 mlrd. Eur, kuriuos sudaro Europos regioninės plėtros, Europos socialinio fondo, Sanglaudos ir Teisingos pertvarkos fondų lėšos, skirtos ilgalaikės ekonominės ir socialinės gerovės bei Lietuvos ekonomikos atsparumo ir konkurencingumo užtikrinimui. Atsižvelgiant į LRV programą ir ES Bendrųjų nuostatų reglamente nustatytus politikos tikslus, investicijos pagal 2021–2027 m. ES fondų programą nukreipiamos į šias pagrindines sritis:

- ✓ inovacijas ir skaitmeninimą, mokslo ir verslo bendradarbiavimą, žinių komercializavimą;
- ✓ švietimą, įgūdžių formavimą, kvalifikuotą darbo jėgą, gebančią diegti inovacijas ir reaguoti į besikeičiančius poreikius, kartu sprendžiant socialinės atskirties iššūkius;
- ✓ žaliają transformaciją – atsinaujinančių energijos šaltinių, darnaus judumo ir žiedinės ekonomikos skatinimą;
- ✓ sveikatos sistemų atsparumo didinimą;
- ✓ pažangų, saugų ir įvairiarūši susisiekimą, įskaitant tarpvalstybinio, nacionalinio ir regionų judumo gerinimą;
- ✓ tvarų ir integruotą miestų ir regionų vystymą, grįstą konkretais regiono sprendimais dėl patrauklumo ir ekonominio potencialo didinimo, investicijų pritraukimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.

Energetika – skirta energijos vartojimo efektyvumo namų ūkiuose, neprijungtuose prie centralizuotų šilumos tiekimo tinklų, didinimui, viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimui, centralizuoto šilumos, karšto vandens ir vėsumos tiekimo sistemų energijos vartojimo efektyvumo didinimui, daugiabučių renovacijai, energijos vartojimo efektyvumo pramonės įmonėse didinimui, elektros energijos gamybos iš AEI ir energijos kaupimo sprendimų diegimo namų ūkiuose skatinimui, AEI panaudojimo šilumos ir vėsumos gamybos CŠVT sektoriuje didinimui, AEI diegimo pramonės įmonėse skatinimui, išmaniosioms energijos sistemoms – 1156 mln. Eur.

Transportas TEN-T (transeuropinis transporto tinklas) tinklas ir darnus judumas – skirta geležinkelių modernizavimui, geležinkelių transporto skaitmeninimui, kelių modernizavimui, kelių transporto skaitmeninimui, daugiaryšio transporto infrastruktūrai, regioninių jungčių su TEN-T

modernizavimui, dviračių ir pėsčiųjų takų infrastruktūros plėtrai, tvariam judumui mieste – 990 mln. Eur.

Regionai – skirta vietos bendruomenių skatinimui, bendruomenių socialinių verslų skatinimui, bendruomenės vietos plėtros užtikrinimui, viešųjų paslaugų prieinamumui miestuose, regionų centrų gerinimui, viešųjų paslaugų prieinamumui, privačių investicijų į regionus skatinimui – 828 mln. Eur.

Socialinė įtrauktis – skirta palankių sąlygų neturinčių asmenų integravimui, lygių galimybių ir aktyvaus dalyvavimo visuomenėje skatinimui, institucinės globos pertvarkai, kompleksinių paslaugų šeimoms vystymui, paslaugų vaikams prieinamumo didinimui, priklausomybių turinčių asmenų reintegracijai, ilgalaikės priežiūros sistemos plėtrai, socialinio būsto plėtrai, socialinės gerovės paslaugų plėtrai, socialinės srities paslaugų ir pagalbos sistemos stiprinimui – 709 mln. Eur.

Aplinka ir klimato kaita – skirta potvynių valdymo rizikos priemonėms, krantų tvarkymo priemonėms, meteorologinių ir hidrologinių stebėjimų, miško gaisrų aptikimo sistemoms, žiedinei ekonomikai, gamtos apsaugai ir biologinei įvairovei, vandentvarkai – 947 mln. Eur.

Mokslas ir inovacijos – skirta mokslinio potencialo stiprinimui, startuoliams, mokslo inovacijoms, MTEP, mokslo ir verslo bendrystei, inovacijoms viešajame sektoriuje – 650 mln. Eur.

Švietimas – skirta pradiniam ir pagrindiniam ugdymui, aukštajam mokslui, IU ir priežiūrai, suaugusiųjų švietimui ir profesiniam mokymui – 542 mln. Eur.

Sveikata – skirta sveikatos prevencinių priemonių skatinimui, pirminės sveikatos priežiūros stiprinimui, aukštos kokybės specializuotos sveikatos priežiūros prieinamumo gerinimui, ilgalaikės priežiūros paslaugų sistemos plėtrai, sveikatos specialistų pasiūlos užtikrinimui, greitosios medicinos pagalbos paslaugų modernizavimui – 531 mln. Eur.

Verslas – skirta TUI pritraukimui, SVV augimui ir plėtrai, MVĮ eksporto plėtrai, darbuotojų ir MVĮ prisitaikymui prie rinkos pokyčių, verslo skaitmeninimui ir gamybos automatizavimui – 535 mln. Eur.

Skaitmeninimas ir skaitmeninis junglumas – skirta inovatyvioms technologijoms, atviriems duomenims MVĮ skaitmeninimui, ryšio tinklų plėtrai – 154 mln. Eur.

Darbo rinka – skirta bedarbių įsidarbinimo galimybių didinimui, neįgaliųjų užimtumo skatinimui, vyresnio amžiaus žmonių įdarbinimui, savarankiško užimtumo skatinimui, socialinio dialogo ir saugesnės darbo aplinkos skatinimui – 320 mln. Eur.

Kultūra – skirta kultūros ir kūrybinių industrijų skatinimui, kultūros objektų modernizavimui, privačių kultūros paveldo objektų pritaikymui visiems – 126 mln. Eur.

Programos lėšos suplanuotos, atsižvelgiant į poreikį mažinti šalies regioninius skirtumus.

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ parengta ir grindžiama žmonių siūlymais ir mintimis. Per tūkstantis idėjų virto šalies raidos dvidešimtmetį apimančiu dokumentu. Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ – tai valstybės vizija ir raidos prioritetai bei jų įgyvendinimo kryptys iki 2030 m. ir pagrindinis planavimo dokumentas, kuriuo turi būti vadovaujama priimančiosios strateginius sprendimus ir rengiant valstybės planus ar programas.

„Lietuva 2030“ vizija – Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti. Tai šalis, kurioje skatinamas žmonių kūrybiškumas, saviraiška ir kurios gerovę kuria atsakingi, kūrybingi ir atviri žmonės. „Lietuva 2030“ paskirtis – kurti tokią aplinką, kuri sudarytų sąlygas skleisti pažangos vertybėms. Joje išskiriamos trys esminės pažangos sritys – visuomenė, ekonomika ir valdymas.

Sumani visuomenė. Asmeninis ir ekonominis saugumas ir veiklumas, tolygesnis pajamų pasiskirstymas, švari aplinka, socialinė ir politinė įtrauktis, galimybės mokytis ir tobulinti savo gebėjimus.

Sumani ekonomika. Tvarus ekonomikos augimas, kuriamas remiantis technologijų pažanga, žiniomis ir ekologiniu atsakingumu. Skatinamas perėjimas prie ekologiškai tvarių sprendimų.

Sumani valdžia. Efektyvus valdymas, grindžiamas technologijų ir inovacijų taikymu, taip pat piliečių įtraukimas į sprendimų priėmimą (žr. 1.2.2 pav.).

Įgyvendinant „Lietuva 2030“ nuostatas, svarbu inicijuoti švietimo įstaigų modernizavimo programas, kuriose dėmesys būtų skiriamas inovacijų, STEM (*science, technology, engineering, maths*) disciplinų (mokslas, technologijos, inžinerija, matematika) ugdymui. Taip pat svarbu įtraukti piliečius į strateginio planavimo procesus.

SUMANI VISUOMENĖ	SUMANI EKONOMIKA	SUMANUS VALDYMAS
• laiminga visuomenė, kuri yra atvira kiekvieno piliečio idėjoms (kūrybingumas) • atvira naujovėms ir iššūkiams (atvirumas) • solidari, savivaldi ir politiškai brandi (atsakomybė)	• lanksti ir gebanti konkuruoti pasaulyje (atvirumas) • aukštą pridėtinę vertę kurianti ekonomika, grindžiama žiniomis, inovacijomis, verslumu (kūrybingumas) • pasižyminti socialiniu atsakingumu bei „žaliuoju“ augimu (atsakomybė)	• atviras ir skatinantis dalyvauti (atvirumas) • rezultatyvus, atitinkantis visuomenės poreikius ir užtikrinantis geros kokybės valdymo paslaugas (atsakomybė) • kompetentinga ir priimanti kryptingus strateginius sprendimus valdžia (kūrybingumas)

1.2.2. pav. Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ vizijos

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“

2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas – Lietuvos nacionalinių prioritetų pagrindas. Pagrindinės jo nuostatos:

Tvari ekonomika. Tvarus ekonomikos augimas, mažinant priklausomybę nuo iškastinių energijos šaltinių, įdiegiant atsinaujinančios energijos šaltinius.

Socialinė sanglauda. Socialinės atskirties mažinimas, dėmesys socialinės infrastruktūros prieinamumui visiems gyventojams.

Inovacijų ir tyrimų stiprinimas. Investicijos į mokslo ir technologijų plėtrą, tyrimus ir inovacijų diegimą tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose.

Svarbu šias nuostatas perkelti į rengiamą Skuodo rajono savivaldybės strateginį plėtros planą. Ypač aktuali klimato kaitos ir atsinaujinančios energijos plėtros sritis, taip pat inovacijų įtraukimas į vietos ekonomikos vystymą, o įgyvendinant šias nuostatas būtina rengti inovatyvius projektus, kurie skirti vietos verslui skatinti, pvz., teikti paramą smulkiesiems verslininkams ir ūkininkams kurti inovatyvius sprendimus žemės ūkyje, pramonėje ir turizme. Taip pat svarbu investuoti į socialinę infrastruktūrą, kad būtų užtikrinta kokybiška sveikatos ir švietimo paslaugų prieiga.

Valstybės ateities vizija „Lietuva 2050“ dar ilgesnio laikotarpio strategija, nustatanti ilgalaikį tikslą ir viziją šalies vystymuisi iki 2050 m. Ši vizija siekia sukurti ilgalaikę perspektyvą ir nuolatinį tikslą, kaip pagerinti šalies ekonomiką, socialinę gerovę, aplinkos tvarumą ir kitus svarbius aspektus. Strategijoje išskirtos pagrindinės ateitį formuojančios globalios tendencijos:

Didėjantis demografinis disbalansas – prognozuojama, kad, vyraujant dabartinėms tendencijoms, iki 2050 m. Lietuvos gyventojų skaičius sumažės iki 2,2 mln. (apytikriai).

Klimato kaita ir planetos ekosistemų krizė – klimato kaitos poveikis skatina ES ir kitas Vakarų valstybes siekti žaliosios pertvarkos – t. y. kompleksinės ekonomikos transformacijos, siekiant poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m. Norėdamos įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, ES valstybės narės (tarp jų ir Lietuva) įsipareigojo reformuoti savo energetikos, pramonės, transporto, statybų, atliekų tvarkymo bei žemės ir miškų ūkio sektorius, keisti vyraujančią vartotojų visuomenės požiūrį į gamtinę aplinką ir jos problemas.

Spartėjanti technologinė raida – spartėjant lūžio technologijų, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ar kvantinės kompiuterijos, raidai, jų poveikis gali radikaliai pakeisti žmonių gyvenimo

būdą – tiek tarpusavio santykius, darbo rinką, tiek ekonominio konkurencingumo parametrus, verslo modelius, grėsmių nacionaliniam ir asmeniniam saugumui pobūdį ir valdysenos sistemas.

Geopolitiniai poslinkiai – ateityje Lietuvai bus ypač svarbu įsitraukti į Europos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendradarbiavimą ir jį palaikyti ginant ir atnaujinant demokratinėmis vertybėmis grindžiamą pasaulio tvarką. Lietuvai bus svarbu kartu su partneriais formuoti ateities saugumo architektūrą, nepalijaujama rūpintis savo atsparumu.

Demokratijų nuosmukis ir auganti nelygybė – daugiau nei pusė pasaulio gyventojų gyvena autoritarinėse valstybėse. Šalyse menksta demokratijos kokybė, ryškėja visuomenės poliarizacija, daugelyje valstybių stiprėja gyventojų nepasitenkinimo demokratijos veikimu jausmas, nusivilta šios sistemos gebėjimu užtikrinti viešosios politikos rezultatus. Šalyse, kur jauni žmonės patiria mažiau sunkumų ieškodami darbo, turi mažiau skolų, gali įsigyti būstą, rečiau susiduria su korupcijos ar diskriminacijos apraiškomis teisėsaugoje ar gaudami viešąsias paslaugas, jaunimo pasitenkinimas demokratija gana aukštas. Lietuva patenka tarp tų valstybių, kurių apie pusę gyventojų yra patenkinti demokratijos veikimu, o Lietuvos jaunimas labiau ja patenkintas nei vyresni žmonės. Nepasitenkinimas siejamas su nepasitikėjimu valdžios institucijomis ir tuo, kaip demokratija veikia praktiškai, kaip geba atliepti žmonių socialinius lūkesčius.

Siekiant ne vien greitai reaguoti į pokyčius, bet ir aktyviai kurti savo ateitį, buvo sukurta ilgalaikė, bendram darbui įkvepianti Lietuvos ateities vizija, kurią padėjo suformuoti hipotetiniai valstybės pažangos scenarijai. Keturi scenarijai konstruoti tarp dviejų pasirinktų ašių:

✓ pirmoji – demokratijos kokybė: nuo silpnos demokratijos ir fragmentuoto, konfrontuojančio pasaulio iki klestinčios ir atsparios demokratijos Lietuvoje bei didelėje pasaulio dalyje;

✓ antroji – Lietuvos švietimo būklė: nuo sustabarėjusios iki puikios kokybės švietimo.

Lietuva, įgyvendinusi savo ateities viziją 2050-aisiais, yra atspari ir klestinti valstybė, kurios žmonės – pilietiški ir jaučia gyvenantys gerą bei prasmingą gyvenimą:

Šiai vizijai pasiekti numatytos valstybės vystymosi kryptys (žr. 1.2.3 pav.).

1.2.3. pav. Valstybės ateities vizija ir vystymosi kryptys

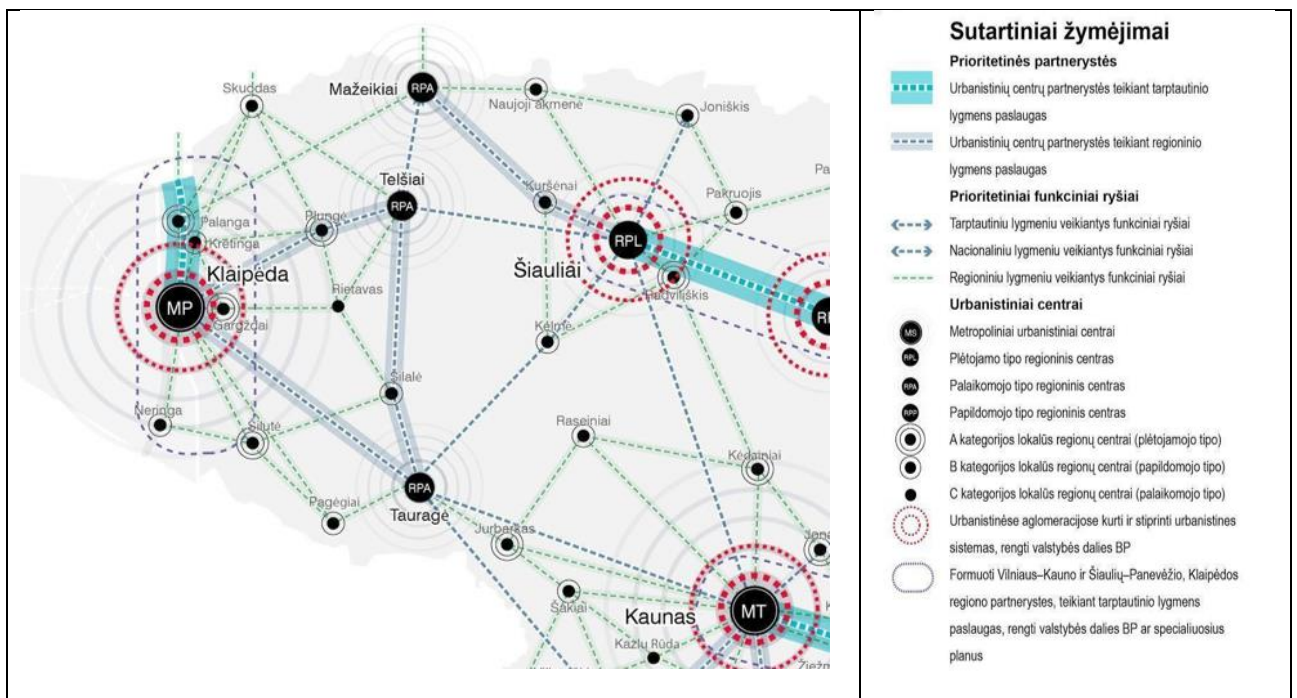
Šaltinis: Valstybės ateities vizija „Lietuva 2050“

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas pagrindinis šalies teritorijų planavimo dokumentas, kuriame nustatoma ilgalaikė šalies teritorijos vystymo perspektyva, jo suformuluoti sprendiniai galios iki 2030 m., o pasiūlyta vizija – iki 2050 m. BP numatyta, kaip artimiausių dešimtmetį vystysis ir formuosis miestai, kur bus plėtojama infrastruktūra, o kur labiau puoselėjama gamta, skatinama rekreacija bei turizmas. Tai galimybių planas regionams, išryškinantis skirtingų savivaldybių stipriausias puses. BP apima ir tarpusavyje suderina daug sričių – verslo, turizmo, žemės ūkio, rekreacijos, aplinkos ir kultūros paveldo apsaugos, infrastruktūros, siekia spręsti socialines ir ekonomines problemas, tarp jų ir aprūpinimo būstu, naujų darbo vietų kūrimo. BP yra

kompleksinis ir privalomas dokumentas, užtikrinantis tvarią visų veiklos rūšių plėtrą ir pusiausvyrą valstybės teritorijoje, kryptingą ir pagrįstą erdvinę raidą.

Valstybės konkurencingumui tarptautiniame kontekste stiprinti ir šalies urbanistinių centrų gyvybingumui skatinti BP pasitelkiamas partnerystės principas. Partnerystės tarp urbanistinių centrų, regionų, savivaldybių grindžiamas funkcinio bendrumu ir papildomumu. Skuodo rajonas patenka į urbanistinių centrų Klaipėda–Telšiai–Tauragė partnerystės ribas – *Vakarų Lietuvos Partnerystės grupę*. Šioje partnerystėje dalyvauja ne tik įvardinti urbanistiniai centrai, bet įtraukiami ir funkciniais ryšiais susiję aplinkiniai urbanistiniai vienetai bei teritorijos (Palanga, Kretinga, Plungė, Rietavas, Gargždai, Šilutė, Šilalė, Neringa). Numatoma prioritetą teikti regionų stiprinimui telkiant paslaugas, išteklius ir infrastruktūrą, vadovaujantis papildomumo principu, pritraukiant investicijas, skatinant urbanistinės struktūros gyvybingumą, gerinant gyvenimo kokybę, pasiekiamumą ir junglumą. Šioje teritorijoje vyraujantys išteklių – jūriniai, rekreaciniai, pramonės ir ekonominiai, bioprodukcinio ūkio, multimodalumo, o plėtros prioritetas – jūros ir sausumos veiklų ryšių stiprinimas ir teritorinė veiklų sklaida. Siekiant vientisos šalies urbanistinės struktūros ir pajūrio zonos integracijos į žemyninę Lietuvos dalį, numatyta stiprinti funkcinis ryšius tarp urbanistinių centrų Klaipėda–Telšiai–Šiauliai, numatyta intensyvesnės susisiekiimo jungties galimybė bei intensyvinti viešojo transporto maršrutų tinklą. Pažymėtina tai, kad šioje partnerystės grupėje prioritetinėmis, siekiant *kurortinės teritorijos statuso*, laikomos gyvenamosios vietovės: Rusnė–Kintai, Giruliai, Smiltynė, Smalininkai, Plateliai bei Skuodo rajono miesteliai: Barstyčiai ir Mosėdis. Taip pat numatyta stiprinti partnerystę tarp vakarų Lietuvos urbanistinių centrų ir vakarų Latvijos urbanistinių centrų (žr. 1.2.4 pav.).

1.2.4. pav. Nacionalinio ir regioninio lygmenų urbanistinė struktūra

Šaltinis: BP

Skuodas kaip urbanistinis centras priskiriamas B kategorijos lokaliniam centrui (papildomojo tipo, pakankamo potencialo) (dar priskiriama Neringa, Šilalė, Pagėgiai, Raseiniai, Naujoji Akmenė, Joniškis, Pakruojis, Kelmė, Šakiai, Kaišiadorys, Švenčionys, Prienai, Vilkaviškis, Birštonas, Lazdijai, Pasvalys, Kupiškis, Kuršėnai, Elektrėnai, Molėtai, Ignalina, Kretinga, Širvintos). Šiuose centruose plėtotina ekonominė veikla sietina su egzistuojančiu potencialu.

BP numatoma urbanistiniams centrams ir jų planuojamoms teritorijoms taikyti kompaktiškumo principus: kokybiškos vietinės paslaugos, urbanistinių teritorijų regeneracija, efektyvus mobilumas ir optimali susisiekiimo infrastruktūra, vietinė produkcija, intensyvus naudojimas, tankumas, darnus būstas, miestų žalios ir viešos erdvės (žr. 1.2.5. pav.). Šie principai svarbūs ilgalaikiam ir urbanistiniame ir teritorijų planavime, siekiant optimizuoti miesto formos

erdvinę dimensiją, ir įgyvendina darnaus vystymosi tikslą – pasiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs.

1.2.5. pav. Kompaktiškumo principai

Šaltinis: BP

Skuodo rajone, kaip ir kituose tokio tipo lokaliniuose centruose, prioritetą numatoma teikti *kokybiškų vietinių paslaugų, efektyvaus mobilumo ir susisiekimo, vietinės produkcijos, intensyvaus naudojimo ir tankumo* kompaktiškumo principams. Viešąsias investicijas būtina telkti specializuotų ekonominių veiklų rėmimui, vystant trūkstančių paslaugų tinklą, regeneruojant apleistas teritorijas, vystant bemotorio transporto infrastruktūrą, skatinant gyventojų iniciatyvumą ir bendruomeniškumą.

BP numatyta, kad, vystant *kaimo gyvenamąsias vietas, reikalinga:*

1. Diegti skaitmenines technologijas, skaitmeninti viešųjų paslaugų teikimą, efektyvinti jų veikimo greitį, kurti viešųjų, bendruomeninių paslaugų, vietinės rinkos, kultūrinių mainų platformas, išnaudoti švarios energijos ir mobilių paslaugų galimybes.

2. Išmaniųjų technologijų pagalba kurti efektyvias prekybos jungtis tarp miestų ir kaimų, ūkininkams suteikiant prieigą prie vietos rinkų ir prekybos tinklų.

3. Inicijuoti miestų ir kaimų partnerystes ir savivaldybių bendradarbiavimo mechanizmus, siekiant teikti viešas paslaugas ir skatinti vietos lygmens ir regionų darnų vystymą.

4. Plėtoti ne tik žemės ir miškų ūkio veiklą, bet ir turizmo paslaugas, amatus, statybą, remontą, trumpąsias maisto grandines, aplinkosaugą, viešąsias paslaugas, bendruomeninę veiklą, susisiekimo paslaugas.

5. Vystyti vietinius centrus (miestai ir kaimo gyvenamosios vietovės, užtikrinantys būtino poreikio paslaugas ir aptarnaujantys mažiausius teritorinius vienetus), kuriuose koncentruojamos administracinės, paslaugų ir aptarnavimo funkcijos. Kaimo gyvenvietėse viešosiomis investicijomis stiprinti kultūrinę ir bendruomeninę veiklą.

Didelis dėmesys skiriamas viešųjų paslaugų teikimui. BP sprendinių įgyvendinimas turi užtikrinti, kad:

✓ gyventojų, kurie *būtinojo poreikio paslaugas* iš gyvenamosios vietos pasieks *per 30 min.* (tankiai gyvenamose vietovėse – pėsčiomis; kitose – automobiliu), dalis kiekviename regione 2030 m. sudarys ne mažiau kaip 99 proc.;

✓ gyventojų, kurie ekonominiuose centruose sutelktas *darbo vietas ir paslaugas* (parduotuves, kultūros ir laisvalaikio objektus, finansinių paslaugų įstaigas) iš gyvenamosios vietos pasiekia *per 45 min.*, dalis kiekviename regione 2030 m. sudarys ne mažiau kaip 98 proc.;

✓ užtikrinti, jog *vaikų, nuo 3 m. iki privalomo ugdymo amžiaus*, dalyvaujančių IU programose, dalis 2030 m. pasiektų 95 proc.

Remiantis BP, iki 2030 m. prioritetą siūloma skirti socialinių paslaugų plėtrai institucijose ir tokių paslaugų teikimui namuose.

2022–2030 m. regionų plėtros programa siekia užtikrinti subalansuotą ir tolygų Lietuvos regionų vystymąsi, mažinant socialinę ir ekonominę atskirtį, skatinant vietos potencialo panaudojimą ir stiprinant regionų konkurencingumą. Pagrindiniai šios programos akcentai:

Ekonomikos augimo ir konkurencingumo skatinimas. Skatinamas inovacijų diegimas ir technologinis modernizavimas, siekiant didinti darbo našumą ir regionų patrauklumą investicijoms, ūkio veiklų diversifikacija, ypatingą dėmesį skiriant aukštos pridėtinės vertės sektoriams, tokiems kaip pramonė, informacinės technologijos, turizmas ir paslaugos.

Vietos potencialo panaudojimas. Skatinamas vietos išteklių ir galimybių panaudojimas regionų plėtrai, ypač žemės ūkio, amatininkystės, turizmo, kultūros ir kūrybinių industrijų srityse. Remiama vietos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtra, sudarant palankias sąlygas inovatyvioms verslo formoms bei kooperatyvams.

Regionų sanglauda ir socialinė gerovė. Siekiama mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus tarp regionų, ypatingą dėmesį skiriant regionams, kuriuose gyventojų pajamos, užimtumas ir socialinė infrastruktūra yra mažiau išplėtoti. Skatinamas prieinamų socialinių, sveikatos ir švietimo paslaugų tinklas visiems gyventojams, įskaitant atokias kaimo vietas.

Tvarios infrastruktūros ir mobilumo plėtra. Akcentuojama efektyvi transporto, energetikos ir informacinių ryšių infrastruktūra, kuri sudaro sąlygas tiek regionų viduje, tiek tarp jų užtikrinti mobilumą ir prieinamumą. Siekiama sukurti tvarią susisiekimo sistemą, palankią tiek gyventojų judėjimui, tiek ekonominės veiklos plėtrai.

Aplinka ir klimato kaitos švelninimas. Skatinamas klimato kaitos švelninimo priemonių diegimas regionuose, įskaitant atsinaujinančios energijos sprendimus ir efektyvų gamtos išteklių naudojimą. Pabrėžiama ekologinių ir aplinkosauginių iniciatyvų svarba, siekiant tvarios ir aplinkai draugiškos plėtros.

Partnerystės ir valdymo modeliai. Skatinamas savivaldybių bendradarbiavimas su privačiu sektoriumi, NVO ir bendruomenėmis, įtraukiant jas į regioninės plėtros procesus. Ypatingas dėmesys skiriamas miestų ir kaimų partnerystėms, siekiant darniai plėtoti teritorijas, užtikrinti viešųjų paslaugų prieinamumą bei palaikyti ekonominę veiklą.

2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros planas yra orientuotas į ilgalaikę ir subalansuotą šio svarbaus Lietuvos regiono ekonominę, socialinę ir aplinkosaugos plėtrą Klaipėdos mieste ir rajone, taip pat Kretingos, Neringos, Palangos, Skuodo ir Šilutės savivaldybėse, todėl plano tikslai apima įvairialypius tiek urbanistinius, tiek kaimiškuosius teritorinius vienetus. Svarbiausi šio plano prioritetai:

Ekonomikos stiprinimas ir regiono konkurencingumas. Klaipėdos regionas siekia tapti pramonės, logistikos ir transporto centru, pasinaudodamas Klaipėdos jūrų uosto galimybėmis bei regione veikiančiomis pramonės zonomis. Skatinama pritraukti aukštųjų technologijų, informacinių ir ryšių technologijų ir kitų inovatyvių sektorių investicijas, siekiant didinti regiono konkurencingumą tarptautinėje rinkoje. Stiprinamos jūrinės ir su jūra susijusios pramonės šakos, įskaitant laivų statybą, uosto plėtrą ir logistiką.

Turizmo ir paslaugų sektoriaus plėtra. Planuojama intensyviai plėtoti turizmą, remiantis regiono pajūrio ir pamario rekreaciniais ištekliais (Neringa, Palanga, Šilutės pamarys, Skuodo apylinkės). Skatinamos investicijos į turizmo infrastruktūrą ir paslaugų kokybės gerinimą. Pabrėžiama būtinybė išnaudoti regiono kultūros paveldą ir natūralius kraštovaizdžius turizmo plėtrai, kuriant traukos centrus ir kultūrinių renginių tradicijas.

Tvari transporto ir susisiekimo infrastruktūra. Klaipėdos regiono transporto infrastruktūros tobulinimas yra vienas iš svarbiausių plano akcentų, ypatingą dėmesį skiriant Klaipėdos uostui, krovinių tranzitui bei tarp miestiniams susisiekimui. Planuojama tobulinti geležinkelių, kelių ir vandens transporto jungtis, užtikrinant sklandų prekių judėjimą regione ir tarptautiniu mastu. Skatinama plėtoti viešąjį transportą bei alternatyvių transporto priemonių, tokių kaip dviračiai, naudojimą, siekiant didinti miestų ir miestelių mobilumą.

Socialinės infrastruktūros gerinimas. Stiprinama sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinių paslaugų kokybė, siekiant mažinti socialinę atskirtį ir skatinti gyventojų gerovę. Ypač akcentuojama sveikatos priežiūros įstaigų ir ligoninių tinklo modernizacija. Planuojamas aktyvus viešųjų paslaugų decentralizavimas, siekiant geriau aprūpinti kaimiškas vietas kokybiškomis paslaugomis, įskaitant ikimokyklinį ugdymą, socialinę pagalbą ir sveikatos paslaugas.

Aplinkosauga ir tvarumas. Klaipėdos regionas yra itin jautrus aplinkosaugos požiūriu, todėl ypatingas dėmesys skiriamas klimato kaitos švelninimo priemonėms, tvariai energijos gamybai ir ekosistemų apsaugai. Skatinamos atsinaujinančios energetikos plėtros galimybės (ypač vėjo energijos naudojimas pajūryje), efektyvus atliekų tvarkymas ir tvari žemės ūkio praktika.

Regioninės partnerystės ir bendradarbiavimas. 2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros plane svarbią vietą užima savivaldybių tarpusavio bendradarbiavimas, siekiant bendrų tikslų, tokių kaip viešųjų paslaugų plėtra ir infrastruktūros projektai. Aktyviai skatinamas partnerystės tarp vietos valdžios, verslo ir bendruomenių modelis, siekiant užtikrinti visuotinį dalyvavimą Klaipėdos regiono plėtros procesuose.

Regiono privalumai, tokie kaip uostas, jo plėtra, turizmo potencialas, inovatyvi pramonė bei jos plėtra, užtikrinant tvarų energijos ir gamtinių išteklių naudojimą, iškelia nemažus iššūkius, tačiau tuo pačiu suteikia ir unikalias galimybes regiono savivaldybėms.

II. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIDINIŲ IR IŠORINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ

Siekiant išgryninti Skuodo rajono savivaldybės problemas ir jų priežastis, buvo atlikta Skuodo rajono savivaldybės vidinių ir išorinių veiksnių analizė. Analizės metu nagrinėjamos tokios sritys: geografinė padėtis ir demografiniai rodikliai, pozicionavimas šalyje, pagrindiniai ekonominiai rodikliai, turizmas ir rekreacija, darbo rinka, verslo aplinka, žemės ūkis, statyba ir gyvenamųjų būstų fondas, turizmas ir rekreacinė aplinka, švietimas, sportas, kultūra, sveikatos priežiūra, socialinė apsauga, viešasis saugumas, jaunimo, bendruomeninių organizacijų ir nevyriausybinių sektoriaus situacija, aplinkos apsauga, transporto, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei energetinė infrastruktūra ir viešasis valdymas.

Vidinių ir išorinių veiksnių analizės metu Skuodo rajono savivaldybės duomenys vertinti lyginant Kretingos, Vilkaviškio ir Akmenės rajono savivaldybių duomenis bei Klaipėdos regiono ir Lietuvos Respublikos vidurkiai. Lyginamosios savivaldybės buvo atrinktos atsižvelgiant į BP nurodytą savivaldybių kaip urbanistinių centrų suskirstymą. Skuodo, Kretingos, Akmenės ir Vilkaviškio rajonų savivaldybės priskirtos B kategorijai. Duomenys vertinti analizuojant 2018–2022 m. arba 2019–2023 m. laikotarpį.

2.1. GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

Skuodo rajono savivaldybės geografinės padėties bei demografinės situacijos analizės apibendrinimas

Geografinė padėtis ir pozicionavimas šalyje	✓ Skuodo rajono savivaldybė – Lietuvos šiaurės vakarų savivaldybė, esanti Latvijos pasienyje. ✓ Savivaldybė suskirstyta į 9 seniūnijas ir 46 seniūnaitijas. ✓ Pagal Lietuvos savivaldybių indeksą ir GKI Skuodo rajono savivaldybė užima žemą poziciją.
Demografiniai rodikliai	✓ Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. gyveno 15 201 gyventojas, tačiau gyventojų skaičius tendencingai mažėja jau pastarąjį dešimtmetį. ✓ Demografinis senatvės koeficientas 2023 m. siekė 215, o medianinis gyventojų amžius – 50 m., tai rodo spartų visuomenės senėjimą. ✓ Prognozuojama, kad iki 2034 m. Skuodo rajono savivaldybėje gyventojų skaičius gali sumažėti penktadaliu, t. y. iki 11 841 gyventojų.

2.1.1. Geografinė padėtis ir pozicionavimas šalyje

Skuodo rajono savivaldybė – administracinis teritorinis vienetas Lietuvos šiaurės vakaruose, Klaipėdos apskrityje, prie Latvijos sienos. Skuodo rajono savivaldybės plotas – 911 km², tai sudaro apie 17,4 proc. Klaipėdos regiono ir apie 1,5 proc. Lietuvos teritorijos.

Didžioji dalis Skuodo rajono savivaldybės teritorijos yra Vakarų Kuršo aukštumoje, vakaruose – Pajūrio žemuma,

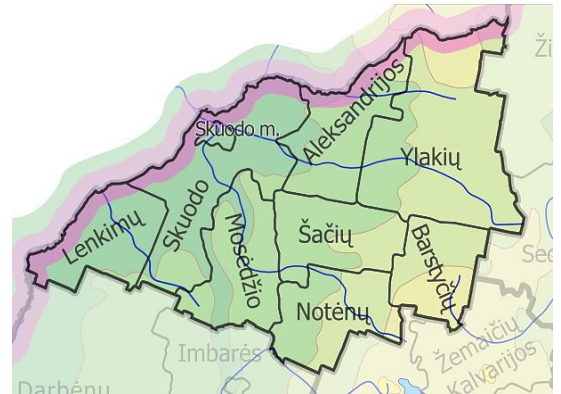
2.1.1.1. pav. Skuodo r. sav.
Šaltinis: Skuodo r. sav. administracija

pietryčiuose – Žemaičių aukštuma. Į pietus nuo Barstyčių yra aukščiausia savivaldybės vieta – 174 metrai virš jūros lygio.

Per savivaldybę teka upė Bartuva (su intakais Luoba, Erla), Apšė ir Šventoji. Skuodo rajono savivaldybėje miškai užima 19,8 proc. savivaldybės teritorijos. Didžiausi miškai – Margininkų, Večių, Laumių, Barstyčių. Vyrauja eglynai, pušynai. Svarbiausios naudingosios iškasenos – durpės, smėlis, žvyras. Į Skuodo rajono savivaldybės teritoriją patenka dalis Žemaitijos nacionalinio parko bei Salantų regioninio parko.

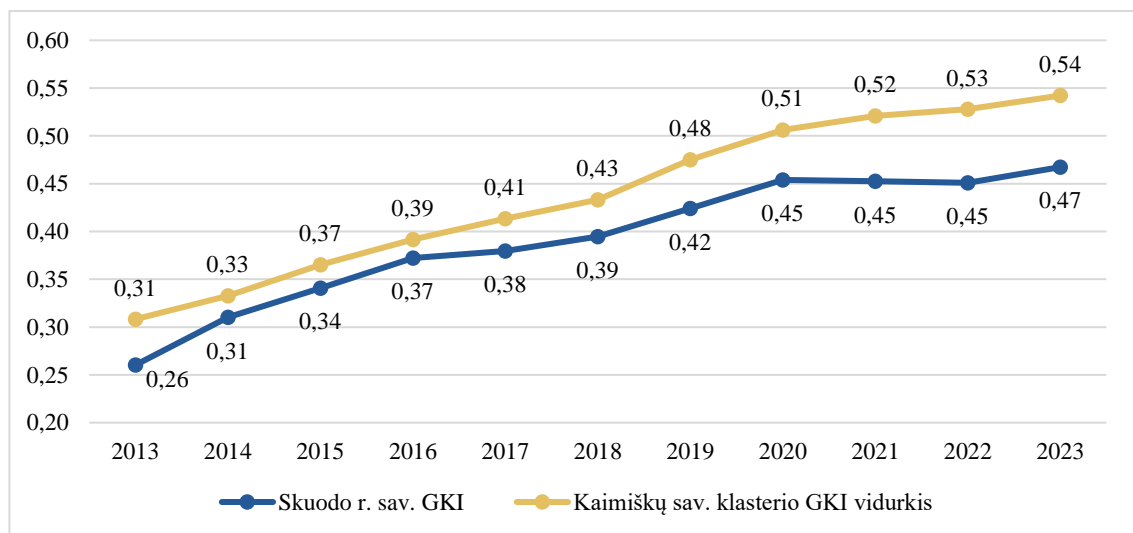
Skuodo rajono savivaldybės centras – Skuodo miestas. Teritorijoje yra 4 miesteliai: Barstyčiai, Ylakai, Lenkimai ir Mosėdis bei 171 kaimas. Savivaldybės teritorija suskirstyta į 9 seniūnijas: Lenkimų, Skuodo, Skuodo miesto, Aleksandrijos, Barstyčių, Ylakių, Šačių, Notėnų ir Mosėdžio (žr. 2.1.1.2 pav.) bei 46 seniūnaitijas.

2.1.1.2. pav. Skuodo r. sav. seniūnijos
Šaltinis: Skuodo r. sav. administracija

Pagal Lietuvos laisvosios rinkos instituto sudarytą *Lietuvos savivaldybių indeksą* 2022 m. Skuodo rajono savivaldybė užėmė 35–38 (iš 54) vietą tarp mažųjų šalies savivaldybių. Į šį intervalą patenka ir Vilkaviškio savivaldybė. Šis indeksas buvo skaičiuojamas vertinant savivaldybių biudžetus – skolą, vidaus sandorius, savarankiškai surenkamas pajamas bei investicinę aplinką – MI, TUI, gyventojų migraciją, verslo liudijimų bei statybų leidimų skaičių. Skuodo rajono savivaldybėje geriausiai įvertinta sritis – išduotų statybos leidimų skaičius. Analizuojant 2020 m. ir 2021 m. pokytį, statybos leidimų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, Skuodo rajono savivaldybėje išaugo 60 proc. Tuo tarpu blogiausiai įvertinti rodikliai – MI bei neto migracija.

Pagal LR finansų ministerijos skaičiuojamą Savivaldybių **GKI**, Skuodo rajono savivaldybė kaimiškųjų savivaldybių klasteryje įvertinta ganėtinai prastai. Kaimiškųjų savivaldybių klasteryje yra 38 savivaldybės. Informacija apie GKI dinamiką pateikta 2.1.1.3. pav.

2.1.1.3. pav. GKI dinamika

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR finansų ministerijos pateikiamą informaciją

2023 m. Skuodo rajono savivaldybė pagal GKI dalijosi 35-37 vietas kartu su Kalvarijos ir Vilkaviškio rajono savivaldybėmis ir aplenkė tik 1 kaimiškąją šalies savivaldybę (Lazdijų r. sav.). Šis rodiklis skaičiuojamas vertinant įvairius rodiklius, kurie sugrupuoti į subindeksus: A – materialinės gyvenimo sąlygos, B – gyventojų verslumas ir verslo konkurencingumas, C – sveikatos paslaugos, D – švietimo paslaugos, E – demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas, F – viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas. 2023 m. duomenimis, Skuodo rajono savivaldybės GKI sudarė 0,47, o tai 0,02 arba beveik 4 proc. daugiau nei 2022 m. Teigiamam

pokyčiui didžiausią įtaką padarė subindekso E (demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas) augimas (35 proc.). Nors pastaraisiais metais fiksuojamas GKI teigiamas pokytis, tačiau šis indeksas vis dar ženkliai atsilieka nuo kaimiškų savivaldybių klasterio indekso vidurkio (žr. 2.1.1.3 pav.). Bendrame šalies kontekste tarp 60 savivaldybių Skuodo rajono savivaldybės švietimo paslaugos bei viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas 2023 m. buvo įvertintos pakankamai gerai, atitinkamai 21 ir 16 pozicijos. Tuo metu kiti subindeksai buvo žemiausi arba vieni žemiausių šalyje.

2.1.2. Demografiniai rodikliai

Demografinių rodiklių analizė yra esminis įrankis, leidžiantis suprasti vietos gyventojų struktūrą ir dinamiką. Ši analizė apima duomenis apie gyventojų skaičių, amžiaus pasiskirstymą, lyties proporcijas, gimstamumą, mirtingumą ir migraciją. Tokia informacija padeda planuoti viešąsias paslaugas, infrastruktūrą ir ekonominę plėtrą, taip pat identifikuoti socialines problemas ir jų sprendimo būdus. Tikslūs demografiniai duomenys yra būtini, siekiant priimti informatyvius sprendimus ir kurti tvarią bei klestinčią bendruomenę.

2.1.2.1. lentelė. Gyventojų skaičius 2019–2023 m.

	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.	
Lietuvos Respublika	2809977	2810761	2805998	2857279	2885891	75914	2,7%
Klaipėdos regionas	320684	322283	324263	334281	339831	19147	6,0%
Skuodo r. sav.	16640	16250	15831	15534	15201	-1439	-8,6%
Kretingos r. sav.	37672	37639	37404	37554	37442	-230	-0,6%
Akmenė r. sav.	19783	19585	19259	19301	19117	-666	-3,4%
Vilkaviškio r. sav.	35711	35368	34942	34426	33904	-1807	-5,1%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Gyventojų skaičius savivaldybėje yra labai svarbus rodiklis, nes jis turi tiesioginę įtaką įvairiems ekonominiams, socialiniams ir administraciniais aspektams. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje gyveno 15201 gyventojas, o tai sudarė 0,53 proc. šalies ir 4,47 proc. Klaipėdos regiono gyventojų. Analizuojant gyventojų skaičiaus pokytį Skuodo rajono savivaldybėje 2019–2023 m. periodu, matyti, kad gyventojų skaičius tendencingai kasmet mažėjo apie 2,2 proc., o lyginant 2019 ir 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje gyventojų skaičius sumažėjo beveik 9 proc. arba 1439 gyventojais. Tuo metu šalyje ir Klaipėdos regione gyventojų skaičius augo, atitinkamai 2,7 proc. ir 6 proc. Skuodo ir Vilkaviškio rajono savivaldybėse gyventojų skaičiaus mažėjimas buvo didžiausias tarp analizuojamų savivaldybių, tai rodo, jog šios dvi savivaldybės šalies mastu demografinį potencialą praranda gana sparčiai.

Skuodo rajono savivaldybės centras – Skuodo miestas. 2023 m. Skuodo mieste gyveno 5229 gyventojai ir tai sudarė 34 proc. visų Skuodo rajono gyventojų. **Miesto ir kaimo gyventojų santykis** Skuodo rajono savivaldybėje, lyginant su šalies miesto ir kaimo gyventojų santykiu, yra priešingas. Lietuvoje stebimas didesnis gyventojų skaičius miestuose (apie 70 proc.) nei kaimuose (apie 30 proc.). Per pastaruosius penkerius metus didesnės dalies gyventojų neteko Skuodo rajono savivaldybės kaimiškos vietovės, t. y. gyventojų skaičius Skuodo mieste mažėjo lėčiau (apie 7 proc.) nei rajone (apie 10 proc.).

2.1.2.2. lentelė. Gyventojų skaičius pagal vietovę Skuodo rajono savivaldybėje 2019–2023 m.

	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.	
Miestas	5609	5508	5422	5337	5229	-380	-6,8%
Kaimas	11031	10742	10409	10197	9972	-1059	-9,6%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Natūrali gyventojų kaita – tai gyventojų skaičiaus pokytis, atsirandantis dėl gimstamumo ir mirtingumo skirtumo per tam tikrą laikotarpį. Jei gimstamumas viršija mirtingumą, gyventojų skaičius auga, o jei mirtingumas viršija gimstamumą – mažėja. Natūrali gyventojų kaita

yra svarbus demografinis rodiklis, nes jis padeda suprasti, kaip vidiniai gyventojų dinamikos veiksniai veikia bendrą gyventojų skaičių ir sudėtį, nepriklausomai nuo migracijos poveikio. 2019–2023 m. laikotarpiu natūrali gyventojų kaita išliko neigiama šalyje, Klaipėdos regione bei visose analizuojamose savivaldybėse (žr. 2.1.2.3 lentelę). Lyginant 2019 ir 2023 m., šalyje natūralios gyventojų kaitos rodiklis padidėjo 15,4 proc., Klaipėdos regione – 17,9 proc. Natūralios gyventojų kaitos rodiklio šuolis matomas Skuodo rajono savivaldybėje, čia jis išaugo net 30,9 proc. Reikia atkreipti dėmesį, kad didėja neigiamas natūralios kaitos rodiklis. Pastebima, kad natūralios kaitos rodiklis 2020–2021 m. laikotarpiu visose analizuojamose teritorijose turėjo tendenciją augti, tam įtakos galėjo turėti COVID-19 pandemijos metu išaugęs mirtingumas bei sumažėjęs gimstamumas.

2.1.2.3. lentelė. Natūrali gyventojų kaita 2019–2023 m.

	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.	
Lietuvos Respublika	-13308	-19991	-24416	-20816	-16382	-3074	15,4%
Klaipėdos regionas	-1149	-2010	-2398	-2043	-1508	-359	17,9%
Skuodo r. sav.	-133	-178	-231	-220	-188	-55	30,9%
Kretingos r. sav.	-158	-244	-342	-263	-191	-33	13,5%
Akmenė r. sav.	-173	-240	-312	-255	-200	-27	11,3%
Vilkaviškio r. sav.	-325	-394	-481	-357	-360	-35	8,9%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

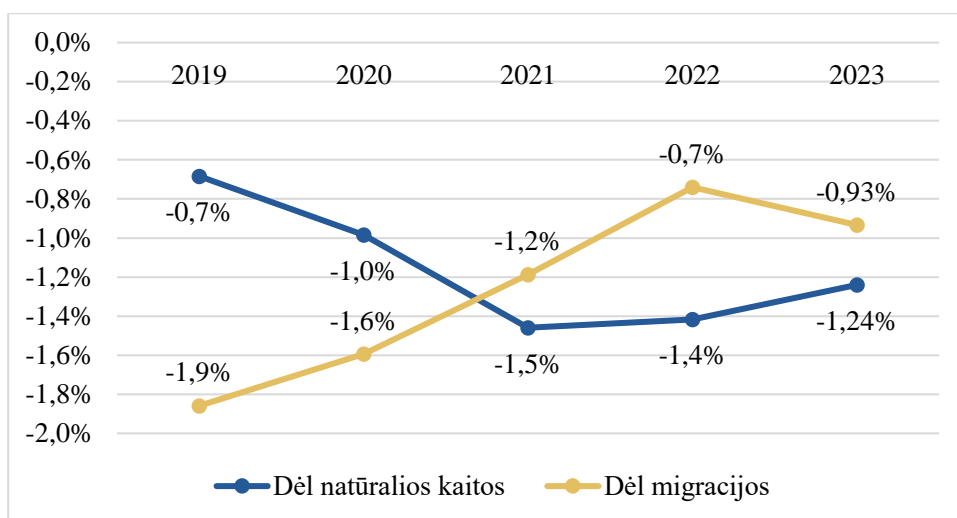
Neto migracija – tai skirtumas tarp į savivaldybės teritoriją atvykstančių ir iš jos išvykstančių gyventojų skaičiaus per tam tikrą laikotarpį. Jei atvykstančiųjų skaičius viršija išvykstančiųjų skaičių, neto migracija yra teigiama, o jei išvykstančiųjų skaičius didesnis – neigiama. Pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis, neto tarptautinė migracija Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. siekė 142 (žr. 2.1.2.4 lentelę). Nors šis rodiklis lyginant su 2019 m. sumažėjo beveik 26 proc., tačiau neigiamas rezultatas vis dar signalizuoja, kad savivaldybę palieka daugiau gyventojų nei į ją atvyksta. Tuo metu Lietuvos, Klaipėdos regiono, Kretingos ir Akmenės rajonų savivaldybių neto migracijos rodiklis 2023 m. buvo teigiamas.

2.1.2.4. lentelė. Neto migracijos dinamika 2019–2023 m.

	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.	
Lietuvos Respublika	11085	20775	19653	72097	44994	33909	163,2%
Klaipėdos regionas	3104	3609	4378	12114	7025	3921	108,6%
Skuodo r. sav.	-197	-212	-188	-115	-142	55	-25,9%
Kretingos r. sav.	-16	211	107	419	78	94	44,5%
Akmenė r. sav.	-100	42	-14	254	14	114	271,4%
Vilkaviškio r. sav.	-151	51	55	-101	-158	-7	13,7%

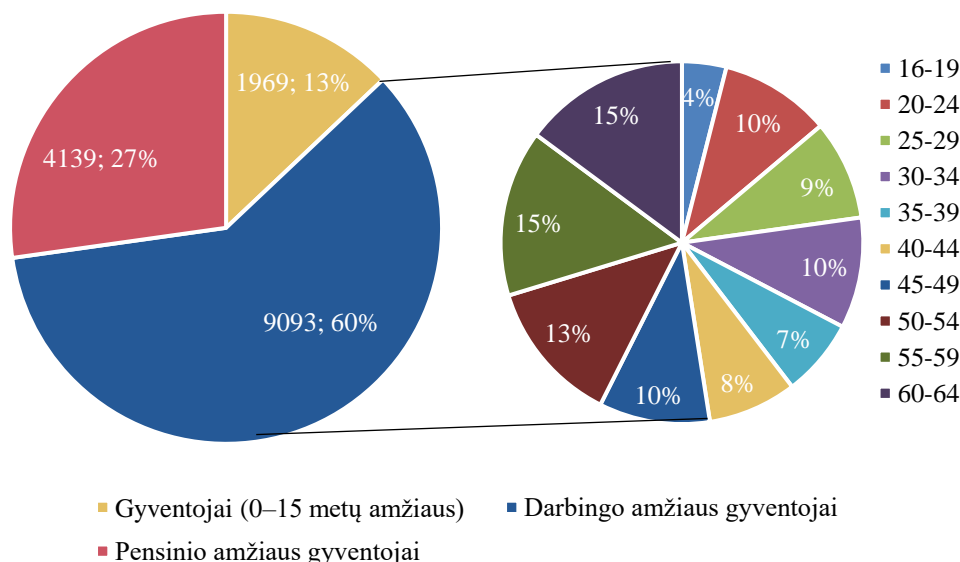
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Siekiant įvertinti, kas turi didžiausią poveikį gyventojų skaičiaus mažėjimui Skuodo rajono savivaldybėje, apskaičiuotas gyventojų skaičiaus pokytis, nulemtas natūralios kaitos bei neto migracijos (žr. 2.1.2.1 pav.). 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje dėl mechaninės kaitos gyventojų skaičius mažėjo 0,93 proc., t. y. 0,13 proc. p. daugiau nei 2022 m. Nors 2023 m. natūralios kaitos įtaka gyventojų skaičiui kiek mažėjo (-0,16 proc. p.), tačiau išliko ženkli ir sudarė -1,24 proc. Ilgą laiką Skuodo rajono savivaldybėje gyventojų skaičiui didžiausią neigiamą įtaką darė gyventojų migraciją į užsienį ar kitas savivaldybes. Tačiau nuo 2021 m. situacija pasikeitė ir neigiamam gyventojų skaičiaus pokyčiui Skuodo savivaldybėje didesnę poveikį turi natūrali gyventojų kaita. Ilgalaikė emigracija Skuodo rajono savivaldybėje prisidėjo prie savivaldybės demografinės struktūros pokyčių. Dažnu atveju emigraciją pasirenka jauni ir darbingo amžiaus žmonės. Dėl šios priežasties mažėja naujagimių skaičius bei didėja vyresnio amžiaus gyventojų dalis, kas savo ruožtu gali didinti spaudimą socialinės, sveikatos apsaugos sistemoms.

2.1.2.1. pav. Natūralios kaitos ir neto migracijos įtaka gyventojų skaičiui 2019–2023 m., proc.
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūra

Skritulinėje diagramoje (žr. 2.1.2.2 pav.) pateikiama Skuodo rajono savivaldybės **gyventojų struktūra pagal amžių** 2023 m. Didžiausią dalį (60 proc.) sudaro DAG. Tai yra amžiaus grupė, kurie yra darbingi, savarankiški ir nuo kurių priklauso ne tik savivaldybės, bet ir šalies demografinė, socialinė, ekonominė padėtis. Pensinio amžiaus gyventojai sudaro antrą pagal dydį dalį Skuodo rajono savivaldybės gyventojų struktūroje – 27 proc. Mažiausią dalį (13 proc.) 2023 m. sudarė vaikai nuo 0 iki 15 m. amžiaus. Nors 60 proc. Skuodo rajono savivaldybės gyventojų yra darbingo amžiaus, tačiau net 30 proc. jų yra 55–64 m. amžiaus. Analizuojant 2019–2023 m. tendencijas gyventojų struktūroje, ženkliusias pokytis fiksuojamas vaikų (0–15 m. amžiaus gyventojų) dalyje, čia gyventojų skaičius sumažėjo 20 proc. (483 gyventojais). Tuo metu darbingo ir pensinio amžiaus gyventojų dalis keitėsi gana panašiai, atitinkamai 7 proc. (684 gyventojai) ir 6 proc. (272 gyventojai).

2.1.2.2. pav. Gyventojų struktūra pagal amžių Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m.
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

Analizuojant pateiktus duomenis, akivaizdu, kad senėjanti visuomenė – aktuali Skuodo rajono savivaldybės problema. Keičiasi visuomenės struktūra – mažėja darbingo amžiaus žmonių, vaikų, daugėja pensinio amžiaus žmonių. Vienas iš rodiklių, parodančių visuomenės struktūros požymius – medianinis gyventojų amžius. **Medianinis gyventojų amžius** yra statistinis rodiklis, kuris nurodo amžių, ties kuriuo gyventojų pasiskirstymas yra padalytas į dvi lygias dalis. Kitaip tariant, tai yra amžius, ties kuriuo pusė gyventojų yra jaunesni, o kita pusė – vyresni. 2023 m. Skuodo rajone

gyventojų medianinis amžius buvo 50 m., o tai yra vienas aukščiausių rodiklių tarp analizuojamų vietovių. Šalyje šis rodiklis siekė 44 metus, o Klaipėdos regione – 43 metus.

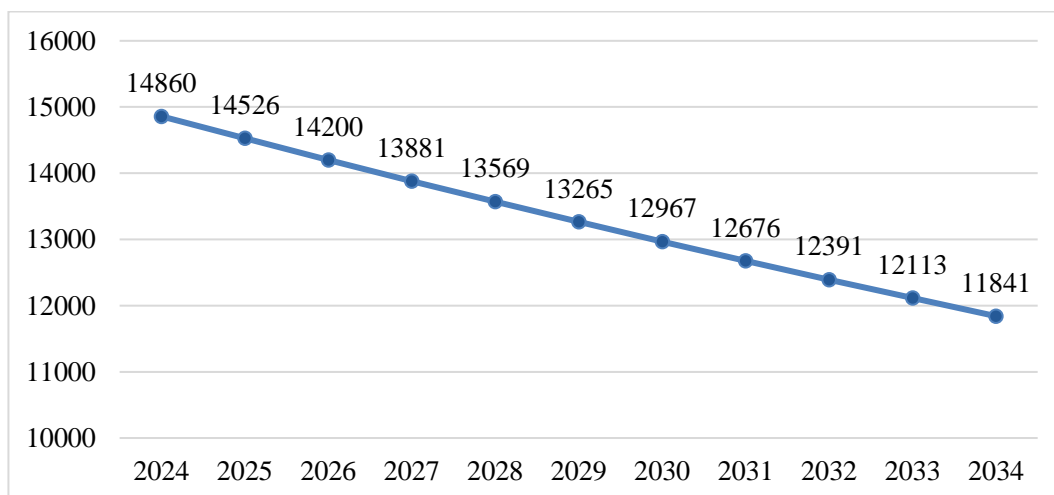
Demografinės senatvės koeficientas – pagyvenusių (65 m. ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 m. amžiaus. Šis rodiklis taip pat padeda apibūdinti visuomenės senėjimą. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2016–2020 m. laikotarpiu šalyje, Klaipėdos regione ir kitose nagrinėjamose savivaldybėse gyventojai senėjo (žr. 2.1.2.5 lentelę). Demografinis senatvės koeficientas šalyje padidėjo 5,3 proc. (2019 m. siekė 133, 2023 m. – 140), Klaipėdos regione – 5 proc. (2019 m. siekė 121, 2023 m. – 127), Skuodo rajono savivaldybėje – 21,5 proc. (2019 m. siekė 177, 2023 m. – 215). Tai reiškia, kad Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. 100 vaikų iki 15 m. amžiaus teko 215 pagyvenusių asmenų. Skuodo rajono savivaldybė išsiskiria itin aukštu demografinės senatvės lygiu bei tendencija sparčiai augti. Gyventojų senėjimas yra sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairias socialines ir ekonomines pasekmes: vyresnio amžiaus žmonėms kyla sveikatos, savitarnos, prisitaikymo buitėje ir visuomenėje problemų. Dėl to, senstant visuomenei, didėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems DAG, taip pat auga medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis.

2.1.2.5. lentelė. Demografinis senatvės koeficientas 2019–2023 m.

	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019-2023 m.	
Lietuvos Respublika	133	134	134	134	140	7	5,3%
Klaipėdos regionas	121	123	123	121	127	6	5,0%
Skuodo r. sav.	177	192	195	201	215	38	21,5%
Kretingos r. sav.	127	130	130	130	136	9	7,1%
Akmenė r. sav.	178	185	184	182	194	16	9,0%
Vilkaviškio r. sav.	155	160	160	166	174	19	12,3%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Siekiant tiksliau **prognozuoti gyventojų skaičių**, Skuodo rajono savivaldybėje įvertinti 2013–2023 m. laikotarpio gyventojų skaičiaus pokyčiai. Šiuo laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje per metus gyventojų skaičius, veikiamas natūralios ir mechaninės kaitos, kasmet vidutiniškai sumažėdavo 2,25 proc. Atsižvelgiant į tai, apskaičiuota gyventojų skaičiaus prognozė 2024–2034 m. Jei gyventojų skaičiaus mažėjimo tempas nesikeis, gyventojų skaičius tendencingai mažės ir 2034 m., šioje savivaldybėje gyvens tik 11841 žmonės, o tai penktadaliu mažiau nei 2023 m. (žr. 2.1.2.3. pav.).

2.1.2.3. pav. Gyventojų skaičiaus prognozė Skuodo rajono savivaldybėje 2024–2034 m.

Šaltinis: sudaryta autorių

2.2. EKONOMINĖ IR VERSLO APLINKA

Skuodo rajono savivaldybės ekonominės ir verslo aplinkos apibendrinimas

Ekonominiai rodikliai ir verslas	✓ 2022 m. MI Skuodo rajone sumažėjo 4 proc. lyginant su 2018 m., o didžiausias nuosmukis užfiksuotas 2019–2020 m. dėl pandemijos poveikio. ✓ Nors TUI Skuodo rajone auga, tačiau TUI lygis vis dar žymiai atsilieka nuo kitų rajonų. ✓ MVĮ skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, yra dvigubai ir daugiau mažesnis nei šalies ar regiono vidurkis. ✓ Rajone trūksta pramonės įmonėms tinkamos infrastruktūros ir gamtinių dujų, o tai mažina investicijų patrauklumą. ✓ Mažas verslumo lygis rodo, kad rajone yra daug neįgyvendinto potencialo naujų įmonių steigimui ir esamų plėtrai. Būtina ugdyti ir skatinti vietos gyventojų verslumo gebėjimus.
Darbo rinka	✓ Užimtumo lygis, rodantis užimtų DAG dalį, 2023 m. sudarė apie 51 proc., tai rodo, kad tik pusė gyventojų dirba. ✓ Tais pačiais metais nedarbo lygis Skuodo rajone buvo 6,7 proc. Daugiausiai bedarbiais registruoti vyrai ir vyresni nei 50 m. gyventojai. ✓ Vidutinis bruto darbo užmokestis Skuodo rajono savivaldybėje siekė 1544 Eur, o neto – 1000 Eur. ✓ Nors bruto darbo užmokestis Skuodo rajono savivaldybėje 2019–2023 m. išaugo 62 proc., jis vis tiek buvo žemesnis nei Klaipėdos regione ar Lietuvoje.
Žemės ūkis	✓ 2023 m. didžioji Skuodo rajono savivaldybės žemės fondo dalis buvo naudojama žemės ūkio reikmėms (70,4 proc.), tai viršija Klaipėdos regiono ir šalies vidurkius. ✓ Skuodo rajono žemė priskiriama vidutiniškai našiems dirvožemiams, o ūkininkų ūkiai regione yra didesni nei vidutiniškai šalyje. ✓ Bendrosios žemės ūkio produkcijos apimtys Skuodo rajone rodo sparčiausią augimą tarp nagrinėjamų teritorijų, ypač dėl didėjančių gyvulininkystės produkcijos apimčių.
Turizmas ir rekreacinė aplinka	✓ Skuodo rajone yra daugiau nei 135 lankytinos vietos, įskaitant archeologinius, architektūros, gamtos bei istorinius objektus. Tai parodo rajono kultūrinį ir istorinį turtingumą, taip pat galimybes turizmo plėtrai. ✓ Lankytojų domėjimasis turizmo objektais Skuodo rajone išlieka stabilus, labiausiai domimasi gamtinėmis ir istorinėmis vietovėmis. ✓ Rajone yra keletas apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų, tačiau susiduriama su iššūkiais dėl didesnių turistų grupių aptarnavimo, tai iliustruoja verslo plėtros galimybes. ✓ Skuodo rajonas aktyviai dalyvauja Klaipėdos regiono turizmo veiklose ir plėtoja turizmo infrastruktūrą.
Statyba ir gyvenamasis fondas	✓ Naujų gyvenamųjų būstų statyba labai vangiai, per metus pastatomi 5–10 nauji namai. ✓ Vienam gyventojui tenka santykiniai daug naudingo gyvenamojo ploto. ✓ Butų kainos santykinai aukštos, nes paklausa yra aukštesnė nei pasiūla. ✓ Namų kaina auga, tačiau didėjimas gerokai lėtesnis nei butų kainos.

2.2.1. Ekonominiai rodikliai ir verslas

Skuodo rajono savivaldybės ekonominės ir verslo aplinkos analizė yra esminis žingsnis siekiant išsiaiškinti vietovės ekonomikos būklę ir nustatyti strategines plėtros kryptis. Šioje analizėje nagrinėjami pagrindiniai ekonominiai rodikliai, verslo statistika. Analizė padės identifikuoti

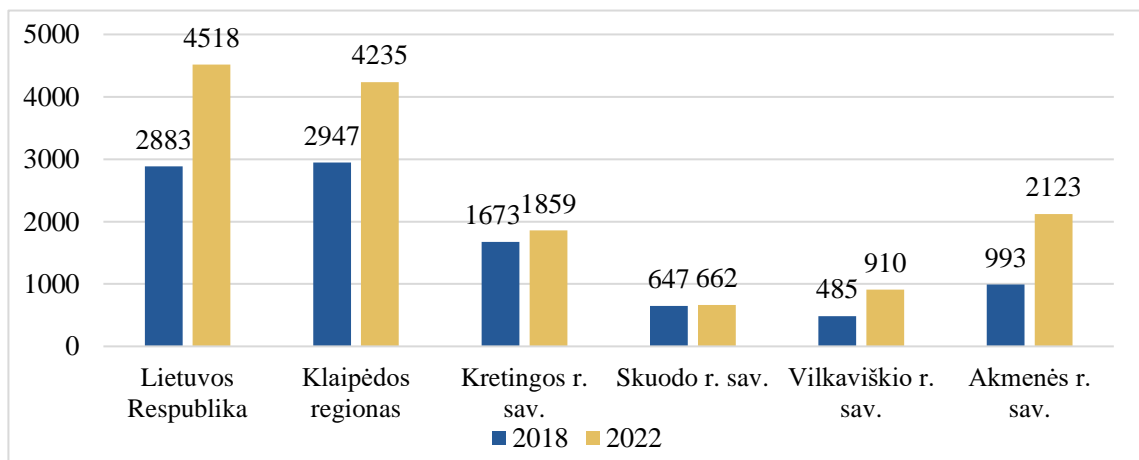

stipriausias ir silpniausias vietas, taip pat galimas grėsmės ir galimybes, kurios gali turėti įtakos regiono ekonominei ateičiai.

Materialinės investicijos yra investicijos į fizinių turtą – infrastruktūrą, įrangą, mašinas ir kitas ilgalaikes materialines vertybes. Šios investicijos yra svarbus ekonomikos augimo ir plėtros veiksnys, kuris padeda didinti gamybos pajėgumus, kurti darbo vietas, gerinti infrastruktūrą ir skatinti technologinį progresą. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2022 m. Skuodo rajono savivaldybėje MI dydis siekė 10,38 mln. Eur ir buvo 4 proc. mažesnės nei 2018 m. Klaipėdos regiono kontekste Skuodo rajono savivaldybės MI sudarė tik 0,74 proc. visų regiono MI. Skuodo rajono savivaldybėje didžiausias MI nuosmukis fiksuotas 2019–2020 m. (-31 proc.), tam įtakos galėjo turėti dėl pandemijos sulėtėjusi ekonomika visoje šalyje. 2022 m. daugiausiai MI teko: viešajam valdymui ir gynybai – 31 proc. arba 3,2 mln. Eur; nekilnojamojo turto operacijoms – 15 proc. arba 1,5 mln. Eur; kasybos ir karjerų eksploatavimo, apdirbamosios gamybos sektoriui – 14 proc. arba 1,49 mln. Eur bei statybos sektoriui – 12 proc. arba 1,25 mln. Eur.

Skuodo rajono savivaldybėje **MI, tenkančios vienam gyventojui**, 2022 m. sudarė 662 Eur (žr. 2.2.1.1 pav.) ir, lyginant su 2018 m., padidėjo tik 2 proc. Kai tuo pačiu laikotarpiu pokytis šalyje sudarė 57 proc., regione – 44 proc., o Akmenės rajono savivaldybėje MI, tenkančios vienam gyventojui, išaugo daugiau nei dvigubai (+114 proc.). Tai rodo, kad investicijų pritraukimo pajėgumai Skuodo rajono savivaldybėje yra ženkliai mažesni, tai signalizuoja apie vietovės lėtesnį ekonominį vystymąsi.

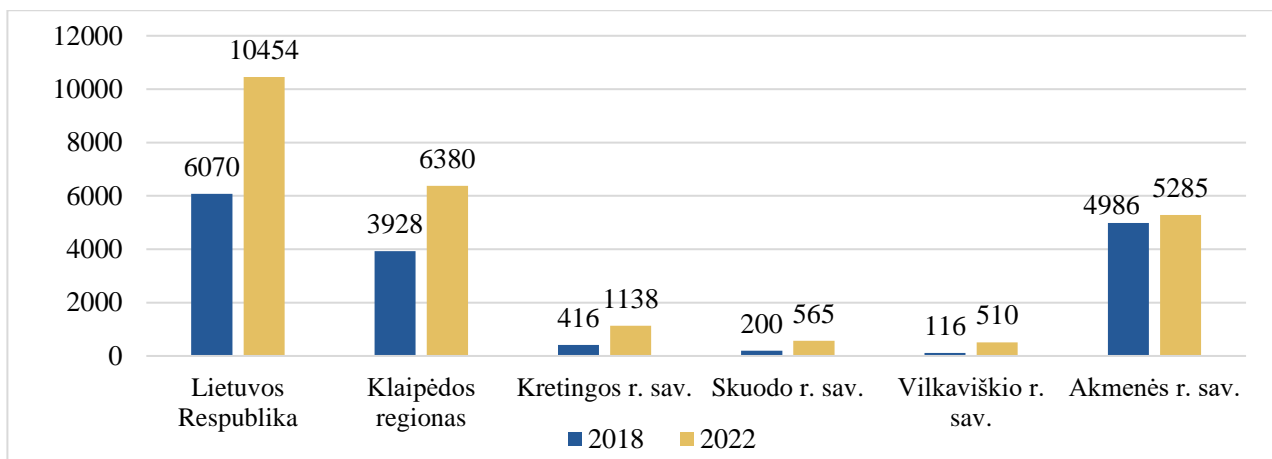
Vienas svarbiausių ekonominių konkurencingumo rodiklių yra **TUI**. Jos atveria galimybes lengviau pasiekti naujas rinkas, didina vietinės ekonomikos integraciją, skatina tarptautinės vertės generavimą. 2021 m. Skuodo rajono savivaldybėje TUI sudarė 8,78 mln. Eur, net 166 proc. daugiau nei 2018 m. (3,3 mln. Eur). Nors Skuodo rajono savivaldybėje TUI augimas 2018–2022 m. buvo gana spartus, tačiau, palyginus su Akmenės (102 mln. Eur) ar Vilkaviškio (17,56 mln. Eur) rajono savivaldybių TUI mastais, jos vis dar pakankamai minimalios.

2.2.1.1. pav. MI, tenkančios vienam gyventojui, 2018–2022 m., Eur

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybėje **TUI, tenkančios vienam gyventojui**, 2022 m. siekė 565 Eur, kai 2019 m. – 200 Eur (žr. 2.2.1.2 pav.). Tarp nagrinėjamų teritorijų 2018–2022 m. laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje TUI, tenkančios vienam gyventojui, augo bene sparčiausiai (+183 proc.), didesnis pokytis fiksuotas tik Vilkaviškio rajono savivaldybėje (340 proc.). Kaip ir MI, tenkančių vienam gyventojui, taip ir TUI, tenkančių vienam gyventojui, apimties analizuojamu periodu Skuodo rajono savivaldybėje gana sparčiai augo, tačiau stipriai atsiliekama nuo šalies ir Klaipėdos regiono vidurkių. Iš dalies ženkliam TUI, tenkančių vienam gyventojui, augimui didesnę įtaką, tikėtina, turėjo ne absoliučios TUI apimties padidėjimas, bet gyventojų skaičiaus mažėjimas. Svarbu pažymėti, kad sąlyginai mažos TUI nebūtinai reiškia, kad rajonas yra nepatrauklus ar neturi potencialo. Tai gali būti ir ženklas, kad reikia daugiau pastangų investicijų pritraukimui, t. y., investuoti į infrastruktūrą, skatinti verslumą, gerinti reguliacinę aplinką, investuoti į švietimą ir mokymus.

2.2.1.2. pav. TUI, tenkančios vienam gyventojui, 2018–2022 m., Eur

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

2019–2023 m. periodu visoje šalyje verslas turėjo tendenciją augti. Rinkos augimas ir jos pelningumas yra kertiniai veiksniai naujo verslo kūrimui ir esamo plėtrai. 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje veikė 342 ūkio subjektai, o tai 13 proc. (40 subjektų) daugiau nei 2019 m. Skuodo rajono savivaldybėje *veikiančių ūkio subjektų skaičius* 2023 m. sudarė 2 proc. visų Klaipėdos regione veikiančių ūkio subjektų. Tarp analizuojamų teritorijų veikiančių ūkio subjektų pokytis per 2019–2023 m. laikotarpį Skuodo rajono savivaldybėje buvo mažiausias, šalyje skirtumas siekė 33 proc., regione – 32 proc.

2.2.1.1 lentelė. Rodikliai, apibūdinantys verslo įmonės dydį

	Darbuotojų skaičius, asmenys	Metinės pajamos, mln. Eur	Turto vertė balanse, mln. Eur
Labai maža įmonė	≤ 10	≤ 2	≤ 2
Maža įmonė	≤ 50	≤ 10	≤ 10
Vidutinė įmonė	≤ 250	≤ 50	≤ 43

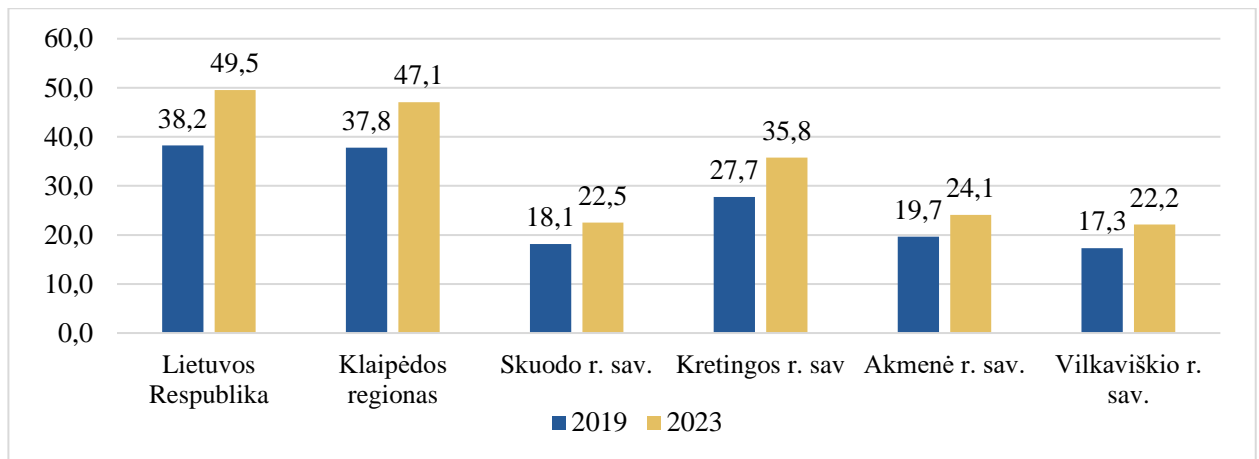
Šaltinis. LR Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymas

LR smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme verslo įmonės skirstomos į labai mažas, mažas ir vidutines verslo įmones. Rodikliai, pagal kuriuos verslo įmonės priskiriamos labai mažų, mažų ar vidutinių įmonių grupei, nurodyti 2.2.1.1 lentelėje. Didžioji dalis Skuodo rajono savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų yra labai mažos įmonės – iki 4 darbuotojų, jos sudaro 69 proc. (237 subjektai) visų savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų, o įmonės, turinčios nuo 5 iki 9 darbuotojų – 15 proc. (51 subjektas). 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje veikė 43 (13 proc.) mažos įmonės (nuo 10 iki 49 darbuotojų) ir 11 (3 proc.) vidutinių įmonių (nuo 50 iki 249 darbuotojų).

Analizuojant Skuodo rajono savivaldybėje veikiančius ūkio subjektus pagal ekonominės veiklos rūšis, galima matyti, kad savivaldybėje vyrauja didmeninės ir mažmeninės prekybos bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sektorius (apie 23 proc. visų veikiančių ūkio subjektų) bei statyba (15 proc. visų veikiančių ūkio subjektų).

Norit tiksliau įvertinti verslo tendencijas, apskaičiuotas ir tarp analizuojamų vietovių palygintas *veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų* (žr. 2.2.1.3 pav.). 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje šis skaičius siekė 22,5 ir buvo 20 proc. mažesnis nei vidutiniškai šalyje. Palyginus su kitomis teritorijomis, ūkio subjektų skaičius tūkstančiui gyventojų Skuodo rajono savivaldybėje buvo vienas mažiausių, tačiau šio rodiklio pokytis 2019–2023 m. laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje buvo panašus (+24 proc.) kaip ir kitose vietovėse (+23–30 proc.).

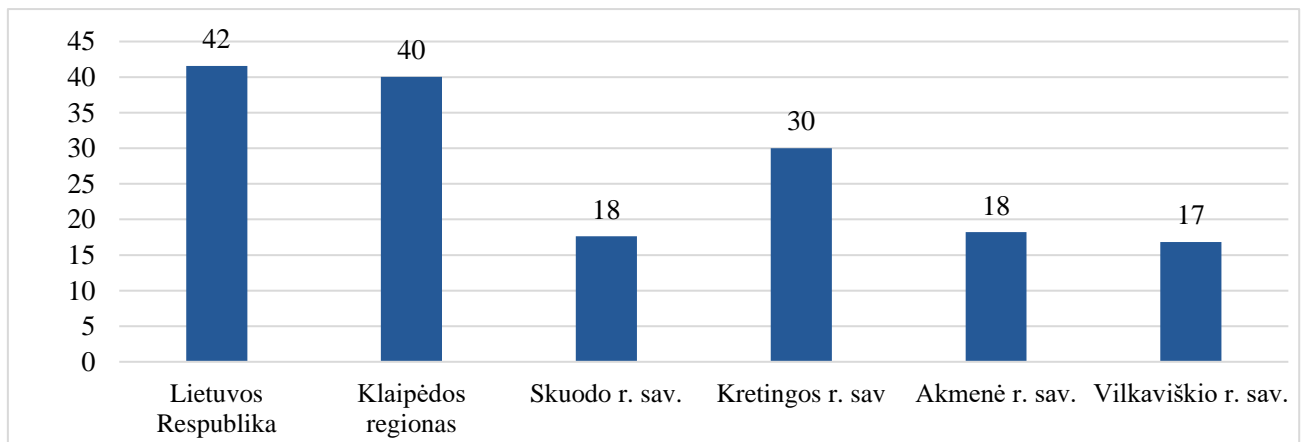
Skuodo rajono savivaldybėje vyrauja *SVV*, kuris yra vienas svarbiausių šalies ekonomikos augimo veiksnių. SVV Lietuvoje generuoja didžiausią skaičių darbo vietų bei reikšmingai veikia vietos ekonominę būklę, skatina inovacijas, tačiau kartu yra labai jautrus aplinkos pasikeitimams.

2.2.1.3. pav. Veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, 2019–2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

Verslumo lygis – tai mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų. Šis rodiklis gali padėti nustatyti vietos ekonomikos konkurencingumo ir stabilumo veiksnius, parodyti verslo aplinkos patrauklumą. 2023 m. Skuodo rajono savivaldybės verslumo lygis (18) buvo daugiau nei dvigubai mažesnis už šalies (42) ar Klaipėdos regiono (40) vidurkius. Skuodo rajono savivaldybės verslumo lygis yra panašus kaip Akmenės (18) ir Vilkaviškio (17) rajonų savivaldybių. Tuo metu kaimyninėje Kretingos rajono savivaldybėje 2023 m. MVĮ skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, sudarė 30 mažų ir vidutinių įmonių, o tai 70 proc. daugiau nei Skuodo rajono savivaldybėje. Teigiamas aspektas, jog 2019–2023 m. laikotarpiu verslumo lygis Skuodo rajono savivaldybėje turėjo tendenciją augti ir per penkerius metus pakito 30 proc., analogiškas pokytis fiksuotas Klaipėdos regione bei Kretingos rajono savivaldybėje.

2.2.1.4. pav. Verslumo lygis 2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

Skuodo rajono savivaldybės ekonominės ir verslo aplinkos analizė parodė, jog nepaisant įvertintų duomenų bei rodiklių augimo, užfiksuoto nagrinėtu laikotarpiu, rajonas atsilieka nuo šalies ir regiono vidurkio. Todėl būtinos ženklesnės pastangos pritraukiant investicijas ir skatinant verslo kūrimąsi bei plėtrą.

Dalis Skuodo rajono gyventojų vykdo individualią veiklą pagal verslo liudijimą arba Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos pažymą. Tokių gyventojų 2023 m. buvo 2011. Ūkininkai taip pat vykdo ekonominę veiklą – kuria produkciją, įdarbina darbuotojus. Tai taip pat verslas. 2023 m. rajone veikė 1421 ūkininkų ūkis. Iš viso rajone 3774 veikiantys ūkio subjektai ir savarankiškai dirbantys gyventojai. Verslumo lygis, apskaičiuotas vadovaujantis logika, kad tiek fiziniai asmenys, vykdanys individualią veiklą, tiek ūkininkų ūkiai taip pat kaip ir verslo įmonės kuria pridėtinę vertę, siektų net 248.

Skuodo rajono savivaldybėje nuo 2014 m. veikia verslumo iniciatyvų skatinimo programa (toliau – Verslumo programa), kurios tikslas, taikant finansinius mechanizmus, skatinti

Skuodo rajono gyventojus imtis savarankiškos veiklos, kurti ir plėsti verslo įmones. Parama teikiama labai mažoms, mažoms verslo įmonėms, asociacijoms, vykdančioms verslą, bei fiziniams asmenims, vykdančioms individualią veiklą. Paramos forma – verslo išlaidų kompensavimas, verslumą skatinančių renginių finansavimas. Paramos gavėjų skaičius ir paramai panaudota savivaldybės biudžeto lėšų suma turėjo tendenciją mažėti (žr. 2.2.1.2 lentelę).

2.2.1.2. lentelė. Verslumo iniciatyvų skatinimo programos rodikliai 2019–2023 m.

Rodikliai	2019	2020	2021	2022	2023
Verslo įmonių ir savarankiškai dirbančių asmenų išlaidų dalinis kompensavimas, tūkst. Eur	45,1	29,9	36,0	27,0	11,6
Paramos gavėjų skaičius	45	18	15	14	6
Lėšos verslo konferencijai, nominacijoms, jaunimo verslumo gebėjimų ugdymui, tūkst. Eur	0	1,0	6,1	8,9	7,2
Iš viso, tūkst. Eur	45,1	30,9	42,1	35,9	18,8

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

2019–2021 m. Verslumo programos lėšomis buvo prisidedama prie verslo projektų bendrojo finansavimo ir maksimali parama pagal šią priemonę buvo 4 000 Eur. 2019 m. SIC suorganizavo keletą seminarų Skuodo rajono verslininkams. Kompensacijų dėl mokymų išlaidų kompensavimo kreipėsi kiekvienas mokymuose dalyvavęs verslininkas atskirai (20 asmenų), todėl paramos gavėjų skaičius gerokai didesnis nei kitais metais. Verslo įmonės ir fiziniai asmenys, prašantys paramos naujų darbo vietų kūrimui, įsipareigoja sukurtas darbo vietas išlaikyti ne trumpiau nei 2 metus ir per metus gauti ne mažesnes kaip 12 MMA pajamas.

Skuodo rajono savivaldybėje nėra veikiančio verslo informacijos centro, verslo inkubatoriaus ar panašią veiklą vykdančios įstaigos. Tai galimai turi neigiamos įtakos verslumo lygiui.

Skuodo rajone aktyviai veikia Skuodo VVG ir Skuodo MVVG. Skuodo VVG 2016–2023 m. vietos plėtros strategijos lėšomis finansuoti 25 verslo projektai – bendra projektų vertė 1,5 mln. Eur, paramos vertė 0,97 mln. Eur. Skuodo MVVG lėšomis finansuoti 7 verslo projektai, kurių bendra vertė 0,5 mln. Eur, paramos vertė 0,48 mln. Eur, projekto veiklose dalyvavo 41 dalyvis (verslo įmonės, jų atstovai ar savarankiškai dirbantys Skuodo miesto gyventojai).

Investicinė aplinka. Skuodo rajono savivaldybė yra nutolusi nuo metropolinių ir regioninių centrų – nuo Klaipėdos 82 km, Kauno – 250 km, Liepojos – 65 km, Mažeikių – 50 km. Santykinai arti Klaipėdos ir Rygos jūrų uostai (80 ir 220 km), Palangos ir Rygos bei Kauno oro uostai (50 km, 211 km ir 250 km). Investuotojams nepakankamai patrauklios aplinkybės, kad Skuodo rajono savivaldybėje nėra geležinkelio, nėra gamtinių dujų.

Skuodo rajono savivaldybėje pastebimas kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Dalis žemesnės kvalifikacijos rajono gyventojų vyksta dirbti į kitus rajonus – UAB „Sakuona“ Klaipėdos rajone, UAB „Vičiūnai“, AB „Orlen Lietuva“, „AB „Mažeikių mėsinė“, UAB „Žibosa“. Pagal šių įmonių duomenis, apie 270 Skuodo rajono gyventojų dirba už rajono ribų. Dar yra pavienių gyventojų, vykstančių dirbti į kitus rajonus, preliminariai apie 15 proc. arba 40 gyventojų. Iš viso apie 310 Skuodo rajono gyventojų išvažiuoja dirbti į kitus rajonus. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, 2024 m. pajamas iš užsienio deklaravo 245 Skuodo rajono gyventojai. Taip pat žinant, kad yra į užsienį emigravusių, tačiau pajamų nedeklaravusių Skuodo rajono gyventojų, šis skaičius galėtų sudaryti apie 10 proc. (nuo į užsienį išvykusių ir ten gautas pajamas deklaravusių) arba 25 gyventojai. Susumuojant į kitus rajonus ir užsienį dirbti išvažiuojančius rajono gyventojus, daroma prielaida, kad potenciali darbo jėga – 580 gyventojų. Vidutinis bruto darbo užmokestis 18 proc. mažesnis nei Klaipėdos regione ir 24 proc. mažesnis nei šalyje. Tai viena iš priežasčių, kodėl rajono gyventojai išvažiuoja dirbti į kitus rajonus ar užsienio šalis. Potencialios darbo jėgos kiekis yra privalumas vertinant investicinę aplinką.

Skuodo mieste Statybininkų g. yra suformuoti 6 žemės sklypai, skirti pramonės, gamybos įmonių, sandėlių, terminalų bei kitų sandėliavimo objektų statybai. 6 sklypai yra valstybės nuosavybė. Sklypai yra nedideli, nuo 0,5 iki 1,3 ha. Mosėdžio miestelio Liepų g. taip pat yra suformuotas vienas gamybinės paskirties sklypas.

Skuodo rajono savivaldybės administracija Klaipėdos regiono 2022–2030 m. plėtros plano lėšomis iki 2028 m. planuoja sutvarkyti du sklypus Statybininkų gatvėje (Nr. 10 ir Nr. 15A) ir sklypą Mosėdžio miestelio Liepų gatvėje bei pastatyti tuose sklypuose gamybinės paskirties pastatus.

Vienas iš investicinių privalumų galėtų būti mažesni nekilnojamojo turto mokesčiai Skuodo rajono savivaldybėje (žr. 2.2.1.3. lentelę). Atsižvelgiant į tai, kad nekilnojamojo turto mokesčiai sudaro labai nežymią mokesčių naštos dalį, šis veiksnys investuotojų nėra vertinamas kaip esminis.

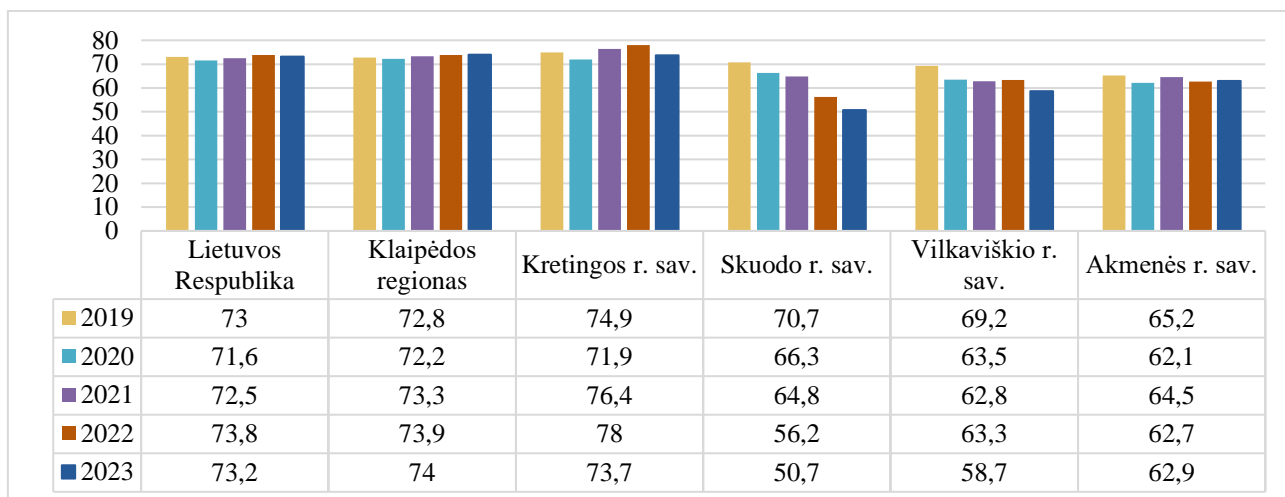
2.2.1.3. Nekilnojamo turto mokesčių tarifai

Tarifai (svertiniai vidurkiai)	Juridiniai vienetai (JV)	Fiziniai asmenys (FA)	Atotrūkis JV	Atotrūkis FA	Atotrūkis iš viso
Skuodo rajono sav.	0,76	0,5			
Klasterio	0,85	0,72	20 795	4 385	25 180
Lietuvos Respublika	0,82	0,73	13 863	4 584	18 447

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

2.2.2. Darbo rinka

Sėkmingam Skuodo rajono savivaldybės ekonominiam ir socialiniam vystymuisi, konkurencingumui ir plėtrai didelę įtaką turi darbo rinkos situacija bei jos pokyčiai.

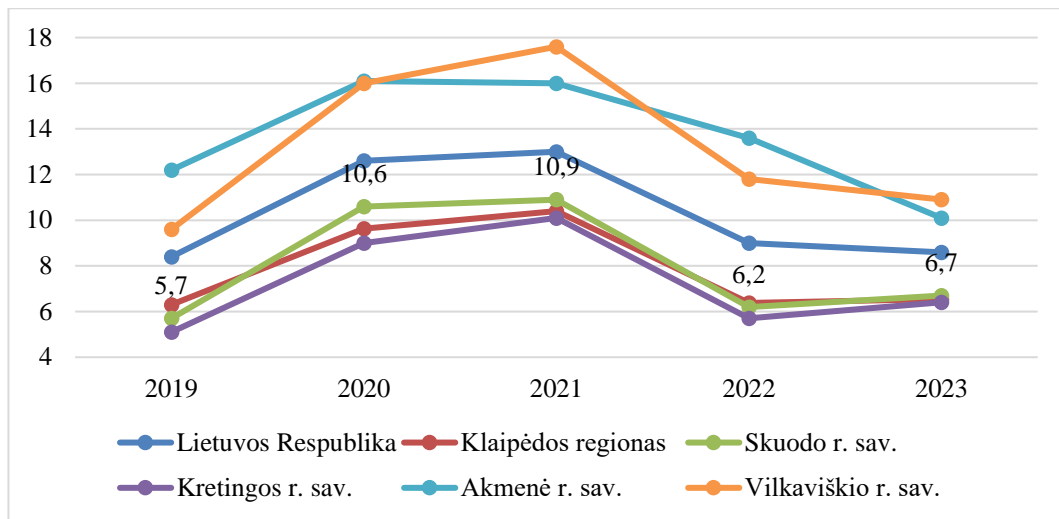

2.2.2.1. pav. Užimtumo lygis 2019–2023 m., proc.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

Užimtumo lygis yra ekonominis rodiklis, kuris parodo, kokia dalis DAG (nuo 15 iki 64 m.) yra užimti, t. y. dirba arba užsiima kita apmokama veikla. Užimtumo lygis apskaičiuojamas kaip užimtų gyventojų skaičiaus santykis su visais DAG, išreikštas procentais. Išsivysčiusiose teritorijose normalus užimtumo lygis paprastai svyruoja tarp 60 proc. ir 75 proc. Analizuojant užimtumo lygį Lietuvoje, Klaipėdos regione bei Akmenės rajono savivaldybėje, matyti, kad 2019–2023 m. laikotarpiu šis rodiklis kito minimaliai (žr. 2.2.2.1 pav.). Šiose vietovėse užimtumo lygis 2023 m. sudarė 65–75 proc., kas rodo, kad didelė dalis šių teritorijų gyventojų yra įtraukti į darbo rinką. Tačiau Vilkaviškio ir Skuodo rajonų savivaldybėse pastebimas užimtumo lygio neigiamas pokytis. Vilkaviškio rajono savivaldybėje užimtumo rodiklis per penkerius metus sumažėjo apie 10 proc., o tuo metu Skuodo rajono savivaldybėje užimtumo lygis krito ženkliausiai – pokytis sudarė 20 proc. Skuodo rajono savivaldybėje užimtumo lygis 2023 m. sudarė 50,7 proc., tai reiškia, kad tik pusė DAG (16–64 m.) oficialiai dirba arba užsiima kita veikla.

Registruotas nedarbas, išreikštas procentine išraiška nuo DAG, yra svarbus ekonominis rodiklis, kuris gali suteikti vertingų įžvalgų apie teritorijos ekonomikos sveikatą, socialinę gerovę ir darbo rinkos dinamiką.

2.2.2.2. pav. Registruotas nedarbas 2019–2023 m., bedarbių dalis proc. nuo DAG
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Užimtumo tarnybos duomenis

Šalyje registruotas nedarbas 2019–2023 m. vidutiniškai sudarė 10 proc. DAG (2.2.2.2 pav.). Tuo tarpu Klaipėdos regione, Kretingos ir Skuodo rajono savivaldybėse registruotas nedarbas laikėsi panašiam lygyje bei buvo mažesnis nei šalyje ir analizuojamu laikotarpiu vidutiniškai sudarė atitinkamai 7,9 proc., 7,3 proc. ir 8 proc. Vilkaviškio ir Akmenės rajono savivaldybėse nagrinėjamu laikotarpiu registruotas nedarbas buvo didesnis už šalies vidurkį ir atitinkamai vidutiniškai sudarė 13,2 proc. ir 13,6 proc. Visose nagrinėjamosiose teritorijose 2020–2021 m. matomas registruoto nedarbo šuolis, paveiktas karantino sąlygų šalyje įvedimo COVID-19 pandemijos metu. Skuodo rajono savivaldybėje šiuo periodu nedarbo lygis išaugo net dvigubai (iki 10,6 proc.), ir nors 2022 m. nedarbas mažėjo (iki 6,2 proc.), tačiau vis dar neatsistatė į lygį, kuris buvo prieš pandemiją. 2023 m. šalyje registruotas nedarbas sudarė 8,6 proc., Klaipėdos regione – 6,6 proc., Skuodo rajono savivaldybėje – 6,7 proc., Kretingos rajono savivaldybėje – 6,4 proc., Akmenės ir Vilkaviškio rajonų savivaldybėse atitinkamai 10,1 proc. ir 10,9 proc.

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2023 m. vienas iš mažiausių nedarbo lygių buvo fiksuotas Skuodo rajono savivaldybėje, tačiau šiuo laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybė buvo tarp tų savivaldybių, kur registruota daugiausiai bedarbių vyrų. Taip pat čia nustatytas vienas didžiausių vyresnių nei 50 m. žmonių nedarbas. Skuodo rajono savivaldybėje apskaičiuotas vienas mažiausių laisvų darbo vietų vienam darbo neturinčiajam rodiklį. 2023 m. čia bedarbių užregistruota 3 kartus daugiau nei paskelbta darbo pasiūlymų. Šiuo periodu Skuodo rajono savivaldybė išsiskyrė jaunimo (16–29 m.) užimtumu, čia fiksuotas vienas iš mažiausių jaunimo nedarbo lygių (3,3 proc.).

Žemas nedarbo lygis įprastai laikomas teigiamu rodikliu, nes jis rodo, kad didelė dalis DAG yra užimti. Tačiau tai nebūtinai reiškia, kad situacija yra visapusiškai gera. Sąlyginai žemą registruoto nedarbo lygį Skuodo rajono savivaldybėje gali sąlygoti demografiniai pokyčiai (senėjanti visuomenė), migracija, nelegalus darbas.

Bruto ir neto darbo užmokestis yra du pagrindiniai rodikliai, kurie atspindi darbuotojo gaunamas pajamas ir realią finansinę naudą. Bruto darbo užmokestis yra bendra suma, kurią darbdavys moka darbuotojui prieš atskaitant mokesčius ir kitus privalomus atskaitymus. Tuo tarpu neto darbo užmokestis yra suma, kurią darbuotojas faktiškai gauna į savo sąskaitą po visų atskaitymų. Siekiant objektyviai įvertinti darbo užmokesčio rodiklius, į analizę įtraukti aplinkinių Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Plungės rajono ir Mažeikių rajonų savivaldybių duomenys.

Vidutinis bruto darbo užmokestis per mėnesį (žr. 2.2.2.1 lentelę) Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. buvo 1544 Eur, o neto – 1000 Eur. Tuo tarpu aplinkinių savivaldybių rodikliai yra ženkliai aukštesni. Klaipėdos miesto savivaldybėje nustatytas vienas aukščiausių vidutinių bruto darbo užmokesčių šalyje (3 pozicija), net 30 proc. aukštesnis nei Skuodo rajono savivaldybėje. Mažeikių (7 pozicija), Plungės (12 pozicija) ir Klaipėdos (17 pozicija) rajonų savivaldybėse vidutinis bruto ir neto darbo užmokestis taip pat atitinkamai 19 proc., 14 proc. ir 12 proc. buvo didesnis nei Skuodo rajono savivaldybėje. Tarp 60 savivaldybių Skuodo rajono savivaldybė užėmė tik 48 poziciją,

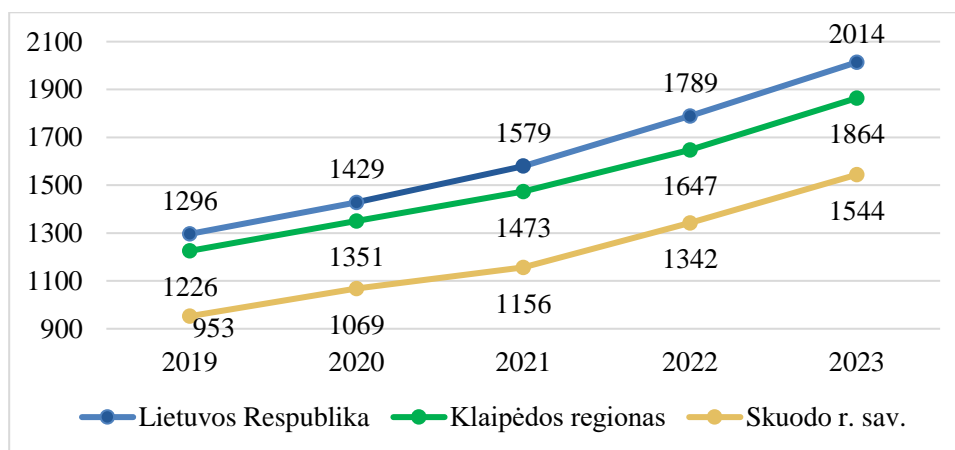
tai rodo, kad šios savivaldybės vidutinis bruto ir neto darbo užmokestis yra žemesnis nei daugelyje kitų Lietuvos savivaldybių. Priežastis – Skuodo rajono savivaldybėje yra mažiau ekonominės veiklos arba ji mažiau produktyvi nei kitose savivaldybėse. Taip pat šios teritorijos darbo rinka pasižymi mažiau kvalifikuota darbo jėga, kas lemia žemesnius atlyginimus. Analizuojant atotrūkį tarp bruto ir neto darbo užmokesčio, matyti, kad šalyje, Klaipėdos regione ir nagrinėjamos savivaldybėse jis sudarė 35–38 proc. Toks atotrūkis yra gana įprastas daugelyje šalių ir regionų, rodantis, kokia dalis darbuotojų uždarbio yra skiriama valstybės biudžetui ir socialiniam, sveikatos draudimui.

2.2.2.1. lentelė. Vidutinis mėnesinis bruto ir neto darbo užmokestis 2023 m., Eur

	Lietuvos Respublika	Klaipėdos regionas	Skuodo r. sav.	Kretingos r. sav.	Klaipėdos m. sav.	Klaipėdos r. sav.	Plungės r. sav.	Mažeikių r. sav.	Akmenės r. sav.	Vilkaviškio r. sav.
Bruto	2014	1864	1544	1531	2009	1727	1767	1830	1717	1478
Neto	1249	1167	1000	993	1246	1095	1116	1149	1090	965
Skirtumas tarp bruto ir neto, proc.	38%	37%	35%	35%	38%	37%	37%	37%	37%	35%
Pozicija tarp 60 savivaldybių	-	-	48	50	3	16	12	7	17	57

Šaltinis: sudaryta autorių Valstybės duomenų agentūros duomenis

Analizuojant vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dinamiką 2019–2023 m., matyti, kad šalyje, Klaipėdos regione ir Skuodo rajono savivaldybėje jis tendencingai didėjo (žr. 2.2.2.3 pav.). Skuodo rajono savivaldybėje per analizuojamą laikotarpį vidutinis bruto darbo užmokestis per mėnesį išaugo net 62 proc. arba 591 Eur. Šis santykinis pokytis buvo didesnis nei Klaipėdos regione (52 proc.) ar Lietuvoje (55 proc.). Absoliučia reikšme Klaipėdos regiono ir šalies vidutinio bruto atlyginimo pokytis per 2019–2023 m. buvo didesnis ir atitinkamai sudarė 781 Eur ir 822 Eur. Skuodo rajono savivaldybėje analizuojamu laikotarpiu vidutinio bruto darbo užmokesčio per mėnesį rodiklis kasmet vidutiniškai didėjo apie 13 proc.

2.2.2.3. pav. Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dinamika 2019–2023 m., Eur

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

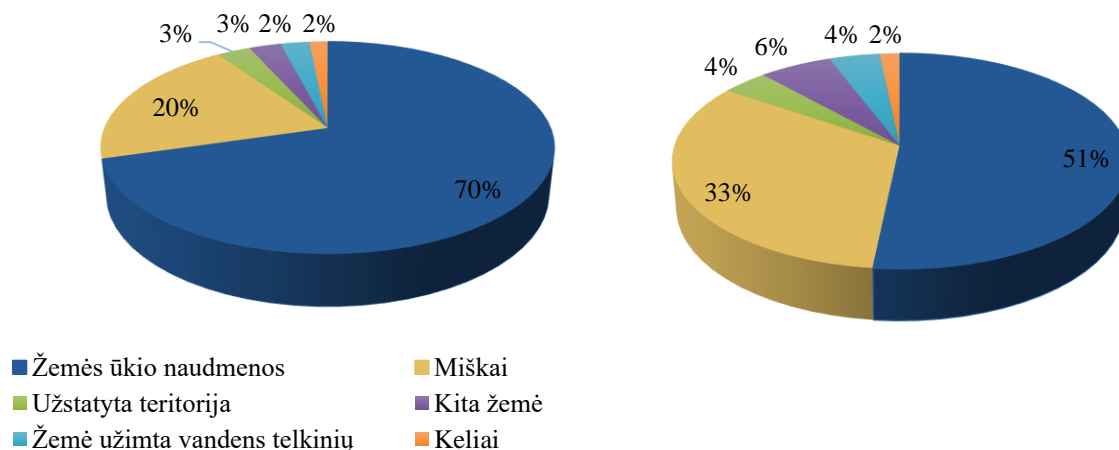
Siekiant visiško gyventojų užimtumo, mažinti jų socialinę atskirtį ir stiprinti socialinę sanglaudą, padėti įgyvendinti užimtumo rėmimo politiką, Skuodo rajono savivaldybėje ne vienus metus įgyvendinama užimtumo didinimo programa. Programos esminiai uždaviniai yra didinti darbo ieškančių darbingo amžiaus asmenų užimtumo galimybes, mažinti nedarbą, švelninti neigiamas jo pasekmes. Lėšos užimtumo didinimo programai savivaldybei skiriamos iš valstybės biudžeto, jos 2020–2024 m. laikotarpiu turėjo tendenciją augti: 2020 m. skirta 21200 Eur, 2021 m. – 19300 Eur, 2022 m. – 26700 Eur, 2023 m. – 34200 Eur, o 2024 m. skirta 44800 Eur.

2.2.3. Žemės ūkis

Žemės ūkis Lietuvoje yra viena iš svarbiausių ekonomikos šakų, turinti didelę reikšmę tiek šalies vidaus rinkai, tiek eksportui. Žemės ūkio sektorius apima augalininkystę, gyvulininkystę, miškininkystę ir žuvininkystę, kurios visos kartu prisideda prie šalies ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir regioninės plėtros. Daugelyje kaimo vietovių žemės ūkis yra pagrindinis pragyvenimo šaltinis, o žemės ūkio įmonės ir ūkininkai sukuria darbo vietas ne tik tiesiogiai žemės ūkyje, bet ir susijusiose srityse, tokiose kaip perdirbimas, logistika ir prekyba.

Klaipėdos regiono specializacijos strategijoje iki 2030 m. viena iš specializacijos krypčių yra bioekonomika. 2018 m. Europos Komisijos atnaujintoje Bioekonomikos strategijoje nurodyta, kad: „bioekonomika apima visus sektorius ir sistemas, kuriuose naudojami biologiniai išteklių (gyvūnai, augalai, mikroorganizmai ir jų biomasė, įskaitant organines atliekas), jų funkcijas ir principus“. Žemės ūkio produktų gamyba, jų perdirbimas taip pat yra bioekonomikos šaka.

2.2.3.1. pav. Žemės fondas Skuodo rajono savivaldybėje ir Lietuvoje 2023 m., proc.
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenis

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenimis, 2023 m. didžiąją Skuodo rajono savivaldybės **žemės fondo** dalį sudarė žemės ūkio naudmenos (70,4 proc.), jų dalis buvo didesnė nei vidutiniškai Klaipėdos regione (52,2 proc.) bei šalyje (51,6 proc.) (žr. 2.2.3.1 pav.). Šalies miškingumas (trečdalis Lietuvos teritorijos) buvo didesnis nei Skuodo rajono savivaldybėje (20 proc.), vandens telkinių dalis – šiek tiek didesnė šalyje (4,2 proc.) nei Skuodo rajono savivaldybėje (2,4 proc.). Užstatytos teritorijos dalis labai panaši – skirtumas siekė tik vieną procentą (3,8 proc. šalyje ir 2,9 proc. Skuodo rajono savivaldybėje.). Kelių procentinė dalis buvo vienoda, tiek šalies teritorijoje, tiek ir Skuodo rajono savivaldybėje sudarė 1,6 proc.

2.2.3.1. lentelė. Duomenys apie žemės ūkio naudmenas 2023 m., ha

Žemės ūkio naudmenos				
	Iš viso	iš jų		
		ariamoji žemė	sodai	pievos ir natūralios ganyklos
Lietuvos Respublika	3371339,11	3003398,11	17945,14	349995,65
Klaipėdos regionas	272406,92	230569,63	814,16	41023,13
Skuodo r. sav.	64159,79	60548,77	118,22	3492,8
Kretingos r. sav.	54231,3	49182,04	238,53	4810,73
Akmenė r. sav.	48019,5	45258,16	703,37	2057,97
Vilkaviškio r. sav.	97363,51	90710,76	636,36	6016,36

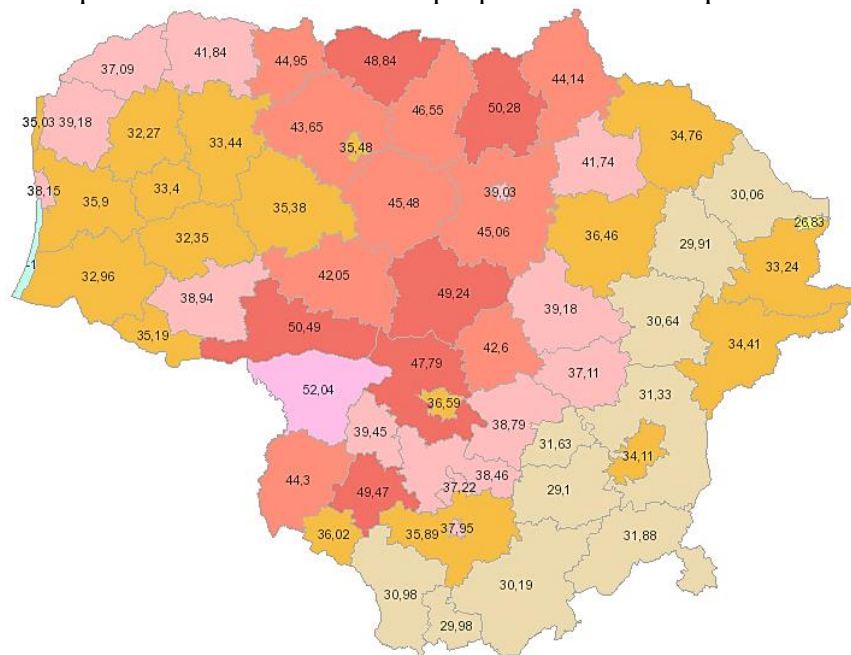
Šaltinis: Nacionalinės žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

Analizuojant *žemės ūkio naudmenas pagal paskirtį* (žr. 2.2.3.1 lentelę), matyti, kad 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje ariamoji žemė sudarė apie 95 proc. visų žemės ūkio naudmenų, o tai daugiau nei šalyje (89 proc.) ar bet kokioje kitoje nagrinėtoje administracinėje teritorijoje. Sodams skiriama mažiausia dalis žemės ūkio naudmenų – Skuodo rajono savivaldybėje jie sudarė tik 0,2 proc. visų žemės ūkio naudmenų, kitose vietovėse šis dydis svyravo nuo 0,3 proc. iki 1,5 proc. Pievos ir natūralios ganyklos Skuodo rajono savivaldybėje sudarė apie 5 proc. kai tuo metu šalyje – apie 10 proc., o Klaipėdos regione – apie 15 proc.

Valstybės žemės fondas ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Agrocheminių tyrimų laboratorija kasmet vertina Lietuvos ir visų savivaldybių *žemės našumą* bei sudaro žemės našumo žemėlapius. Ši informacija gali būti naudojama rengiant žemėtvarkos projektus, ūkių gamybos vystymo (verslo) planus, numatant melioracijos sistemų statybos ir rekonstrukcijos poreikius, planuojant žemės ūkiui ekonomiškai netikslingų naudoti žemės ūkio naudmenų apželdinimą mišku ir pan. Žemės našumo žemėlapis pateiktas 2.2.3.2. pav.

2.2.3.2. pav. Žemės našumo žemėlapis

Šaltinis: Lietuvos erdvinės informacijos portalas, Lietuvos Respublikos AM

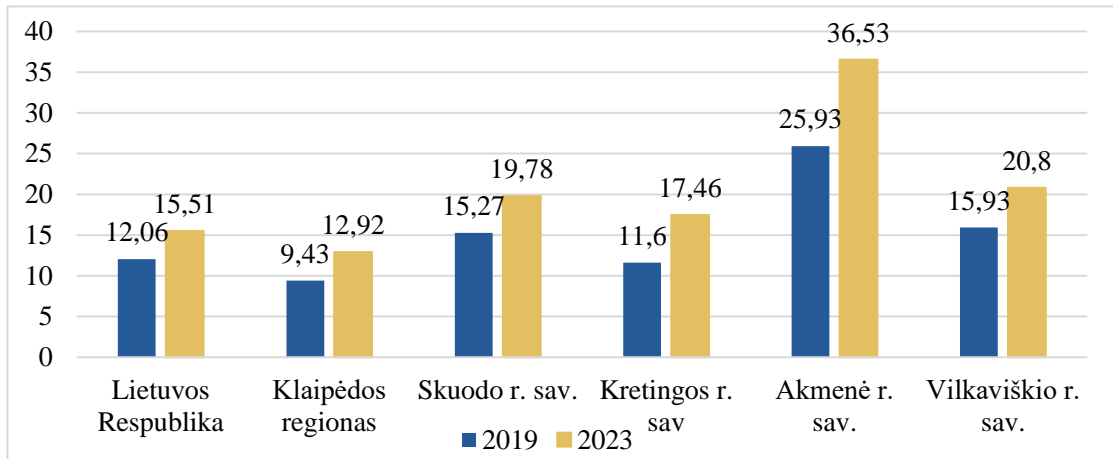
Vadovaujantis 2024 m. sausio 1 d. žemės našumo žemėlapio duomenimis (žr. 2.2.3.2 pav.), Skuodo rajono savivaldybės žemės priskiriamos III dirvožemių našumo grupei (37,09 balai) – vidutiniškos ūkinės vertės dirvožemiai (37,0–42,0 balai). Daugumos šios grupės savivaldybių dirvožemiai yra vidurio ir rytų Lietuvos zonų sandūroje ir lygesniuose šalies vakarų plotuose. Šios grupės dirvožemiai mažiau tinka labai reiklių augalų (žieminių kviečių, cukrinių runkelių) auginimui. Į šią dirvožemių grupę pakliūva ir Kretingos rajono savivaldybė (39,18 balai). Į II dirvožemių grupę (42,1–47,0 balai) yra priskiriami Akmenės ir Vilkaviškio rajono savivaldybių dirvožemiai. Čia vyrauja geros ūkinės vertės dirvožemiai, kurie yra vidutiniškai našūs. Žemės našumo rodikliai visose analizuojamose teritorijose 2019–2024 m. laikotarpiu neženkliai mažėjo, išskyrus Akmenės rajono savivaldybę. Čia žemės našumas neženkliai, tačiau didėjo (0,4 proc.).

Pagal VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenis, Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. dominavo didesni *ūkininkų ūkiai* nei vidutiniškai Lietuvoje ir Klaipėdos regione (žr. 2.2.3.3. pav.). Čia didžiąją dalį ūkių (61 proc.) sudaro 5–100 ha ūkiai (kai šalyje ir regione šių ūkių dalis sudarė 47 proc.), o didžiųjų ūkių (virš 100 ha) dalis (4 proc.) yra didesnė nei vidutiniškai Lietuvoje (3 proc.) ar Klaipėdos regione (2 proc.). Smulkių ūkių, kurie užima iki 5 ha plotą, dalis Skuodo rajono savivaldybėje (35 proc.) 2023 m. buvo mažesnė nei vidutiniškai Lietuvoje (50 proc.) ar Klaipėdos regione (52 proc.). 2019–2023 m. laikotarpiu ūkininkų ūkių skaičius mažėjo gan sparčiai tiek šalyje (-23 proc.), tiek ir Skuodo rajono savivaldybėje (-24 proc.), tačiau ūkininkų ūkių bendras plotas išliko pakankamai stabilus (užfiksuotas 1 proc. augimas). Ūkiai ir žemės ūkio valdos Skuodo

rajone stambėja, todėl mažėja smulkių ūkių skaičius. Ūkių stambinimas pastaruoju metu vykdomas visoje šalyje. Lietuvos kaimo plėtros programoje nurodoma, jog šis procesas padės skatinti smulkios, fragmentuotos žemėnaudos, trukdančios ūkiams efektyviai panaudoti našią žemės ūkio techniką, mažėjimą. Be to, žemės ūkio konsolidacija leis ne tik veiksmingai panaudoti našią žemės ūkio techniką, bet ir didinti įvairių tipų žemės ūkio veiklų konkurencingumą, ūkių perspektyvumą.

Skuodo rajono savivaldybėje iš 2023 m. vyravo mišrūs ūkiai (724 ūkiai), kurie sudarė 51 proc. visų ūkių. 29 proc. visų ūkių sudarė gyvulininkystės ūkiai (414 ūkių), o augalininkystės – 20 proc. (280 ūkių). 2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje veikė 2 miškininkystės ūkiai ir 1 žuvininkystės ūkis. Bendras ūkininkų ūkių skaičius tais metais sudarė 1421, t. y. 438 ūkiais mažiau nei 2019 m.

2.2.3.3. pav. Vidutinio ūkininko ūkio dydis 2019–2023 m., ha

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VĮ Žemės ūkio registro duomenis

Vidutinis ūkininko ūkis Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. buvo didesnis nei šalyje (15,5 ha) ar Klaipėdos regione (13 ha) ir siekė beveik 20 ha (žr. 2.2.3.3 pav.). Vidutiniškai didžiausi ūkiai tarp analizuojamų vietovių 2023 m. buvo Akmenės rajono savivaldybėje – 36,5 ha. Tam labiausiai įtakos turėjo, didesnė nei kitose teritorijose labai stambių ūkininkų ūkių dalis (9 proc.), kurie valdo 100–500 ha žemių. Stebint pokytį per tiriamą laikotarpį, galima teigti, kad vidutiniai ūkininkų ūkiai didėjo visose vietovėse. Skuodo rajono savivaldybėje vidutinio ūkininko ūkis 2019–2023 m. plėtėsi tokiu pat spartumu kaip ir šalyje (apie 30 proc.). Sparčiausiai per penkerius metus vidutinis ūkininko ūkis didėjo Kretingos rajono savivaldybėje (51 proc.) bei Akmenės rajono savivaldybėje (41 proc.).

2.2.3.2. lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių

Metai	Ūkininkų ūkių skaičius	Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių		
		iki 40 m.	nuo 40 m. iki pensinio amžiaus	nuo pensinio amžiaus
2021-01-01	1433	165	823	445
2022-01-01	1424	178	797	449
2023-01-01	1415	184	786	445
2024-01-01	1421	203	761	457
2024-09-01	1392	197	749	446

Šaltinis: Žemės ūkio ir kaimo verslo registro ir Ūkininkų ūkių registro portalas

Ūkininkų ūkių bendras skaičius nuo 2021 m. iki 2024 m. sausio mėnesio šiek tiek augo, tačiau 2024 m. rugsėjo mėn. pastebimas nedidelis mažėjimas (žr. 2.2.3.2 lentelę). Tai gali rodyti, kad ūkininkavimo populiarumas ar ūkių skaičius bendrai mažėja arba vyksta konsolidacija. Analizuojant ūkininkų ūkius pagal ūkininkų amžiaus grupes, matomas ūkininkų iki 40 m. skaičiaus augimas, išskyrus nedidelį sumažėjimą 2024 m. rugsėjį. Nuo 40 m. iki pensinio amžiaus grupėje pastebimas nuoseklus ūkininkų ūkių skaičiaus mažėjimas. Tai gali rodyti, kad vidutinio amžiaus ūkininkai traukiasi iš sektoriaus arba pereina į kitas veiklas, galbūt dėl ekonominio spaudimo ar nepakankamos

gražos. Ūkininkų ūkių skaičius nuo pensinio amžiaus grupėje skaičius išlieka gana stabilus. Tai gali reikšti, kad vyresnio amžiaus ūkininkai ilgiau išlieka aktyvūs dėl poreikio papildomai užsidirbti. Taip pat galima teigti, kad ši grupė yra mažiau linkusi keisti savo gyvenimo būdą.

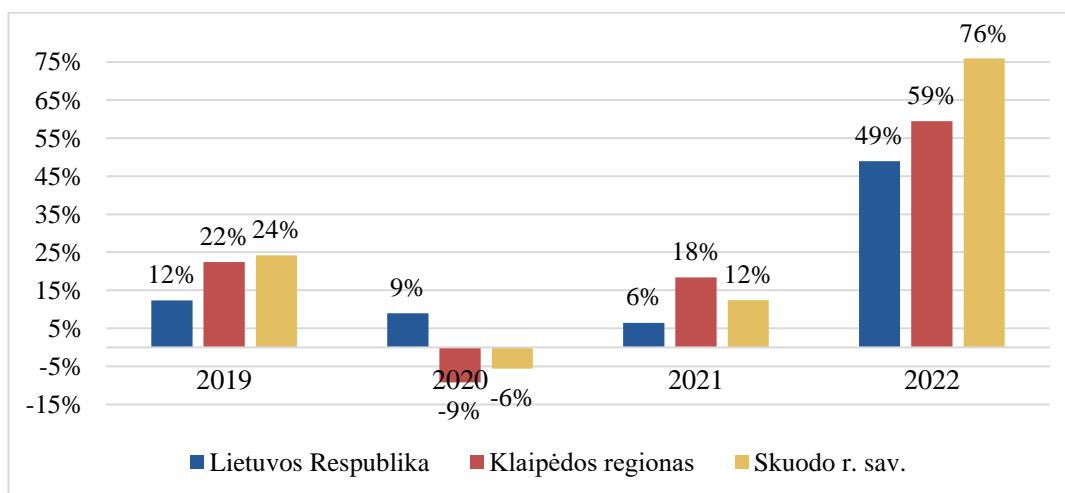
Per pastaruosius ketverius metus pastebimas ryškus darbo užmokesčio augimas tiek bendrame šalies kontekste, tiek žemės ūkio sektoriuje (žr. 2.2.3.3. lentelė). Nuo 2020 iki 2023 m. darbo užmokestis šalyje išaugo nuo 1512,3 Eur iki 2097,3 Eur (pokytis +38 proc.). Žemės ūkyje pokytis buvo ženklus – čia atlyginimai per tą patį laikotarpį padidėjo nuo 1212,6 Eur iki 1755,8 Eur, fiksuojant 44 proc. augimą. Šis vidutinio darbo užmokesčio teigiamas pokytis žemės ūkio sektoriuje gali signalizuoti apie sektoriaus gebėjimą pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotą darbo jėgą, reaguojant į didėjančias technologijų integracijas ir efektyvumo reikalavimus. Kita priežastis – darbo jėgos paklausa gerokai didesnė nei pasiūla ir tai verčia ūkininkus didinti atlyginimus. Tačiau vidutinis mėnesinis darbo užmokestis žemės ūkyje išlieka žemesnis nei šalies vidurkis.

2.2.3.3. lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) 2020–2023 m.

Metai	Mėnesinis darbo užmokestis, Eur	
	Lietuvos Respublika	Žemės ūkyje
2023	2 097,3	1 755,8
2022	1 887,8	1 551,7
2021	1 666,9	1 369,4
2020	1 512,3	1 212,6
Pokytis, proc.	+38,0	+44,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Bendrają žemės ūkio produkciją sudaro kalendoriniais metais gautas žemės ūkio augalų derlius, daugiamečių sodinių, gyvulių ir paukščių ir gyvulininkystės produkcija to meto kainomis. Bendrosios žemės ūkio produkcijos apimtys 2018–2022 m. laikotarpiu (žr. 2.2.3.4 pav.) Skuodo rajono savivaldybėje kasmet vidutiniškai augo 27 proc., o tai didžiausias tempas tarp analizuojamų teritorijų. Šalyje šis rodiklis sudarė 19 proc. Žemės ūkio sektorių taip pat palietė COVID-19 pandemija, tai rodo 2019–2020 m. bendrosios žemės ūkio produkcijos neigiamas pokytis Klaipėdos regione (-9 proc.) ir Skuodo rajono savivaldybėje (-6 proc.). 2021–2022 m. bendrosios žemės ūkio produkcijos mastai ženkliai augo visoje Lietuvoje, ypač Skuodo rajono savivaldybėje (+76 proc.), tam labiausiai įtakos galėjo turėti dėl infliacijos išaugusios kainos.

2.2.3.4. pav. Bendrosios žemės ūkio produkcijos pokytis 2019–2022 m., proc.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

Iš viso Skuodo rajono savivaldybėje per 2022 m. buvo sukurta bendrosios žemės ūkio produkcijos už 86,2 mln. Eur. Tai sudarė beveik penktadalį Klaipėdos regiono ir apie 2 proc. šalies bendrosios žemės ūkio produkcijos. Skuodo rajono savivaldybėje atvirksčiai, nei šalyje ar regione, vyrauja gyvulininkystės produkcija (59 proc. bendrosios žemės ūkio produkcijos), kai šalyje – 31 proc., regione – 43 proc. Gyvulininkystės produkcija 2022 m. Skuodo rajono savivaldybėje generavo 50,7 mln. Eur pajamų, tai buvo dvigubai daugiau lyginant su 2018 m. (22,5 mln. Eur). 41 proc.

bendrosios ūkio produkcijos sudaranti augalininkystės produkcija 2022 m. siekė 35,5 mln. Eur. tai buvo 141 proc. daugiau nei 2018 m. (14,7 mln. Eur). Pažymėtina, kad Skuodo rajono savivaldybės bendrosios žemės ūkio produkcijos mastai beveik 29 proc. didesni nei kaimyninės Kretingos rajono savivaldybės.

Žemės ūkyje sukuriama pridėtinė vertė. Valstybės duomenų agentūra nepateikia informacijos apie atskirose savivaldybėse sukurtą bendrąjį vidaus produktą ar pridėtinę vertę. Šalyje kasmet augintojai perdirba tik 1,2–2,7 proc. užaugintos produkcijos (žr. 2.2.3.4 lentelę). Akivaizdu, kad Skuodo rajone šis rodiklis dar gerokai žemesnis. Žinomi pavieniai smulkių žemės ūkio produkcijos perdirbimo atvejai.

2.2.3.4. lentelė. Informacija apie šalies žemės ūkio produkcijos perdirbimą

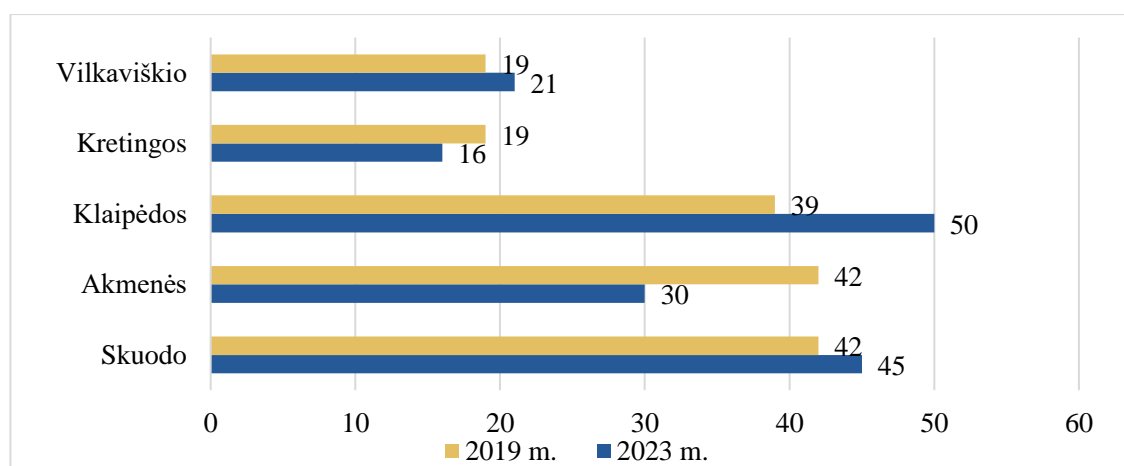
Metai	Žemės ūkio ekonominės veiklos produkcija, mln. Eur	Žemės ūkio produktų perdirbimas, mln. Eur	Perdirbamos produkcijos dalis, proc.
2019	2 878	79,3	2,7
2020	3 134	38,4	1,2
2021	3 344	68,1	2,0
2022	4 908	80,4	1,6

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo VVG 2016–2023 m. vietos plėtros strategijos lėšomis finansuoti 5 projektai, kurių tikslas – pradėti žemės ūkio produktų perdirbimą. Bendra šių projektų vertė – 407,4 tūkst. Eur. Investuota į mėsos (avienos, paukštienos), grūdų ir pašarų perdirbimo cechų įrengimus.

Trumpųjų maisto grandinių metu taip sukuriama didesnė pridėtinė vertė. Skuodo rajone trumposios maisto grandinės neveikia. Vertinant galimybes pirkti maisto produktus iš vietos ūkininkų, pagrindine kliūtimi laikytina tai, kad bendrojo ugdymo mokyklų maitinimo paslaugos yra perkamos iš privačių paslaugų teikėjų. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigos susiduria su tų produktų sandėliavimo problema. Skuodo rajono ūkininkams nėra patraukli kooperacijos galimybė. Tai taip pat sąlygoja žemos pridėtinės vertės produktų gamybos vyravimą.

Ekologinis ūkininkavimas – tai žemdirbystės sritis, teikianti vartotojui ypač šviežią, labai skanų bei natūralų maistą, kuris yra pagamintas nepažeidžiant natūralaus gamtos raidos ciklo. Ekologinis ūkis išaugina ekologiškus produktus – aukštos kokybės maistą, pagamintą darant mažiausią poveikį aplinkai. Lietuvoje daugėja ekologinių ūkių. 2019–2023 m. jų skaičius išaugo 9 proc. ir 2023 m. siekė 2281 ūkį. Skuodo rajono savivaldybėje ekologinių ūkių skaičius atitinkamu laikotarpiu laikosi stabiliai ir 2023 m. buvo sąlyginai aukštas – 45 ūkiai (žr. 2.2.3.5 pav.). Tarp analizuojamų teritorijų Skuodo rajono savivaldybė nusileido tik Klaipėdos rajonui, kur 2023 m. veikė 50 ekologinių ūkių. Tais pačiais metais mažiausias ekologinių ūkių skaičius užfiksuotas Kretingos rajono savivaldybėje (16 ūkių). Vertinant ekologinių ūkių skaičiaus pasikeitimą per penkerius metus, matyti, kad labiausiai šis skaičius teigiamai kito Klaipėdos (+28 proc.) ir neigiamai – Akmenės (-29 proc.) savivaldybėse.

2.2.3.5. pav. Ekologinių ūkių skaičius 2019–2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VŠĮ „Ekoagros“ duomenis

Žemės ūkio sektorius Skuodo rajono savivaldybėje yra svarbus, nes jis sudaro didelę dalį vietinės ekonomikos, užtikrina darbo vietas ir pragyvenimo šaltinius daugeliui gyventojų. Be to, rajonas pasižymi dideliu žemės ūkio produkcijos augimu, ypač gyvulininkystės sektoriuje, tas prisideda prie regiono ir šalies ekonomikos stiprinimo.

2.2.4. Turizmas ir rekreacinė aplinka

Turizmo informacijos sklaidą Skuodo rajono savivaldybėje vykdo bei turizmo paslaugas koordinuoja SIC.

SIC yra Viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, neturintis savarankiškų filialų, atstovybių, dukterinių ir asocijuotų įstaigų, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdant visuomenei naudingą veiklą. Iki 2023 m. gruodžio 31 d. SIC dalininkais buvo Skuodo rajono savivaldybės taryba (9021,97 Eur) ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos Skuodo filialas (173,77 Eur.), 2024 m. liko tik vienas – Skuodo rajono savivaldybės taryba (9 195,44 Eur). Vienas iš SIC tikslų – kaupti ir nemokamai teikti informaciją turistams bei Skuodo rajono svečiams apie lankytinas Skuodo rajono vietas ir objektus. 2023 m. gruodžio 31 d. SIC dirbo 5 darbuotojai: direktorius, vyr. buhalteris, metodininkas, 2 turizmo vadybininkai. Reikia pažymėti, kad SIC buvo priskirtos ir kitos funkcijos, ne tik turizmo informacijos centro. Nuo 2025 m. planuojama funkcijas išgryninti.

Pagrindinės lankytinos vietos Skuodo rajono savivaldybėje išvardintos. 2.2.4.1 lentelėje.

2.2.4.1. lentelė. Skuodo rajono lankytinos vietos

Eil. Nr.	Lankytina vieta	Seniūnija
1.	Mosėdžio miestelis	Mosėdžio seniūnija
2.	Barstyčių (Puokės) akmuo	Barstyčių seniūnija
3.	Šilalės kūlis	Mosėdžio seniūnija
4.	V. Into akmenų muziejus	Mosėdžio seniūnija
5.	Truikinų šaltinis (arba Šmitos versmė)	Aleksandrijos seniūnija
6.	Apuolės piliakalnis	Aleksandrijos seniūnija
7.	I. Navidansko parkas	Aleksandrijos seniūnija
8.	Šauklių riedulynas	Mosėdžio seniūnija

Šaltinis: sudaryta autorių pagal SIC duomenis

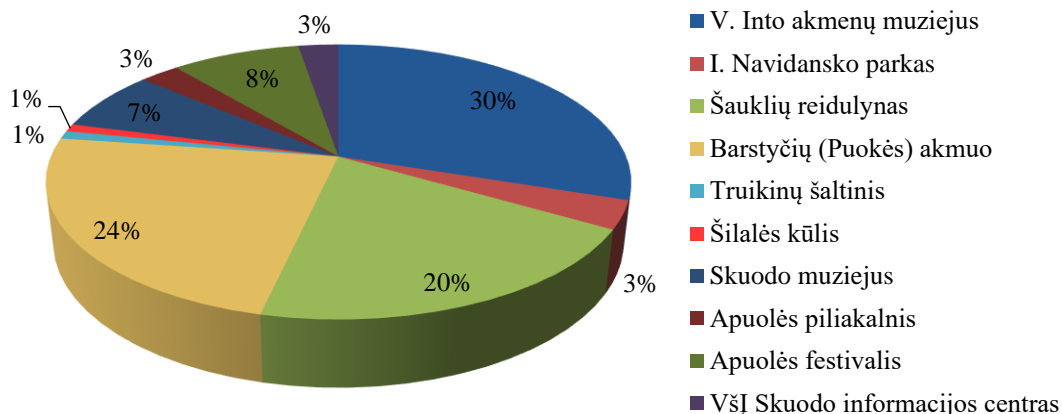
Besidomintiems SIC teikia informaciją apie esamus miesto ir rajono turizmo išteklius – gamtos išteklius, lankytinas vietas, maršrutus, edukacines programas, maitinimo, apgyvendinimo paslaugas. Teikia informaciją apie maitinimo, apgyvendinimo įstaigų infrastruktūrą, informaciją apie apsistojimo galimybes ir paslaugas, kurias teikia Skuodo rajone esančios įstaigos, bei apie kitus Klaipėdos regione esančius ar Lietuvos turizmo išteklius. Visus metus teikiama informacija apie Skuodo rajone vykstančius renginius.

Šiuo metu SIC siūlomi maršrutai: „Antgamtiniai peizažai“ (84 km), „Pažintis su žemaitiškiausiu rajonu Žemaitijoje“ (66 km), „Po mažąją Šveicariją (Barstyčiai)“ (18 km), Sveikatingumo takas (3,2 km), Šauklių riedulyno pažintinis takas (2 km), Lenkimų kanalai (pėsčiųjų SOLO žygis) (16 km), Aplink Skuodą geležinkelio bėgiais (pėsčiųjų maršrutas) (14 km), „Miško takas“ Skuodo atkarpa (22 km), „LT16“ (16 km), Žygis Aleksandrijos kanjonais (16 km), Žygis visai šeimai „Kurgi pabėgo tas Kalėdų senelis?“ (1,6 km), Septyni sėkmės vartai (120 km), Dviračių žygis aplink Skuodą (20 km), Budelio kalavijo legenda (1,9 km).

Remiantis SIC 2023 m. veiklos ataskaita, 2022 m. SIC lankytojų skaičius buvo 1020, o 2023 m. lankytojų skaičius padidėjo iki 1117, šiame skaičiuje 21 lankytojas atvykęs iš užsienio šalių (Latvija, Anglija, JAV, Vokietija). Lietuvos ir užsienio valstybių piliečiai, lankydamiesi Skuodo rajone, domisi įvairiais klausimais. Savo ataskaitoje SIC pastebi, kad jau keletą metų domėjimosi sritys išlieka panašios. Turistai domisi lankytiniais objektais, apgyvendinimo ir maitinimo įstaigomis, ekskursijų organizavimu, maršrutų sudarymu, gidų paslaugomis, dviračių takais, vandens maršrutais, poilsivietėmis (kempingais), edukacinėmis programomis. Padidėjęs domėjimasis pačiame Skuodo mieste esančiais lankytiniais objektais. Turistams aktualios pramogos skirtos šeimoms, ypatingai su jaunesnio amžiaus vaikais. Pastebimas domėjimasis sportinio inventoriaus nuoma, dviračiais, dviračių takais, vandens telkiniais, nematytais maršrutais, rajono žemėlapiams.

Pagal pateiktus SIC duomenis, daugiausiai lankytojų 2023 m. apsilankė Vaclovo Into muziejuje (30 proc.), prie Puokės akmens Barstyčių seniūnijoje (24 proc.) ir Šauklių riedulyne (20 proc.) (2.2.4.1. pav.). Kaip teigiama SIC 2023 m. veiklos ataskaitoje, kasmetinės tendencijos dėl lankomiausio objekto rajone išlieka beveik nekintančios. Kadangi didžioji dalis Skuodo rajono lankytinų objektų yra gamtinio pobūdžio, surinkti tikslaus lankytojų skaičiaus nėra galimybės. Norint sužinoti tikslesnį lankytojų skaičių, buvo kreiptasi į seniūnijas, bendruomenių pirmininkus, privačius asmenis. SIC surinktais duomenimis, išliko domėjimasis Barstyčių (Puokės) akmeniu ir Barstyčių miesteliu. 2024 m. prie Apuolės piliakalnio įrengta elektroninė lankytojų skaičiuoklė. Artimiausiu metu planuojama įrengti daugiau tokių skaičiuoklių. Tikėtina, kad susidomėjimas išliko ir dėl įgyvendintų veiklų, renginių ankstesniais metais, kadangi Barstyčiai 2021 m. buvo paskelbti Mažąja Lietuvos kultūros sostine. Bendruomenės įsitraukimas išlaikė miestelio svečių ir lankytojų srautus.

2.2.4.1. pav. Skuodo rajono lankytojų skaičius atskiruose lankomuose objektuose 2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal SIC 2023 m. veiklos ataskaitą

Rajono lankytinų objektų sąrašė ir privatus muziejai – Žemdirbio muziejus, kurio įkūrėjas privatus asmuo Virginijus Mitkus, Viešoji įstaiga Kuršių genties istorijos muziejus (įsikūrė 2021 m. pabaigoje). Žemdirbio muziejuje demonstruojami senoviniai įrenginiai, prietaisai, įrankiai, baldai, namų apyvokos reikmenys, senoviniai motociklai, I ir II pasaulinius karus menantys eksponatai. Ekspozicijos įrengtos atstatytose rąstinėse klėtyse bei kitose muziejaus erdvėse. Muziejuje organizuojamos pažintinės ekskursijos ir stovyklos, renginiai, skirti Tarptautinei muziejų dienai, dekoratyvinių balandžių parodos, edukacijos ir kiti renginiai. VšĮ Kuršių genties istorijos muziejuje eksponuojamos tikslios archeologinių radinių rekonstrukcijos bei teikiama kita su kuršių gentimi susijusi informacija, pristatomas kuršių materialusis paveldas bei istorinė informacija, Muziejuje eksponuojama kuršių kario šarvuotė, ginklai, papuošalai, rengiamos edukacijos. Organizuojamos gyvosios istorijos pamokos moksleiviams ar turistų grupėms, supažindinama su kuršių archeologinio, mitologinio ir istorinio paveldo objektais, kurių gausu Skuodo rajono apylinkėse.

SIC turimais duomenimis 2023 m. Skuodo rajone apsilankė 42 997 asmenys (2022 m. – 38 513), t. y. 11,6 proc. daugiau nei 2022 m. (žr. 2.2.4.2. pav.).

Skuodo rajono lankytojų skaičius	
2022 m. – 38 513	2023 m. – 42 997

2.2.4.2. pav. Skuodo rajono lankytojų skaičius 2022–2023 m.

Šaltinis. Sudaryta autorių pagal SIC 2023 m. veiklos ataskaitą

Turistų skaičius savivaldybėje priklauso nuo turimų rekreacinių išteklių įvairovės, turizmo paslaugų ir produktų pasiūlos, prieinamumo. Rekreacinius išteklius sudaro tvenkiniai, upės, ežerai, parkai, miškai. Saugomų teritorijų kadastro duomenimis, 2024 m. Skuodo rajono savivaldybėje iš viso buvo 60 saugomų teritorijų: 1 biosferos poligonas, 29 buferinės apsaugos zonos, 17 buveinių apsaugai svarbių teritorijų, 13 draustinių (iš jų: 1 botaninis, 3 botaniniai-zoologiniai, 2

geomorfologiniai, 1 hidrografinis, 3 kraštovaizdžio, 1 telmologinis, 1 zoologinis-ichtiologinis, 1 zoologinis-ornitologinis), 11 funkcinio prioriteto zonų, 2 parkai (Žemaitijos nacionalinis ir Salantų regioninis), 3 paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

VšĮ „Keliauk Lietuvoje“ atliko 2022 m. Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimą, kuriame buvo įvertinti 1994 objektai, esantys 54 rajonuose ir 6 didmiesčiuose. Skuodo rajonas šiame tyrime priskirtas prie savivaldybių, kuriose apsilanko mažiau nei 5 tūkst. turistų per metus (IV savivaldybių kategorija). Atrinkti objektai buvo vertinami balais šiose srityse: susisiekimas, orientavimasis, bendroji tvarka, darbo laikas, tualetai, pritaikymas asmenims su negalia, atsiskaitymo galimybės, teikiamos paslaugos, darbuotojai ir kt.

2022 m. Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimo ataskaitos duomenimis, Skuodo rajono savivaldybės turistinių objektų vertinimas apėmė 26 objektus. Bendras savivaldybės įvertintų objektų infrastruktūros vertinimo vidurkis yra 2,06 (iš galimų 4), ir yra mažesnis už IV savivaldybių grupės vidurkį (2,52), taip pat yra mažesnis už nacionalinį vidurkį (2,71). Lyginant su 2021 m., savivaldybės įvertintų objektų infrastruktūros vertinimo vidurkis sumažėjo. Sumažėjimas (lyginant su 2021 m.) fiksuojamas beveik visų kriterijų vertinime, išskyrus gerėjo teikiamų paslaugų, atsiskaitymo galimybių ir draugiškumo turistams su naminiais gyvūnais vertinimas. Geriausiai įvertintas objektas – Vaclovo Into akmenų muziejus, blogiausiai – Skuodo buvusi geležinkelio stotis.

Skuodo rajono savivaldybės skaitmeninis turistinių objektų išsivystymo lygis (0,26) yra mažesnis už šalies vidurkį (0,33). Savivaldybėje kiek daugiau nei pusė turistinių objektų turi nuorodą į SIC ar Savivaldybės turizmo puslapį, todėl Google pasiekiamumo rodiklis yra 0,62. Nedaug turistinių objektų turi interneto svetaines ar socialinius tinklus (0,17), kuriuose pateikiama išsami informacija (darbo laikas, įtraukumas, t. y. informacija apie renginius, atraktyvumas, t. y. profesionali ir kokybiška nuotraukų galerija). Trys rajono turistiniai objektai turi informaciją ir aukštą turistų įvertinimą „TripAdvisor“ kelionių svetainėje (Skuodo muziejus, Mosėdžio vandens malūnas ir Respublikinis Vaclovo Into akmenų muziejus). Ataskaitoje pateiktos išvalgos, kad susiekimas su lankomais objektais yra tobulintinas. Probleminės sritys yra tualetai, automobilių statymas prie objektų, teikiamos paslaugos. Trūksta inovatyvių paslaugų. Prie kai kurių turistinių objektų privažiavimas yra labai sudėtingas ir nėra pateikiamas darbo laikas. Išskirtinis objektas yra Mosėdžio akmenų muziejaus kompleksas, kuris yra įsikūręs sename mediniame restauruotame malūne, šalia didelis, sutvarkytas parkas su pramogomis, užsiėmimais vaikams, ekspozicija ir kt. Galima turiningai praleisti laiką su šeima, pasivaikščioti ir įgyti žinių.

2023 m. Skuodo rajono savivaldybė SIC skyrė 81 219 Eur (2022 m. – 64 660 Eur), t. y. 25,6 proc. daugiau nei 2022 m. Iš šios sumos darbo užmokesčiui skirta 76 400 Eur (2022 m. – 53 800 Eur). Darbo užmokesčiui skirtos lėšos padidėjo 42 proc. Ši informacija nėra informatyvi, nes nėra galimybės išskirti, kokia dalis lėšų teko turizmo sričiai.

Pagal SIC 2023 m. veiklos ataskaitos duomenis, turizmo veiklos sąnaudos (parodos, komandiruotės, priemonės, rinkodara) 2023 m. sumažėjo 39,3 proc. lyginant su 2022 m. (2023 m. – 5984 Eur; 2022 m. – 9861 Eur).

2023 m. SIC įgyvendino 2 iniciatyvas (dalyvavimas parodose) kartu su kitomis Klaipėdos regiono savivaldybėmis (2022 m. – 4), sukūrė 2 naujus turistinius maršrutus (2022 m. – 4), sukūrė 6 turizmo reprezentacinius vaizdo įrašus (2022 m. – 2), 11 ekskursijų su gidu (2022 m. – 12), kuriose dalyvavo 292 lankytojai.

Skuodo rajone gausu gamtos ir kultūros paminklų, lankytinų objektų, iš dalies sutvarkyta lankytinų objektų infrastruktūra, tačiau trūksta turizmo produktų. Turizmo produktas apibrėžiamas kaip objektų ir turizmo paslaugų visuma, apimanti apgyvendinimą, maitinimą, transportą, pramogas. Susideda iš pirminių, antrinių, papildomų paslaugų, turistų lankomų objektų, aplink juos sutvarkytos infrastruktūros, tiesiogiai su produktu susijusių bei papildomų paslaugų (nacionalinė turizmo skatinimo agentūra „Keliauk Lietuvoje“).

Be turizmo objektų ir turizmo paslaugų, dar viena svarbi šio sektoriaus sričių yra apgyvendinimo bei maitinimo paslaugos, kurių kiekis ir kokybė daro įtaką turizmo apimtims. Pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis, Skuodo rajono savivaldybėje apgyvendinimo paslaugas

2023 m. teikė 3 apgyvendinimo įstaigos (viešbučiai ir panašios laikinos buveinės; poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas; poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės), kuriose buvo 18 numerių (žr. 2.2.4.2 lentelę). Valstybės duomenų agentūra nepateikia informacijos, koks yra viešbučių ir motelių numerių ir vietų užimtumas Skuodo r. sav., todėl šių rodiklių nėra galimybės išnagrinėti.

2.2.4.2. lentelė. Apgyvendinimo įstaigų skaičius

Analizuojamos teritorijos	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis 2019–2023 m., proc.
Lietuvos Respublika	3754	3352	4263	4580	4793	+27,7
Klaipėdos regionas	1015	921	1206	1296	1430	+40,9
Skuodo r. sav.	6	4	2	6	3	-50,0
Akmenės r. sav.	13	8	13	9	10	-23,1
Kretingos r. sav.	40	38	42	40	44	+10,0
Vilkaviškio r. sav.	11	10	22	14	16	+45,5

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybėje apgyvendinimo įstaigų skaičius nuo 2019 m. sumažėjo 50 proc. ir tai buvo didžiausias mažėjimas tarp analizuojamų savivaldybių. Labiausiai šis rodiklis padidėjo Vilkaviškio r. sav. – nuo 11 įstaigų 2019 m. iki 16 įstaigų 2023 m. (+45,5 proc.).

2.2.4.3. lentelė. Turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose

Analizuojamos teritorijos	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis 2019–2023 m., proc.
Lietuvos Respublika	2099777	1615148	1962633	2675666	2622501	+24,9
Klaipėdos regionas	582172	533299	645531	818766	823309	+41,4
Skuodo r. sav.	73	-	421	358	113	+54,8
Akmenės r. sav.	4245	3375	2678	3347	4571	+7,7
Kretingos r. sav.	37845	29603	35222	46594	47112	+24,5
Vilkaviškio r. sav.	9209	9174	3389	5480	3970	-56,9

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Pagal pateiktus duomenis matyti, kad Skuodo r. sav. apgyvendinimo įstaigų skaičius 2023 m. sumažėjo 50 proc., tačiau turistų skaičius padidėjo 54,8 proc. (žr. 2.2.4.3 lentelę). Klaipėdos regione ir šalyje šie abu rodikliai didėjo. Apgyvendinimo vietų sąrašas pateikiamas ir SIC interneto svetainėje, tačiau čia nurodoma, kad apgyvendinimo paslaugas teikia 9 subjektai. Pateikiami duomenys skiriasi, nes dauguma SIC išvardintų apgyvendinimo įstaigų teikia ir pobūvių organizavimo paslaugas, todėl savaitgaliais, kai vyksta pobūviai, šventės, renginiai, turistams nakvoti nėra galimybės. Apgyvendinimo vietų rodiklį pagerintų įrengti kempingai, tačiau oficialiai įrengtų kempingų Skuodo rajono savivaldybėje nėra, tai patvirtina ir Lietuvos kempingų asociacijos interneto svetainėje skelbiama informacija.

2.2.4.4. lentelė. Maitinimo įstaigų skaičius

Analizuojamos teritorijos	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	Pokytis 2019–2022 m., proc.
Lietuvos Respublika	4070	4058	4292	4545	+12
Klaipėdos regionas	636	636	723	730	+15
Skuodo r. sav.	12	7	11	14	+17
Akmenės r. sav.	15	18	23	28	+87
Kretingos r. sav.	40	26	26	68	+70
Vilkaviškio r. sav.	35	32	29	31	-11

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Maitinimo paslaugas taip pat yra svarbi sudėtinė turizmo produktų dalis. SIC interneto svetainėje pateikiama informacija, kad maitinimo paslaugas teikia 6 kavinės ir 1 greito maisto kioskas. Didžiausia problema ta, kad kavinės nėra pajėgios vienu metu pamaitinti didesnių turistų

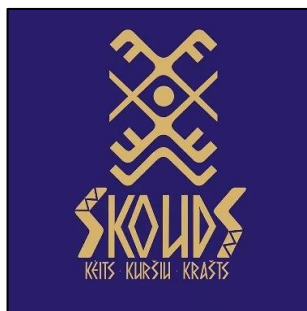

grupių. Pažymėtina, kad nuo 2024 m. kavinė „Vespera“ į meniu įtraukė degustaciją „Budelio kliaudos“.

Skuodo rajono savivaldybės interneto svetainėje skelbiama, kad 2024 m. m. Skuodo gidų komanda pasipildė 5 gidais. Tikėtina, kad šis gidų skaičiaus padidėjimas prisidės prie turistų skaičiaus rajone didėjimo.

Klaipėdos regiono specializacijos strategijoje iki 2030 m. viena iš specializacijos kryptių yra darnus jūrinis ir pakrančių turizmas. Parengta Darnaus jūrinio ir pakrančių turizmo krypties įgyvendinimo 2023–2026 m. programa, kurios vienas iš tikslų – stiprinti Klaipėdos regiono jūrinio ir pakrančių turizmo konkurencingumą, vadovaujantis darnios plėtros principais. Siekiant šio tikslo numatyta priemonė „Dviračių turizmo produktų sukūrimas ir „EuroVelo“ trasos populiarinimas“, kuri numato iki 2026 m. pabaigos pagal parengtą turistinių maršrutų fiziškai aktyviomis keliavimo priemonėmis rengimo metodiką sutvarkyti esamus dviračių maršrutus Klaipėdos regiono turizmo informacinėse sistemose. Šioje strategijoje Skuodo rajonas, atsižvelgiant į geografinę padėtį, gamtinius rekreacinius, kultūrinius išteklius, turizmo produktus, išskirtas kaip aktyvaus ir gamtos turizmo regionas. Strategijoje numatytos ekologinio turizmo priemonės, stiprinančios Skuodo rajono turistinį patrauklumą – dviračių infrastruktūros plėtra, pėsčiųjų turizmo skatinimas. Situaciją kiek sunkina tai, kad Skuodo rajono savivaldybė neturi darnaus judumo plano, specialiojo dviračių takų infrastruktūros plėtros plano ar kito lygiaverčio dokumento. Pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis, 2021 m. pabaigoje Klaipėdos regione buvo 223,1 km dviračių takų, tai sudarė 14,5 proc. visų šalies dviračių takų. Regione tuo metu ilgiausias dviračių takų tinklas buvo Klaipėdos m. (98,8 km arba 44,3 proc. regiono takų) ir Klaipėdos r. (65,8 km, arba 29,5 proc.) savivaldybėse, trumpiausias – Skuodo r. (7,0 km arba 3.1 proc.) ir Kretingos r. (8,2 km arba 3,7 proc.) savivaldybėse.

2.2.4.3. pav. Skuodo rajono turizmo ir verslo prekės ženklas

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Su turizmo vystymu glaudžiai susijęs ir rajono žinomumas. Klaipėdos regiono savivaldybės 2024 m. balandžio mėn. pasirašė Jungtinės veiklos sutartį „Dėl Klaipėdos regiono pasiekiamumo ir žinomumo didinimo 2024–2026 m. programos įgyvendinimo“. Šios sutarties tikslas – didinti Klaipėdos regiono pasiekiamumą ir žinomumą per Palangos tarptautinį oro uostą. Skuodo rajono savivaldybės finansinis indėlis – po 15 028 Eur kasmet 2024–2026 m. laikotarpiu. 2021 m. Skuodo rajono savivaldybė pasitvirtino Skuodo rajono turizmo ir verslo prekės ženklą (žr. 2.2.4.3 pav.), kuris naudojamas rinkodaros ir komunikacijos priemonėse, renginiuose, leidiniuose, plakatuose, žiniasklaidoje, prezentacijose, gaminant suvenyrus ir kt. Ženklą gali naudoti įstaigos, įmonės, organizacijos, bendruomenės, tačiau šio ženklo naudojimas vis dar nepakankamas.

BP numatyta formuojant vieningą pajūrio paslaugų ir pramogų juostą, sudarant prielaidas paskirstyti poilsiautojų srautus didesnėje teritorijoje ir sumažinti pajūrio juostos rekreacinių išteklių apkrovą, vystyti rekreacijos ir turizmo paslaugas pajūrio kurortuose (Palangoje ir Neringoje) ir teritorijose, turinčiose vertingiausias pajūrio ir pamaro rekreacinius išteklius (...) Barstyčiuose, Mosėdyje, kitose Mažosios Lietuvos kultūrinio palikimo gyvenamosiose vietovėse. Be to, suteikiamas prioritetas siekiant kurortinės teritorijos statuso šioms Skuodo rajono vietovėms: Barstyčiai ir Mosėdis. Teritorijose, siekiančiose tapti kurortine teritorija, būtina skatinti sveikatinimo ir sanatorinio gydymo įstaigų, viešosios ir privačios turizmo infrastruktūros plėtrą, tirti ir pritaikyti vietinių žemės gelmių išteklių potencialą.

2.2.5. Statyba ir gyvenamasis fondas

Skuodo rajone gyvenamųjų būstų fondas 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo tik 1 proc. Panašus pokytis Akmenės ir Vilkaviškio savivaldybėse (žr. 2.2.5.1 lentelę).

2.2.5.1. lentelė. Gyvenamųjų būstų fondas, tūkst. m², 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis
Skuodo r. sav.	685,6	686,5	690,0	692,8	693,0	+1,0
Akmenės r. sav.	738,9	739,7	744,4	748	748,6	+1,0
Kretingos r. sav.	1353	1379	1405	1439,8	1457,7	+7,0
Vilkaviškio r. sav.	1239,7	1243,4	1257,1	1264,9	1268,1	+2,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybėje naujų būstų statoma labai mažai – 2020–2023 m. pastatyti tik 24 nauji būstai. Panašaus dydžio savivaldybėse Akmenėje, Vilkaviškyje statybos vyko gerokai intensyviau (žr. 2.2.5.2 lentelę). Tai paaiškina, kodėl gyvenamojo būsto fondas Skuodo rajone praktiškai nedidėja.

2.2.5.2. lentelė. Baigtų statyti gyvenamųjų būstų skaičius 2019–2023 m.

Administracinė teritorija/ Metai	2019	2020	2021	2022	2023
Skuodo r. sav.	13	5	4	10	6
Akmenės r. sav.	12	7	26	15	7
Kretingos r. sav.	135	183	138	288	257
Vilkaviškio r. sav.	30	23	35	35	38

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Nors gyvenamojo būsto apimtys praktiškai nedidėja, tačiau naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje gerokai viršija tiek šalies, tiek Klaipėdos regiono vidurkius ar panašių savivaldybių rodiklius. Ir tas rodiklis turi didėjimo tendenciją. Ypač dideli gyvenamieji plotai tenka Skuodo rajono kaimo gyventojams, 2023 m. šis rodiklis siekė net 49,5 m² (žr. 2.2.5.3 lentelę). Priežastis – gyventojų skaičius rajone mažėja, todėl vienam gyventojui faktiškai tenka didesni plotai.

2.2.5.3. lentelė. Naudingas plotas tenkantis vienam gyventojui, m²

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis
Skuodo r. sav.	41,2	42,2	43,6	44,6	45,6	+10,0
<i>iš jų, mieste</i>	<i>35,3</i>	<i>36,0</i>	<i>36,7</i>	<i>37,3</i>	<i>38,1</i>	<i>+7,0</i>
<i>iš jų, kaime</i>	<i>44,2</i>	<i>45,4</i>	<i>47,2</i>	<i>48,4</i>	<i>49,5</i>	<i>+11,0</i>
Akmenės r. sav.	37,3	37,8	38,7	38,8	39,2	+5,0
Kretingos r. sav.	35,9	36,6	37,6	38,3	38,9	+8,0
Vilkaviškio r. sav.	34,7	35,2	36,0	36,7	37,4	+7,0
Lietuvos Respublika	37,1	37,7	38,4	38,3	38,4	+3,0
Klaipėdos regionas	36,3	36,9	37,5	37,4	37,4	+3,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Naujų būstų Skuodo rajono savivaldybėje praktiškai nėra statoma, pasiūla maža, paklausa yra, todėl būstų kainos santykinai didelės ir sparčiai didėjančios. Ypač sparčiai didėja butų kainos, nors dar jos šiek mažesnės už kainas Vilkaviškio savivaldybėje, bet viršija kainas Akmenėje (žr. 2.2.5.4 lentelę).

2.2.5.4. lentelė. Vidutinė butų pasiūlos kaina, Eur/m²

Administracinė teritorija/ Metai	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Pokytis, proc.
Skuodo r. sav.	263	308	300	500	542	544	206,0
Akmenės r. sav.	283	320	353	394	403	492	73,0

Kretingos r. sav.	749	826	955	1048	1077	1169	+56,0
Vilkaviškio r. sav.	280	338	479	585	698	706	+250,2

Šaltinis: www.aruodas.lt

Gyvenamųjų namų kainos kyla, tačiau gerokai lėčiau nei butų (žr. 2.2.5.5 lentelę) ir kol kas yra santykinai mažos, nes kaimo vietovėse yra daug tuščių namų, parduodami namai, kuriuose daug metų niekas negyveno.

2.2.5.5. lentelė. Vidutinė namų pasiūlos kaina, Eur/m²

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Pokytis, proc.
Skuodo r. sav.	239	281	306	351	353	336	+40,0
Akmenės r. sav.	231	291	334	413	375	441	+90,0
Kretingos r. sav.	573	638	704	904	758	836	+45,0
Vilkaviškio r. sav.	285	234	317	369	277	387	+35,0

Šaltinis: www.aruodas.lt

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymu, teikiama finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms. Informacija apie Skuodo rajono jaunas šeimas, pasinaudojusias finansine paskata, pateikiama lentelėje (žr. 2.2.5.6 lentelę).

2.2.5.6. lentelė. Informacija apie jaunas šeimas, pasinaudojusias finansine paskata pirmam būstui įsigyti

Rodikliai	Metai						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paramą gavusių šeimų skaičius	3	12	10	16	6	4	1 (papildoma subsidija)
Laukiančių eilėje šeimų skaičius							7

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

2.3. ŠVIETIMAS, SPORTAS, KULTŪRA

Skuodo rajono savivaldybės švietimo, sporto ir kultūros situacijos analizės apibendrinimas

Švietimas	✓ Skuodo rajone veikia 10 ugdymo įstaigų, 1 švietimo pagalbos įstaiga. ✓ Skuodo rajono savivaldybėje 2014–2024 m. laikotarpiu mažėja ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo dalyvių skaičius. ✓ 70,9 proc. 1–6 m. vaikų lankė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas. Šis rodiklis paskutiniaisiais metais sparčiai didėjo, tačiau lieka vienas mažiausių regione. ✓ IU įstaigų užimtumas svyruoja tarp 96–99 proc. ✓ Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus 2014–2023 m. mažėjimas Skuodo rajone buvo vienas sparčiausių šalyje. ✓ Vienam pedagoginiam darbuotojui Skuodo rajone tenka mažiau mokinių nei šalyje. ✓ Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigos, lyginant su šalies vidurkiu, yra labai gerai aprūpintos kompiuteriais. ✓ Patalpų Skuodo rajono bendrojo ugdymo mokyklos turi gerokai daugiau nei bendras šalies mokyklų vidurkis. ✓ APM profesinio mokymo programas lankančių mokinių skaičius didėja. Ypač populiarios modulinio mokymo programos. ✓ Skuodo rajone neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių mokinių skaičius didėjo.
Sportas	✓ Skuodo rajone veikia Kūno kultūros ir sporto centras bei 5 sporto klubai. ✓ Vaikai ir moksleiviai sudaro 74 proc. sporto užsiėmimų dalyvių. ✓ Sparčiai auga fizinio aktyvumo renginių ir jų dalyvių skaičius. ✓ Skuodo rajone nėra organizuojamos aukšto meistriškumo varžybos ir stovyklos. ✓ Skuodo rajono teritorijoje yra 15 krepšinio, 12 tinklinio, 5 futbolo aikštelės, 2 universalios dirbtinės dangos aikštelės, 10 sporto salių. ✓ Sporto organizacijos kalba apie sporto salių, aikštynų trūkumą Skuodo mieste, tačiau analizuojant Lietuvos sporto centro ir Valstybės duomenų agentūros pateikiamą informaciją, šią problemą sudėtinga pagrįsti, nes duomenys pateikiami rajono mastu.
Kultūra	✓ Skuodo rajono kultūros paslaugų teikėjai aktyviai organizuoja įvairias veiklas, padedančias stiprinti bendruomeniškumą ir kultūrinį išprusimą. ✓ Dalis Skuodo rajono kultūros centro pastatų infrastruktūros nėra pritaikyta asmenims su negalia, tai riboja galimybes pritraukti platesnę auditoriją, ypač asmenis su negalia. ✓ Efektyvesnis kultūros įstaigų bendradarbiavimas leistų išvengti paslaugų dubliavimosi ir sumažintų išlaidas, būtina skatinti bendrus projektus ir renginius. ✓ Nors bendras Skuodo rajone veikiančių mėgėjų meno kolektyvų skaičius mažėjo, rajonas vis tiek išlaiko gana aukštą kultūrinės veiklos lygį, lyginant su kitomis teritorijomis.

2.3.1. Švietimas

LR švietimo įstatyme *švietimas* apibrėžiamas kaip ugdymas ir išsilavinimo teikimas, savišvieta, taip pat mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), švietimo įstaigų, mokytojų ir kitų švietimo teikėjų, švietimo pagalbos specialistų veiklų visuma. Švietimui tenka svarbus vaidmuo kuriant atvirą pilietinę visuomenę, stiprinant jos kultūrinės ir ūkinės galias, mažinant socialinę žmonių atskirtį bei skurdą, atkuriant socialinį teisingumą. Švietimo sistema turi padėti telkti vietos bendruomenę, užtikrinti aukštą jos narių dorinę brandą, ugdyti šiuolaikines kompetencijas, naują kultūrinį, politinį, ekonominį raštingumą.

Vienas iš svarbiausių švietimo lygį savivaldybėje apibūdinančių rodiklių yra švietimo prieinamumas. Jis vertinamas pagal švietimo sistemos struktūrą ir ugdymosi poreikių dermę, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo teikėjų tinklo pakankumą, kuris užtikrina asmenų ugdymąsi.

Skuodo rajono savivaldybėje veikia 3 vaikų lopšeliai-darželiai, 1 progimnazija, 3 gimnazijos, 1 profesinė mokykla. Neformalųjį vaikų švietimo ugdymą vykdo ir formalųjį švietimą papildo 2 mokyklos. Rajone taip pat yra švietimo pagalbos įstaiga – tai Skuodo rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba (žr. 2.3.1.1 lentelę).

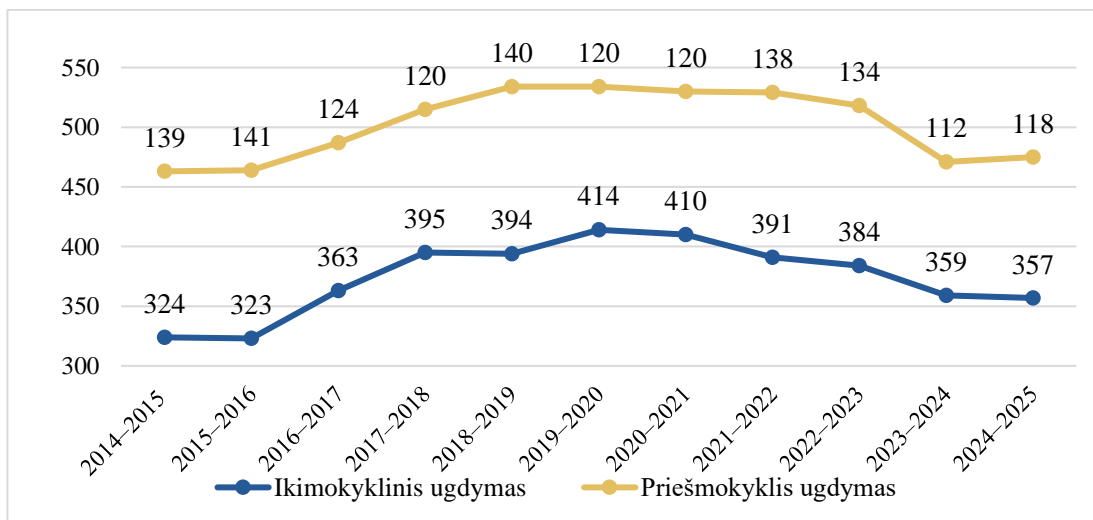
2.3.1.1. lentelė. Skuodo rajono savivaldybės švietimo įstaigos

Istaigos tipas	Istaigos pavadinimas
IU įstaigos	
IU įstaigos	Skuodo vaikų lopšelis-darželis
	Mosėdžio vaikų lopšelis-darželis
	Ylakių vaikų lopšelis-darželis
Bendrojo ugdymo mokyklos	
Gimnazijos	Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazija
	Skuodo rajono Mosėdžio gimnazija (su Ylakių vidurinio ugdymo skyriumi)
	Skuodo rajono Ylakių gimnazija (su Barstyčių mokyklos skyriumi)
Progimnazijos	Skuodo Bartuvos progimnazija
Profesinės mokyklos	APM
Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančios įstaigos	
Formalųjį švietimą papildančios įstaigos	Skuodo meno mokykla su Mosėdžio ir Ylakių skyriais
	Skuodo KKSC
Švietimo pagalbos įstaigos	
Švietimo pagalbos įstaiga	Skuodo rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Švietimo raidos perspektyvą savivaldybėje lemia gyventojų teritorinis pasiskirstymas ir tankumas, gyventojų struktūra pagal amžių, darbo rinkoje vykstantys procesai, socialinės rizikos šeimų statistika, mokyklų skaičius, jų dydis, bendrojo ugdymo mokyklų teikiamų programų įvairovė. Šie veiksniai yra svarbūs planuojant savivaldybės mokyklų tinklą, siekiant užtikrinti švietimo prieinamumą, socialinį teisingumą ir lygias galimybes, veiksmingumą ir kokybę bei sukurti prielaidas mokymuisi visą gyvenimą.

BP iki 2030 m. Skuodo rajono savivaldybei rekomenduojama iki 2025 m. prioritetą teikti bendrojo ugdymo įstaigų tinklo efektyvinimui.

2.3.1.1. pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo auklėtinių skaičiaus dinamika 2014–2025 m.

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas. IU vykdomas Skuodo vaikų lopšelyje-darželyje, Ylakių vaikų lopšelyje-darželyje, Mosėdžio vaikų lopšelyje-darželyje bei Ylakių gimnazijos Barstyčių mokyklos skyriuje. Priešmokyklinis ugdymas vykdomas Skuodo vaikų lopšelyje-darželyje, Ylakių vaikų lopšelyje-darželyje ir Mosėdžio gimnazijoje.

Skuodo rajono savivaldybėje pagal IU ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų vaikų skaičiaus dinamika pavaizduota 2.3.1.2 pav. Iš pateikto grafiko matyti, kad vaikų, lankančių IU įstaigas, skaičius 2014–2021 m. laikotarpiu didėja, o nuo 2022 m. pradeda mažėti ir mažėja kasmet maždaug po 7 proc. Vaikų, lankančių priešmokyklinio ugdymo įstaigas, skaičius labai nepastovus – 2014–2024 m. laikotarpiu kasmet didėja / mažėja vidutiniškai 10 proc. Viena iš priežasčių – gimusių vaikų skaičius. Valstybės duomenų agentūros duomenys apie gimusių vaikų skaičių pateikiami 2.3.1.2 lentelėje.

Analizuojamu laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje metinis gimusių vaikų skaičius sumažėjo trečdaliu. Mažėjimo tempas gerokai didesnis nei šalies, Klaipėdos regiono ar panašių savivaldybių. Priežastys – gana sparčiai mažėjantis gyventojų skaičius ir vienas sparčiausių gyventojų senėjimas šalies mastu.

2.3.1.2. lentelė. Gimusių vaikų skaičiaus dinamika 2019–2023 m.

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	24 973	23 556	23 330	22 068	20 623	-17,5
Klaipėdos apskritis	3 093	2 801	2 863	2 670	2 539	-18,0
Skuodo r. sav.	130	131	97	79	87	-33,1
Akmenės r. sav.	158	151	121	110	119	-24,7
Kretingos r. sav.	363	311	301	293	280	-22,9
Vilkaviškio r. sav.	289	229	260	231	205	-29,1

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. 70,9 proc. 1–6 m. vaikų lankė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas. Tai sparčiai didėjantis rodiklis – lyginant su 2019 m. šis rodiklis padidėjo 26,6 proc. Tačiau vis dar gerokai atsiliekama nuo šalies ar Klaipėdos apskrities vidurkio. Pagrindinė priežastis, kodėl tik 70 proc. vaikų lanko ikimokyklinio ugdymo įstaigas, yra tai, kad dalis vaikų, registruotų Skuodo rajono savivaldybėje, gyvena užsienio šalyse ar kituose rajonuose. Be to, kaimo vietovėse, kuriose nėra vaikų lopšelio-darželio ir tėvai nedirba, vaikai yra prižiūrimi namuose. Svarbu pastebėti, kad vaikų, lankančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas, skaičius sparčiai didėja (žr. 2.3.1.3. lentelė).

2.3.1.3. lentelė. 1–6 m. amžiaus vaikų dalis ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme 2019–2023 m., proc.

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	74,5	75,7	76,4	75,9	77,5	+4,0
Klaipėdos apskritis	74,0	74,8	77,7	75,8	77,6	+4,8
Skuodo r. sav.	56,0	57,0	56,8	69,9	70,9	+26,6
Akmenės r. sav.	75,9	73,6	84,0	84,4	78,1	+2,8
Kretingos r. sav.	66,2	68,4	77,7	75,8	77,6	+17,2
Vilkaviškio r. sav.	61,4	64,8	67,8	69,2	66,8	+8,7

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Vietų Skuodo rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose pakanka. 2.3.1.4 lentelės duomenimis, vietų skaičius ikimokyklinio ugdymo įstaigose mažėja. Tai reiškia, kad mažėja grupių skaičius. Jei tik padidėtų vaikų skaičius, būtų suformuoti nauji komplektai (grupės) ir vietų skaičius padidėtų. Vidutinis metinis ikimokyklinio ugdymo įstaigų užimtumas svyruoja nuo 96 iki 99 proc.

2.3.1.4. lentelė. Vietų skaičius Skuodo rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose

Metai	Vietų skaičius	Užimtų vietų skaičius	Užimtumo lygis, proc.
2019	525	520	99,0
2020	529	509	96,2
2021	510	504	98,8
2022	516	498	96,5
2023	496	488	98,3

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Skuodo rajono savivaldybės administracija

IU paslaugų prieinamumas užtikrinamas ne visų kaimų gyventojams. Pvz. nuo 2022 m. vaikų lopšelio-darželio nebėra Lenkimuose. Lenkimų gyventojams siūlomos vaikų pavėžėjimo į ikimokyklinio ugdymo įstaigą Skuode paslaugos, tačiau daugumai gyventojų toks pasiūlymas nėra priimtinas. Priežastys – vaikai anksti išvežami, nėra saugu mažamečius vaikus išleisti be priežiūros ir pan.

Nacionaliniu lygiu priėmus teisės aktus dėl IU ankstinimo, taip pat siekiant į IU įtraukti kuo daugiau rajone gyvenančių vaikų, tikėtina, kad išaugs IU vietų poreikis, kurį gali būti sunku patenkinti.

Skuodo vaikų lopšelyje-darželyje bendras arba grupių ir miegamųjų patalpų plotas, tenkantis vienam vaikui, dvigubai didesni nei Mosėdžio vaikų lopšelyje-darželyje. Ylakių vaikų lopšelyje-darželyje vietos taip pat yra pakankamai. Mažiausiai patalpų vienam vaikui teka Mosėdžio vaikų lopšelyje-darželyje, be to, vaikų skaičius vienoje grupėje didžiausias yra Mosėdyje (žr. 2.3.1.5 lentelę).

2.3.1.5. lentelė. Informacija apie IU įstaigų patalpas

Rodikliai	Skuodo vaikų lopšelis-darželis	Ylakių vaikų lopšelis-darželis	Mosėdžio vaikų lopšelis-darželis	Iš viso
Bendras patalpų plotas, m ²	3049	575	387	4011
Vienam mokiniui tenkantis bendras patalpų plotas	10,3	7,8	5,7	9,2
Grupių patalpų /erdvių plotas, m ²	1353	235	129	1717
Atskirų miegamųjų plotas (kv. m)	524	65	79	668
1 vaikui tenkantis grupių + miegamųjų patalpų / erdvių plotas (kv. m)	6,3	4,1	3,1	5,4
Vietų skaičius pagal turimą plotą	332	70	58	x
Lauko žaidimo aikštelių skaičius	12	1	1	x
Vidutinis vaikų skaičius grupėje	14,9	14,8	17,5	15,7

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

IU įstaigos turi pakankamai patalpų, paslaugų paklausa pilnai patenkinama, tačiau Skuodo vaikų lopšelio-darželio pastatui būtina renovacija, vidaus patalpų remontas iš dalies reikalingas visoms IU įstaigoms.

2.3.1.6. lentelė. Lėšos, tenkančios vienam besimokančiam IU įstaigoje, tūkst. Eur

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	3,8	4,3	4,9	5,8	6,9	+82,0
Klaipėdos apskritis	3,6	4,0	4,7	5,6	6,9	+92,0
Skuodo r. sav.	3,4	4,1	4,6	5,6	6,9	+200
Akmenės r. sav.	-	-	3,9	4,4	5,2	x
Kretingos r. sav.	3,2	3,0	3,7	4,5	5,6	+75,0
Vilkaviškio r. sav.	4,3	4,3	4,7	5,7	7,0	63,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Lėšos, tenkančios vienam IU įstaigos moksleiviui, 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo dvigubai ir sudaro 6,9 tūkst. Eur. Tai prilygsta LR vidurkiui ir Klaipėdos regiono apimtims (žr. 2.3.1.6 lentelę). Akmenės ir Kretingos rajono savivaldybėse šis rodiklis gerokai mažesnis.

2.3.1.7 lentelėje pateikta informacija apie pajamas už vaikų išlaikymą švietimo įstaigose. Pajamos 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo 41 proc. Tai lėmė tiek vaikų skaičiaus didėjimas, tiek įkainių už vaikų išlaikymą IU įstaigose padidinimas.

2.3.1.7. lentelė. Pajamos už vaikų išlaikymą švietimo įstaigose

Ugdymo įstaigos / Metai	2019	2020	2021	2022	2023
Skuodo vaikų lopšelis-darželis	94 508	78 005	93 747	107 172	129 430
Mosėdžio vaikų lopšelis-darželis	20 563	18 872	23 866	27 870	36 725
Ylakių vaikų lopšelis-darželis	20 854	18 886	19 304	24 244	31 908
Barstyčių pagrindinė mokykla	3 050	2 168	2 087	787	0
Lenkimų Simono Daukanto pagrindinė mokykla	1 456	0	0	0	0
Ylakių gimnazija (Barstyčių vaikų lopšelio-darželio grupė)	0	0	0	817	2 853
Bartuvos progimnazija (Aleksandrijos vaikų lopšelio-darželio grupė)	1 148	1 568	1 328	1 266	0
Iš viso lopšeliai-darželiai	141 579	119 499	140 332	162 156	200 916

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Informacija apie įmokas už vaikų išlaikymą IU įstaigose pateikta 2.3.1.8. lentelėje.

2.3.1.8. lentelė. Įmokos už vaikų išlaikymą IU įstaigose

Savivaldybės	Maitinimo kaina, Eur/d.	Kitos išlaidos, Eur/mėn.
Skuodo r. sav.	2,52–2,80	15
Akmenės r. sav.	2,75–3,29	16–19
Kretingos r. sav.	2,76–3,20	10–30
Vilkaviškio r. sav.	3,10–3,30	10

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Bendrasis ugdymas. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2014–2023 m. m. bendrojo ugdymo mokyklas lankančių mokinių skaičius šalyje padidėjo 0,5 proc., Klaipėdos apskrityje 10,7 proc., o visose analizuojamose savivaldybėse mažėjo. Sparčiausias mažėjimas (net 33,9 proc.) buvo Skuodo rajono savivaldybėje (žr. 2.3.1.9 ir 2.3.1.10 lenteles).

2.3.1.9. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklas lankančių mokinių skaičiaus pokytis 2014–2023 m.

Administracinė teritorija	Pokytis (proc.)
Lietuvos Respublika	+0,5
Klaipėdos regionas	+10,7
Skuodo r. sav.	-33,9
Akmenės r. sav.	-20,4
Kretingos r. sav.	-7,2
Vilkaviškio r. sav.	-28,8

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema.

Viena iš pagrindinių mokinių skaičiaus mažėjimo priežasčių yra bendro gyventojų skaičiaus mažėjimas dėl gimstamumo mažėjimo, vidinė ir išorinė migracija bei gana spartus populiacijos senėjimas.

Valstybės duomenų agentūra pateikia duomenis ir apie mokyklinio amžiaus vaikus, nesimokančius mokykloje. Iš viso tokių vaikų Skuodo rajono savivaldybėje 2023–2024 m. m.

užfiksuota 103. Iš jų 99 yra išvykę iš šalies, 4 vaikai nelanko mokyklos dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių.

2.3.1.10. lentelė. Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas lankančių mokinių skaičius 2014–2023 m. m.

Mokslo metai	Mokinių skaičius	Mokinių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų
2014–2015	2 242	148
2015–2016	2 057	135
2016–2017	1 883	124
2017–2018	1 754	115
2018–2019	1 633	107
2019–2020	1 595	105
2020–2021	1 563	103
2021–2022	1 518	100
2022–2023	1 483	98
2023–2024	1482	98
Pokytis, proc.	-33,9	-33,9

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Bendrojo ugdymo komplektų skaičius 2014–2024 m. laikotarpiu sumažėjo 13 proc. 2.3.1.11 lentelės duomenimis, ypač spartus mažėjimas pagrindinio ugdymo II dalies ir vidurinio ugdymo programose. Vidurinio ugdymo programos komplektų skaičius sumažėjo 44 proc. (nuo 16 iki 9).

2.3.1.11. lentelė. Komplektų skaičius Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose

Ugdymo programa	Komplektų skaičius mokslo metais										
	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	202–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Pradinio ugdymo	27	29	28	29	30	29	28	28	29	29	28
Pagrindinio ugdymo I dalis	25	24	23	21	22	22	22	24	22	23	24
Pagrindinio ugdymo II dalis	16	16	15	13	15	13	11	10	11	12	12
Vidurinio ugdymo	16	16	13	10	11	12	11	9	8	8	9
Iš viso	84	85	66	73	78	76	72	71	70	72	73

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Mažėja ne tik komplektų skaičius, bet ir vidutinis mokinių skaičius komplekte. Pagrindinio ugdymo I dalies programos kompleksuose vidutinis mokinių skaičius sumažėjo 35 proc., II dalies programos – 25 proc. (žr. 2.3.1.11 ir 2.3.1.12 lenteles).

2.3.1.12. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų vidutinis mokinių skaičius kompleksuose

Ugdymo programa	Vidutinis mokinių skaičius komplekte										
	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Pradinio ugdymo	20,9	19,2	19,9	19,4	17,6	17,9	17,8	17,7	18	17,6	17,9
Pagrindinio ugdymo I dalis	31,4	28,8	28,9	27,3	23,6	25,3	25,1	23,4	23,5	22,3	20,4

Pagrindinio ugdymo dalis II	31,0	28,6	27,0	25,8	22,1	23,5	25,6	25,1	22,1	23,1	23,3
Vidurinio ugdymo	23,2	22,1	22,5	27,3	21,3	19,0	22,3	25,3	25,4	23,6	20,4

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Šis rodiklis turi mažėjimo tendenciją. Mažėjantis mokinių skaičius komplekte turi tiek teigiamos, tiek neigiamos reikšmės. Esant mažesniai mokinių skaičiui, gerėja mokymo kokybė, tačiau didėja išlaidos.

Reikšmingos įtakos ugdymo procesui, jo rezultatams turi mokinių, turinčių specialiųjų poreikių, dalis. Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vaikai, turintys specialiųjų poreikių, paskutinius 10 m. vidutiniškai sudarė 9,7 proc. Šis rodiklis turi didėjimo tendenciją, bet tai didžia dalimi lemia mažėjantis bendras mokinių skaičius. Mokinių, turinčių spec. poreikių, skaičius 2020–2023 m. mažėjo, tačiau 2024 m. padidėjo (žr. 2.3.1.13 lentelę).

2.3.1.13. lentelė. Mokinių, turinčių spec. poreikių, dalis

Rodikliai	Mokslo metai										Vidurkis
	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	
Mokinių skaičius	186	175	178	193	164	160	168	145	147	159	167
Mokinių dalis, proc.	8,2	8,5	9,4	11,0	10,0	9,9	10,6	9,4	9,9	10,7	9,7

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Mokinių pavėžėjimas. LR švietimo įstatymas numato, kad į mokyklą ir atgal privalo būti vežami kaimuose, miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ir vaikai, kuriems paskirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas. Skuodo rajono savivaldybėje pavėžėjimo paslauga tiekama 75 proc. mokinių (vežama maršrutiniais arba ugdymo įstaigų turimais geltonaisiais autobusais). Tai savivaldybės biudžetui per metus kainuoja apie 430–440 tūkst. Eur arba 550–600 Eur/mokiniui/metus.

Pagal Valstybės duomenų agentūros pateiktą informaciją, 2023 m. Skuodo rajono sav. turėjo 11 geltonųjų autobusų.

Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose pedagoginių darbuotojų skaičius 2019–2023 m. laikotarpiu sumažėjo 18,4 proc. (nuo 163 iki 133). Nors bendras mokinių skaičius ir mokinių skaičius komplektuose mažėja, tačiau vienam pedagoginiam darbuotojui tenkančių mokinių skaičius didėja (žr. 2.3.1.14 lentelę). Tai būdinga ne tik Skuodo rajono savivaldybei, bet ir visos šalies mastu.

2.3.1.14. lentelė. Vienam pedagogui tenkančių mokinių skaičius

Administracinė teritorija	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	11,4	11,7	12,1	12,6	12,7	11,4
Klaipėdos apskritis	11,9	12,2	12,7	13,2	13,3	11,9
Skuodo r. sav.	9,8	10,1	10,1	11,1	11,1	13,9
Akmenės r. sav.	11,6	11,6	12,3	12,5	12,8	10,6
Kretingos r. sav.	11,8	12,3	12,4	12,9	13,2	11,6
Vilkaviškio r. sav.	9,4	9,8	9,7	10,9	10,6	12,0

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Visu krūviu pagrindinėje darbovietėje dirba 47 proc. pedagoginių darbuotojų. 10 proc. pedagoginių darbuotojų yra pensinio amžiaus, vidutinis amžius – 54 m. (per paskutinius 3 metus

padidėjo dviem metais). Vis aktualesnė darosi mokytojų stygiaus problema. Artimiausiu metu trūks fizikos, chemijos, ekonomikos, biologijos, tikybos, anglų k., lietuvių k., geografijos, matematikos, technologijų mokytojų. Pedagoginių ir kitų darbuotojų ugdymo įstaigose skaičiaus santykis – 63 proc. yra pedagoginiai darbuotojai.

Švietimo įstaigose nuolat gerinamos mokytojų darbo sąlygos – mokyklos aprūpinamos mokymo priemonėmis, įranga, darbo vietos kompiuterizuojamos, gerėja sąlygos mokytojų savišvietai ir jų pasiruošimui pamokoms, naudojant šiuolaikines technologijas. Mokytojai kelia kvalifikaciją, aktyviai diegia informacines technologijas ugdymo procese ir gerina ugdymo kokybę.

Informacija apie Skuodo rajono bendrojo ugdymo mokyklų aprūpinimą įranga, pateikta 2.3.1.15 lentelėje. Situacija skirtinga atskirose mokyklose – geriausiai kompiuterine ir organizacine technika apsirūpinusi Mosėdžio ir Ylakių gimnazijos. Naujesnių nei 4 m. kompiuterių skaičius, tenkantis 100 mokinių, gerokai didesnis nei šalies vidurkis. Kompiuterių, naudojamų mokyti, skaičius, tenkantis 100 mokinių, šalies mastu 2021–2023 m. buvo 30 vnt., 2024 m. sumažėjo iki 25,5 vnt.

2.3.1.15. lentelė. Turima įranga mokyklose, 2024 m.

Eil. Nr.	Rodikliai	Skuodo Bartuvos progimnazija	Skuodo Pr. Žadeikio gimnazija	Ylakių gimnazija	Mosėdžio gimnazija
1.	Bendras kompiuterių skaičius	262	161	201	332
	<i>Tenka 100 mokinių</i>	40	62	87	107
2.	Naujesni nei 4 m. kompiuteriai	30	137	136	112
	<i>Tenka 100 mokinių</i>	11	53	59	36
3.	Interaktyvieji ekranai	0	1	2	10
4.	Interaktyvios lentos	6	3	3	11
5.	Projektoriai	42	25	30	25
6.	Virtuali mokymosi aplinka	yra	yra	yra	yra
Per metus nupirktų naujų kompiuterių skaičius, tenkantis 100 mokinių					
	<i>Skuodo rajono savivaldybėje</i>	5,38			
	<i>Lietuvos Respublikoje</i>	2,66			
	<i>Mažosiose savivaldybėse</i>	2,7			

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Skuodo rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigos, lyginant su šalies vidurkiu, yra labai gerai aprūpintos kompiuteriais. Skuodo rajone paskutiniaisiais metais 100 mokinių buvo nupirktas 5,38 kompiuteriai, o šalies mastu tik 2,66.

2.3.1.16. lentelė. Informacija apie bendrojo ugdymo mokyklų patalpas

Rodikliai	Skuodo Bartuvos progimnazija	Skuodo Pr. Žadeikio gimnazija	Ylakių gimnazija	Mosėdžio gimnazija	Iš viso
Bendras patalpų plotas, m ²	6274	4925	4241	5180	
<i>Vienam mokiniui tenkantis bendras patalpų plotas, m²</i>	9,5	18,6	17,3	15,1	17,3
Klasių bendras plotas, m ²	2429	2031	1800	1537	
<i>Vienam mokiniui tenkantis klasių bendras plotas, m²</i>	3,7	7,7	7,3	4,5	6,0
Mokykla pagal pastatų būklę priskirta I ir II grupei (pastatas geros būklės)	taip	ne	taip	Ne	
<i>Vienam mokiniui tenkantis bendras patalpų plotas šalyje, m²</i>	12,2				
<i>Vienam mokiniui tenkantis klasių patalpų bendras plotas, m²</i>	4,7				

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Patalpų bendrojo ugdymo mokyklos turi pakankamai, tačiau patalpas reikia remontuoti, atnaujinti inžinerinius tinklus, aprūpinti naujais baldais.

Skuodo rajono savivaldybėje lėšos, tenkančios vienam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui, 2019–2023 m. padidėjo 48 proc. ir siekė 3,7 tūkst. Nors šis rodiklis didėja gana sparčiai, tačiau jis dar gerokai mažesnis nei šalies vidurkis ar kitų panašių savivaldybių. Ir didėjimo tempas mažesnis nei šalies vidurkis ar Klaipėdos regiono (žr. 2.3.1.17 lentelę).

2.3.1.17. lentelė. Lėšos, tenkančios vienam besimokančiajam bendrojo ugdymo įstaigoje, tūkst. Eur

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	2,8	3,1	3,3	4,1	4,7	+68
Klaipėdos apskritis	2,7	2,9	3,2	3,9	4,5	+67
Skuodo r. sav.	2,5	3	3,2	3,4	3,7	+48
Akmenės r. sav.	2,9	3,0	3,3	4,4	4,3	+48
Kretingos r. sav.	3,0	2,7	3,1	4,1	4,1	+37
Vilkaviškio r. sav.	2,9	3,2	3,7	4,1	4,8	+66

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybė vien švietimo pagalbai 2023 m. papildomai skyrė 126,3 tūkst. Eur.

Profesinis mokymas. Skuodo rajone veikia APM. Šioje mokykloje teikiamos ir bendrojo ugdymo paslaugos. Bendrojo ugdymo klases lankančių mokinių skaičius 2019–2024 m. laikotarpiu sumažėjo 32 proc. Profesinio ugdymo programas lankančių mokinių skaičius analizuojamu laikotarpiu didėjo 36 proc. Ypač populiarios yra modulinio mokymo programos. Modulinio ugdymo programos tai tokios programos, kai profesinio mokymo atskirus modulius lanko gimnazijų moksleiviai (žr. 2.3.1.18 lentelę). Populiariausios yra kirpėjo ir apdailininko (statybininko) mokymo programos.

2.3.1.18. lentelė. APM mokinių skaičius

Ugdymo programos	Mokinių skaičius m. m.					
	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Bendrasis ugdymas						
11–12 kl.	66	65	57	53	50	45
Profesinis mokymas	124	135	163	166	160	169
Technikos priežiūros verslo darbuotojo mokymo programa	7		6	11	5	
Kaimo turizmo organizatoriaus mokymo programa	14	31	41	27	9	
Kirpėjo mokymo programa	10	12	24	24	26	31
Apdailininko (statybininko) mokymo programa	93	92	92	93	91	106
Stalčiaus–dailidės profesinio mokymo programa				15	22	16
Transporto priemonių remontininko profesinio mokymo programa					7	16

Šaltinis: APM informacija

Neformalusis švietimas. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, Skuodo rajone 2019–2023 m. neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių mokinių skaičius didėja 14,7 proc. 2023 m. 32,7 proc. visų mokinių dalyvauja neformaliojo švietimo veiklose. Kai tuo metu šalies mastu neformaliojo švietimo veiklose dalyvauja 26,8 proc., Klaipėdos regione 27,3 proc. mokinių (žr. 2.3.1.19 lentelę).

Skuodo rajono savivaldybėje veikia dvi vaikų neformaliojo ugdymo švietimo įstaigos: Skuodo meno mokykla (filialai Ylakiuose ir Mosėdyje) bei Skuodo KKSC.

2.3.1.19. lentelė. Neformaliame ugdyme dalyvaujančių mokinių dalis

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis, proc.
Lietuvos Respublika	27,5	25,9	26,4	26,3	26,8	-2,5
Klaipėdos regionas	30,9	29,1	27,8	26,1	27,3	-11,7
Skuodo r. sav.	28,5	28,8	29,2	31,3	32,7	+14,7
Akmenės r. sav.	27,6	23,6	26,9	29,6	31,5	+14,1
Kretingos r. sav.	28,6	28,8	25,8	25,5	26,7	-6,6
Vilkaviškio r. sav.	28,6	27,5	28,5	32,9	34,4	+20,3

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Informacija apie vaikų skaičių neformaliojo švietimo įstaigose pateikta 2.3.1.20 lentelėje. Skuodo meno mokykloje mokosi gerokai daugiau mokinių nei Skuodo KKSC. Moksleivių skaičius abiejose neformaliojo ugdymo mokyklose analizuojamu laikotarpiu didėjo.

2.3.1.20. lentelė. Neformaliojo ugdymo įstaigų mokinių skaičius

Įstaiga	Metai						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Skuodo meno mokykla	302	267	273	308	322	320	322
Kūno kultūros ir sporto centras	171	168	165	173	190	224	224

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Skuodo meno mokykla siūlo muzikos, dailės ir choreografijos programas įvairaus amžiaus vaikams nuo 5 m. (parengiamosios, pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, tęstinio ugdymo programos). Skuodo KKSC siūlo baidarių ir kanojų irklavimo, džiudo, lengvosios atletikos, tinklinio, dviračių sporto, futbolo užsiėmimus. Skuodo rajono gyventojai pasigenda sporto užsiėmimų 3–6 m. vaikams. Pajamos už vaikų ugdymą neformaliojo ugdymo įstaigose 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo 59 proc. Pagrindinės priežastys – moksleivių skaičiaus didėjimas ir įkainio didėjimas. Skuodo KKSC pajamos padidėjo net 86 proc. – mėnesinė įmoka padidinta nuo 3 iki 15 Eur.

2.3.1.21. lentelė. Pajamos už vaikų ugdymą neformaliojo ugdymo įstaigose

Ugdymo įstaigos / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis, proc.
Skuodo meno mokykla	35 548	30 065	23 559	42 993	55 654	+56
Kūno kultūros ir sporto centras	3 383	2 720	3 507	4 313	6 299	+86
Iš viso	38 931	32 785	27 066	47 306	61 953	+59

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Iš 2.3.1.22 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad praktiškai visų egzaminų vidutinis įvertinimo balas 2020–2024 m. laikotarpiu didėjo (išskyrus biologiją ir anglų kalbą). Skuodo rajono mokinių vidutiniai egzaminų balai viršijo vidutinius vertinimo balus šalies mastu.

2.3.1.22. lentelė. Vidutiniai valstybinių brandos egzaminų rezultatai Skuodo r. sav. 2020–2024 m.

Egzaminas	Rezultatas rajone, proc.					Rezultatas šalyje 2024, proc.
	2020	2021	2022	2023	2024	
Matematika	54,7	81,33	62,35	78,1	95,2	89,5
Istorija	100	100	98,55	100	100	98,9
Fizika	69,2	100	91,3	80,0	100	96,9
Chemija	85,7	100	100	100	100	99,2
Lietuvių kalba ir literatūra	86,7	84,04	90,53	93,67	92,1	91,3
Biologija	97,9	100	94,03	94,83	95,24	95,05
Anglų kalba	100	99,02	99,1	97,7	98,75	98,58
Informacinės technologijos	92,9	100	66,67	83,3	100	93,34
Geografija	100	100	100	100	100	98,66

Šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema

Suaugusiųjų švietimas. Skuodo rajone suaugusiųjų švietimo koordinavimo funkcijos perduotos SIC. Suaugusiųjų mokymai daugiausia susiję su profesinių kompetencijų ugdymu arba laisvalaikio edukacinėmis veiklomis. Skuode veikia Skuodo trečiojo amžiaus universitetas, tačiau jų vykdoma suaugusiųjų švietimo veikla labai fragmentiška, priklausoma nuo gaunamo projektinio finansavimo. Ypač populiarūs yra anglų kalbos mokymai.

2.3.2. Sportas

Pagal www.rekvizitai.lt duomenis, Skuodo rajone yra registruota 15 sporto klubų. Lietuvos sporto centro duomenimis, 2019 m. Skuodo rajone veikė 7 sporto klubai, o 2023 m. jų skaičius sumažėjo iki 5. Ne tik sporto klubuose, bet sporto centruose sportuojančių Skuodo rajone gerokai mažiau nei kitose savivaldybėse. Išsamesnė informacija pateikta 2.3.2.1 lentelėje.

2.3.2.1. lentelė. Sporto organizacijų skaičius 2019 m. ir 2023 m.

Sporto organizacija	2019		2023	
	Organizacijų sk.	Dalyvių sk.	Organizacijų sk.	Dalyvių sk.
Skuodo r. sav.				
Sporto klubai	7	185	5	173
Švietimo padalinio SUC	1	171	1	224
Akmenės r. sav.				
Sporto klubai	14	598	9	569
Švietimo padalinio SUC	1	278	1	317
Sporto viešosios įstaigos	3	163		
Kretingos r. sav.				
Sporto klubai	35	2139	22	2230
Švietimo padalinio SUC	1	639	1	780
Sporto viešosios įstaigos			9	760
Vilkaviškio r. sav.				
Sporto klubai	15	479	22	817
Švietimo padalinio SUC	1	443	1	454

Šaltinis: Lietuvos sporto centras

Lyginant su kitomis panašiomis savivaldybėmis, tiek sporto klubų, tiek sportuojančių asmenų juose skaičius yra gerokai mažesnis. Informacija, kiek kurioje sporto šakoje yra sportuojančių sporto klubuose, pateikta 2.3.2.2. lentelėje. Suaugusieji sudaro tik 26 proc. visų sporto klubuose sportuojančiųjų. Tinklinio užsiėmimai yra populiariausi tarp kitų sporto šakų.

2.3.2.2. lentelė. Sporto klubų veikloje dalyvaujančių asmenų skaičius, 2023 m.

Užsiėmimų pavadinimas	Dalyvių skaičius	
	Iki 18 m.	Suaugusieji
Baidarių ir kanojų irklavimas	8	4
Dziudo	25	
Krepšinis	6	21
Lengvoji atletika	24	
Tinklinis	45	5
Sportinė žūklė	20	
Stalo tenisas		4
Motobolas		11
Iš viso	128	45

Šaltinis: Lietuvos sporto centras

Skuodo KKSC ir sporto klubuose sportuojančių asmenų skaičius gana stabilus – 320 asmenų per metus (Lietuvos sporto centro duomenys), įskaičiuojant ir neformaliojo ugdymo užsiėmimus lankančius mokinius ir suaugusius gyventojus.

2.3.2.3 lentelėje pateikta informacija apie sporto klubų veiklą – fizinio aktyvumo renginius, bei renginius aukšto meistriškumo srityje.

2.3.2.3. lentelė. Informacija apie sporto klubų veiklą

Sporto klubo veikla	2019	2023
Skuodo r. sav.		
Fizinio aktyvumo renginių skaičius	14	42
Dalyvių skaičius	323	2006
Aukšto meistriškumo varžybos	10	0
Aukšto meistriškumo varžybų dalyvių sk.	184	0
Aukšto meistriškumo stovyklos	0	0
Dalyvių skaičius	0	0
Akmenės r. sav.		
Fizinio aktyvumo renginių skaičius	73	58
Dalyvių skaičius	1325	654
Aukšto meistriškumo varžybos	15	85
Aukšto meistriškumo varžybų dalyvių sk.	464	397
Aukšto meistriškumo stovyklos	5	5
Dalyvių skaičius	213	15
Kretingos r. sav.		
Fizinio aktyvumo renginių skaičius	151	166
Dalyvių skaičius	4388	4321
Aukšto meistriškumo varžybos	18	91
Aukšto meistriškumo varžybų dalyvių sk.	695	2440
Aukšto meistriškumo stovyklos	2	15
Dalyvių skaičius	400	2038
Vilkaviškio r. sav.		
Fizinio aktyvumo renginių skaičius	154	159
Dalyvių skaičius	2478	6262
Aukšto meistriškumo varžybos	74	168
Aukšto meistriškumo varžybų dalyvių sk.	620	1977
Aukšto meistriškumo stovyklos	4	17
Dalyvių skaičius	36	828

Šaltinis: Lietuvos sporto centras

Tarp lyginamų savivaldybių daugiausia fizinio aktyvumo renginių organizuoja Vilkaviškio rajono savivaldybės sporto klubai ir tas skaičius turi didėjimo tendenciją. Skuodo rajono savivaldybės sporto klubų organizuojamų fizinio aktyvumo renginių skaičius 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo 3 kartus, o dalyvių skaičius tuose renginiuose – 6 kartus. 2019 m. aukšto meistriškumo varžybos Skuodo rajone buvo organizuojamos, o nuo 2021 m. – jau nebėra organizuojamos.

Beveik ketvirtadalis Skuodo rajono gyventojų dalyvauja sporto varžybose ir sveikatingumo renginiuose (žr. 2.3.2.4 lentelę) ir stebima didėjimo tendencija. Panaši situacija ir Vilkaviškio rajone, tik ten stebima mažėjimo tendencija.

2.3.2.4. lentelė. Sporto varžybose ir sveikatingumo renginiuose dalyvaujančių gyventojų dalis, proc.

Administracinė teritorija	2019	2020	2021	2022	2023
Lietuvos Respublika	24,7	15,5	18,2	22,7	24,3
Klaipėdos regionas	25,0	18,9	22,7	27,9	29,5
Skuodo r. sav.	16,3	5,7	6,1	11,0	26,3
Akmenės r. sav.	38,1	23,5	24,9	26,0	18,3
Kretingos r. sav.	21,0	15,2	29,1	70,0	48,7
Vilkaviškio r. sav.	67,5	12,9	6,6	29,5	25,4

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Informacija apie turimą sporto infrastruktūrą pateikta 2.3.2.5 lentelėje. Situacija Skuodo rajono savivaldybėje, lyginant su kitomis panašiomis savivaldybėmis, yra santykinai gera. Skuodo rajone daugiau aikštynų nei Akmenės rajone. Jei skaičiuotume, kiek aikštynų ar sporto salių tenka vienam rajono gyventojui, tai Skuodo rajono situacija būtų geresnė nei Kretingos rajone. Situacija Vilkaviškio rajone yra nepalyginamai geresnė.

2.3.2.5. lentelė. Informacija apie turimą sporto infrastruktūrą, 2023 m.

Infrastruktūros rūšis	Skuodo r. sav.	Akmenės r. sav.	Kretingos r. sav.	Vilkaviškio r. sav.
Krepšinio aikštelės	15	7	18	63
Tinklinio aikštelės	12	9	17	15
Futbolo aikštės	5	8	15	19
Universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės	2	5	3	
Irklavimo sporto bazės	1			
Plaukimo baseinai			1	
Kartodromai	1			7
Automobilių kroso trasos		1		
Slidžių ir riedučių trasos		3		
BMX dviračių trasos		1		
Sporto kompleksai ir arenos			1	1
Sporto salės	10	12	23	34

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo KKSC bei sporto klubai bendradarbiauja su bendrojo ugdymo mokyklomis ir naudojami jų aikštynais ir sporto salėmis. Skuodo KKSC priklauso Šaulių salė, kurioje vyksta dalis užsiėmimų. Šiai salei yra reikalingas remontas ir šiuo metu remonto darbai finansuojami Skuodo rajono savivaldybės biudžeto lėšomis.

Sporto organizacijos kalba apie sporto salių, aikštynų trūkumą Skuodo mieste, tačiau analizuojant Lietuvos sporto centro ir Valstybės duomenų agentūros pateikiamą informaciją, šią problemą sudėtinga pagrįsti.

2.3.3. Kultūra

Kultūra teikia ilgalaikę daugybines naudas stiprinant visuomenės tapatybę, kuriant tvarią valstybę, skatinant ekonomikos augimą, tarptautinį konkurencingumą, socialinę ir dvasinę gerovę. Visos kultūrinės veiklos stiprina visuomenės solidarumą. Visuomenė, dalyvaudama kultūrinėje veikloje, prisideda prie savo istorijos išsaugojimo, įprasmina ir aktualizuoja ją, taip kurdama ir stiprindama Lietuvos tapatybę ir tradicijas. Kultūrinės veiklos įtraukia gyventojus, suteikdamos sąlygas puoselėti kultūrinius ir kūrybinius gebėjimus, praturtinančius žmogaus asmenybę.

2019 m. birželio 26 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 665 buvo patvirtinta Lietuvos kultūros politikos strategija „Kultūra 2030“, kurios pagrindinis tikslas – darnios visuomenės ir gerovės kūrybai įtraukianti kultūra.

2.3.3.1 lentelė. Skuodo rajono savivaldybės kultūros paslaugų teikėjai

Kultūros paslaugų teikėjas	Teikiamos paslaugos
Skuodo rajono savivaldybės R.	Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB rūpinasi paslaugų vartotojams plėtra ir vartotojų poreikių tenkinimu, aktyviai ir sėkmingai organizuoja projektinę veiklą, atskleidžia bibliotekoje sukauptą kultūros paveldą, kuria patogias skaitymo sąlygas, skatina skaitymą, kaupia ir saugo bibliotekos fondus, užtikrina bibliotekos paslaugų teikimą ir prieinamumą

	vartotojams ir kt. Stengiamasi didinti bibliotekos paslaugų prieinamumą neįgaliesiems ir senyvo amžiaus lankytojams, vartotojai skatinami naudotis interaktyviomis paslaugomis. Bibliotekos veikla apima ir daugybę įvairių kultūrinių veiklų ir renginių, įsitraukia į Kultūros paso programas, vykdo medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) mokymus, aktyviai įgyvendina Lietuvos kultūros tarybos finansuojamus projektus, kurie prisideda prie kultūrinių veiklų įvairovės didinimo Skuodo rajone.
Skuodo muziejus	Saugo ir pristato visuomenei Skuodo žemės istorijos, kultūros paveldą. Muziejuje nuolat organizuojamos veiklos: rengiamos parodos, renkami ir inventorizuojami, tiriami, sisteminami, konservuojami, restauruojami eksponatai, dirbamas tiriamasis darbas, vedamos ekskursijos, organizuojami kultūriniai renginiai, meno srities plenerai. Sukauptų muziejinių vertybių apskaitos, tinkamo saugojimo sąlygų ir apsaugos užtikrinimas, muziejuje saugomų muziejinių vertybių sąlygų viešam naudojimui sudarymas. Pristato Skuodo krašto istoriją bei kultūrą, papročius atspindinčias muziejines vertybes. Muziejus nuolat vykdo archeologinių objektų paiešką ir tyrinėjimus, ruošia edukacines programas priešmokyklinio ugdymo įstaigoms, moksleiviams, suaugusių žmonių grupėms, vykdo edukacines veiklas, pritaikytas asmenims su negalia.
Skuodo rajono kultūros centras	Siekia sudaryti sąlygas visiems visuomenės nariams dalyvauti kultūrinėje veikloje, prisidedant prie Lietuvos dainų švenčių tradicijų, įvairių valstybinių ir kitų švenčių organizavimo, tautinės savimonės ugdymo ir kt. Skuodo rajono KC organizuoja parodas, koncertus ir kitas kultūrinės veiklas, vykdo projektus, finansuojamus Kultūros ministerijos ir Lietuvos kultūros tarybos, talkina rajono bendruomenėms rengiant ir įgyvendinant projektus, finansuojamus Savivaldybės biudžeto lėšomis. Vykdomi ir edukaciniai užsiėmimai, skirti įvairaus amžiaus grupėms – kūrybinės veiklos, amatai ir kt. Meno kolektyvai aktyviai dalyvauja įvairiuose vietos ir nacionaliniuose muzikos festivaliuose, kituose renginiuose. Vienas iš įstaigos tikslų – sudaryti bendruomenės nariams galimybę susipažinti ir pamėgti profesionalųjį meną. Be šių veiklų, organizuojami ir populiariųjų scenos atlikėjų koncertai, spektakliai, senovės amatų, archajinės muzikos ir karybos festivalis „Apuolė“, rudens gėrybių mugė „Skouda boužės juomarks“, prisidedama prie pilietinės akcijos „Tautiška giesmė aplink pasaulį“, organizuojami kino filmų vakarai ir vykdoma daug kitų veiklų.
Vaclovo Into akmenų muziejus	Muziejuje vykdomas muziejinę, istorinę ir gamtinę vertę turinčių eksponatų (mineralų, riedulių, jų kolekcijų ir dendrologinių kolekcijų) išsigijimas, tyrimas ir sisteminimas, mineralų, riedulių ir akmenų parko dendrologinių rinkinių, rodančių Lietuvos geologijos istoriją, žemės gelmių ir gamtos įvairovę, formavimas, sukauptų muziejinių vertybių apskaitos, tinkamo saugojimo sąlygų ir apsaugos užtikrinimas, muziejuje saugomų muziejinių vertybių sąlygų viešam naudojimui sudarymas (nuolatinųjų, kilnojamųjų ir laikinųjų ekspozicijų ir kitų renginių rengimas, straipsnių publikavimas); ekskursijų vedimas informuojant lankytojus apie racionalų žemės gelmių naudojimą, tvarios plėtros, gamtosaugines idėjas; regioninių, tarptautinių, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų programų projektų ruošimas ir įgyvendinimas.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono savivaldybės administracijos informaciją

Skuodo rajono savivaldybėje kultūros ir turizmo sritis finansuojama įgyvendinant programą „Kultūros ir turizmo, sporto, jaunimo ir bendruomenių aktyvinimas“ (toliau – Programa). Šią Programą įgyvendina 14 subjektų (žr. 2.3.3.2. lentelę).

2.3.3.2. lentelė. Programą įgyvendinantys subjektai

Programa „Kultūros ir turizmo, sporto, jaunimo ir bendruomenių aktyvinimas“					
Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB	Skuodo rajono KC	Skuodo muziejus	Skuodo AJC	Skuodo r. sav. administracija (Kultūros ir turizmo, Statybos, investicijų ir turto valdymo skyriai, Jaunimo reikalų koordinatorius)	Skuodo r. sav. administracijos seniūnijos (9 seniūnijos)

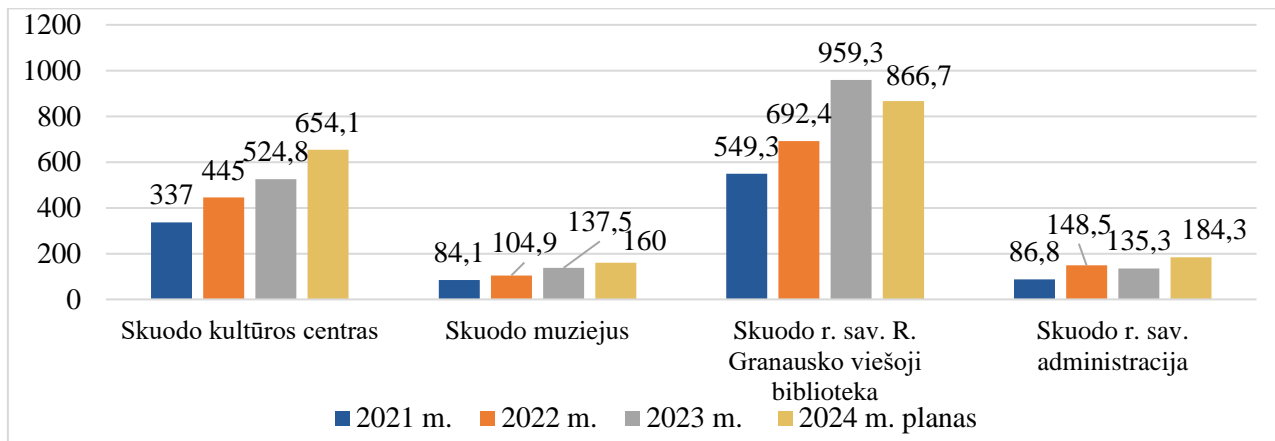
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono savivaldybės administracijos informaciją

Siekiant užtikrinti aukštą teikiamų viešųjų paslaugų kokybę, šioje Programoje kultūros sričiai iškeltas tikslas skatinti kultūrinę veiklą ir jos sklaidą Skuodo rajone. Programos lėšos skiriamos

Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB veiklos organizavimui užtikrinti, Skuodo rajono KC veiklos organizavimui užtikrinti, rajono įvaizdžiui kurti ir palaikyti, Skuodo muziejaus veiklos organizavimui užtikrinti, Skuodo miesto ir rajono šventiniams renginiams organizuoti, Simono Daukanto premijai teikti, seniūnijų patalpose esančioms bibliotekoms išlaikyti, kultūros paveldo objektams tvarkyti.

Skuodo rajono savivaldybės biudžeto lėšos, skiriamos kultūrai, kiekvienais metais didėjo (išskyrus 2021 m., kai buvo paskelbti renginių ir susibūrimų apribojimai dėl COVID-19 pandemijos). Informacija apie Skuodo rajono savivaldybės kultūros paslaugų finansavimą 2021–2024 m. laikotarpiu pateikta 2.3.3.1. pav.

2.3.3.1. pav. Skuodo rajono savivaldybės biudžeto lėšos kultūros finansavimui

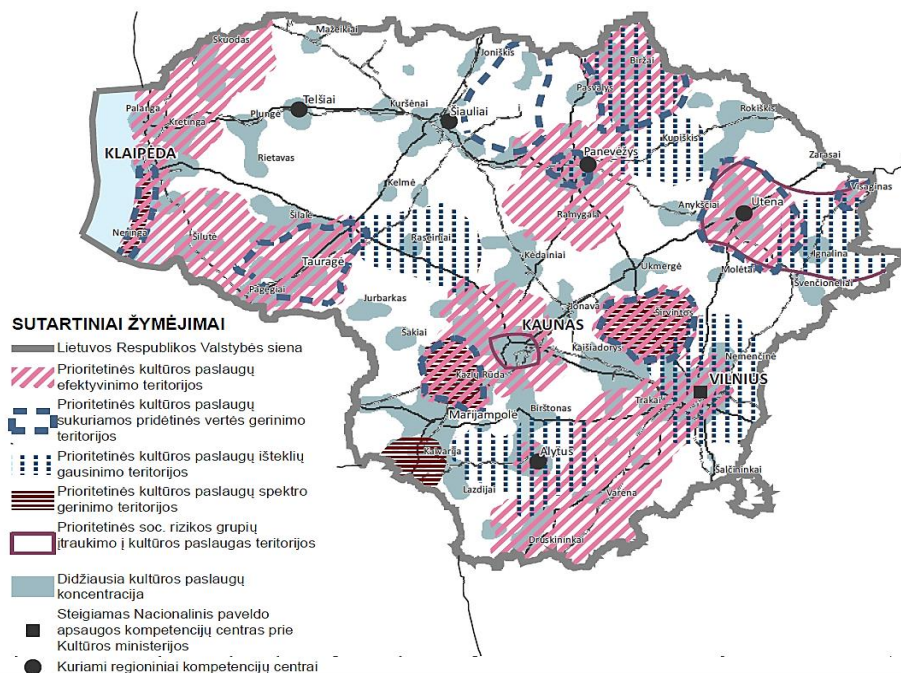
Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono savivaldybės administracijos informaciją

2.3.3.1 pav. duomenimis, 2021–2024 m. laikotarpiu lėšos kultūros sričiai didėjo. Skuodo rajono KC finansavimas išaugo beveik dvigubai. Sparčiai augo ir Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB finansavimas, tačiau rodiklį padidino naujo bibliotekos pastato statybos išlaidos.

2020 m. „Kurk Lietuvai“ kartu su Vidaus reikalų ir Kultūros ministerijomis įgyvendino projektą, kurio metu parengė erdvinę kultūros paslaugų tinklo prieinamumo analizę (toliau – Paslaugų analizė) ir nustatė kultūros paslaugų prieinamumo rodiklį, kuris yra įtrauktas į Nacionalinį pažangos planą (NPP rodiklis 7.2.7. Kultūros paslaugų tolygumas ir prieinamumas regionų gyventojams). Matuojant kultūros paslaugų prieinamumą buvo laikomasi nuostatos, kad jeigu gyventojui yra pasiekiamas, pavyzdžiui, bent vienas teatras, tuomet ši paslauga yra traktuojama kaip prieinama. Atliktoje Paslaugų analizėje, pagal Lietuvos teritorijos bendrojo plano standartą, išskirti keturi kultūros paslaugų lygmenys: būtino, dažno, vidutinio ir reto poreikių.

Pagal Paslaugų analizėje pateiktus duomenis, Skuodo rajono savivaldybėje 100 proc. užtikrinamos būtinojo (bendras šalies 99,6 proc.) ir dažno poreikio (bendras šalies 99,6 proc.) kultūros paslaugos, tačiau vidutinio poreikio paslaugų prieinamumo rodiklis tik 4 proc. (bendras šalies – 74,1 proc.). Šis rodiklis parodo, kiek gyventojų pasiekia visas vidutinio poreikio paslaugas (6 paslaugas), todėl savivaldybės rodiklį nulemia mažiausiai prieinama paslauga. Nacionalinių paslaugų rinkinys (reto poreikio paslaugos) prieinamas tik Vilniuje dėl nacionalinės filharmonijos, operos bei Mažvydo bibliotekos geografinės vietos. Visoje šalyje 100 proc. tokių paslaugų pasiekiamumas vertinamas kai Lietuvos nacionalinės filharmonijos bei nacionalinių teatrų ir muziejų paslaugos teikiamos gastroliuojant.

Pagal BP, kultūros paslaugos Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje išsidėsčiusios netolygiai. Didžiausia kultūros paslaugų koncentracija sutelkta vienoje vietoje (Skuodas, Mosėdis). Visa Skuodo rajono savivaldybės teritorija pažymėta kaip prioritetinga kultūros paslaugų efektyvinimo teritorija (žr. 2.3.3.2 pav.).

2.3.3.2. pav. BP schema „Kultūros paslaugos ir prioritetai“

Šaltinis: BP

Skuodo rajono KC veiklą vykdo Skuodo mieste ir rajone kartu su 7 skyriais seniūnijose (Aleksandrijos, Barstyčių, Ylakių, Notėnų, Mosėdžio, Lenkimų, Šačių).

2.3.3.3. lentelėje pateikta informacija apie kultūros centre veikiančius mėgėjų meno kolektyvus ir būrelius.

2.3.3.3. lentelė. Skuodo rajono KC ir skyriuose veikiantys mėgėjų meno kolektyvai ir būreliai

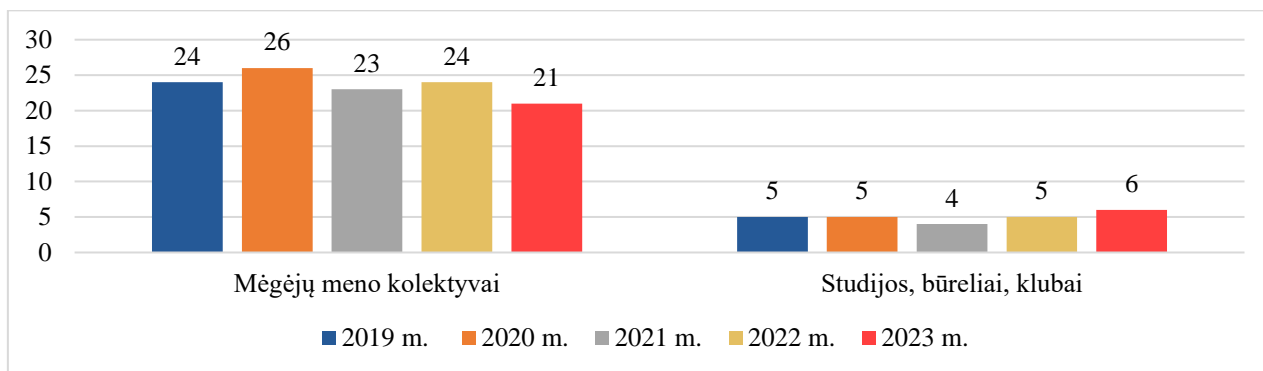
Eil. Nr.	Kolektyvo pavadinimas	Kolektyvo vadovas	Įkūrimo metai	Dalyvių skaičius
1.	Liaudiškos muzikos kapela „Bartuva“	V. Valinskis	1997	7
2.	Žemaičių teatras	E. Untulis	1995	10
3.	Folkloro ansamblis „Vereta“	S. Žiemelienė	1987	20
4.	„Bočių“ bendrijos mišrus choras „Harmonija“	A. Anužienė	2013	30
5.	Vyresniųjų liaudiškų šokių grupė „Pintinis“	L. Riepšienė	2020	22
6.	Pramoginių šokių studija	L. Riepšienė	2024	8
7.	Moterų choras „Apuolė“	R. Andersen	1950	21
8.	Skaitovų būrelis (2 grupės: vaikų ir suaugusių)	D. Zabitienė	2023	6
Barstyčių skyrius				
9.	Folkloro ansamblis „Barstītė“	M. Pocienė	1983	14
10.	Stilizuotų šokių kolektyvas „Kvietkas“	G. Martinkienė	2016	6
11.	Barstyčių duetas (būrelis)		2001	2
12.	Liaudiškos muzikos kapela „En par kūna“	K. Martinkus	2018	5
Mosėdžio skyrius				
13.	Mosėdžio folkloro ansamblis	V. Pajarskienė	1988	18
14.	Moterų vokalinis ansamblis „Volungėlės“	V. Pajarskienė	1999	5
15.	Moterų liaudiškų šokių grupė „Lelija“	Z. Šlečkuvienė	2022	12
16.	Vaikų etiudų studija (būrelis)	B. Gadeikienė	2018	12
Šačių skyrius				
17.	Šačių moterų vokalinis ansamblis „Gija“	K. Venckus	2009	6
18.	Rukų kaimo liaudiška kapela „Gaspadorius“	G. Petrauskas	2004	5
Aleksandrijos skyrius				
19.	Mėgėjų teatras	V. Šukienė	2017	6

Ylakių skyrius				
20.	Folkloro ansamblis „Alda“	J. Strikaitienė	2012	20
21.	Amatų klubas (būrelis)	M. Korsakienė	2012	3
22.	Kapela „Kontėns“	A. Kosteckas	2021	6
23.	Vokalinis ansamblis (būrelis)	J. Nikartienė	2022	6
Lenkimų skyrius				
24.	Kaimo kapela „Armonikieriai“	L. Gūžienė	1995	9
25.	Vaidintojų trupė „Mes galim“	A. Gedminas	2015	7

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono KC 2024 m. veiklos plano duomenis

2019–2024 m. laikotarpiu susikūrė 6 nauji kolektyvai: trys Skuodo rajono KC ir trys skyriuose. Vieninteliame Notėnų seniūnijos skyriuje neveikia nei vienas kolektyvas ar būrelis (žr. 2.3.3.3. pav.).

2.3.3.3. pav. Skuodo rajono KC kolektyvų skaičius (vnt.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKCC duomenis

2023 m. Skuodo rajono KC veikė 27 kolektyvai arba 6,9 proc. mažiau nei 2019 m. (29), tai buvo mažiausias sumažėjimas iš analizuotų teritorijų (žr. 2.3.3.4 lentelę) 2019–2023 m. šalyje mėgėjų meno kolektyvų skaičius mažėjo 11,4 proc., Akmenės r. sav. – 30,4 proc., Kretingos r. sav. – 28,6 proc., o Vilkaviškio r. sav. kolektyvų skaičius padidėjo 15,1 proc. (2019 m. – 73, 2023 m. – 84).

2.3.3.4. lentelė. KC kolektyvų skaičius, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	3757	3520	3370	3318	3330	-427	-11,4 %
Klaipėdos regionas	338	311	302	296	271	-67	-19,8 %
Skuodo r. sav.	29	31	27	29	27	-2	-6,9 %
Akmenės r. sav.	69	64	61	53	48	-21	-30,4 %
Kretingos r. sav.	112	109	104	101	80	-32	-28,6 %
Vilkaviškio r. sav.	73	72	66	62	84	11	15,1 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKCC duomenis

2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje tūkstančiui gyventojų teko 1,8 mėgėjų meno kolektyvų ir šis rodiklis buvo aukštesnis už šalies rodiklį (1,2) (žr. 2.3.3.5 lentelę). 2023 m. palyginti su 2019 m., šis rodiklis padidėjo 5,9 proc., kai tuo metu šalyje sumažėjo 7,7 proc., Klaipėdos regione sumažėjo 27,3 proc. Kitose analizuojamose savivaldybėse 2019–2023 m. mėgėjų meno kolektyvų skaičius tūkstančiui gyventojų keitėsi taip: Akmenės r. sav. sumažėjo 28,6 proc., Kretingos r. sav. sumažėjo 56,7 proc., Vilkauskio r. sav. padidėjo 25 proc.

2.3.3.5. lentelė. Mėgėjų meno kolektyvų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	-0,1	-7,7 %
Klaipėdos regionas	1,1	1,0	0,9	0,9	0,8	-0,3	-27,3 %
Skuodo r. sav.	1,7	1,9	1,7	1,9	1,8	0,1	5,9 %

Akmenės r. sav.	3,5	3,3	3,2	2,7	2,5	-1,0	-28,6 %
Kretingos r. sav.	3,0	2,9	2,8	2,7	1,3	-1,7	-56,7 %
Vilkaviškio r. sav.	2,0	2,0	1,9	1,8	2,5	0,5	25,0 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

2023 m. Skuodo rajono KC mėgėjų meno kolektyvuose dalyvavo 271 dalyvis ir, palyginti su 2019 m., dalyvių skaičius sumažėjo tik 1,5 proc. (2019 m. buvo 275 dalyviai) (žr. 2.3.3.6 lentelę). Iš analizuotų teritorijų tai buvo mažiausias dalyvių skaičiaus sumažėjimas. Visose analizuojamose savivaldybėse šis rodiklis mažėjo – Akmenės r. sav. – 16,3 proc., Kretingos rajono savivaldybėje – 34 proc., Vilkaviškio rajono savivaldybėje – 12,4 proc., Klaipėdos regione – 22,3 proc. Šalies mastu kolektyvų dalyvių skaičius sumažėjo 15,7 proc.

2.3.3.6. lentelė. Mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius (vnt.) bei rodiklio pokytis

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	52671	47361	43544	43859	44407	-8264	-15,7 %
Klaipėdos regionas	4979	4380	3994	4016	3871	-1108	-22,3 %
Skuodo r. sav.	275	287	283	266	271	-4	-1,5 %
Akmenės r. sav.	645	508	597	588	540	-105	-16,3 %
Kretingos r. sav.	1283	1236	1091	1107	847	-436	-34,0 %
Vilkaviškio r. sav.	1232	1215	992	1164	1079	-153	-12,4 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

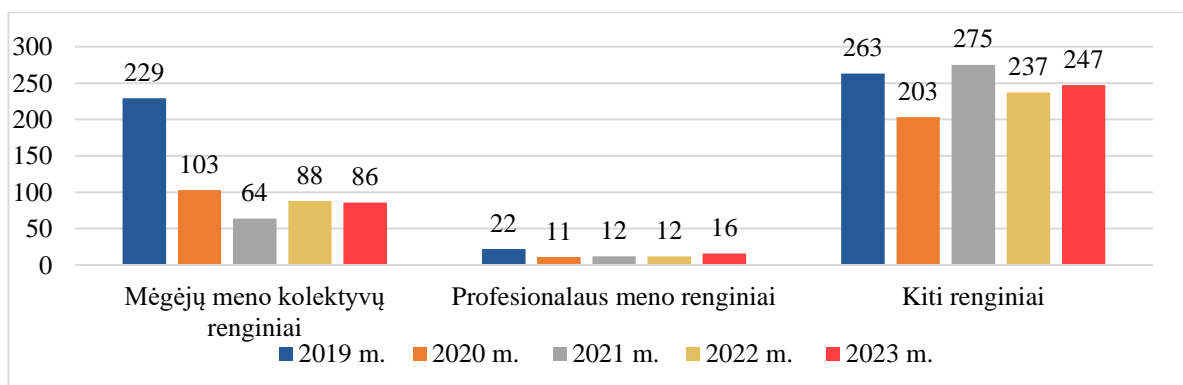
2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje tūkstančiui gyventojų teko 17,8 asmenų, dalyvaujančių mėgėjų meno kolektyvuose (2019 m. – 16,5), ir tai buvo vienas mažiausių rodiklių tarp analizuojamų savivaldybių (žr. 2.3.3.7 lentelę). Mažesnė šio rodiklio reikšmė buvo tik Klaipėdos regione (11,4) ir šalyje (15,4). Analizuojamu laikotarpiu Kretingos rajono savivaldybėje šis rodiklis sumažėjo labiausiai 30,9 proc., o Skuodo rajono savivaldybėje padidėjo 7,9 proc.

2.3.3.7. lentelė. Mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius (asmenys), tenkantis tūkstančiui gyventojų

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	18,7	16,8	15,5	15,3	15,4	-3,3	-17,6 %
Klaipėdos regionas	15,5	13,6	12,3	12,0	11,4	-4,1	-26,5 %
Skuodo r. sav.	16,5	17,7	17,9	17,1	17,8	1,3	7,9 %
Akmenės r. sav.	32,6	25,9	31,0	30,5	28,2	-4,4	-13,5 %
Kretingos r. sav.	32,7	32,8	29,2	29,5	22,6	-10,1	-30,9 %
Vilkaviškio r. sav.	34,5	34,4	28,4	33,8	31,8	-2,7	-7,8 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

2023 m. Skuodo rajono KC buvo surengta 16 profesionaliojo meno sklaidos renginių. 2023 m. palyginti su 2019 m., profesionaliojo meno renginių surengta 27,3 proc. mažiau (žr. 2.3.3.4 pav. ir 2.3.3.8 lentelę).

2.3.3.4. pav. Skuodo rajono KC suorganizuoti renginiai (vnt.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

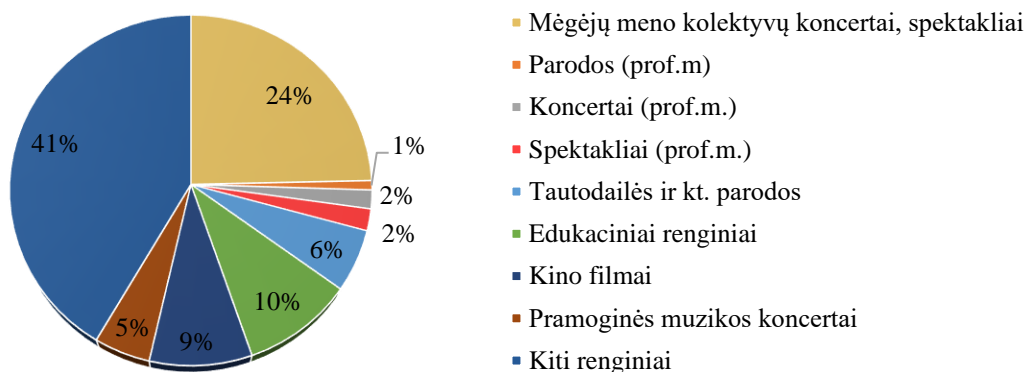

2.3.3.8. lentelė. KC suorganizuoti profesionalaus meno renginiai, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	3968	2404	2816	3760	3880	-88	-2,2 %
Klaipėdos regionas	724	271	310	378	398	-326	-45,0 %
Skuodo r. sav.	22	11	12	12	16	-6	-27,3 %
Akmenės r. sav.	13	10	18	42	29	16	123 %
Kretingos r. sav.	43	35	36	48	37	-6	-14,0 %
Vilkaviškio r. sav.	43	35	38	59	69	26	60,5 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKCC duomenis

Iš pateiktų duomenų (žr. 2.3.3.5. pav.) matyti, kad didžiausią renginių skaičių Skuodo rajono KC sudaro „Kiti renginiai“, tai tautodailės ir kitos parodos, ekspedicijos, edukaciniai renginiai, kino filmai, pramoginės muzikos koncertai, ir kt., neįvardinti renginiai

2.3.3.5. pav. 2023 m. Skuodo rajono KC renginių pasiskirstymas (proc.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKCC duomenis

2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje tūkstančiui gyventojų teko 1,1 profesionaliojo meno renginys, 2019 m. – 1,3 (sumažėjo 15,4 proc.) (žr. 2.3.3.9 lentelę). Šalyje šis rodiklis 2019 m. buvo 1,4, o 2023 m. – 1,3; Klaipėdos regione 2019 m. – 2,3, o 2023 m. – 1,2.

2.3.3.9. lentelė. KC suorganizuoti profesionalaus meno renginiai, tenkantys tūkstančiui gyventojų, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	1,4	0,9	1,0	1,3	1,3	-0,1	-7,1 %
Klaipėdos regionas	2,3	0,8	1,0	1,1	1,2	-1,1	-47,8 %
Skuodo r. sav.	1,3	0,7	0,8	0,8	1,1	-0,2	-15,4 %
Akmenės r. sav.	0,7	0,5	0,9	2,2	1,5	0,8	114,3 %
Kretingos r. sav.	1,1	0,9	1,0	1,3	1,0	-0,1	-9,1 %
Vilkaviškio r. sav.	1,2	1,0	1,1	1,7	2,0	0,8	66,7 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKCC duomenis

2023 m. Skuodo rajono savivaldybėje profesionaliojo meno renginiuose iš viso apsilankė 1956 lankytojų, kai tuo metu 2019 m. surengtuose 22 profesionaliojo meno renginiuose apsilankė 7148 lankytojai, tai beveik 4 kartus daugiau nei 2023 m.

LNKCC duomenimis, 2023 m. Skuodo rajono KC vyko 349 renginiai, kuriuose dalyvavo 63 176 dalyviai ir lankytojai, kai 2019 m. buvo surengta 514 renginių (2019–2023 m. renginių skaičius sumažėjo 32 proc.), o juose apsilankė 79 043 dalyviai ir lankytojai (2019–2023 m. lankytojų skaičius sumažėjo 20 proc.).

2023 m. Skuodo rajono KC surengtų visų renginių, įskaitant meno mėgėjų, profesionaliojo meno ir kitus renginius, tenkančių tūkstančiui gyventojų, skaičius siekė 23, ir šis rodiklis buvo aukštesnis už šalies rodiklį (15,2) bei Akmenės r. sav. (19,4), tačiau mažesnis už kitas analizuojamas teritorijas: Kretingos r. sav. – 29,6 ir Vilkaviškio r. sav. – 29,6. 2023 m., palyginti su 2019 m., Skuodo rajono KC visų renginių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, sumažėjo 25,6

proc. (žr. 2.3.3.10 lentelę). Panašus pokytis buvo ir kitose analizuojamose savivaldybėse: Akmenės r. sav. -25,2 proc., Kretingos r. sav. -30,2 proc., šalyje taip pat sumažėjo 25,9 proc., išskyrus Vilkaviškio r. sav., kurioje šis rodiklis padidėjo 2,8 proc.

Nors Skuodo rajono savivaldybėje Skuodo rajono KC renginių tūkstančiui gyventojų tenka daugiau nei šalyje, tačiau paanalizavus socialinių rizikos grupių įtraukimo lygį į kultūrinę veiklą, pastebima, kad renginių vaikams ir jaunimui, asmenims su negalia ir vyresnio amžiaus žmonėms (nuo 65 m.) organizuojama mažiau nei vidutiniškai šalyje. Pagal LNKC duomenis, Skuodo rajono KC renginiai, skirti vaikams ir jaunimui, 2020 m. sudarė tik 12 proc. (šalyje 18,3 proc.), renginiai, skirti asmenims su negalia, sudarė tik 0,3 proc. (šalyje 2,5 proc.), vyresnio amžiaus žmonėms (nuo 65 m.) 5 proc. (šalyje 7,08 proc.) Situacija Skuodo r. sav. nepagerėjo ir 2023 m.

2.3.3.10. lentelė. KC suorganizuoti renginiai, tenkantys tūkstančiui gyventojų, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	20,5	13,7	13,0	14,3	15,2	-5,3	-25,9 %
Klaipėdos regionas	19,5	12,8	11,3	12,9	15,9	-3,6	-18,5 %
Skuodo r. sav.	30,9	19,5	22,2	21,7	23,0	-7,9	-25,6 %
Akmenės r. sav.	26,3	14,8	19,9	18,8	19,4	-6,9	-26,2 %
Kretingos r. sav.	42,4	37,3	23,2	31,4	29,6	-12,8	-30,2 %
Vilkaviškio r. sav.	28,8	20,2	17,5	21,6	29,6	0,8	2,8 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

Analizuojant renginių lankomumą, galima išskirti rodiklį, kuris parodo kiek vidutiniškai lankytojų dalyvauja viename renginyje. 2023 m. Skuodo rajono KC viename renginyje vidutiniškai dalyvavo 181 asmuo (2019 m. – 154 asmenys), t. y. šis rodiklis 2023 m. padidėjo 17,5 proc. lyginant su 2019 m. Tik vienoje savivaldybėje šis rodiklis sumažėjo – Akmenės r. sav. 1 renginyje 2023 m. dalyvavo 8,8 proc. lankytojų mažiau, nei 2019 m. Kitose savivaldybėse vieno renginio lankytojų skaičius 2023 m. išaugo (žr. 2.3.3.11 lentelę).

2.3.3.11. lentelė. Viename KC renginyje dalyvavusių asmenų skaičius

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	213	340	417	269	222	9	4,2 %
Klaipėdos regionas	172	354	332	262	209	37	21,5 %
Skuodo r. sav.	154	658	623	226	181	27	17,5 %
Akmenės r. sav.	114	121	145	148	104	-10	-8,8 %
Kretingos r. sav.	157	545	479	330	343	186	118,5 %
Vilkaviškio r. sav.	265	514	878	437	392	127	47,9 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

Dėl 2020 m. šalyje prasidėjusios pandemijos ir paskelbto karantino, dalis Skuodo rajono KC organizuojamų renginių persikėlė į virtualią erdvę. Tokių renginių, LNKC duomenimis, Skuodo r. sav. per 2020 m. buvo suorganizuoti 47 arba 14,8 proc. visų renginių. Daugiausiai tokių renginių iš analizuojamų savivaldybių suorganizavo Kretingos r. sav. – 22,5 proc. nuo visų renginių, šalyje 19,8 proc. Nuotoliniai renginiai pasižymi didesniu lankomumu. Skuodo r. sav. tokiuose renginiuose apsilankė net virš 81 proc. visų Skuodo rajono KC renginių lankytojų ir dalyvių (šalyje – 73,6 proc.).

Analizuojant 2023 m. renginių, skirtų vaikams ir jaunimui, asmenims su negalia ir vyresnio amžiaus žmonėms (virš 65 m.) vidutinį lankytojų skaičių viename renginyje, pastebima, kad Skuodo r. sav. rodikliai mažesni nei šalies vidurkis: renginių, skirtų vaikams ir jaunimui, vieno renginio lankytojų skaičius – 31 (šalyje 96), asmenims su negalia renginių nebuvo organizuota, todėl ir lankytojų nebuvo (šalyje 40), vyresnio amžiaus žmonėms (virš 65 m.) skirtuose renginiuose vidutiniškai dalyvavo 67 asmenys (šalyje 69). LNKC duomenimis, Skuodo rajono KC organizuojami renginiai vyksta 8 pastatuose (patalpose), iš kurių 3 pastatai (patalpos) nėra pritaikyti asmenims su negalia, tai iš dalies lemia renginių, skirtų asmenims su negalia, nebuvimą, 2 pastatams (patalpoms) reikalinga rekonstrukcija arba kapitalinis remontas.

2023 m. vienas Skuodo rajono savivaldybės gyventojas Skuodo rajono KC renginiuose vidutiniškai apsilankė 4,2 karto, kai šalyje vienas gyventojas KC renginiuose per metus lankėsi 3,4 karto. 2023 m. palyginti su 2019 m., Skuodo rajono KC renginių lankytojų ir dalyvių skaičius, tenkantis vienam gyventojui, sumažėjo 12,5 proc., kai Akmenės r. sav. šis rodiklis sumažėjo 33,3 proc., o šalyje stebimas 22,7 proc. sumažėjimas, Klaipėdos regione šis rodiklis nepakito – vienam gyventojui tenka 3,3 apsilankymų. Kretingos r. sav. ir Vilkaviškio r. sav. šis rodiklis padidėjo (žr. 2.3.3.11. lentelę). Vadinasi, Skuodo rajono KC renginiuose apsilankymų skaičius žymiai mažesnis nei Kretingos r. sav. ir Vilkaviškio r. sav.

Efektyvesnis rodiklis – KC darbuotojų darbo užmokesčio dalis, tenkanti gyventojui (žr. 2.3.3.12 lentelę).

2.3.3.12. lentelė. KC darbuotojų darbo užmokesčio dalis, tenkanti gyventojui, Eur

Analizuojama teritorija	2023
Lietuvos Respublika	21,08
Klaipėdos regionas	20,77
Skuodo r. sav.	26,95
Akmenės r. sav.	31,78
Kretingos r. sav.	34,23
Vilkaviškio r. sav.	45,95

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

Pagal pateiktus duomenis matyti, kad visų analizuojamų savivaldybių KC darbuotojų darbo užmokesčio dalis (Eur), tenkanti gyventojui, yra didesnė už Klaipėdos regiono ir šalies rodiklius. Šis Skuodo r. sav. rodiklis už Klaipėdos regiono rodiklį yra didesnis 29,8 proc., tai sudaro apie 94 tūkst. Eur ir yra 27,8 proc. didesnis už šalies rodiklį. Kitų analizuojamų savivaldybių, pvz., Vilkaviškio r. sav. KC darbuotojų darbo užmokesčio dalis, tenkanti gyventojui, šalies rodiklį viršija 118 proc.

Analizuojant šį rodiklį, būtina įvertinti ir KC darbuotojų skaičių, tenkanti tūkstančiui gyventojų.

2.3.3.13. lentelė. KC darbuotojų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, 2023 m.

Analizuojama teritorija	2023
Lietuvos Respublika	1,6
Klaipėdos regionas	1,4
Skuodo r. sav.	2,2
Akmenės r. sav.	2,4
Kretingos r. sav.	3,2
Vilkaviškio r. sav.	3,3

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

Visose analizuojamose savivaldybėse KC darbuotojų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, yra aukštesnis už šalies rodiklį: Skuodo r. sav. – didesnis 37,5 proc., Akmenės r. sav. – didesnis 50 proc., Kretingos r. sav. – didesnis 100 proc., Vilkaviškio r. sav. – didesnis 106 proc. Klaipėdos regiono rodiklis mažesnis už šalies rodiklį 14,3 proc.

LNKC duomenimis, 2023 m. ne visos Skuodo rajono KC patalpos pritaikytos asmenims su negalia, todėl tai turi įtakos ir apsilankymų renginiuose skaičiui ir socialinės rizikos grupių įtraukimo lygiui į kultūrinės veiklas.

Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB. 2019 m. birželio 26 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 665 patvirtintoje Lietuvos kultūros politikos strategijoje „Kultūra 2030“ teigiama, kad šalyje šiuo metu bibliotekų paslaugos yra vienintelės, kuriomis aktyviau naudojamosi vidutinio dydžio ir mažose vietovėse, nei didesniuose miestuose. Šį skirtumą lemia tai, kad bibliotekų sistema, kaip tankiausias kultūros ir informacijos įstaigų tinklas Lietuvoje, yra arčiausiai šalies gyventojų ir tenkina įvairius jų poreikius.

Bibliotekų tinklą Skuodo r. sav. sudaro Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB bei 14 jos filialų ir 5 knygų išdavimo punktai (Luknių, M. Rūšupių, Nausėdų, Notėnų, Rukų) (žr.

2.3.3.14. lentelę). Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB kultūrinė ir šviečiamoji veikla organizuojama iš Skuodo r. sav. biudžeto bei projektinės veiklos. VB nuolat ieško papildomo finansavimo veiksloms vykdyti, infrastruktūrai atnaujinti ir t. t., teikdama projektų paraiškas ir įgyvendindama finansavimą gavusius projektus.

2.3.3.14. lentelė. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB

Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB													
Aleksandrijos filialas	Barstyčių filialas	Daukščių filialas	D. Rūšupių filialas	Ylakių filialas	Kaukolikų filialas	Lenkimų filialas	Mosėdžio filialas	Pašilės filialas	Senamiesčio filialas	Šauklių filialas	Šačių filialas	Šliktinės filialas	Vižančių filialas
			M. Rūšupių knygų išdavimo punktas	Nausėdų knygų išdavimo punktas	Luknių knygų išdavimo punktas						Rukų knygų išdavimo punktas	Notėnų knygų išdavimo punktas	

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB duomenis

Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB yra biudžetinė savivaldybės įstaiga, kuri finansuojama iš 3 pagrindinių šaltinių: Skuodo rajono savivaldybės biudžeto (lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui ir kvalifikacijai kelti, patalpų eksploatacijai, prekėms ir kitoms paslaugoms). Valstybės lėšos dokumentams įsigyti skiria LR kultūros ministerija. Papildomi šaltiniai – specialiųjų programų bei projektų lėšos. Skiriamų lėšų suma tiesiogiai daro įtaką pagrindinių bibliotekos funkcijų atlikimo galimybėms. Papildomų lėšų VB gauna iš fizinių, juridinių asmenų paramos, teikdama mokamas paslaugas, ir kitų programų.

2022 m. VB persikėlė į naują pastatą Dariaus ir Girėno g. 25B, Skuode. Naujas pastatas yra dviejų aukštų su atviru vidaus kiemu. Pastato bendras plotas – 2590 kv. m. Statybos vertė – 2,45 mln. Eur. Pirmame pastato aukšte įrengta parodų salė, kurioje vyksta fotografijų, tapybos ar kitų įvairių meninių darbų parodos. Suaugusiųjų abonementas – tai didžiausia erdvė bibliotekoje, kurioje yra pagrindinis (daugiau kaip 37 tūkst. fizinių vienetų) leidinių – grožinės ir šakinės literatūros ir periodinių leidinių – fondas, kuriuo galima naudotis vietoje arba skolintis į namus. Bibliotekoje įkurtas biblioterapijos kampelis. Kraštotyros erdvėje suformuotas fondas, kuriame yra leidinių kolekcija apie Skuodą, Skuodo rajoną. Kraštotyros fonde įsteigtas Pasaulio žemaičių leidinių fondas. Kūrybinėje erdvėje du kartus per savaitę vyksta kūrybinės dirbtuvės „Kamanės“, kurių metu vykdomos tokios veiklos kaip dekupažas, mikso media, tapyba ant stiklo, taškavimas, tapyba ant šilko, ebru (tapyba ant vandens), skrebinimas, kvilingas, žvakių gamyba, nėrimas, mezgimas, mažų siuvinių siuvimas, siuvinėjimas, makramė (pynimas iš virvių), vėlimas, 3D želė gamyba, taip pat teminiai vakarai su edukacijomis. Lankytojų dėmesio sulaukia ir relaksacijos kambarys, kuriame – masažinis fotelis, raminanti muzika ir šviesų instaliacijos. Kuriama knygos muziejaus erdvė. Bibliotekos pastato antrame aukšte įrengta mokymų klasė bei konferencijų salė. Šiose erdvėse vyksta VB organizuojami renginiai bei mokymai, taip pat yra galimybė šias patalpas nuomotis verslo ir kitų organizacijų atstovams bei fiziniams asmenims. Antrame aukšte įsikūrusioje Vaikų erdvėje apie 14 tūkst. fizinių vienetų leidinių – grožinės ir šakinės literatūros bei periodinių leidinių – fondas, įrengtas pasakų kambarys. Vaikai kviečiami į susitikimus su vaikų rašytojais, teatralizuotus knygelių skaitymus, vaidinimus, lėlių spektaklius, šešėlių teatrus, muzikinius pasirodymus, edukacijas, žaisti edukacinius žaidimus, sudalyvauti filmukų peržiūrose. Internetinėje skaitykloje paruošti 10 kompiuterių informacijos paieškai ir interaktyviam laisvalaikiui. Multicentre vyksta robotikos užsiėmimai.

LR kultūros ministerijos duomenimis, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB ir filialų paslaugomis 2023 m. naudojos 2428 vartotojai, t. y. 16 proc. rajono gyventojų (Akmenės rajone – 23,9 proc., Kretingos rajone – 17 proc.; Vilkaviškio rajone – 20,6 proc.). Klaipėdos regiono rodiklis – 14,8 proc., o šalies vidurkis tais pačiais metais – 14,3 proc.

2023 m. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB apsilankė 69 449 lankytojai arba vienas Skuodo rajono savivaldybės gyventojas bibliotekoje vidutiniškai apsilankė 4,6 karto per metus (2019 m. – 4,3). Tuo pačiu metu šalyje vienam gyventojui per metus teko 2,7 apsilankymo (2019 m. – 3,4), Akmenės r. sav. – 2,2 (2019 m. – 2,7), Kretingos r. sav. – 5,2 (2019 m. – 5,9), Vilkaviškio r. sav. – 2,8 (2019 m. – 3,1). Tik Skuodo rajono savivaldybėje šis rodiklis padidėjo 7 proc. 2023 m. lyginant su 2019 m. (šalyje sumažėjo 20,6 proc.) Tikėtina, kad šis rodiklis padidėjo VB įsikėlus į naujas patalpas. Visose kitose analizuojamose savivaldybėse šis rodiklis analizuojamu laikotarpiu sumažėjo.

2.3.3.15 lentelėje pateikiama informacija apie VB dokumentų fondą, tenkanti vienam gyventojui.

2.3.3.15. lentelė. Savivaldybių bibliotekų dokumentų fondas, tenkantis gyventojui, vnt.

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Lietuvos Respublika	4,2	4,2	4,1	4,0	3,8	0,4	-9,5 %
Klaipėdos regionas	4,2	4,1	4,0	3,9	3,7	-0,5	-11,9 %
Skuodo r. sav.	9,9	9,3	9,4	9,6	9,8	-0,1	-1,0 %
Akmenės r. sav.	9,5	9,5	9,5	9,3	9,3	-0,2	-2,1 %
Kretingos r. sav.	5,4	5,5	5,6	5,6	5,5	0,1	1,9 %
Vilkaviškio r. sav.	7,2	7,3	7,1	6,8	6,5	-0,7	-9,7 %

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos savivaldybių viešųjų bibliotekų ataskaitų 2019–2023 m. duomenis

VB ir jos filialų dokumentų fondą 2023 m. sudarė 148 354 fiziniai vnt. Šis Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB rodiklis buvo mažiausias tarp lyginamų savivaldybių bibliotekų, tačiau skaičiuojant rodiklį vienam gyventojui, Skuodo rajono savivaldybė pirmauja – 9,8–9,9 vnt./gyventojui. Šalies vidurkis – 4,2–3,8 vnt./gyventojui.

Analizuojant Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB finansavimą, pastebima, kad savivaldybės ir valstybės biudžeto finansavimas 2019–2023 m. padidėjo nuo 445 tūkst. Eur iki 947 tūkst. Eur (113 proc.).

Didžiausias Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB organizuojamų renginių skaičius 2019 m. buvo 759 renginiai, iš jų – 228 parodos. 2023 m. suorganizuoti 599 renginiai, iš jų – 181 paroda. Analizuojamu laikotarpiu parodų skaičius bendrame suorganizuotų renginių skaičiuje sudaro 30–40 proc.

2023 m. tūkstančiui Skuodo rajono gyventojų teko 39,4 renginiai, 2019–2023 m. sumažėjo 13,6 proc. (žr. 2.3.3.16 lentelę). Šalyje šis rodiklis analizuojamu laikotarpiu padidėjo 5,1 proc.

2.3.3.16. lentelė. Savivaldybių VB suorganizuotų renginių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų

Analizuojama teritorija	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023	
Klaipėdos regionas	21,4	16,2	16,9	20,3	23,4	2	9,3 %
Lietuvos Respublika	21,5	16,6	18,2	20,8	22,6	1,1	5,1 %
Skuodo r. sav.	45,6	30,0	29,8	35,0	39,4	-6,2	-13,6 %
Akmenės r. sav.	35,8	29,9	31,7	31,7	34,6	-1,2	-3,4 %
Kretingos r. sav.	41,6	34,8	34,0	41,0	45,6	4	9,6 %
Vilkaviškio r. sav.	33,4	28,1	32,9	35,3	33,6	0,2	0,6 %

Šaltinis: Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos savivaldybių VB ataskaitų 2019–2023 m. duomenis

Skuodo muziejus. Pagrindinis Skuodo muziejaus tikslas – kaupti, tyrinėti, saugoti bei pristatyti visuomenei istorinę, kraštotyrinę, etnografinę medžiagą apie Skuodo kraštą, rinkti, kaupti ir saugoti eksponatų rinkinius, ruošti edukacines programas moksleiviams, rengti nuolatines ir laikinas ekspozicijas, organizuoti parodas, istorinius ir kultūrinius renginius, bendrauti su panašaus profilio muziejais Lietuvoje ir užsienyje. 2023 m. Skuodo muziejuje buvo saugomi 22 234 eksponatai (16,2 proc. daugiau nei 2019 m. (19 131). Informacija apie Skuodo muziejų pateikta 2.3.3.6 pav.

2023 m. surengtos 68 edukacijos

2023 m. įsigyta 661 vnt. naujas eksponatas

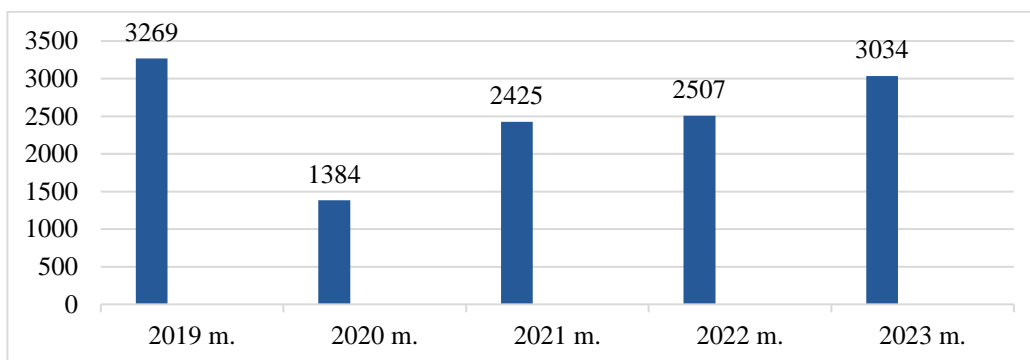

2023 m. muziejininkų skaičius – 3

2.3.3.6. pav. Informacija apie Skuodo muziejų

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Kultūros ministerijos duomenis

Pastebima, kad nuo 2019 m. kiekvienais metais saugomų eksponatų skaičius didėjo 2–5 proc. Nors saugomų eksponatų skaičius kasmet didėja, muziejaus parodoms ir vidaus ekspozicijoms skirtų patalpų plotas nesikeičia ir analizuojamu laikotarpiu išlieka tas pats – 305 kv. m. Skuodo muziejus siekia, kad muziejaus patalpos, rinkinių saugojimo fondai ir aplinka atitiktų šiuolaikinius reikalavimus, todėl 2024 m. veiklos plane nusimatė teikti prašymą Skuodo rajono savivaldybės administracijai, kad muziejui būtų suteiktos papildomos patalpos muziejaus fondų saugyklos plėtrai.

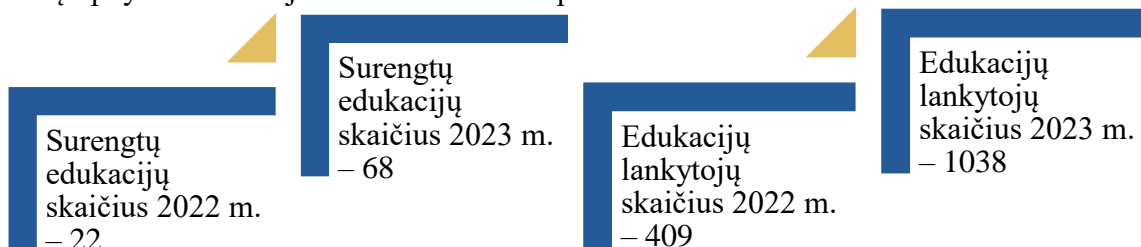
2.3.3.7. pav. Skuodo muziejaus lankytojų skaičius, vnt.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Kultūros ministerijos duomenis

Žemiausias Skuodo muziejaus lankytojų skaičius (1384) buvo 2020 m., kai renginiai ir žmonių susibūrimai buvo ribojami dėl COVID-19 pandemijos (žr. 2.3.3.7 pav.). Iki šiol nepavyko pasiekti 2019 m. lankytojų skaičiaus.

Vienas Skuodo rajono gyventojas Skuodo muziejuje lankosi kartą per 2–3 metus (žr. 2.3.3.8 pav.).

2024 m. Skuodo muziejus pasiūlė dvi naujas edukacijas: „Mazgų pynimas – tradicijos išlieka“ ir „Pasimatuok archeologiją“. Be šių edukacijų, Skuodo muziejuje dar siūlomos dvi edukacinės programos, skirtos asmenims su negalia, „Galiu kur kas daugiau“ ir „Meniniai gebėjimai puoselėjant senąsias tradicijas“. Kitos Skuodo muziejaus siūlomos edukacijos – „Senieji kaimo amatai ir moterų darbai“, „Žemaitiška troba“, „Skuodo krašto verslai“, „Senasis lietuvių liaudies menas“, „Senoji ir šiuolaikinė tekstilė“. Edukacijos „Senieji kaimo amatai ir verslai“ ir „Mitologinių personažų lipdymo edukacija“ atitinka Kultūros pasui keliamus reikalavimus.

2.3.3.8. pav. Skuodo muziejuje surengtų edukacijų (vnt.) ir jų lankytojų skaičius (vnt.) 2022–2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Kultūros ministerijos duomenis

2023 m. Skuodo muziejuje surengtos 68 edukacijos, o tai yra didžiausias edukacijų skaičius analizuojamu laikotarpiu, t. y. 112 proc. daugiau nei 2019 m. (32). 2022 m. buvo

suorganizuotos tik 22 edukacijos. Nors edukacijų skaičius 2022–2023 m. padidėjo 2 kartus, edukacijų lankytojų skaičius padidėjo tik 154 proc. Didesnis edukacijų skaičius 2023 m. prisidėjo prie bendro lankytojų skaičiaus didėjimo.

Skuodo muziejuje taip pat organizuojami renginiai, parodos, virtualios parodos. Būtina pažymėti, kad kiekvienais metais suorganizuojama daugiau renginių: 2019–2023 m. laikotarpiu parodų skaičius padidėjo nuo 9 iki 21.

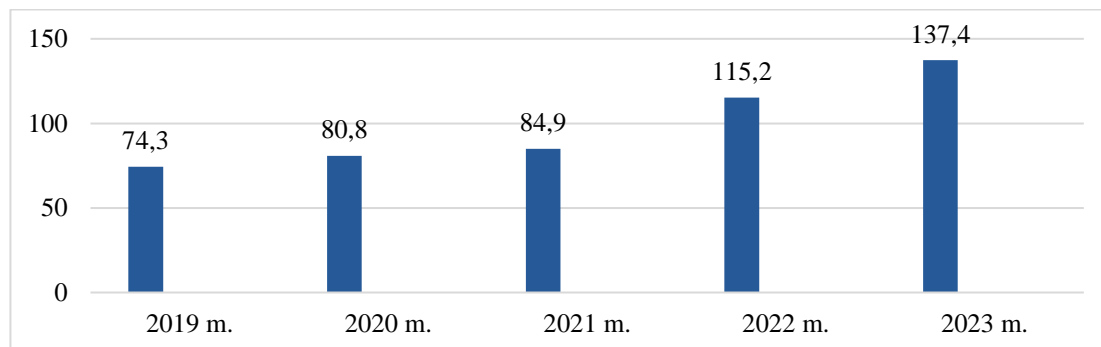
Skuodo muziejus vykdo ir projektinę veiklą. Projektai finansuoti Lietuvos kultūros tarybos lėšomis bei Skuodo rajono savivaldybės biudžeto lėšomis. Įgyvendinamų projektų skaičius kasmet mažėja (žr. 2.3.3.9 pav.).

2.3.3.9. pav. Skuodo muziejaus projektinė veikla (įgyvendinti projektai) 2019–2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo muziejaus duomenis

Informacija apie Skuodo muziejaus finansavimą pateikta 2.3.3.10 pav. Iš pateiktų duomenų matyti, kad 2019–2023 m. laikotarpiu finansavimas padidėjo beveik 2 kartus.

2.3.3.10. pav. Skuodo muziejaus finansavimas steigėjo lėšomis 2019–2023 m., tūkst. Eur

Šaltinis: Skuodo muziejus

2023 m. Skuodo rajono savivaldybės administracija atliko gyventojų apklausą, kurioje atskirai buvo vertinamos kiekvienos kultūros įstaigos teikiamas paslaugos – Skuodo rajono KC, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB ir Skuodo muziejaus. 89 proc. rajono gyventojų buvo patenkinti kultūros paslaugų kokybe ir prieinamumu. Palankiausiai gyventojai vertino Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB teikiamų viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą. Gyventojai kaip privalumus įvardino jaukią, gražią aplinką, renginius, kuriuose ieškoma naujų inovatyvių renginio formų, renginių įvairovę ir pan.

2.4. SOCIALINĖ APLINKA

Skuodo rajono savivaldybės socialinės aplinkos analizės apibendrinimas

Sveikatos priežiūra	✓ Skuodo rajone yra 5 pirminio ir 1 antrinio lygio sveikatos priežiūros įstaigos. ✓ Bendras prisirašusių gyventojų skaičius mažėja, tai atspindi demografinius pokyčius. ✓ Skuodo rajone fiksuojamas šeimos gydytojų trūkumas, o tai gali lemti nepakankamą sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą. ✓ Vidutinė gyvenimo trukmė – mažesnė nei Lietuvos vidurkis, išvengiama mirtingumo rodikliai šiek tiek viršija šalies vidurkį. ✓ Prevencinių programų vykdymas nepasiekia Lietuvos vidurkio, ypač krūties vėžio prevencijos srityje. ✓ Įkurtas Sveikatos centras, kuris bendradarbiaus su Klaipėdos ir kitų rajonų sveikatos priežiūros įstaigomis, siekiant užtikrinti geresnę paslaugų prieinamumą.
Socialinė apsauga	✓ Skuodo rajono savivaldybėje veikia 4 socialines paslaugas teikiančios įstaigos ir 63 NVO. ✓ Sparčiai daugėja socialinių paslaugų asmens namuose poreikis. ✓ Analizuojamu laikotarpiu išaugo šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius. ✓ Ženkliai išaugo išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą.
Viešasis saugumas	✓ Nusikaltimų ir baudžiamųjų veikų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, vienas mažiausių Klaipėdos regione, tačiau gana sparčiai didėja. ✓ Policijos pareigūnų skaičius analizuojamu laikotarpiu Skuodo rajone didėjo. ✓ Įskaitinių kelių eismo įvykių skaičius turėjo tendenciją mažėti. ✓ Nusikaltimų dėl smurto artimoje aplinkoje bei nepilnamečių padarytų nusikalstamų veiklų skaičius mažėjo. ✓ Mažas vaizdo stebėjimo kamerų, saugumui užtikrinti, skaičius. ✓ Gaisrų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, paskutinius 3 m. mažėjo.
Jaunimas	✓ Jaunų gyventojų skaičius Skuodo rajono savivaldybėje mažėja sparčiau nei bendras gyventojų skaičius. ✓ Sparčiausiai mažėja 15–24 m. amžiaus gyventojų skaičius. ✓ Kuriant patrauklias gyvenimo ir darbo sąlygas jauniems žmonėms ir jaunoms šeimoms, Skuodo rajono savivaldybė įgyvendina motyvacinės priemonės.
Bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijos	✓ Skuodo rajono savivaldybėje yra 83 veiklą vykdančios NVO. ✓ Beveik trečdalis visų NVO yra veikiančios bendruomeniniu principu. ✓ Savivaldybė NVO teikia finansinę paramą ir neatlygintą konsultacinę paramą. ✓ Pagrindinė bendruomeninių organizacijų veikla – švenčių ir kitų renginių organizavimas. ✓ 3 bendruomeninės organizacijos teikia vaikų dienos centro paslaugas, 2 – vysto bendruomeninius verslus. ✓ Bendruomenės pagrindine problema įvardija patalpų remontą bei sporto aikštynų įrengimą, pasyvų gyventojų dalyvavimą veikloje.

2.4.1. Sveikatos priežiūra

Sveikata yra vienas iš svarbiausių ekonomikos augimo bei tvaraus vystymosi veiksnių. Sveiki gyventojai yra pajėgūs dirbti efektyviau, mažiau praleidžia darbo dienų dėl ligų ir rečiau reikalauja brangių sveikatos priežiūros paslaugų. Investicijos į sveikatos priežiūrą ne tik gerina individualią gerovę, bet ir prisideda prie bendro ekonominio augimo.

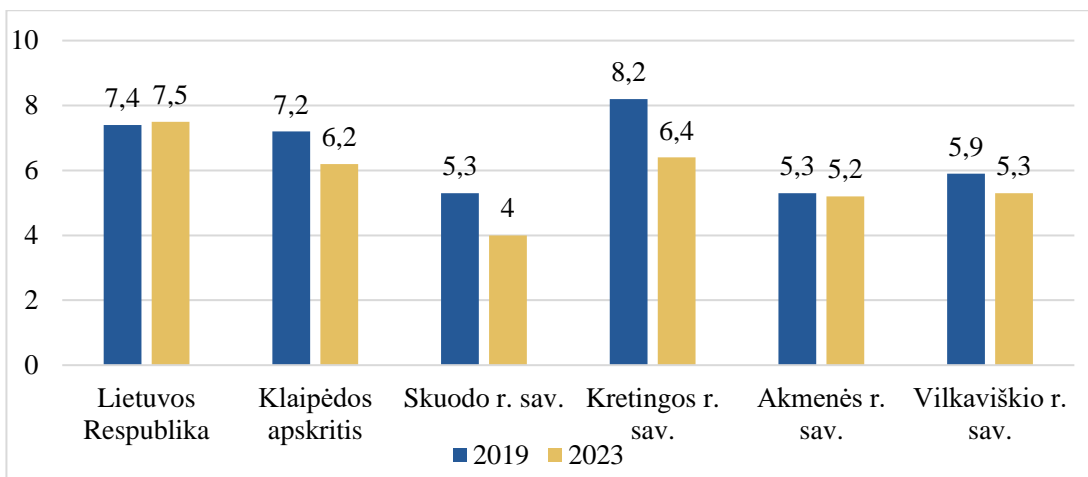
LR 2014–2025 m. sveikatos strategijoje numatytas esminis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Siekiama, kad iki 2025 m. Lietuvos gyventojų vidutinės būsimo gyvenimo trukmės riba būtų 77,5 m. Taip pat planuojama sumažinti vidutinės būsimo gyvenimo trukmės skirtumą tarp vyrų ir moterų – nuo 11,06 m. iki 8 m., ilgėjant vyrų vidutinei būsimo gyvenimo trukmei. Įgyvendinant šią strategiją, siekiama sumažinti mirtingumą dėl savizudybių, mirtingumą nuo kraujotakos sistemos ligų, piktybinių navikų, dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo ir pan.

Viena iš savarankiškų Lietuvos savivaldybių funkcijų yra pirminė asmens sveikatos priežiūra ir visuomenės sveikatos priežiūra. Pagal VLK, pirminė sveikatos priežiūra tai – nespecializuotų, kvalifikuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo ir bendrosios praktikos slaugytojo bei bendruomenės slaugytojo ir akušerio medicinos normų reikalavimus ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, pacientų namuose ir globos įstaigose, kompleksas. Pirminė sveikatos priežiūra sprendžia pagrindines bendruomenės sveikatos problemas, teikdama vidaus ligų profilaktikos, gydymo, sveikatos išsaugojimo bei reabilitacijos paslaugas, o visuomenės sveikatos priežiūra siekiama ugdyti sveikatą (sveikatos žinių populiarinimas, sveikatos mokymas), užkirsti kelią vartojimui skirtų produktų, maisto, geriamojo vandens, gyvenamosios, darbo ir gamtinės aplinkos kokybės blogėjimui, užkirsti kelią ligoms ir traumoms, sumažinti sergamumą.

Skuodo rajono savivaldybėje sutartis su Klaipėdos TLK yra sudariusios ir **pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas** teikia 5 įstaigos: Skuodo PSPC, kuris turi 2 ambulatorijas bei 12 medicinos punktų, Mosėdžio PSPC, UAB „Skuodo psichikos sveikatos ir psichoterapijos centras“, teikiantis psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, UAB „Echomeda“ bei UAB „Baltic Medic“ (toliau – Uosto poliklinika). **Antrinio lygio medicinos paslaugas** teikia VšĮ Klaipėdos Respublikinės ligoninės Skuodo filialas (toliau – Skuodo ligoninė); visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas teikia Klaipėdos rajono savivaldybės VSB.

Pagal Klaipėdos TLK duomenis– 2024 m. I ketv. prie pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros įstaigų buvo prisirašę 14718 gyventojų, iš jų 9606 (apie 65 proc.) – Skuodo PSPC, 2691 (apie 18 proc.) – Mosėdžio PSPC ir 2421 (apie 16 proc.) – Uosto poliklinikoje. Palyginti su 2019 m. I ketv., bendras prisirašiusių gyventojų skaičius sumažėjo 1857 asmenimis (11 proc.). Analizuojant prisirašiusių gyventojų pokytį pagal įstaigas, matyti, kad Skuodo PSPC per nagrinėjamą laikotarpį asmenų skaičius sumažėjo 34 proc., pagrindinė priežastis – Skuodo mieste 2020 m. pabaigoje veiklą pradėjusi vykdyti Uosto poliklinika. Tuo metu Mosėdžio PSPC prisirašiusių gyventojų skaičius išaugo 693 asmenimis arba 34 proc. Pasak Klaipėdos TLK, per dešimtmetį (2011–2021 m.) vaikų skaičius sumažėjo 48 proc. (šalies vidurkis – 9 proc.). Vyresnių kaip 65 m. gyventojų, prisirašiusių prie rajono PSPC, didėjo 25 proc. (šalies vidurkis +20 proc.).

Šeimos gydytojo svarba kaimiškose vietovėse yra ypatingai didelė, nes jis dažnai yra pirmasis ir pagrindinis sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas vietos gyventojams. Dėl ribotos specialistų ir medicinos įstaigų prieigos kaimiškose vietovėse, šeimos gydytojas atlieka įvairiapusišką vaidmenį – nuo prevencinės sveikatos priežiūros iki skubios pagalbos teikimo. Skuodo rajono savivaldybėje 10 tūkst. gyventojų 2023 m. teko tik 4 šeimos gydytojai (žr. 2.4.1.1 pav.), tai žemiausias rezultatas tarp analizuojamų teritorijų, bene dvigubai mažesnis už šalies vidurkį. Vienam šeimos gydytojui Skuodo rajono savivaldybėje 2023 m. teko apie 2 500 gyventojų. Vienas iš šeimos medicinos plėtros tikslų – siekti, kad prisirašiusių gyventojų skaičius, tenkantis vienam šeimos gydytojų ekvivalentui, sudarytų nuo 1200 iki 1600 asmenų. Klaipėdos regiono funkcinės sveikatos priežiūros plano projekte prognozuojama, kad 2030 m. šis rodiklis sieks 1 936 asmenis. Pagal dabartines tendencijas planuojamas rajono pirminės sveikatos priežiūros centruose prisirašiusių gyventojų skaičiaus mažėjimas, tačiau normos išlieka dar pakankamai aukštos. Vienas iš prioritetinių Skuodo rajono savivaldybės tikslų turėtų būti tinkamos sistemos, orientuotos į šeimos gydytojų pritraukimą, sukūrimas.

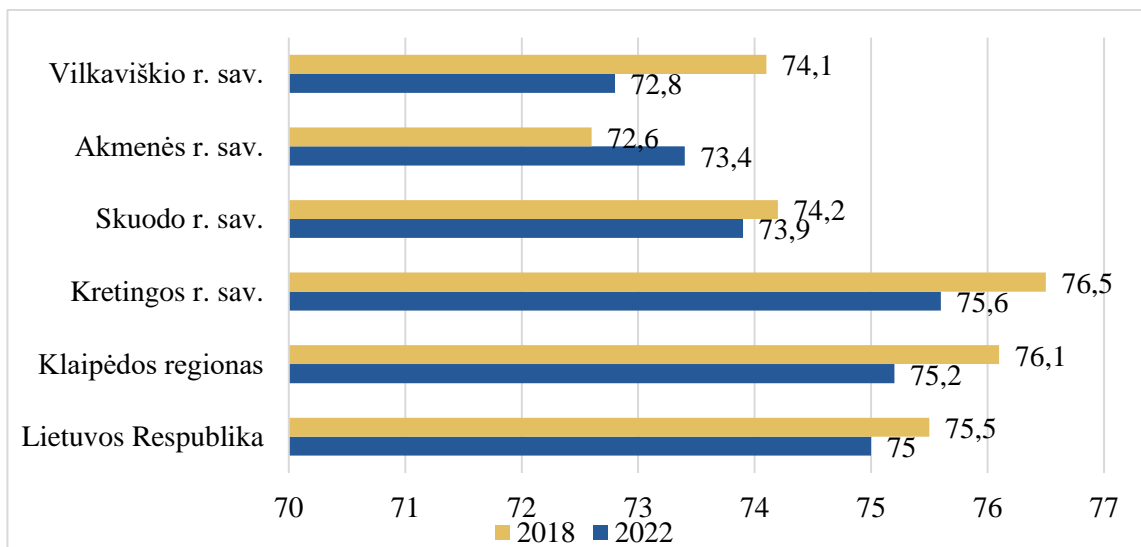
2.4.1.1. pav. Šeimos gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, 2019–2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Higienos instituto ir Valstybės duomenų agentūros duomenis

LR sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15³ straipsnyje „Maksimalūs asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo terminai“ yra numatyta, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikianti įstaiga privalo apdraustam privalomuoju sveikatos draudimu pacientui suteikti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamą pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugą ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, skaičiuojamą nuo apdraustojo paciento kreipimosi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą momento iki paskirto paslaugos gavimo laiko.

Skuodo rajono savivaldybės administracijos atlikto tyrimo metu nustatyta, kad Skuodo PSPC šios paslaugos suteikiamos per 7 dienas, Mosėdžio PSPC – per 3 dienas. Uosto poliklinikoje situacija nebuvo vertinta.

Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė – tai pagrindinis gyventojų sveikatos rodiklis, kuris parodo bendrą rizikos veiksnių poveikį, ligų paplitimą, intervencijų bei gydymo veiksmingumą. „Eurostat“ duomenimis, šis rodiklis yra vienas tiksliausiai atspindinčių tam tikros vietovės gyventojų gyvenimo gerovę. Vidutinė gyvenimo trukmė 2022 m. Skuodo rajono savivaldybėje siekė 73,9 m. ir buvo mažesnė už Lietuvos (75 m.) bei Klaipėdos apskrities (75,2 m.) vidurkį (žr. 2.4.1.2 pav.).

2.4.1.2. pav. Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 2018–2022 m.

Šaltinis. Higienos instituto duomenis

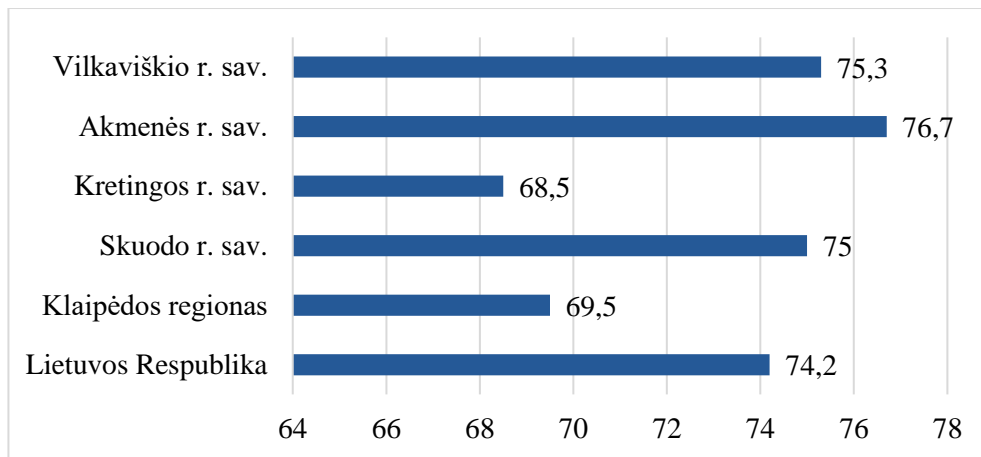
2018–2022 m. laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje, kaip ir kitose analizuojamose teritorijose, išskyrus Akmenės rajono savivaldybę, vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė mažėjo (apie 0,8 m.). Pagal Klaipėdos rajono VSB teikiamą informaciją, 2022 metais Skuodo rajono savivaldybės **moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė** siekia 81 m., Lietuvos – 80 m. 2022 m. duomenis lyginant su 2021 m., Skuodo rajono savivaldybės moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė pailgėjo nuo 76,2

iki 81 m. Skuodo rajono savivaldybės **vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė** siekia 67,2 m., Lietuvos – 71,3 m. Skuodo rajono savivaldybės vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 2021–2022 m. laikotarpiu sutrumpėjo nuo 70,1 iki 67,2 m. Skirtumas tarp Skuodo rajono savivaldybės moterų ir vyrų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės 2022 m. buvo 13,8 m.

Išvengiamas mirtingumas – prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas bei mirtingumas nuo pagydomų ligų. Pasitelkiant duomenimis apie išvengiamą mirtingumą, galima analizuoti sveikatos priežiūros ir sveikatos politikos poveikį gyventojų sveikatai bei numatyti naujas veiksmų kryptis. Skuodo rajono savivaldybėje gyventojų išvengiamo mirtingumo rodiklis (75 proc.) šiek tiek viršija Lietuvos (74,2 proc.) bei Klaipėdos apskrities (69,5 proc.) vidurkius (žr. 2.4.1.3 pav.).

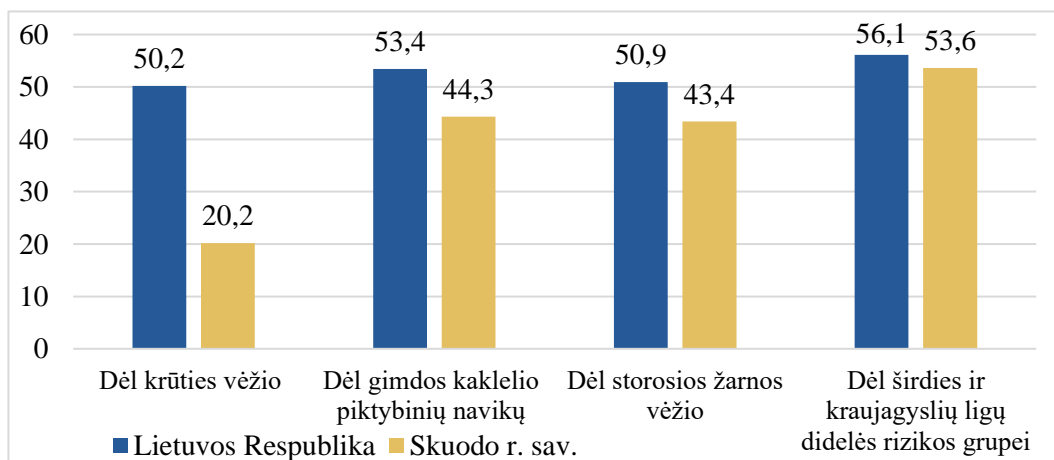

2.4.1.3. pav. Išvengiamas mirtingumas 2022 m., proc.

Šaltinis: Higienos instituto duomenis

Šis rodiklis rodo, kad 2022 m. Skuodo rajono savivaldybėje buvo galima išvengti 25 proc. visų mirčių. Išvengiamo mirtingumo rodiklio tendencija pastaruosius penkerius metus visose analizuojamose teritorijose, išskyrus Akmenės rajono savivaldybę, buvo mažėjanti. Nors Skuodo rajono savivaldybėje išvengiamas mirtingumas yra sąlyginai aukštas, tačiau per 2018–2022 m. laikotarpį šis rodiklis sumažėjo beveik 9 proc. p. Tai gali signalizuoti apie per mažus prevencinių programų įvykdymo mastus, gydytojų trūkumą, nesavalaikį ligų diagnozavimą ir kt.

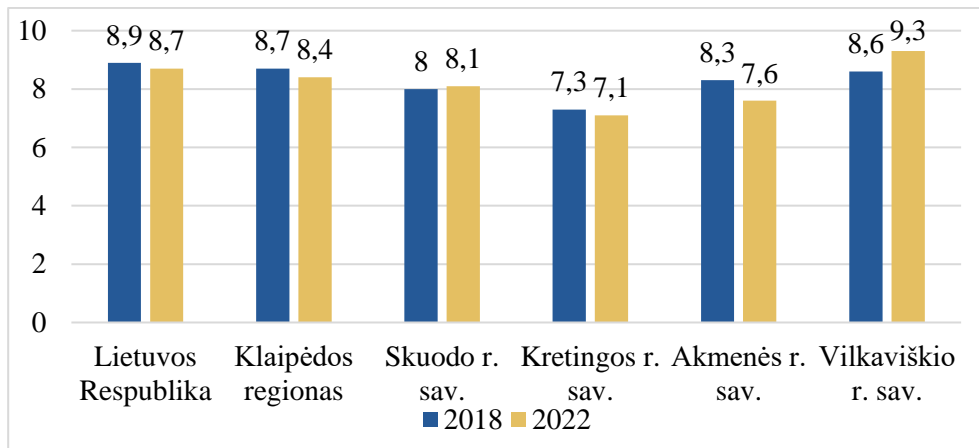
Preveninių programų vykdymas Skuodo rajono savivaldybėje 2018–2022 m. tendencingai augo, tačiau vis dar nepasivijo Lietuvos vidurkio. Skuodo rajono savivaldybėje didžiausias atotrūkis (-30 proc.) nuo šalies vidurkio matomas prevencinės programos dėl krūties vėžio diagnozavimo srityje (žr. 2.4.1.4 pav.). Pakankamai gerai vykdoma širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos programa (apie 54 proc. tikslinės populiacijos), šis rodiklis sparčiausiai kito 2018–2022 m. laikotarpiu – padidėjo 10 proc. p.

2.4.1.4. pav. Prevencinių programų vykdymas 2022 m., proc. dalis nuo tikslinės populiacijos

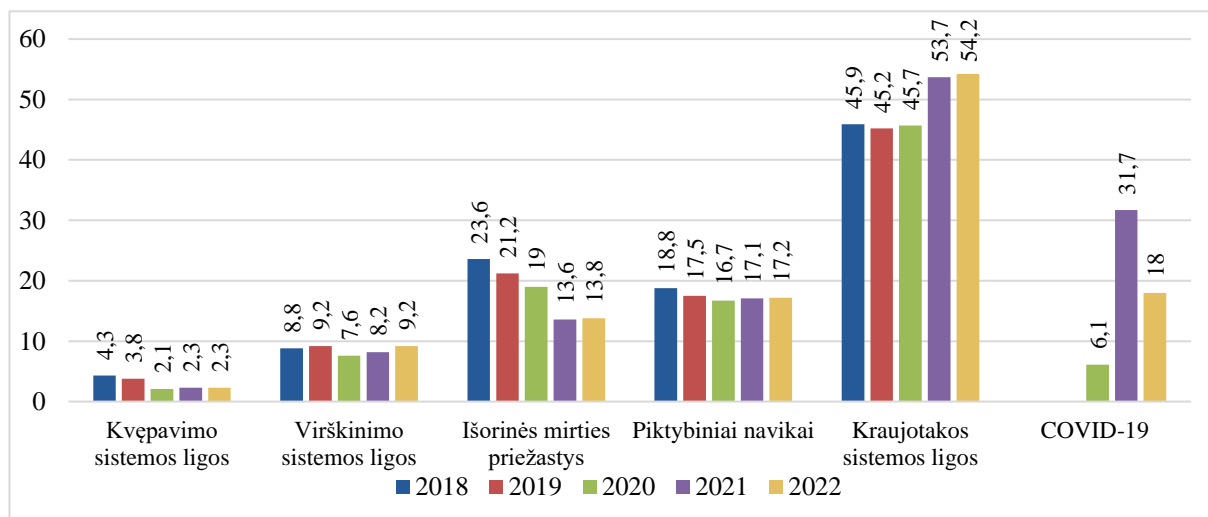
Šaltinis: Higienos instituto duomenis

Skuodo rajono savivaldybės gyventojų *apsilankymai pas gydytojus* – apsilankymai poliklinikoje, sveikatos punkte, gydytojų apsilankymai namuose, greitoji medicinos pagalba ir skubiosios konsultacijos, išskyrus odontologus. Skačiuojamas santykinis rodiklis, tenkantis 100-ai gyventojų. 2.4.1.5 pav. duomenys iliustruoja, kad Skuodo rajono gyventojai santykinai retai lankosi pas gydytojus. 2018–2022 m. laikotarpiu 100-ai gyventojų teko 8–8,1 apsilankymai. Žemesnis rodiklis buvo tik Kretingos rajono savivaldybėje. Klaipėdos regiono ir šalies vidutiniai duomenys yra gerokai aukštesni. 2018–2022 m. laikotarpiu rodiklio reikšmė kito nereikšmingai.

2.4.1.5. pav. Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis šimtui gyventojų, 2018–2022 m.
Šaltinis: Higienos instituto duomenis

Gyventojų sveikatos būklę tiksliau atspindi *mirtingumo pagal priežastis* vertinimas. Šis rodiklis parodo, kokios sveikatos problemos vyrauja konkrečioje bendruomenėje ir kaip jos kinta. Pagrindinių mirties priežasčių struktūroje Skuodo rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, pirmauja kraujotakos sistemos ligos ir piktybiniai navikai (žr. 2.4.1.6 pav.). 2022 m. Skuodo rajono savivaldybės gyventojų mirtys nuo kraujotakos sistemos ligų sudarė 54,2 proc. visų mirčių (2021 m. – 47,9 proc.), piktybiniai navikai – 19,1 proc. (2021 m. – 17,4 proc.). Skuodo rajono savivaldybėje 3-ioje vietoje mirties priežasčių struktūroje yra išorinės mirties priežastys (6,7 proc.).

2.4.1.6. pav. Mirtys pagal pagrindines priežastis Skuodo rajono savivaldybėje 2018–2022 m., proc.

Šaltinis: Higienos instituto duomenis

Sergantys asmenys (ligotumas) – asmenų, kuriems ambulatorinėse ar stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose yra užregistruota bent viena liga ar trauma iš atskirų ligų ar ligų grupių, skaičius. Skuodo rajono gyventojų ligotumas tūkstančiui gyventojų yra žemesnis negu Lietuvos vidurkis. 2020–2022 m. laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybės gyventojų ligotumas padidėjo nuo 729,7 iki 805,6 atvejų/tūkstančiui gyventojų. Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu padidėjo nuo 817,8 iki 881,1 atvejo/tūkstančiui gyventojų. Skuodo rajono savivaldybėje gyventojų ligotumas

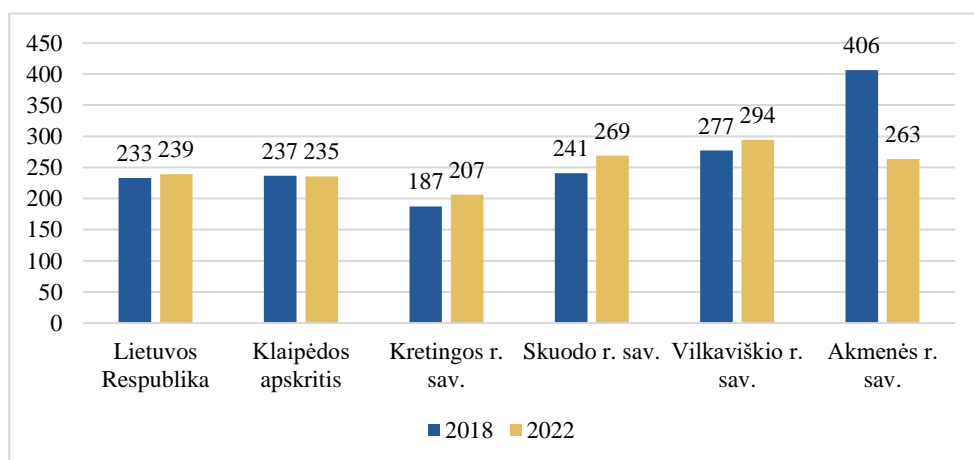
kraujotakos sistemos ligomis ir psichikos bei elgesio sutrikimais yra didesnis negu Lietuvos gyventojų. 2022 m. ligotumas kraujotakos sistemos ligomis siekė 335 atvejus/tūkstančiui gyventojų, kvėpavimo sistemos ligomis – 297 atvejus/tūkstančiui gyventojų. Skuodo rajono savivaldybėje vaikai daugiausia serga kvėpavimo sistemos ligomis, vyresnio amžiaus (65 m. ir vyresnių) asmenys – kraujotakos sistemos ligomis. Tai atitinka bendras šalies tendencijas.

Skuodo rajono savivaldybėje ligotumas psichikos sutrikimais yra vienas aukščiausių tarp visų savivaldybių. 2022 m. duomenimis jis siekė 600,7 atvejų/ tūkstančiui gyventojų, beveik du kartus viršijo šalies vidurkį. Gyventojų psichinės sveikatos sutrikimai tampa viena opiausių XXI amžiaus visuomenės problemų bei vienu reikšmingiausių sveikatos apsaugos sistemos iššūkių. Šią problemą Skuodo rajono savivaldybėje pabrėžia ir standartizuoto mirtingumo dėl savižudybių skaičius. 2022 m. šis rodiklis sudarė 30,3 atvejus/100 tūkst. gyventojų, kai tuo tarpu Lietuvos vidurkis siekė 18 atvejus/100 tūkst. gyventojų. Pagal Klaipėdos TLK duomenis, Skuodo rajono savivaldybėje yra ryškus vaikų ir paauglių, suaugusiųjų psichiatrų bei psichologų paslaugų trūkumas.

Įvykus nelaimingam atsitikimui ar ūmiai susirgus, dažniausiai kviečiama **GMP**. Esant kritinei sveikatos būklei labai svarbu, kad pagalba būtų suteikta kuo skubiau. Paciento gyvybės išgelbėjimas neretai priklauso nuo šios pagalbos operatyvumo, ją teikiančių specialistų kvalifikacijos ir aprūpinimo tinkamomis priemonėmis.

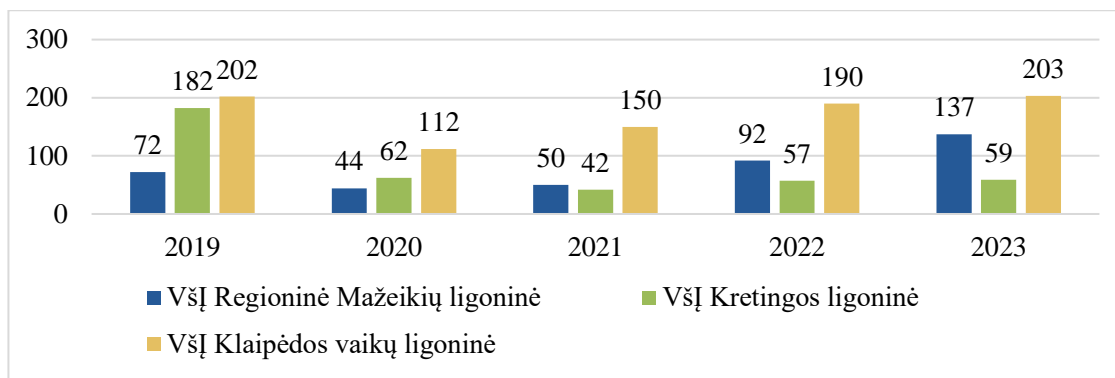
Teisės aktuose numatyta, kad GMP paslaugos gyventojams privalo būti suteiktos mieste per 15 min., kaimo teritorijoje per 25 min. GMP tarnyba pradėjo veiklą 2023 m. liepos 1 d. 2023 m. ataskaitoje nurodyta, kad daugiau kaip į 90 proc. iškvietimų buvo nuvykta laiku. Skuodo rajono gyventojai skundžiasi, kad greitosios medicinos pagalbos tenka laukti apie 40 min.

2022 m. tūkstančiui Skuodo rajono savivaldybės gyventojų teko 269 GMP iškvietimai, kai šalyje – 239, Klaipėdos apskrityje – 235 (žr. 2.4.1.7 pav.). Per penkerius metus šis rodiklis Skuodo rajono savivaldybėje išaugo ženkliausiai (12 proc.), šalyje bei Klaipėdos apskrityje – išliko gan stabilus.

2.4.1.7. pav. GMP iškvietimų, tenkančių tūkstančiui gyventojų, skaičius 2018-2022 m.
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Vienas dažniausių gyventojų nuogaštavimų – priėmimo ir skubios pagalbos skyrius neteikia paslaugų vaikams. Karščiuojantys, susižeidę ar patyrę traumas vaikai nuosavu transportu ar GMP yra vežami į kaimyninių savivaldybių (Kretingos, Mažeikių, Klaipėdos) priėmimo ir skubios pagalbos skyrius, kad jiems būtų suteikta medicininė pagalba. Pagal VLK pateiktus duomenis, 2023 m. daugiausia vaikų dėl skubios pagalbos paslaugų yra vežama į VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninę (apie 50 proc.) (žr. 2.4.1.8 pav.). Analizuojamu laikotarpiu padidėjo VšĮ Regioninės Mažeikių ligoninės paslaugų apimtys, tačiau sumažėjo VšĮ Kretingos ligoninės paslaugų apimtys. Apie 11–20 proc. vaikų į skubios pagalbos skyrių atvežami GMP tarnybos. Dažniausiai pasitaikantys susirgimai, dėl kurių kreipiamasi į skubios pagalbos skyrius, yra apsinuodijimas ir sužalojimai (25 proc.), kvėpavimo sistemų ligos (17 proc.) ir infekcinės ligos (5 proc.).

2.4.1.8. pav. Vaikų, kurie skubios pagalbos kreipėsi į kitų rajonų gydymo įstaigas, skaičius
Šaltinis: VLK

Skuodo ligoninėje veikia stacionaro skyriai ir ambulatorinė konsultacinė poliklinika. Kaip nurodoma VšĮ Respublikinės Klaipėdos ligoninės 2023 m. atskaitoje, VšĮ Respublikinės Klaipėdos ligoninės ir Skuodo ligoninės atsiradimą galima būtų pavadinti vienu seniausiu funkcinio klasteriu arba funkcinio klasterio pradininku Lietuvoje. Ligoninėje išvystytas ambulatorinių paslaugų spektras. Poliklinikoje dirba gydytojai konsultantai – neurologas, endokrinologas, echoskopuotojas, endoskopuotojas, akušerė. Pagal iš anksto sudarytą grafiką iš Klaipėdos į Skuodą konsultuoti atvyksta gydytojai ortopedai – traumatologai, kardiologai, neurologas, urologai, endokrinologai, reabilitologai, nefrologai, LOR gydytojai, fizinės medicinos ir reabilitacijos specialistai, optimizuotas stacionariųjų paslaugų teikimas. Sunkiausi pacientai iš karto pervežami į bazinę ligoninę Klaipėdoje, užtikrinamas tyrimų prieinamumas. Skuodo ligoninėje veikia vidaus ligų, geriatrijos, hemodializės, slaugos ir palaikomojo gydymo skyrius bei priėmimo skubios pagalbos skyrius. Skuodo ligoninės pastate taip pat veikia Skuodo PSPC Slaugos ir palaikomojo gydymo skyrius (23 lovos).

Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T9-224 nuspręsta steigti Sveikatos centrą funkcinio bendradarbiavimo būdu, kurio veikloje dalyvauja šios sveikatos priežiūros įstaigos: Klaipėdos rajono savivaldybės VSB, Skuodo PSPC centras, Mosėdžio PSPC, Uosto poliklinika, UAB „Echomeda“, VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė, VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė, UAB Skuodo psichikos sveikatos ir psichoterapijos centras.

Funkcinis bendradarbiavimas – darbo organizavimo forma, kai sveikatos apsaugos ministro nustatyto sąrašo sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos bendradarbiavimo sutarties pagrindu skirtinguose juridiniuose asmenyse (t. y. savivaldybės sveikatos centras dėl paslaugos teikimo gali sudaryti bendradarbiavimo sutartį su kitos savivaldybės sveikatos centru ir / arba savivaldybėje veikiančiomis privačiomis sveikatos priežiūros įstaigomis).

Siekiant užtikrinti, kad ne mažiau kaip 80 proc. kiekvienos ambulatorinės paslaugos būtų gaunama savo arba besiribojančioje savivaldybėje, Skuodo r. sav. gyventojams reikia užtikrinti galimybes papildomai gauti akušerijos ir ginekologijos paslaugas, ambulatorinės chirurgijos I–III grupių paslaugas (ar tai gali būti dienos chirurgijos paslaugos), dienos stacionaro I ir IX grupės paslaugas, ultragarsinių tyrimų, endokrinologijos paslaugas, endoskopijos paslaugas, kardiologijos paslaugas, neurologijos paslaugas, oftalmologijos paslaugas, otorinolarinologijos paslaugas, pradinės medicininės reabilitacijos paslaugas (I etapo reabilitacijos paslaugas (suaugusiems), I etapo reabilitacijos paslaugas (vaikams)), rentgeno diagnostikos tyrimų, skubiosios medicinos pagalbos paslaugas, cukrinio diabeto slaugos paslaugas, stebėjimo paslaugas, vaikų ligų paslaugas, vidaus ligų paslaugas, chirurgijos ir abdominalinės chirurgijos paslaugas. Bendras reikalingų papildomų paslaugų kiekis – 12,7 tūkst. vnt. paslaugų. Tokiu atveju vidutiniškai daugiau nei 80 proc. paslaugų būtų gaunama savo arba besiribojančių savivaldybių ribose. Didžiausias reikalingas padidėjimas pagal paslaugas – rentgeno diagnostikos tyrimai (papildomai 4 917 vnt. paslaugų), dienos stacionaro I ir IX grupės (papildomai 1 521 vnt. paslaugų) ir oftalmologijos (papildomai 960 vnt. paslaugų). Pažymėtina, kad rentgeno diagnostikos tyrimai, oftalmologijos ir dienos stacionaro I grupės paslaugas privaloma teikti savivaldybės Sveikatos centre. Išsami informacija apie Sveikatos centre teikiamas paslaugas pateikta 1 priede.

Skuodo rajono gyventojai dažniausiai renkasi Klaipėdos miesto teritorijoje esančias gydymo paslaugas. Skuodo rajono ir Klaipėdos miesto savivaldybės nesiriboja, todėl pasiekti kad ne mažiau kaip 80 proc. kiekvienos ambulatorinių paslaugų būtų gaunama savo arba besiribojančioje savivaldybėje, praktiškai nėra įmanoma. Tuo labiau, kad ir Sveikatos centro vienas iš partnerių yra VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė.

2.4.2. Socialinė apsauga

Socialinė apsauga yra visuomenės priemonių sistema, skirta užtikrinti asmenų ir šeimų ekonominį bei socialinį saugumą, ypač susiduriant su įvairiais gyvenimo sunkumais, tokiais kaip liga, nedarbas, senatvė, neįgalumas ar skurdas. Socialinė apsauga apima įvairias socialines programas, teikiamas valstybės, siekiant apsaugoti ir paremti piliečius įvairiais gyvenimo etapais. Skuodo rajono savivaldybė, siekdama nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis pagal gyventojų poreikius, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir veiksmingumą, kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą.

2.4.2.1. lentelė. Esama socialinių paslaugų infrastruktūra

Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
			iš viso	iš jų finansuoja Savivaldybės administracija
Stacionarios socialinės globos įstaigos	VšĮ Ylakių globos namai	Savivaldybės administracija	35	17
	VšĮ Skuodo globos namai	Skuodo Švč. Trejybės parapija	40	13
	VšĮ Skuodo globos namų Bendruomeninių vaikų globos namų padalinys	Skuodo Švč. Trejybės parapija	3	2
Šeimynos	„Linksmasis traukinukas“	-	6	1
Laikino gyvenimo namai	-	-	-	-
Dienos socialinės globos centrai	Skuodo socialinių paslaugų šeimai centras	Savivaldybės administracija	15	4
Savarankiško gyvenimo namai	-	-	-	-
Socialinės priežiūros centrai	Skuodo socialinių paslaugų šeimai centras	Savivaldybės administracija	25	20
NVO organizacijos	Skuodo rajono asmenų su negalia draugija	Nevyriausybinių organizacija	42	Dalinai
	LASS šiaurės rytų centras Skuodo skyrius	Nevyriausybinių organizacija	13	Dalinai
	Telšių vyskupijos „Caritas“ organizacijos Skuodo skyrius	Nevyriausybinių organizacija	30	-
	Skuodo krašto bendruomenė	Nevyriausybinių organizacija	980 (gavėjų per metus)	Dalinai
	Šauklių kaimo bendruomenė	Nevyriausybinių organizacija	10	Dalinai
	Lenkimų seniūnijos bendruomenė (nuo 2024 m. sausio mėn.)	Nevyriausybinių organizacija	10	Dalinai

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Pagrindinis socialinių paslaugų organizatorius yra Skuodo rajono savivaldybė. Socialinės paslaugos teikiamos senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms, socialinę riziką patiriantiems asmenims, socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams, vaikams su negalia ir jų šeimoms, likusiems be tėvų globos vaikams. Skuodo rajono gyventojai, kuriems reikalinga socialinė pagalba, kreipiasi į gyvenamosios

vietos seniūnijas, kuriose dirba vyriausiosios specialistės socialinei paramai, Skuodo socialinių paslaugų šeimai centrą bei Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių.

Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje veikia 4 socialines paslaugas teikiančios įstaigos ir 6 NVO. Įstaigų, teikiančių paslaugas, patalpos pritaikytos asmenų su negalia poreikiams. Įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių įstaigų veiklos plėtrai ir materialinei bazei gerinti.

2019–2023 m. laikotarpiu šalyje socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius išaugo 12,34 proc., Klaipėdos apskrityje šis skaičius sumažėjo 1,81 proc. Skuodo rajono savivaldybėje stebimas socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičiaus augimas. Analizuojamu laikotarpiu padidėjo 23,60 proc. (žr. 2.4.2.2. lentelė).

2.4.2.2. lentelė. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius 2019–2023 m., asmenys

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.
Lietuvos Respublika	20276	21861	20920	21694	22779	12.34%
Klaipėdos regionas	2489	2459	2427	2275	2444	-1.81%
Skuodo r. sav.	161	159	176	192	199	23.60%
Kretingos r. sav.	425	394	443	508	542	27.53%
Vilkaviškio r. sav.	337	392	451	490	561	66.47%
Akmenės r. sav.	428	298	435	317	341	-20.33%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Augantis socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius rodo, jog Skuodo rajono savivaldybėje didinamas socialinių paslaugų asmens namuose paslaugų prieinamumas. Šių paslaugų poreikio didėjimą lėmė tai, kad 2019–2023 m. laikotarpiu išaugo asmenų su negalia skaičius. Vadovaujantis Skuodo rajono savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų plano duomenimis, socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų poreikis 2023 m. nebuvo pilnai patenkintas. 2023 m. gruodžio mėnesio pabaigoje eilėje gauti paslaugas laukė 19 asmenų. Paslaugos be eilės teikiamos vienišiams asmenims ir asmenims, kuriems nustatytas I ar II lygio individualios pagalbos kompensacijos poreikis. Paslaugos be eilės teikiamos vienišiams asmenims ir asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Paslaugų tenka laukti 3–4 mėnesius.

2.4.2.3. lentelė. Gyventojų skaičiaus ir sudėties pasiskirstymas 2019–2023 m.

Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius / Metai					Pokytis 2019–2023 m.
	2019	2020	2021	2022	2023	
Gyventojų skaičius, iš jų	16493	16084	16250	15831	15534	-5.81%
Iš bendro gyventojų skaičiaus:						
<i>darbingo amžiaus gyventojai</i>	9 613	9292	8978	9302	9349	-2.75%
<i>pensinio amžiaus gyventojai</i>	4 433	4407	4358	4141	4136	-6.70%
<i>vaikai iki 18 m.</i>	2 810	2739	2674	2388	2341	-16.69%
<i>asmenys su negalia, iš jų</i>	1339	1566	1506	1508	1593	18.97%
<i>suaugę asmenys su negalia, iš jų:</i>	1247	1488	1440	1447	1530	22.69%
<i>darbingo amžiaus asmenys su negalia</i>	903	873	857	831	792	-12.29%
<i>vaikai su negalia</i>	92	78	66	61	63	-31.52%
Šeimos, patiriančios socialinę riziką	106	88	103	108	121	14.15%
Vaikų sk. socialinę riziką patiriančiose šeimose	184	150	175	149	202	9.78%

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Skuodo rajono savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų plano duomenis

2019–2023 m. laikotarpiu 14,15 proc. išaugo šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius, atitinkamai 9,78 proc. išaugo ir vaikų, socialinę riziką patiriančiose šeimose, skaičius. Nors 2019–2023 m. laikotarpiu Skuodo rajono savivaldybėje stebimas 14,74 proc. socialinės pašalpos

gavėjų skaičiaus sumažėjimas, išlaidos socialinėms pašalpoms 2019–2023 m. laikotarpiu išaugo 42,11 proc. Tokią tendenciją lėmė šalies mastu didėjantys baziniai socialinių išmokų dydžiai bei karantino metu išmokos buvo skiriamos neatsižvelgiant į asmens ar šeimos turimą turtą. Per 2019–2023 m. šalyje socialinių pašalpų gavėjų skaičius išaugo 6,35 proc., tačiau išlaidos socialinėms pašalpoms išaugo net 75,30 proc. Informacija apie socialinę atskirtį patiriančius asmenis pateikta 2.4.2.3 lentelėje.

2.4.2.4. lentelė. Išlaidos socialinėms pašalpoms ir socialinės pašalpos gavėjų skaičius 2019–2023 m.

Administracinė teritorija/ Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019-2023 m.
Išlaidos socialinei pašalpai, tūkst. Eur						
Lietuvos Respublika	63351.5	58608.7	86058.7	89936.7	111053.5	75.30%
Klaipėdos regionas	3685.7	3451.5	5008.9	5444.8	6956.1	88.73%
Skuodo r. sav.	492.1	445.5	617.6	597	699.3	42.11%
Kretingos r. sav.	494.3	523.1	813.1	903.7	1117.2	126.02%
Vilkaviškio r. sav.	1355.9	1198.5	1884	2077.6	2706.2	99.59%
Akmenės r. sav.	871.8	698.8	978.1	1169.3	1416.9	62.53%
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, asmenys						
Lietuvos Respublika	64604	56039	66597	64568	68704	6.35%
Klaipėdos regionas	3809	3409	3892	3932	4509	18.38%
Skuodo r. sav.	563	486	514	476	480	-14.74%
Kretingos r. sav.	551	569	647	672	761	38.11%
Vilkaviškio r. sav.	1541	1280	1577	1596	1794	16.42%
Akmenės r. sav.	952	710	829	925	937	-1.58%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

2019–2023 m. laikotarpiu ženkliai išaugo tiek išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą ir vandenį, tiek tokių išlaidų gavėjų skaičius. Ryškiausias padidėjimas matomas nuo 2022 m., kuris ženkliai augo ir 2023 m. Toks ryškus padidėjimas yra siejamas su tuo, kad kompensacijas skiriant nebuvo vertinamas asmens ar šeimos turimas turtas. Informacija pateikiama 2.4.2.5 lentelėje.

2.4.2.5. lentelė. Išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui bei gavėjų skaičius 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.
Išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui, tūkst. Eur						
Lietuvos Respublika	18453	13150	19840	72856	134165	627.06%
Klaipėdos regionas	1599	1216	1871	5985	10583	561.85%
Skuodo r. sav.	205	188	235	499	1695	726.83%
Kretingos r. sav.	223	210	269	1196	1933	766.82%
Vilkaviškio r. sav.	498	404	657	2428	4863	876.51%
Akmenės r. sav.	314	237	349	858	1727	450.00%
Išlaidų kompensacijų už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui gavėjų skaičius, asmenys						
Lietuvos Respublika	120523	93704	100498	153620	193258	60.35%
Klaipėdos regionas	10203	8834	9306	13322	16369	60.43%
Skuodo r. sav.	937	835	869	1255	2096	123.69%
Kretingos r. sav.	928	973	951	1738	2217	138.90%
Vilkaviškio r. sav.	2684	1972	2037	2685	3086	14.98%
Akmenės r. sav.	2170	1759	1792	2396	2246	3.50%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

2.4.3. Viešasis saugumas

Viešasis saugumas – tai asmens ir visuomenės interesų apsauga nuo nusikalstamų kėsinių ir gaisrų, technologinių avarių ar gaivalinių nelaimių.

Vertinant absoliučius skaičius matyti, kad Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje 2019–2023 m. laikotarpiu nusikalstamų, baudžiamųjų veikų užregistruota mažiausiai tarp analizuojamų savivaldybių, tačiau nerimą kelia šių veikų skaičiaus didėjimas. Visose kitose savivaldybėse šis rodiklis gana sparčiai mažėja, o Skuodo rajone didėja. Dažniausi nusikaltimai – vagystės ir disponavimas narkotinėmis medžiagomis. 2019–2023 m. laikotarpiu vagysčių skaičius sumažėjo 20 proc., o disponavimas narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda analizuojamu laikotarpiu smarkiai padidėjo.

2.4.3.1. lentelė. Užregistruotų nusikalstamų, baudžiamųjų veikų skaičius 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	172	186	145	190	189	+9,8
Akmenės r. sav.	243	337	269	242	225	-7,5
Kretingos r. sav.	412	314	312	354	316	23,4
Vilkaviškio r. sav.	593	590	504	466	438	-26,2
Klaipėdos regionas	5844	4998	4724	5220	5320	-9,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Informatyvesnis rodiklis – užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv. 2019 m. Skuodo rajonui teko 1069 nusikalstamų veikų, skaičiuojant 100 tūkst. gyv. Rodiklis mažesnis nei Klaipėdos apskrityje (1826) ir vienas mažiausių tarp vertintų savivaldybių. Problema ta, kad analizuojamu 2019–2022 m. laikotarpiu šis rodiklis blogėjo ir užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., padidėjo 14 proc., kai tuo metu visose analizuojamose savivaldybėse, Klaipėdos regione turėjo mažėjimo tendenciją (žr. 2.4.3.2 lentelė).

2.4.3.2. lentelė. Užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2019–2022 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	1 069	1 187	916	1 223	+14,4
Akmenės r. sav.	1 294	1 818	1 397	1 254	-3,1
Kretingos r. sav.	1 101	841	834	943	-14,4
Vilkaviškio r. sav.	1 711	1 724	1 442	1 354	-20,9
Klaipėdos regionas	1 826	1 553	1 457	1 562	-14,5

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Analizuojant informaciją pagal nusikaltimų rūšis, matyti, kad labai sparčiai auga nusikaltimai, susiję su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagoms ir jų kontrabanda. Analizuojamu laikotarpiu šių nusikaltimų padidėjo 2,8 karto. Baudžiamieji šios rūšies nusižengimai padidėjo net 15 kartų (nuo 6 iki 92 nusižengimų / 100 tūkst. gyventojų) (žr. 2.5.3.3 lentelė).

Vagysčių, viešųjų nusižengimų skaičius analizuojamu laikotarpiu turi mažėjimo tendenciją.

2.4.3.3 lentelė. Užregistruoti nusikaltimai, baudžiamieji nusižengimai, tenkantys 100 tūkst. gyventojų, Skuodo r. sav. pagal rūšis

Nusikaltimų, nusižengimų rūšys / Metai	2021	2020	2021	2022	2023
Nusikalstamos veiklos	1 069	1 187	916	1 223	1243
Nusikaltimai	1 020	1 162	834	1 081	980
Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai	12	38	19	51	20
Nužudymai	-	-	-	6	-

Sunkūs sveikatos sutrikdymai	-	-	6	6	-
Išžaginimai ir pasikėsینimai	6	-	-	-	7
Plėšimai	12	13	-	-	-
Vagystės	187	147	126	225	151
<i>Vagystės iš gyvenamųjų patalpų</i>	25	6	19	45	7
<i>Transporto priemonių vagystės</i>	19	6	6	19	13
<i>Automobilių vagystės</i>	6	-	-	6	7
Viešosios tvarkos pažeidimai	50	45	25	45	33
Kelių transporto eismo saugumo taisyklių pažeidimai	56	19	13	19	20
Nusikaltimai, susiję su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda	12	19	19	13	33
Baudžiamieji nusizengimai	50	26	82	142	263
Vagystės	19	-	13	58	59
Transporto priemonių vagystės	-	-	-	6	7
Baudžiamieji nusizengimai, susiję su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda	6	13	6	45	92

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2019 m. Klaipėdos apskrityje dirbo 785 policijos pareigūnai, iš jų Skuodo rajone – 32 arba 4,0 proc. 2023 m. policijos pareigūnų skaičius Klaipėdos apskrityje sumažėjo iki 748, tačiau Skuodo rajone padidėjo iki 35 arba 1,0 proc.

Informatyvesnis rodiklis – policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų – rodo, kad iš vertintų savivaldybių Skuodo rajono rodiklis 2023 m. yra vienas geriausių – 228 policijos pareigūnai tenka 100 tūkst. gyventojų. Tai geresnis rodiklis nei Klaipėdos apskrities vidurkis (222), bet atsilieka nuo šalies vidurkio (261). 2019–2023 m. laikotarpiu šis rodiklis padidėjo 16 proc. (žr. 2.5.3.4 lentelę).

2.4.3.4. lentelė. Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	286	250	242	230	261	-8,8
Klaipėdos regionas	246	240	236	230	222	-9,8
Skuodo r. sav.	196	203	215	219	228	+16,3
Akmenės r. sav.	185	189	182	166	161	-13,0
Kretingos r. sav.	139	135	134	128	120	-13,7
Vilkaviškio r. sav.	160	164	160	163	164	+2,5

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Iškaitinių kelių eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės, skaičius analizuojamose savivaldybėse 2019–2023 m. laikotarpiu turėjo mažėjančią tendenciją. Tarp analizuojamų savivaldybių Skuodo rajone šis rodiklis mažėja kone sparčiausiai – 35,8 proc. Panaši tendencija atsispindi eismo įvykiuose žuvusiųjų asmenų skaičiaus statistikoje (žr. 2.4.3.6 lentelę).

2.4.3.5 lentelė. Kelių eismo įvykiai, kuriuose nukentėjo žmonės, 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	14	9	10	9	9	-35,8
Akmenės r. sav.	16	15	8	11	14	-12,5
Kretingos r. sav.	30	30	38	36	25	-16,6
Vilkaviškio r. sav.	38	23	21	29	30	-21,1

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Analizuoti kelių eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės, nėra pagrindo, nes analizuojamu laikotarpiu atskirais metais žuvo po vieną gyventoją.

2.4.3.6. lentelė. Kelių eismo įvykiuose žuvusiųjų skaičius, 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	0	0	1	0	1	+100
Akmenės r. sav.	0	0	1	0	4	+400
Kretingos r. sav.	3	4	3	4	5	+166
Vilkaviškio r. sav.	1	1	0	4	3	+300

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Nusikaltimai dėl smurto artimoje aplinkoje analizuojamu laikotarpiu sumažėjo beveik trečdaliu (žr. 2.4.3.7 lentelę).

2.4.3.7. lentelė. Dėl smurto artimoje aplinkoje užregistruoti nusikaltimai

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	57	60	53	34	40	-30,0
Akmenės r. sav.	77	107	86	59	53	-32,0
Kretingos r. sav.	118	60	56	62	54	-55,0
Vilkaviškio r. sav.	92	116	123	97	66	-29,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Taip pat pastebimas nepilnamečių padarytų nusikalstamų veiklų skaičius Skuodo rajono savivaldybėje mažėjimas (žr. 2.4.3.8 lentelę).

2.4.3.8. lentelė. Nepilnamečių padarytų nusikalstamų veiklų skaičius

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	3	9	2	7	2	-34,0
Akmenės r. sav.	6	11	18	14	2	-67,0
Kretingos r. sav.	10	14	11	9	25	+250,0
Vilkaviškio r. sav.	53	29	20	10	13	+76,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Ištirtų nusikalstamų veiklų skaičius analizuojamu laikotarpiu mažėjo ne tik Skuodo rajono savivaldybėje, lyginamose savivaldybėse, bet ir bendrai Klaipėdos regione ir šalyje (žr. 2.4.3.9 lentelę).

2.4.3.9. lentelė. Ištirtos nusikalstamos veiklos

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	32 943	31 748	28 328	28 959	28 855	-12,5
Klaipėdos regionas	3 773	3 550	3 096	3 539	3 538	-6,3
Skuodo r. sav.	140	147	124	135	132	-5,8
Akmenės r. sav.	201	257	258	209	163	-19,0
Kretingos r. sav.	284	256	206	269	211	-25,8
Vilkaviškio r. sav.	432	456	410	373	312	-27,8

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Vaizdo stebėjimo kameros yra prevencinė nusikaltimų priemonė. Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengtos 63 vaizdo stebėjimo kameros. 9 iš jų yra mobilios ir statomos prie atliekų surinkimo konteinerių aikštelių. Rajono teritorijoje vaizdo kameros yra paskirstytos labai netolygiai. Pavyzdžiui, Mosėdžio miestelyje, kur fiksuojama daugiausia nusižengimų, susijusių su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, kur didžiausi turistų srautai, nėra nei vienos kameros saugumui užtikrinti (žr. 2.4.3.10 lentelę).

2.4.3.10. lentelė. Informacija apie rajone įrengtas vaizdo stebėjimo kameras

Seniūnija	Vaizdo stebėjimo kamerų skaičius	Įrengimo vietos
Aleksandrijos	2	Prie seniūnijos administracinio pastato, prie atliekų surinkimo konteinerių.
Barstyčių	7	Prie seniūnijos administracinio pastato, sporto ir pramogų aikštelėje, kryžių kalnelyje, prie Puokės akmens, prie atliekų surinkimo konteinerių.
Ylakių	5	Autobusų stotelės teritorija, miestelio skvere.
Lenkimų	4	Poilsio zonoje, prie atliekų surinkimo konteinerių.
Mosėdžio	1	Prie atliekų surinkimo konteinerių.
Notėnų	5	Laisvalaikio ir poilsio zonoje, prie administracinio pastato, prie atliekų surinkimo konteinerių.
Skuodo	9	Prie atliekų surinkimo konteinerių.
Skuodo miesto	29	Prie savivaldybės administracinių pastatų, prie įvažiavimų į miestą, miesto parke, miesto centro aikštėje, vaikų žaidimo aikštelėje, prie seniūnijos turgaus paviljonų, prie paplūdimio, malūno aikštėje, prie atliekų surinkimo konteinerių.
Šačių	1	Prie atliekų surinkimo konteinerių.
Iš viso	63	Prie atliekų surinkimo konteinerių įrengtos 9 mobilios vaizdo stebėjimo kameros.

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-11-13 įsakymas Nr. A1-687

Priešgaisrinė sauga – veikla, kuria įgyvendinama gaisrų prevencija ir jų gesinimas, žmonių ir turto gelbėjimas gaisro metu.

Analizuojant gaisrų, kilusių Skuodo rajone ir lyginamose savivaldybėse, rodiklius, pastebimi kasmetiniai svyravimai, kurie priklauso nuo daugelio individualių faktorių. Daugiausia gaisrų kyla gyvenamajame sektoriuje (52 proc.), atvirose teritorijose (21 proc.) bei transporto priemonėse (9 proc.). Informatyvesnis rodiklis – užregistruotų gaisrų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų. Šis rodiklis turi mažėjimo tendenciją, tačiau mažėjimo tempas yra lėtesnis nei kitose lyginamose savivaldybėse (2.4.3.11 lentelė).

2.4.3.11. lentelė. Užregistruotų gaisrų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis proc.
Skuodo r. sav.	4,0	3,0	4,6	3,9	3,3	-17,0
Akmenės r. sav.	3,5	4,0	3,9	3,0	2,6	-26,0
Kretingos r. sav.	3,4	2,8	3,5	3,4	2,7	-21,0
Vilkaviškio r. sav.	4,6	3,5	3,1	3,2	3,5	-24,0

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Dažniausios gaisrų priežastys (5 m. laikotarpio duomenys) yra elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimai, krosnių, dūmtraukių, židinių eksploatavimo pažeidimai, neatsargus rūkymas (žr. 2.4.3.12 lentelę).

2.4.3.12 lentelė. Gaisrų kilimo priežastys Skuodo r. sav. 2023 m.

Gaisrų pobūdis	Viso
Elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo pažeidimas	1
Saugos reikalavimų pažeidimai atliekant suvirinimo, ugnies darbus	
Neatsargus rūkymas	1
Krosnių, dūmtraukių, židinių eksploatavimo pažeidimas	2
Savaiminis medžiagų užsidegimas	1

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos duomenys

Vykdamas prevenciją, organizuojamos įvairios akcijos: „Gyvenkime saugiai“, „Nedegink žolės“, „Saugi šienapjūtė“. Įgyvendinamas ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas. Eliminavus tokius faktorius kaip savaimė kylantys gaisrai, gaisrai, sukeliama tyčia, taip pat sezoniskumą bei vykdomas prevencines priemones, galima daryti prielaidą, kad gaisrų priežastys išlieka tos pačios. Siekiant tendencingai ir kasmet mažinti gaisrų skaičių, būtina:

- didinti savivaldybės PGT finansavimą, atnaujinti esamą bei įsigyti naują ir modernią įrangą, užtikrinti būtinas darbo priemones, efektyvinti veiklą bei didinti darbo užmokesčio fondą;
- plėsti prevencines priemones ir švietėjišką veiklą. Didinti gyventojų sąmoningumą, asmeninę atsakomybę ne tik už savo, bet ir už aplinkinių saugumą.

2.4.3.13 lentelėje pateikiama informacija apie gaisruose žuvusių asmenų skaičių.

2.4.3.13. lentelė. Gaisruose žuvusių asmenų skaičius 2019–2023 m.

Administracinė teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023
Skuodo r. sav.	0	3	1	0	1
Akmenės r. sav.	0	1	0	0	2
Kretingos r. sav.	1	1	0	0	3
Vilkaviškio r. sav.	1	2	0	0	2

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybės priešgaisrinės pajėgos per 18 min. atvyksta gesinti 95 proc. gaisrų. Norint pasiekti 100 proc. lygį, reikėtų gerinti kelių infrastruktūrą. Per 18 min. laikotarpį nepavyksta atvykti į Lenkimų miestelį, nes artimiausia ugniagesių komanda yra Mosėdžio miestelyje. Jei ruože Mosėdis–Lenkimai būtų asfaltuota kelio danga, minėtą rodiklį būtų įmanoma pasiekti.

Skuodo rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos struktūroje yra 3 ugniagesių komandos (Barstyčių, Ylakių ir Mosėdžio), 29 ugniagesių gelbėtojų etatai, tačiau dėl lėšų trūkumo užimti yra tik 27 etatai. Vidaus reikalų ministerija neskiria pakankamai lėšų darbo užmokesčiui, visa įranga ir priemonės taip pat įsigyjama iš savivaldybės biudžeto lėšų, nors ši funkcija yra valstybės deleguota ir turi būti finansuojama valstybės biudžeto lėšomis. Vidaus reikalų ministerija įgyvendina pilotinį projektą, kurio metu planuojama savivaldybių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybas prijungti prie Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento komandų.

Rajono gyventojai aktyviai įsirenginėja saulės elektrines ant stogų, kiemuose. Informacijos, kaip gaisro metu gesinti degančius saulės modulius, mažai.

Skuodo rajono savivaldybės biudžeto lėšomis remiamos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ir policijos prevencinės veiklos.

Krizių valdymas ir civilinė sauga. Skuodo rajono savivaldybėje nuolat stiprinama civilinės saugos parengtis. Savivaldybėje yra įrengta 11 perspėjimo sirenų, tačiau dauguma perspėjimo sirenų yra labai senos. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, Skuodo rajono savivaldybėje artimiausiu metu bus įrengtos dvi naujos modernios ir stipraus diapazono perspėjimo sirenos.

Skuodo rajono savivaldybė, atsižvelgdama į civilinės saugos stiprinimo programos uždavinius, 2024 m. parengė 2024–2026 m. Krizių valdymo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą. Skuodo rajono savivaldybei pavaldžios įstaigos turi pasirengusios ekstremaliųjų situacijų planus, atsižvelgiant į finansines galimybes, kaupia reikalingų priemonių rezervą. Kiekvienais metais sudaromas savivaldybės švietimo renginių planas – šviesti gyventojus civilinės saugos klausimais.

Siekiant užtikrinti Skuodo rajono gyventojų saugumą ekstremaliųjų situacijų atveju ar karo metu, yra parengtas priedangų sąrašas. Sąrašė yra 24 priedangos – tai daugiausia esamų ar buvusių švietimo įstaigų pastatai, bendruomenių namai, bažnyčios. Esamos priedangose gali slėptis 40 proc. rajono gyventojų. 85 proc. priedangų yra pritaikyta asmenims su negalia.

Skuodo rajono savivaldybės mero 2023 m. sausio 15 d. potvarkiu yra patvirtintas kolektyvinės apsaugos statinių sąrašas. Sąrašė nurodyti 23 statiniai (daugiausia seniūnijų administraciniai pastatai, ugdymo įstaigų pastatai, bendruomenių namai). Skaičiuojama, kad šiuose

pastatuose, esant poreikiui, vietos pakaktų 25 proc. rajono gyventojų, asmenims su negalia, vaikams iki 7 m., socialinę globą gaunantiems senyvo amžiaus asmenims.

Kiekvienais metais rengiamos savivaldybės lygio civilinės saugos pratybos ir civilinės saugos mokymai. Civilinės saugos pratybos yra krizių valdymo ir civilinės saugos mokymo dalis. Pratybos yra organizuojamos siekiant gerinti pratybose dalyvaujančių institucijų pasirengimą reaguoti į gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremaliąją situaciją ir šalinti jos padarinius.

2.4.4. Jaunimas

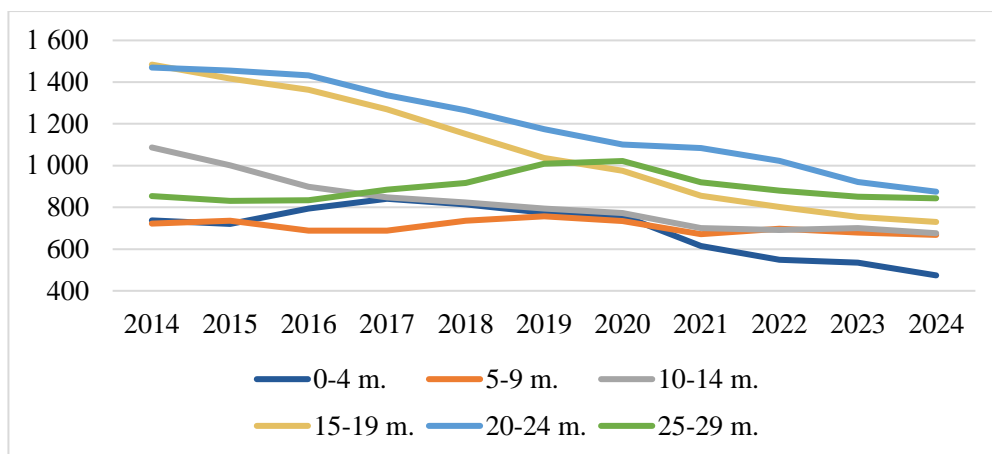
Skuodo rajono savivaldybėje jaunimas (14–29 m. amžiaus asmenys) 2024 m. pradžioje sudarė 17,1 proc. visų rajono gyventojų. 2.4.4.1 lentelės duomenys iliustruoja, kad jaunimo dalis bendroje gyventojų struktūroje 2019–2024 m. laikotarpiu sumažėjo 22,2 proc., o bendras gyventojų skaičius sumažėjo 8,7 proc. Tai reiškia, kad jaunų žmonių skaičius rajone mažėja 2,5 karto greičiau nei vyresnių gyventojų. Pagrindinės priežastys – mažėjantis gimstamumas, jaunų žmonių vidinė ir išorinė emigracija.

2.4.4.1. lentelė. Jaunimo dalis gyventojų struktūroje, proc.

Rodikliai	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Pokytis
Jaunų gyventojų (14–29 m.) skaičius	3 348	3 259	2 869	2 860	2676	2 602	-22,2
Jaunimo dalis populiacijoje, proc.	20,3	20	18,1	18,4	17,6	17,1	-3,2

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

2.4.4.1 pav. duomenimis, sparčiausiai mažėja 15–19 m. ir 20–24 m. amžiaus gyventojų skaičius. 5–9 m., 10–14 m. ir 25–29 m. amžiaus grupių gyventojų skaičius paskutiniaisiais metais gana stabilus.

2.4.4.1. pav. Skuodo rajono savivaldybės gyventojų pagal atskiras amžiaus grupės dinamika

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Siekiant sukurti palankias sąlygas jaunimui ir jaunoms šeimoms, Skuodo rajono savivaldybė įgyvendina daug motyvacinių priemonių (žr. 2.4.4.2 lentelę). Priemonės įgyvendinamos jau ne vienus metus.

2.4.4.2. lentelė. Palankios aplinkos jaunimui ir jaunoms šeimoms kūrimo priemonės

Priemonės	Skiriamos lėšos, Eur	Komentarai
Skuodo AJC finansavimas	81 100	
Jaunimo savanoriškos veiklos skatinimas	3 000	Jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos organizavimas, dalyvavimas jaunimo vasaros akademijoje.

Jaunimo ir jaunų šeimų motyvavimo programa	141 000	Gydytojų motyvavimas dirbti Skuodo rajone.
Šeimos stiprinimo programa	5 400	Naujagimių kraiteliai, metų šeimos ir metų globėjų apdovanojimai.
Jaunimo projektinės veiklos finansavimas	5 000	Kasmet finansuojami 3 jaunimo projektai. Jaunimui organizuojamas atskiras projektų konkursas, kad būtų mažesnė konkurencija.
Jaunimo verslumo gebėjimų ugdymas	2 500	Jaunimo verslumo gebėjimus ugdančių užsiėmimų finansavimas.
Vaikų, mokinių ir studentų skatinimas bei rėmimas	9 200	Stipendija (300 Eur/mėn.) abiturientams, įstojušiams mokytis į aukštųjų mokyklų dieninį skyrių nuolatine studijų forma, arba studentams jau besimokantiems aukštųjų mokyklų dieniniuose skyriuose nuolatine studijų forma, tų specialybių, kokių kvalifikuotų specialistų trūksta savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių steigėja yra Skuodo rajono savivaldybė.
Pirmoko krepšelis	500	

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Skuodo rajono savivaldybėje veikiančios jaunimo, su jaunimu dirbančios organizacijos išvardintos 2.4.4.3 lentelėje.

2.4.4.3. lentelė. Aktyviai Skuodo rajono savivaldybėje veikiančių jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių sąrašas

Įstaigos tipas	Įstaigos pavadinimas
Su jaunimu dirbančios biudžetinės įstaigos	Skuodo AJC Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka Skuodo rajono kultūros centras
Nevyriausybines organizacijos	Skuodo rajono Mosėdžio Valančiukų kuopa Skuodo Švento Juozapo ateitininkų kuopa Sporto klubas „Senamiestis“ Maltos ordino Skuodo Jaunųjų maltiečių grupė Skuodo jaunimo centras
Kita	Lietuvos šaulių sąjungos 3 vakarų jūros rinktinės 307 kuopos jaunųjų šaulių būrys Lietuvos moksleivių sąjungos Skuodo rajono mokinių savivaldų informavimo centras
Neformalios jaunimo grupės	Skuodo Pranciškaus Žadeikio gimnazijos mokinių prezidentūra Mosėdžio gimnazijos Seniūnų sambūris Ylakių gimnazijos mokinių Seimas Mokinių taryba

Šaltinis: Skuodo AJC duomenys

2024 m. Skuodo rajono savivaldybėje veikė 3 su jaunimu dirbančios biudžetinės įstaigos, 5 NVO, 4 neformalios jaunimo grupės ir 2 kitos organizacijos.

2.4.5. Nevyriausybines organizacijos

Aktyviai veikiančios NVO yra vienas iš pagrindinių atviros visuomenės veiksmų. Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje 2024 m. birželio mėn. buvo registruota 101 NVO, iš kurių aktyvią veiklą vykdo 83 (žr. 2.4.5.1 lentelę). Jų bendros metinės pajamos 2022–2023 m. sudarė

daugiau kaip 670 tūkst. Eur. Neveikiančių NVO, kurios Registrų centrui nepateikė metinių finansinių ataskaitų nuo 2021 m., skaičius siekė 18.

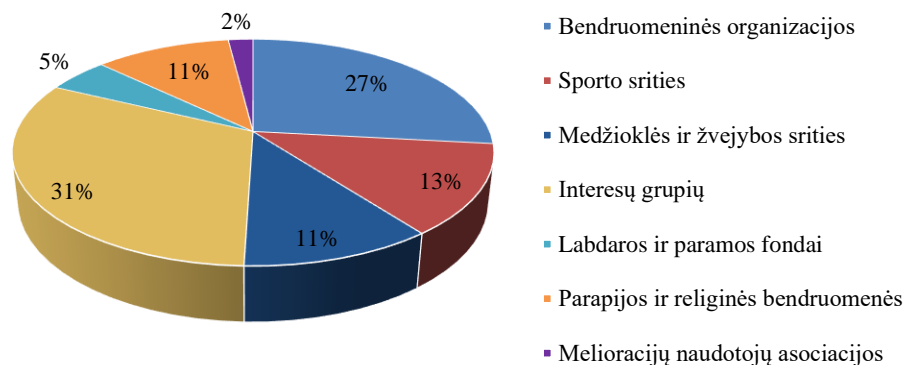
Beveik trečdalis visų organizacijų yra bendruomeninės organizacijos, vienijančios tam tikros gyvenamosios vietovės gyventojus. Šios NVO generuoja didžiąją dalį pajamų.

2.4.5.1. lentelė. NVO skaičius ir metinės pajamos

NVO tipas	Skaičius, vnt.		Metinės pajamos, tūkst. Eur	
	Iš viso	aktyvios veiklos nevykdančios	2022 m.	2023 m.
Bendruomeninės organizacijos	27	2	316,4	394,5
Sporto srities	13	2	68,6	37,2
Medžioklės ir žvejybos srityje veikiančios	11	1	68,2	85,2
Interesų grupių organizacijos	32	2	183,7	130,5
Parapijos ir religinės bendruomenės	11	11	x	x
Labdaros ir paramos fondai	5		4,9	11,5
Melioracijos naudotojų asociacijos	2		32,5	11,5
Iš viso	101	18	674,3	670,4
<i>iš jų, viešosios naudos</i>	9			

Šaltinis: UAB „Verslo žinios“

Viešosios naudos nevyriausybinė organizacija – NVO, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei, vykdo veiklas, kurių didesnę dalis teikia naudą visuomenei ar jos daliai ir kurios skirtos vaikų ir jaunimo gerovės didinimui, neįgaliųjų apsaugai, moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimui, žmogaus teisių apsaugai, šeimų stiprinimui, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui, švietimo, mokslo, kultūros ir sporto skatinimui, humanitarinės pagalbos teikimui, sveikatos apsaugai, aplinkos apsaugai, pilietiniam ugdymui, visuomenės narių teisių apsaugai ir viešojo intereso užtikrinimui. Tokių NVO Skuodo rajono savivaldybėje, 2024 m. birželio mėn. duomenimis, buvo 9.

2.4.5.1. pav. NVO struktūra

Šaltinis: UAB „Verslo žinios“

Skuodo rajono savivaldybėje viešosios naudos NVO pavyzdžiu galėtų būti Skuodo krašto bendruomenė, Skuodo žemaičių draugija, Žemdirbio muziejus ir pan.

Bendruomeninė organizacija – asociacija, kurios steigėjai ir nariai yra gyvenamosios vietovės bendruomenės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai (jų atstovai) ir kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje. Skuodo rajono savivaldybėje 27 proc. visų NVO sudaro bendruomeninės organizacijos (žr. 2.4.5.1 pav.).

NVO veiklą reglamentuoja Nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymas. Bendruomeninių organizacijų veiklą reglamentuoja Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymas.

Informacija apie Skuodo rajono savivaldybės paramą NVO, pagal Nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo 7 str., pateikiama lentelėje (žr. 2.4.5.2 lentelę). Didžiąją lėšų dalį sudaro savivaldybės biudžeto lėšos. Lėšos, skirtos NVO veiklai skatinti, nuosekliai didėja, 2020–2024 m. laikotarpiu padidėjo beveik dvigubai.

2.4.5.2. lentelė. Lėšos, skirtos NVO veiklai skatinti

Rodiklis	Skirta suma, tūkst. Eur					Paramos gavėjų skaičius				
	2020	2021	2022	2023	2024 m. planas	2020	2021	2022	2023	2024 m. planas
NVO veiklai stiprinti	22,1	21,8	50,1	55,0	56,0	12	12	27	27	18
Savivaldybės biudžeto lėšos										
Religinių bendruomenių iniciatyvų skatinimas	10,0	10,0	15,0	9,0	10,0	3	3	3	2	2
Komunalinių išlaidų kompensavimas	x	x	18,3	19,3	19,2	x	x	15	16	7
Kitos išlaidos			5,0	24,5	15,9	x	x	x	x	x
Valstybės biudžeto lėšos										
Bendruomeninės veiklos stiprinimui	12,1	11,8	11,8	11,0	10,9	16	13	13	13	12
Tiksliniams veiklos projektams įgyvendinti	33,9	20,9	26,4	26,8	51,4	18	14	20	19	19
Savivaldybės biudžeto lėšos										
NVO projektams finansuoti	16,9	10,1	20,0	20,0	20,0	11	7	14	15	14
Projektų bendrajam finansavimui	17	10,8	6,4	6,8	31,4	7	7	6	4	5
Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymui įgyvendinti			1,0	3,0	3,0			1	1	1
Savivaldybės biudžeto lėšos										
Narių kompetencijų stiprinimas			1,0	3,0	3,0			1	1	1
Iš viso	56,0	42,7	77,5	84,8	110,4	30	26	48	47	38

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Praktiškai visos bendruomeninės organizacijos turėjo patalpas, valdomas patikėjimo ar panaudos teisėmis. Šias patalpas dauguma bendruomenių suremontavo Skuodo VVG 2007–2013 m. ar 2016–2023 m. vietas plėtros strategijų lėšomis. 2022–2023 m. savivaldybės biudžeto lėšomis buvo kompensuojamos patalpų išlaikymo išlaidos (šildymas, vanduo, elektra ir pan.). Bendruomenėms tai buvo nepriimtina, todėl dauguma jų nutraukė panaudos ar turto valdymo patikėjimo teise sutartis. Patalpos perduotos Skuodo rajono savivaldybės administracijos nuosavybėn ir bendruomenės jomis naudojasi pagal sudarytas trišales sutartis (Savivaldybė–Seniūnija–NVO).

Skuodo rajono savivaldybės administracija teikia konsultacines paslaugas rajone veikiančioms NVO. 2018 m. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu yra sudaryta Skuodo rajono bendruomenių ir nevyriausybinų organizacijų konsultavimo grupė. Konsultacijos neatlygintinai teikiamos teisiniais, viešųjų pirkimų, verslumo ir projektų rengimo, veiklos viešinimo klausimais. Darbo grupės nariai informavo, kad pageidaujančių konsultuotis praktiškai nėra.

Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje registruotų ir veikiančių bendruomeninių organizacijų įstatuose išvardinta labai daug įvairių veiklos tikslų – bendruomenės telkimas, socialinių, ekonominių, kultūrinių problemų sprendimas, narių pilietinės iniciatyvos skatinimas, neįgalių, senyvo amžiaus žmonių, vaikų priežiūra ir pan., tačiau praktiškai pagrindinės veiklos yra

švenčių organizavimas (žr. 2.4.5.3 lentelę). Švenčių organizavimas gali būti gana veiksminga priemonė sutelkti bendruomenę, spręsti kultūrines problemas, tačiau sunku įsivaizduoti, kaip šventės gali prisidėti sprendžiant socialines, ekonomines tam tikros gyvenamosios vietovės žmonių problemas. Skuodo krašto bendruomenė, Šauklių kaimo bendruomenė ir Lenkimų seniūnijos bendruomenė teikia vaikų dienos centrų paslaugas. Šauklių kaimo bendruomenė ir asociacija „Krakių žiburiai“ vykdo bendruomeninius verslus. Pora bendruomenių organizuoja aplinkos tvarkymo talkas.

2.4.5.3. lentelė. Informacija apie bendruomeninių organizacijų veiklą

Organizacija	Pagrindinės vykdomos veiklos
Skuodo krašto bendruomenė	Prevencinių ir kompleksinių paslaugų teikimas Vaikų dienos centro paslaugos Renginiai ir išvykos bendruomenės nariams
Aleksandrijos kaimo bendruomenė	Šv. Antano atleidų šventė Moliūgų ir žibintų šventė Šventinė popietė senjorams Kalėdinis renginys vaikams
Ylakių seniūnijos kaimų bendruomenė	Informacijos nepateikė
Šauklių kaimo bendruomenė	Vaikų dienos centras Sūrių šventė Bendruomeninis verslas
Luknės kaimo bendruomenė	Moliūgų šventė Kalėdinis renginys Maldos grupelės susirinkimai Moterų fizinio aktyvumo renginiai
Mosėdžio seniūnijos bendruomenė	Informacijos nepateikė
Mosėdžio miestelio bendruomenė	Vaikų ir jaunimo užimtumo renginiai Senjorų užimtumo renginiai
Barstyčių seniūnijos kaimų bendruomenė	Šv. Antano atleidai Miestelio jubiliejiniai renginiai Akmenų parkelio apsodinimas, sutvarkymas
Apuolės bendruomenės centras	Informacijos nepateikė
Lenkimų seniūnijos bendruomenė	Medunešio ir žolynų šventė Vaikų dienos centras Vakaronė seniūnijos gyventojams Ekskursijos
Narvydžių kaimo bendruomenė	Cepelinų šventė Poilsio zonos gyvenvietėje įrengimas
Šatraminių kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Asociacija „Krakių žiburiai“	Vyšnių šventė Bendruomeninis verslas Aplinkos tvarkymo talkos Bendruomenės narių kelionės
Nausėdų kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Gėsalų bendruomenė	Vidurvasario šventė Bendruomenės narių kelionės
Notėnų kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Puodkalių kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Rukų kaimo bendruomenė	Gegužinių pamaldų giedojimas Mindaugo karūnavimo šventė Rudeninė talka G. Tirevičienės darbų paroda
Užluobės kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Vižančių kaimo bendruomenė	Informacijos nepateikė
Didžiųjų Rūšupių kaimo bendruomenė	Atvažiuoja spektakliai

Šačių bendruomenė	Informacijos nepateikė
Daukšių bendruomenė	Informacijos nepateikė
Šliktinės kaimo bendruomenė	Vasaros šventė Edukaciniai renginiai Kūrybinių dirbtuvių užsiėmimai Sveikatinimo veiklos

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 4 str. numatyta, kad bendruomeninių organizacijų plėtros politika įgyvendinama darnios plėtros ir pilietiškumo ugdymo, neformaliojo ugdymo, aplinkosaugos ir gamtos apsaugos, darbo ir užimtumo, laisvalaikio, poilsio, kūrybos ir kultūros, socialinės apsaugos ir sveikatos apsaugos, sveikatingumo, kūno kultūros ir sporto, socialinių paslaugų, nusikalstamumo prevencijos ir kt. srityse.

Tai, kad Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje veikiančios NVO orientuojasi vien į švenčių ir renginių organizavimą, signalizuoja, kad joms trūksta žinių ir kompetencijų, kaip jos gali prisidėti sprendžiant tam tikros gyvenamosios vietovės ar atskirų interesų grupių žmonių problemas – nežino teorinių galimybių ir negeba praktiškai veikti. Tai viena iš bendruomenės narių pasyvumo priežasčių – gyventojai nemato, nesupranta, kokią naudą jiems duoda dalyvavimas bendruomeninėje veikloje, todėl ir nedalyvauja.

Didžiausiomis problemomis bendruomeninės organizacijos įvardina bendruomenės patalpų remontą, sporto aikštelių trūkumą. Barstyčių seniūnijos kaimų bendruomenės nuomone, didžiausia problema yra bendruomenės narių pasyvumas, nenoras aktyviai įsijungti į bendruomeninę veiklą. Praktiškai ši problema aktuali daugumai bendruomeninių organizacijų. Priežastis galėtų būti tai, kad kone vienintelė veikla yra renginių organizavimas. O tai ne visiems yra įdomi ir reikšminga veikla. Pvz., bendruomenės narių aktyvumu nesiskundžia asociacija „Krakių žiburiai“, nes čia veiklų įvairovė didesnė. Taip pat pastebėta, kad vis dažniau aktyviau veikia NVO, susibūrusios interesų, o ne teritoriniu pagrindu, pvz., „Rukū masals“, „Skuodo žemaičių draugija“, Skuodo trečiojo amžiaus universitetas, asociacija „Aukime“ ir pan.

Atskirų interesų pagrindu susibūrusios ir veikiančios NVO yra labiau savarankiškos nei bendruomeninės organizacijos, jos rečiau kreipiasi į Savivaldybės administraciją paramos ar pagalbos, jų veikla tikslingesnė.

Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ yra numatyta kad ne mažiau kaip 15 proc. viešųjų paslaugų turi būti perduota teikti NVO. Tai leis pagerinti NVO finansinį stabilumą, aktyvumą. Skuodo rajone kol kas perduotos paslaugos sudaro labai mažą dalį (vaikų dienos centrų paslaugas teikia 3 bendruomenės). Bendruomenėms labai trūksta motyvacijos ir kompetencijos, kad galėtų imtis teikti viešąsias paslaugas.

2.5. INFRASTRUKTŪRA

Skuodo rajono savivaldybės infrastruktūros analizės apibendrinimas

Transportas ir susisiekimas	✓ Didžiausia susisiekimo infrastruktūros problema rajone – didelė žvyrkelių dalis, iš jų 85,69 proc. yra vietinės reikšmės keliai. ✓ Itin mažas dviračių takų ilgis, kuris siekia tik 6,5 km ilgio ir sudaro tik 2,21 proc. Klaipėdos apskrities dviračių takų ilgio. ✓ Dėl ilgesnio kelionės laiko, maršrutų trūkumo viešojo transporto paslaugos nėra patrauklios gyventojams. ✓ Dėl santykinai žemo viešojo transporto keleivių srauto nėra tikslinga planuoti daugiau maršrutų.
Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	✓ Geriamojo vandens tiekimą organizuojanti UAB „Skuodo vandenys“ eksploatuoja 26 vandenvietes, kuriose yra 44 gręžiniai, bei aptarnauja 6 buitinių nuotekų valyklas. Skuodo mieste bendrovė eksploatuoja ir paviršinių nuotekų tinklus. ✓ Didžiausia problema – prasta geriamojo vandens tiekimo kokybė dėl nustatomų higienos normų neatitikimų ir didelio tinklų avarijų skaičiaus. ✓ Analizuojamu laikotarpiu nežymiai mažėjo aptarnaujamų gyventojų skaičius, tačiau didėjo aptarnaujamų juridinių asmenų skaičius.
Energetinė infrastruktūra	✓ Susiduriama su problema siekiant įsirengti saulės ir vėjo elektrines dėl ESO tinklo laisvos galios trūkumo. ✓ Skuodo rajone intensyviai modernizuojami šviestuvai pakeičiant jų lempas į LED tipo lempas. Iš viso 2024 m. duomenimis apšvietimui naudojami 1 894 šviestuvai, iš kurių LED tipo 1324 (69,91 proc.). ✓ Dalis Skuodo rajono gyvenviečių ir gatvių vis dar nėra apšviestos. ✓ Nedidelės centralizuoto šilumos gamybos ir pardavimų apimtys.

2.5.1. Transportas ir susisiekimas

Susisiekimo infrastruktūra yra vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių teritorijos ekonominę ir socialinę plėtrą, todėl yra svarbus tiek verslui, tiek gyventojams. Skuodo rajono savivaldybė yra išsidėsčiusi Lietuvos šiaurės vakaruose ir ribojasi su Mažeikių, Kretingos, Plungės rajonais bei Latvijos Respublika ir yra nutolusi nuo Vilniaus 336 km atstumu, nuo Kauno – 245 km, nuo Klaipėdos – 85 km. Skuodo rajone anksčiau veikė geležinkelis su Skuodo mieste esančia geležinkelio stotimi. Geležinkelio linija ėjo nuo Kretingos iki Priekulės miestelio Latvijos Respublikoje, tačiau Lietuvai ir Latvijai atgavus nepriklausomybę, linija buvo apleista kaip ir Skuodo mieste esanti geležinkelio stotis. Skuodo rajone nėra E kategorijos ar magistralinių kelių, todėl susisiekimas vyksta krašto, rajoniniais ir vietinės reikšmės keliais.

Keliai. Vienas reikšmingiausių kelių būklės vertinimų – esama kelių danga. 2023 m. Skuodo rajono kelių ilgis siekė 1172 km, iš jų 361 km (30,8 proc.) keliai su patobulinta danga, 755 km (64,42 proc.) žvyrkeliai ir 56 km (4,78 proc.) grunto keliai. Skuodo rajono kelių ilgis sudaro 16,45 proc. Klaipėdos apskrities ir 1,40 proc. šalies kelių ilgio (žr. 2.5.1.1 lentelę).

Bendras kelių ilgis 2019–2023 m. laikotarpiu padidėjo 0,6 proc. arba 7 km. Kelių su patobulinta danga ilgis padidėjo 6,49 proc. arba 22 km, su žvyro danga sumažėjo 4,79 proc. arba 38 km. Didžiausias susisiekimo infrastruktūros problema rajone – didelė žvyrkelių dalis. Žvyrkeliai sudaro 64,42 proc. Skuodo rajono kelių ilgio, iš kurių 85,69 proc. yra vietinės reikšmės keliai.

2.5.1.1. lentelė. Automobilių kelių ilgis 2019–2023 m., km.

Teritorija	Rodiklis / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Kelių dalis 2023 m., %	Pokytis 2019–2023 m.
Lietuvos Respublika	Kelių ilgis iš viso:	85086	84769	84894	84221	83503	100	-1.86%
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	26218	26995	27787	28227	27816	33.31	6.10%
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	45890	45225	45134	45116	45065	53.97	-1.80%
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	12978	12549	11973	10879	10622	12.72	-18.15%
Klaipėdos regionas	Kelių ilgis iš viso:	7190	7130	7256	7098	7126	100	-0.89%
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	2483	2479	2608	2522	2533	35.55	2.01%
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	4036	3993	4007	3957	3933	55.19	-2.55%
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	672	659	641	619	660	9.26	-1.79%
Skuodo rajonas	Kelių ilgis iš viso:	1165	1158	1202	1133	1172	100	0.60%
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	339	352	373	359	361	30.8	6.49%
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	793	771	793	759	755	64.42	-4.79%
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	33	36	36	15	56	4.78	69.70%
Teritorija	Rodiklis/Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Kelių dalis 2023 m., %	Pokytis 2019–2023 m.
Skuodo rajonas	Keliai su patobulinta danga:	339	352	373	359	361	100	6.49%
	<i>Valstybinės reikšmės keliai</i>	228	243	243	242	242	67.04	6.14%
	<i>Vietinės reikšmės keliai</i>	111	109	130	117	119	32.96	7.21%
	Keliai su žvyro danga:	793	771	793	759	755	100	-4.79%
	<i>Valstybinės reikšmės keliai</i>	123	108	108	108	108	14.31	-12.20%
	<i>Vietinės reikšmės keliai</i>	670	663	685	651	647	85.69	-3.43%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Dviračių takai. Dviračių takų infrastruktūra yra esminė šiuolaikinio miesto transporto sistemos dalis, kuri suteikia daug naudos tiek visuomenei, tiek aplinkai. Dviračių takų infrastruktūra ne tik skatina sveiką gyvenimo būdą ir aplinkosaugą, bet ir prisideda prie turizmo, saugumo bei socialinės gerovės.

Skuodo rajono dviračių takų ilgis 2023 m. siekė 6,5 km ir sudarė tik 2,21 proc. Klaipėdos apskrities ir 0,37 proc. šalies dviračių takų ilgio. 2019–2023 m. laikotarpiu Skuodo rajone dviračių takų ilgis padidėjo 14,04 proc. (žr. 2.5.1.2 lentelę).

2.5.1.2. lentelė. Dviračių takų ilgis 2019–2023 m., km

Teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.
Lietuvos Respublika	1344	1405.2	1543.3	1662.2	1775.4	32.10%
Klaipėdos regionas	163.6	168.1	223	256.6	294.4	79.95%
Skuodo r. sav.	5.7	5.1	7	7	6.5	14.04%
Kretingos r. sav.	6.2	6.3	8.2	8.2	11.9	91.94%
Vilkaviškio r. sav.	-	-	2.6	4.1	5.2	<i>Nevertinama</i>
Akmenės r. sav.	11.7	11.7	15.4	15.4	26.8	129.06%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Viešasis transportas. Skuodo rajono savivaldybėje keleivių vežimo veiklą vykdo UAB „Skuodo autobusai“. Pagrindinės bendrovės veiklos sritys: keleivių vežimas kelių transporto priemonėmis reguliariaisiais reisais vietinio susisiekimo (priemiesčio ir miesto), tolimojo susisiekimo ir užsakomaisiais reisais, tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais. Bendrovė taip pat atlieka bagažo, krovinių, pašto, dokumentų siuntų ir smulkių siuntų vežimo bei keleivių ir vežėjų aptarnavimo autobusų stotyje paslaugas. Keleivių vežimui bendrovė naudoja 24 autobusus, iš kurių 12 įsigyti 2019–2023 m. laikotarpiu.

Keleivių vežimo reguliariaisiais reisais vietinius (priemiesčio ir miesto) maršrutus ir reisuos potvarkiu nustato Skuodo rajono savivaldybės meras. 2023 m. pabaigoje buvo patvirtintas mokslo metų laikotarpio maršrutų grafikas su 28 maršrutais ir 71 reisu. Skuodo rajono savivaldybės taryba, siekdama pagerinti gyventojų darbo vietų pasiekiamumo sąlygas, skatindama rinktis viešojo transporto paslaugas bei spręsti socialines problemas neturintiems galimybės pasinaudoti transporto paslaugomis, priėmė sprendimą nuo 2024 m. kovo 1 d. taikyti 100 proc. lengvatą visiems keleiviams, važiuojantiems Skuodo rajono savivaldybės reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, Skuodo rajone iš viso autobusais keliavo 304 700 žmonių, t. y. 5,40 proc. mažiau lyginant su 2019 m. Mažiau keliauta ir tolimojo susisiekimo maršrutais (-6,74 proc.) ir ypač vietinio (miesto) susisiekimo maršrutais (-85 proc.). Tuo metu užsakomųjų reisu, lyginant su 2019 m., padaugėjo 12,93 proc.

Atkreiptinas dėmesys, kad į analizuojamą 2019–2023 m. laikotarpį patenka COVID-19 pandemija, prasidėjusi Lietuvoje 2019 m. pabaigoje. Pandemijos laikotarpiu tarpmiestiniam ir viešajam transportui buvo taikomi apribojimai ir papildomi reikalavimai, dėl to ženkliai sumažėjo keleivių vežimas 2020–2021 m. visoje LR (žr. 2.5.1.3 lentelė).

2.5.1.3. lentelė. Keleivių vežimas kelių transportu, tūkst.

Teritorija	Rodiklis	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.
Lietuvos Respublika	Iš viso pagal reiso tipą	289462,6	182371,1	162239	240998,4	255182,7	-11.84%
Klaipėdos regionas	Iš viso pagal reiso tipą	35639	24036	19188.6	37763.4	36915.3	3.58%
Skuodo r. sav.	Iš viso pagal reiso tipą	322.1	150.3	152.4	279.9	304.7	-5.40%
	Reguliarus reisas	290.4	127.6	132	254	268.9	-7.40%
	Tolimojo susisiekimo maršrutas	78.6	48	42.8	67.2	73.3	-6.74%
	Vietinio (priemiesčio) susisiekimo maršrutas	209.8	79.1	88.8	186.5	195.3	-6.91%
	Vietinio (miesto) susisiekimo maršrutas	2	0.4	0.3	0.3	0.3	-85.00%
	Užsakomasis reisas	31,7	22,7	20,4	25,9	35,8	12.93%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

2.5.2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Šią veiklą reglamentuoja LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo

įstatymas bei kiti geriamojo vandens tiekimą bei nuotekų tvarkymą reglamentuojantys teisiniai dokumentai.

Skuodo rajone geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą vykdo bei vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą eksploatuoja UAB „Skuodo vandenys“, turinti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos išduotą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

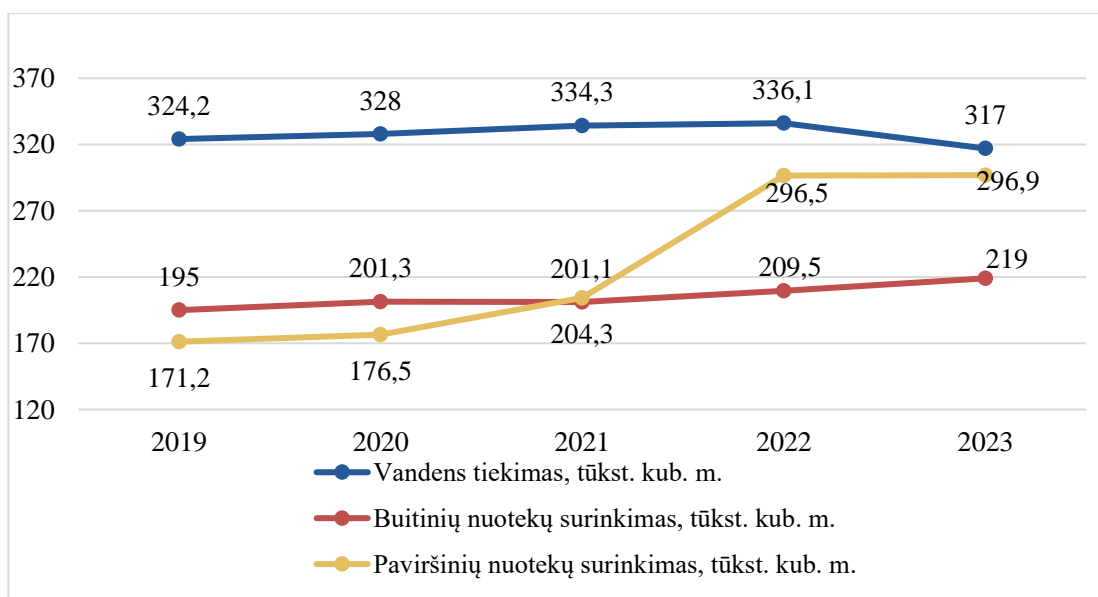
Vertinant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir vadovaujantis UAB „Skuodo vandenys“ 2023 m. metiniu pranešimu, bendrovė eksploatuoja 26 vandenvietes, kuriose yra 44 gręžiniai, bei aptarnauja 6 buitinių nuotekų valyklas, esančias Skuode, Mosėdyje, Ylakiuose, Aleksandrijoje, Lenkimuose ir Luknėse, o Skuodo mieste bendrovė eksploatuoja ir paviršinių nuotekų tinklus. Išsamesnė informacija pateikta 2.5.2.1 lentelėje.

2.5.2.1. lentelė. UAB „Skuodo vandenys“ 2019–2023 m. inžinerinių tinklų ir statinių statistika

Kriterijai / Metai	2019	2020	2021	2022	2023
1. Eksploatuojamų vandenviečių skaičius	23	25	26	26	26
2. Eksploatuojamų gręžinių skaičius, iš jų:	44	47	44	44	44
2.1. Nuotoliniu būdu valdomi gręžiniai	29	33	34	34	34
3. Vandentiekio tinklų ilgis, km	131,6	141,5	143,9	144,25	144,25
4. Buitinių nuotekų tinklų ilgis, km	84,7	85,4	89,4	89,92	89,92
5. Paviršinių nuotekų tinklų ilgis, km	25	25	25	25,06	25,06
6. Vandens gerinimo įrenginių skaičius	4	5	5	6	6
7. Nuotekų siurblių skaičius (perpumpavimo stotys)	29	30	31	32	32
8. Buitinių nuotekų valyklų skaičius	5	5	6	6	6

Šaltinis: sudaryta autorių pagal UAB „Skuodo vandenys“ 2022–2023 m. metinius pranešimus

Lyginamuoju 2019–2023 m. laikotarpiu vandens tiekimas tendencingai augo, išskyrus 2023 m. kuomet stebimas 19,1 tūkst. kub. m. vandens tiekimo sumažėjimas. Taip pat 2019–2023 m. laikotarpiu stebimas buitinių nuotekų surinkimo augimas. Vertinant paviršinių nuotekų surinkimo pokyčius, išskirtinas ženklus padidėjimas 2022 m., kuris lyginant su 2021 m. padidėjo 92,2 tūkst. kub. m (žr. 2.5.2.1 pav.). Toks pokytis galėtų būti siejamas su aktyviai vykdytomis prevencinėmis paviršinių nuotekų tvarkymo patikromis.

2.5.2.1. pav. Vandens tiekimo, nuotekų ir paviršinių nuotekų surinkimo realizacija, tūkst. m³

Šaltinis: sudaryta autorių pagal UAB „Skuodo vandenys“ duomenis, skelbiamus interneto svetainėje

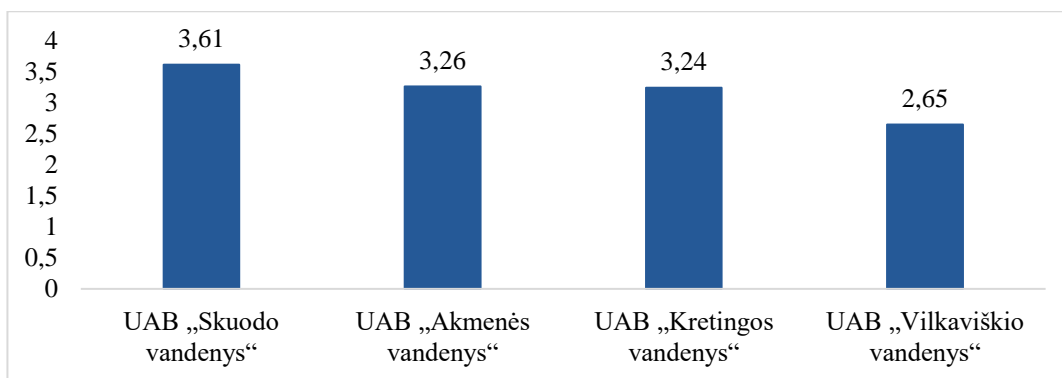
Lyginamuoju 2019–2023 m. laikotarpiu stebimas aptarnaujamų gyventojų mažėjimas – 5,84 proc., bet didėjantis aptarnaujamų juridinių asmenų skaičius – 2,99 proc. (žr. 2.5.2.2 lentelę). Tokią tendenciją gali lemti gyventojų skaičiaus mažėjimas, nuosavų gręžinių, individualių buitinių nuotekų tvarkymo įrenginių įsirengimas. Abonentų skaičiaus augimą galimai paskatintų centralizuoto vandentiekio ir nuotekų tinklų infrastruktūros modernizavimas ir plėtra.

2.5.2.2. lentelė. Aptarnaujamų gyventojų ir juridinių asmenų pokytis 2019–2023 m.

Kriterijus / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m.
Aptarnaujami gyventojai	9770	9684	9326	9205	9199	-5.84%
Aptarnaujami juridiniai asmenys	234	239	246	241	241	2.99%

Šaltinis: sudaryta autorių pagal UAB „Skuodo vandenys 2019-2023 m. metinius pranešimus

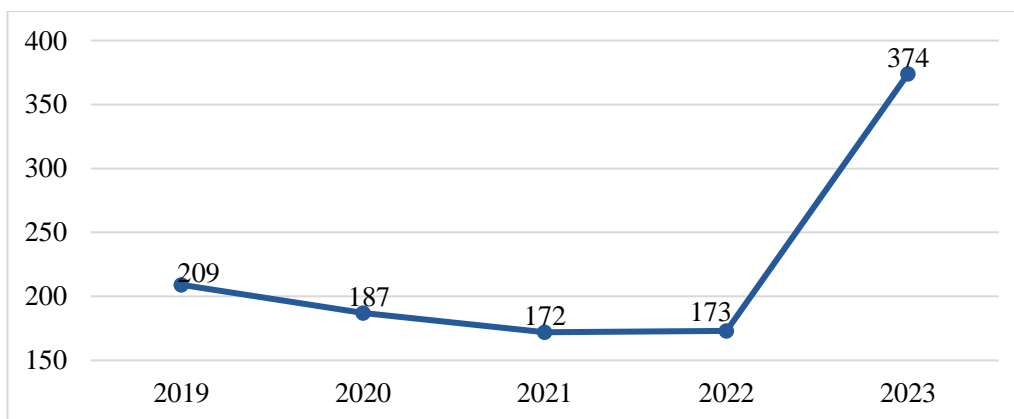
Vadovaujantis 2024 m. rugpjūčio Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenimis, Skuodo rajono savivaldybėje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina taikoma vartotojams bute, siekia 3,61 Eur/m³ (be PVM) ir yra aukščiausia lyginant su Akmenės, Kretingos bei Vilkaviškio savivaldybėmis (žr. 2.5.2.2 pav.).

2.5.2.2. pav. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina taikoma vartotojams bute 2024 m., Eur/m³ (be PVM)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VERT duomenis

Vienas svarbiausių bendrovės tikslų – užtikrinti geriamojo vandens kokybę, tačiau dėl geologinių ir technologinių priežasčių bei stipriai susidėvėjusios įrangos ir vandens tinklų infrastruktūros ne visose vandenvietėse pavyksta išlaikyti stabilią vandens kokybę ir vartotojams pateikti higienos normas atitinkantį vandenį. Pagal UAB „Skuodo vandenys“ 2023 m. metinį pranešimą, 2023 m. dažniausi nukrypimai nuo normų buvo per didelė geležies koncentracija, per didelis drumstumas ir amonio kiekis. Sudėtingiausia vandens kokybę užtikrinti dėl vandenvietėse išgaunamo vandens su padidėjusiu fluoridų kiekiu, nes fluoridų valymo technologija yra gana brangi ir investicijos į vandens gerinimo įrenginius pasiteisina tik didesnėse gyvenvietėse.

2.5.2.3. pav. Avarių skaičius per 2019–2023 m. laikotarpį

Šaltinis: sudaryta autorių pagal UAB „Skuodo vandenys“ duomenis

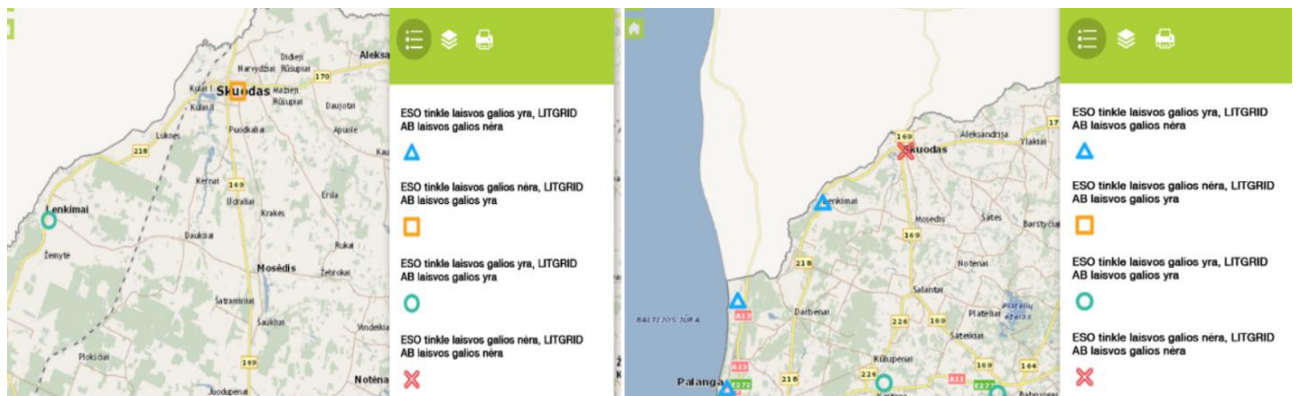

Geriamojo vandens kokybę lemia ir vandens tiekimas. Vandens tinklų avarijos yra viena opiausių bendrovės problemų, tiesiogiai lemiančių bendrovės sąnaudas ir prastus veiklos rezultatus. Analizuojant bendrovės eksploatuojamų vandens tinklų avarijų skaičiaus statistiką iki 2022 m. stebimas nedidelis svyravimas, o 2023 m. fiksuotas žymus avarijų skaičiaus augimas. Toks žymus avarijų skaičiaus augimas stebimas todėl, kad nuo 2023 m. pradėtas detalus bendrovės eksploatuojamų vandens tinklų avarijų skaičiaus registravimas. Dažniausios vandentiekio avarijų priežastys yra tinklo nusidėvėjimas, vamzdinių korozija, vamzdinių lūžiai, veikiami sezoninių temperatūros pokyčių gruntui ir kt. Informacija apie avarijų skaičių pateikta 2.5.2.3 pav.

2.5.3. Energetinė infrastruktūra

Elektros energija. Skuodo rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, elektros infrastruktūra yra svarbi tiekimo sistemos dalis, kurią valdo ir prižiūri keli pagrindiniai operatoriai. Perdavimo tinklo operatorius AB „Litgrid“ valdo ir prižiūri aukštos įtampos elektros perdavimo tinklus visoje Lietuvoje, įskaitant Skuodo rajoną, o energijos skirstymo operatorius AB „ESO“ atsakingas už elektros energijos skirstymą galutiniams vartotojams.

Elektros energijos vartotojai elektra aprūpinami iš operatoriui AB ESO priklausančių skirstomųjų elektros tinklų. AB ESO interneto svetainėje skelbiamame transformatorių pastočių laisvų galių žemėlapyje nurodoma, kad Skuodo rajone esančiose pastotėse yra laisvų galių ir naujų galių prijungimui nereikės ženklų investicijų dėl transformatorių pastočių plėtros. Taip pat AB ESO svetainėje yra parengti žemėlapiai dėl 110 kV transformatorių pastočių laisvų galių gamintojų prijungimui saulės ir vėjo elektrinėms (žr. 2.5.3.1 pav.). Šių žemėlapių informacija aktuali visiems, kurių elektrinės didžiausias pajėgumas daugiau kaip 100 kW ir leistina generuoti galia daugiau kaip 10 kW. Laisvų galių žemėlapis saulės elektrinėms rodo, kad Skuode ESO tinkle laisvos galios nėra, tačiau Lenkimuose esančioje pastotėje ESO tinkle laisvos galios yra. Pažymėtina tai, kad bendrajame Lietuvos plane yra numatyta nauja 110 kV įtampos elektros perdavimo linija, kertanti Skuodo rajoną.

2.5.3.1. pav. 110 kV transformatorių ir pastočių laisvų galių žemėlapiai saulės (kairėje) ir vėjo (dešinėje) elektrinėms

Šaltinis: AB ESO internetinėje svetainėje skelbiami žemėlapiai

Apšvietimas. Skuodo rajono apšvietimo tinklų techninė būklė patenkinama. 2023 m. įgyvendintas Skuodo miesto gatvių apšvietimo sistemos modernizavimo projektas, kuris finansuotas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis. Įgyvendinant projektą modernizuoti 159 vnt. šviestuvai ir sutaupyta 45,4 proc. metinio galutinės energijos kiekio.

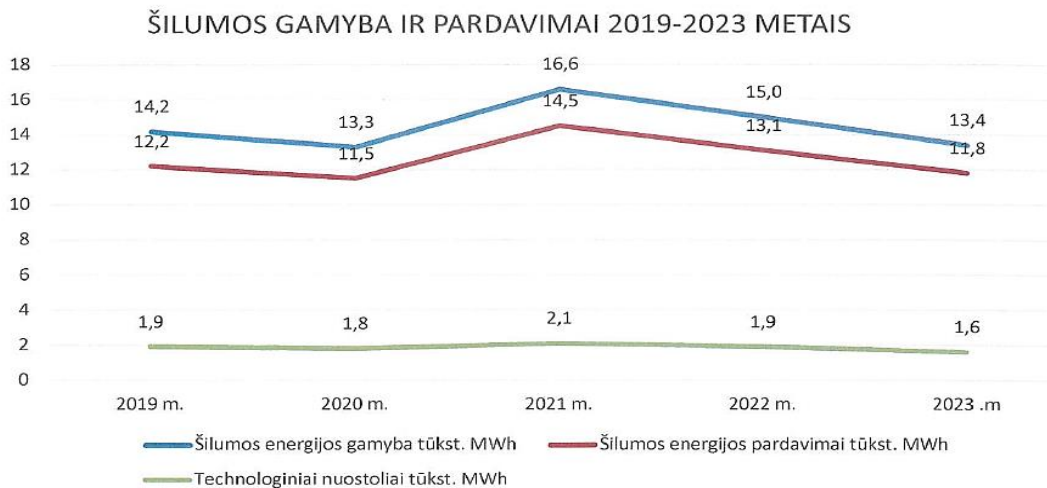
Siekiant energijos efektyvumo, geresnės apšvietimo kokybės, ilgesnių eksploatacinių sąnaudų bei prisidedant prie aplinkosaugos, Skuodo rajone intensyviai modernizuojami šviestuvai pakeičiant jų lempas į LED tipo lempas. Iš viso, 2024 m. duomenimis, apšvietimui naudojami 1 894 šviestuvai, iš kurių LED tipo 1 324 (69,91 proc.), tuo metu 2022 m. LED tipo lempų buvo tik 920 (48,58 proc.). Likusią dalį – 570 arba 30,09 proc. sudaro šviestuvai su natrio lempomis, iš kurių 54 vnt. artimiausiu metu planuojama pakeisti į LED. Vis dėlto dalis Skuodo rajono gyvenviečių ir kaimelių gatvių nėra apšviestos.

Centralizuotas šilumos tiekimas. Skuodo rajone centralizuotas šilumos gamybos ir tiekimo paslaugas Skuodo rajono savivaldybės įmonėms, įstaigoms ir gyventojams teikia UAB „Skuodo šiluma“. Pagrindinė šios bendrovės veikla – šilumos ir karšto vandens tiekimas, daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra. Bendrovė taip pat atlieka dalies daugiabučių namų administravimo paslaugas. UAB „Skuodo šiluma“ šiandien yra vienintelis centralizuotos šilumos tiekėjas Skuodo mieste, t. y. šilumos energija iš nepriklausomų šilumos gamintojų nėra perkama. Bendrovė šilumos gamybos paslaugas parduoda tokiais kainomis, kokias nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, o šių paslaugų pardavimas priklauso nuo gamtinių sąlygų ir pastatų apšiltinimo.

UAB „Skuodo šiluma“ turi 2 katilines. Katilinėje Nr. 1 yra eksploatuojami biokuro katilai po 5 MW. Vandens šildymo katilas yra kūrenamas krosnių kuru – kaip rezervinis (avarinis). Šis kūrenamas tik avarijos atveju, esant didesniems šalčiams ar sugedus veikiantiems biokuro katilams. Katilinėje Nr. 3 veikia du vandens šildymo katilai, kurie kūrenami medienos granulėmis. Bendras eksploatuojamų katilinių projektinis šilumos galingumas – 15,6 MW, o šilumos perdavimo tinklų ilgis 8,7 km.

Pagal 2023 m. bendrovės metinį pranešimą, apie šilumos gamybą ir pardavimą 2019–2023 m., matyti, kad „sumažėjus šilumos gamybai ir pardavimui, technologiniai nuostoliai keitėsi nežymiai (žr. 2.5.3.2 pav.). Siekiant užtikrinti patikimą paslaugų teikimą ir sumažinti technologinius nuostolius reikalingos investicijos į valdomą turtą.

2.5.3.2. pav. Šilumos gamyba ir pardavimai 2019–2023 m.

Šaltinis: 2023 m. UAB „Skuodo šiluma“ metinis pranešimas

Daugiabučių namų modernizavimas. Dauguma daugiabučių namų Skuodo mieste buvo pastatyti iki 1993 m., todėl pastatai energetiškai neefektyvūs, atrodo neestetiskai. Seni, neekonomiški ir neestetiški daugiabučiai yra problema tiek gyventojams, kurie išleidžia nemažą dalį savo pajamų šildymui, tiek valstybei, siekiančiai energijos efektyvumo. Skuodo rajone daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimo administratoriumi buvo SIC.

SIC 2023 m. metinės ataskaitos duomenimis, Skuodo rajone renovuota 24 namai iš esamų 63, papildomai 5 namams renovacija vykdoma arba nupirkti rangos darbai. Šiuo metu Skuodo rajono savivaldybės taryba sprendimu paskyrė UAB „Skuodo šiluma“ Skuodo rajono daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimo administratoriumi.

2.6. APLINKOS APSAUGA

Skuodo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos situacijos analizės apibendrinimas

Aplinkos apsauga	✓ Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje yra 15 ūkio subjektų, eksploatuojančių potencialius taršos šaltinius. ✓ Oro tarša Skuodo rajone yra nedidelė ir vis mažėjanti. ✓ Įgyvendinama aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa, kuriai kasmet skiriamos lėšos aplinkos kokybės gerinimo, apsaugos, monitoringo atkūrimo ir kt. priemonėms.
Atliekų tvarkymas	✓ Analizuojamu laikotarpiu bendras atliekų kiekis sumažėjo nedaug, tačiau stebimas tam tikrų rūšių atliekų surinkimo augimas, kuris parodo, jog atliekų rūšiavimas auga. ✓ Savivaldybėje pastatyta 15 vnt. tekstilės atliekų surinkimo konteinerių. ✓ Skuodo rajone veikia didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė. Planuojamas dar vienos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas. ✓ Pradėjus veikti taros užstato sistemai (taromatams) Skuodo rajone 2022 m. surinkta 113,18 tonų pakuočių, 2023 m. – 111,26 tonų pakuočių.

Aplinka – tai gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos. Aplinkos apsauga – tai veiklų ir priemonių visuma, siekianti išsaugoti ir gerinti mūsų planetos natūralią aplinką. Šios veiklos apima įvairias strategijas ir priemones, skirtas kovoti su aplinkos tarša, išsaugoti gamtos išteklius ir užtikrinti tvarų vystymąsi.

Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje yra 15 ūkio subjektų, eksploatuojančių potencialius taršos šaltinius, kuriems yra išduoti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ir taršos leidimai.

Oro tarša Skuodo rajone yra nedidelė. Lyginamuoju 2019–2023 m. laikotarpiu stebimas oro teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, mažėjimas visose lyginamosiose teritorijose. Žymiausias teršalų sumažėjimas stebimas Skuodo rajone (0,57 proc.), o mažiausias Akmenės rajone (0,5 proc.) (žr. 2.6.1 lentelę).

2.6.1. lentelė. Oro teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis 2019–2023 m., t

Teritorija / Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m., proc.
Lietuvos Respublika	64017	61307,95	60728,69	57185,02	52086,59	-0,19
Klaipėdos regionas	5016,49	4958,01	4483,13	4407,4	4004,37	-0,20
Skuodo r. sav.	74,98	14,76	46,13	40,02	32,48	-0,57
Kretingos r. sav.	203,98	171,4	176,58	172,53	114,83	-0,44
Vilkaviškio r. sav.	122,08	144,26	135,07	119,47	79,06	-0,35
Akmenės r. sav.	4306	4359,23	5070,9	5695,37	4091,99	-0,05

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Vertinant išmestų teršalų Skuodo rajone sudėtį, didžiąją dalį (72,14 proc.) bendro išmestų teršalų kiekio 2023 m. sudarė dujinės ir skystosios medžiagos, o kietosios medžiagos sudarė

27,87 proc. (žr. 2.6.2 lentelę). Išanalizavus oro teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, pagal kategorijas pokytį Skuodo rajone, pastebėta, kad daugiausia sumažėjo anglies monoksido (0,70 proc.), dujinių ir skystųjų medžiagų (0,62 proc.) išmestų į aplinkos orą.

2.6.2. lentelė. Oro teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, pagal kategorijas pokytis, 2019–2023 m.

Teršalai / Metai		2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis 2019–2023 m., proc.
Visi teršalai		74,98	14,76	46,13	40,02	32,48	-0,57
Iš jų	Kietosios medžiagos	13,05	11,31	13,02	9,64	9,05	-0,31
	Dujinės ir skystosios medžiagos	61,93	3,45	33,11	30,38	23,43	-0,62
Iš jų pagal sudėtį	Sieros dioksidas	0,57	0	0,67	0,62	0,56	-0,02
	Azoto oksidai	9,3	1,1	12,84	11,88	6,43	-0,31
	Anglies monoksidas	50,94	0,45	18,64	16,97	15,31	-0,70
	Lakūs organiniai junginiai	0	0	0	0	0	<i>Nevertinama</i>
	Fluoras ir kiti teršalai	1,12	1,9	0,96	0,91	1,13	0,01

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Skuodo rajono savivaldybė, įgyvendindama aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą, kasmet skiria aplinkos kokybės gerinimo, apsaugos, monitoringo atkūrimo ir kt. priemonėms lėšas. Šias priemones sudaro vandens telkinių įžuvinimas, asbesto turinčių atliekų tvarkymo darbai, invazinio augalo (Sosnovskio barščio) kontrolės darbai, padangų atliekų, tvenkinio paplūdimių smėlio ir maudyklų vandens tyrimai, kiti grunto ar gruntinio vandens tyrimai, pavojų keliančių medžių genėjimas, visuomenės švietimas, aplinkos monitoringas ir kt.

Aplinkos apsaugos monitoringas – tai sistemingas ir nuolatinis įvairių aplinkos komponentų stebėjimas ir vertinimas, siekiant nustatyti jų būklę, pokyčius ir galimą poveikį. Skuodo rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programą planuojama rengti ir vykdyti kaip gamtinės aplinkos komponentą pasirenkant paviršinį vandenį. Planuojama vykdyti monitoringą Kernų, Mosėdžio I ir Skuodo tvenkiniuose, siekiant nustatyti į šiuos vandens telkinius patenkančių maistinių medžiagų kiekį ir jų balansą. Vis išliekant aktualiai invazinių rūšių paplitimo problemai Lietuvos teritorijoje, papildomai į Skuodo rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programą planuojama įtraukti ir invazinių rūšių paplitimo stebėjimus (pvz., invazinio augalo Sosnovskio barščio paplitimas ir kt.).

Atliekų tvarkymą ir tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas, pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas, atlieka savivaldos institucijos. Skuodo rajono atliekų tvarkymo sistema yra dalis Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo sistemos. Savivaldybė sutartimis yra pavedusi Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centrui eksploatuoti regioninę komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, organizuoti savivaldybės teritorijoje esančių didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių, regioninio sąvartyno ir kitų regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros įrenginių įrengimą bei eksploatavimą, vykdyti regionines visuomenės informavimo ir švietimo programas, tekti savivaldybei pagalbą atliekų tvarkymo klausimais ir (ar) vykdyti kitas savivaldybės pavestas funkcijas. Komunalinių atliekų surinkimo apvažiavimo būdu, transportavimo ir saugaus šalinimo (perdavimo galutiniam atliekų tvarkytojui, įregistruotam Atliekų tvarkytojų registre) paslaugą atlieka UAB „Ekonovus“.

Išanalizavus 2019–2023 m. surinktus komunalinius atliekų kiekius, pastebėta, kad bendras atliekų kiekis per visą laikotarpį sumažėjo tik 0,10 proc., tačiau tam tikrų rūšių surinkti kiekiai didėja (žr. 2.6.3 lentelę). Lyginant 2019 m. su 2023 m., surenkamo plastiko atliekų kiekis išaugo 2,05 proc., popieriaus ir kartono 3,42 proc., o metalo net 7,47 proc. Tokie rodikliai rodo, kad visuomenės sąmoningumas atliekų rūšiavime auga.

2.6.3. lentelė. Surinktų komunalinių atliekų kiekis tonomis, 2019–2023 m.

Atliekų rūšis/ Metai	2019	2020	2021	2022	2023	Viso	Pokytis 2019–2023 m., proc.
Mišrios	4068,7	3693	3601,1	3382,6	3343,3	18088,7	-0,2
Stiklas	73,1	124,7	213	81,8	249,7	742,2	2,4
Plastikas	36,2	114,8	166,4	176,2	110,1	603,9	2,1
Popierius ir kartonas	11,9	30,8	42,1	43,6	52,5	180,8	3,4
Metalas	1,7	6,8	10,2	10,7	14,6	43,9	7,5
Viso:	4191,6	3970	4032,7	3694,9	3770,3	19659,5	-0,10

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus informacija

Organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių tekstilės atliekų efektyvų tvarkymą, 2018 m. Skuodo rajono savivaldybė įsigijo 15 vienetų bendro naudojimo konteinerių, skirtų tekstilės atliekų surinkimui. Šie konteineriai pastatyti Savivaldybės teritorijoje: 7 konteineriai Skuodo mieste ir po 1 konteinerį 8 kaimiškų seniūnijų teritorijose. Nuo 2014 m. Skuodo rajono Puodkalių kaime veikia didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, į kurią Skuodo rajono gyventojai taip pat gali pristatyti tekstilės atliekas. Ateityje Skuodo rajono savivaldybės teritorijoje planuojama įrengti dar vieną didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę.

Nuo 2016 m. Lietuvoje veikianti taros užstato sistema (taromatai) kasmet surenka daugiau nei 600 mln. vienkartinių gėrimų pakuočių. Užstato sistemos administratoriaus atlikto tyrimo rezultatai parodė, jog 95 proc. apklaustųjų yra patenkinti sistemos funkcionavimu. Didžiausia sistemos nauda – aplinkosauginė. Užstato sistemos administratorius Skuodo rajone 2022 m. surinko 113,18 tonų pakuočių, 2023 m. – 111,26 tonų pakuočių.

2.7. VIEŠASIS VALDYMAS

Skuodo rajono savivaldybės viešojo valdymo situacijos analizės apibendrinimas

Viešasis valdymas

- ✓ Skuodo rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra Savivaldybės taryba, kurią sudaro įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinkti 21 savivaldybės bendruomenės atstovai – Savivaldybės tarybos nariai.
- ✓ Sudaryti 5 Skuodo rajono savivaldybės tarybos komitetai.
- ✓ Skuodo rajono savivaldybės administracijoje šiuo metu veikia 11 administracijos struktūrinių padalinių (skyrių) ir 9 administracijos struktūriniai-teritoriniai padaliniai (seniūnijos) bei 7 pareigybės, neįeinančios į struktūrinių padalinių sudėtį ir tiesiogiai pavaldžios administracijos direktoriui.
- ✓ Skuodo rajono savivaldybėje veikia Antikorupcinė komisija, tvirtinama Korupcijos prevencijos programa.
- ✓ Tvirtinamas vykdomų administracinę naštą mažinančių priemonių planas. Priemonės įtrauktos į Skuodo rajono savivaldybės strateginį veiklos planą.

Skuodo rajono savivaldybės veikla organizuojama vadovaujantis LR vietos savivaldos įstatymu, Skuodo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Skuodo rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais ir kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Skuodo rajono savivaldybės vykdomoji institucija yra Savivaldybės meras (Savivaldybės vadovas), turintis savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įpareigojimus, atsakingas už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą.

Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius vadovauja Savivaldybės administracijai. Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, Savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

Savivaldybių funkcijos pagal sprendimų priėmimo laisvę skirstomos į:

1) Savarankiškasias. Šias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus savivaldybės bendruomenei ir šios interesais.

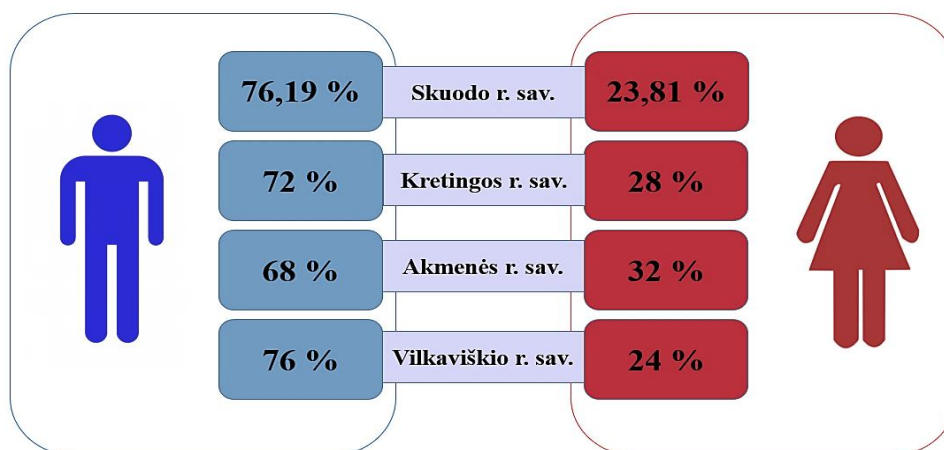
2) Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms). Tai valstybės funkcijos, pagal įstatymus perduotas savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus.

Savivaldybės funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymu nustatyta tvarka atlieka Savivaldybės Taryba ir meras, įgyvendindami įstatymuose numatytus įgaliojimus. Viešojo administravimo įgaliojimai suteikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

2023 – 2027 m. kadencijai į Skuodo rajono savivaldybės tarybą išrinktos 5 moterys, kurios sudaro 23,81 proc. visų Tarybos narių.

Skuodo rajono savivaldybėje sudaryti 5 tarybos komitetai:

1. Ekonomikos, ūkio ir verslo komitetas;
2. Kaimo reikalų komitetas;
3. Kontrolės komitetas;
4. Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komitetas;
5. Švietimo, kultūros ir sporto komitetas.

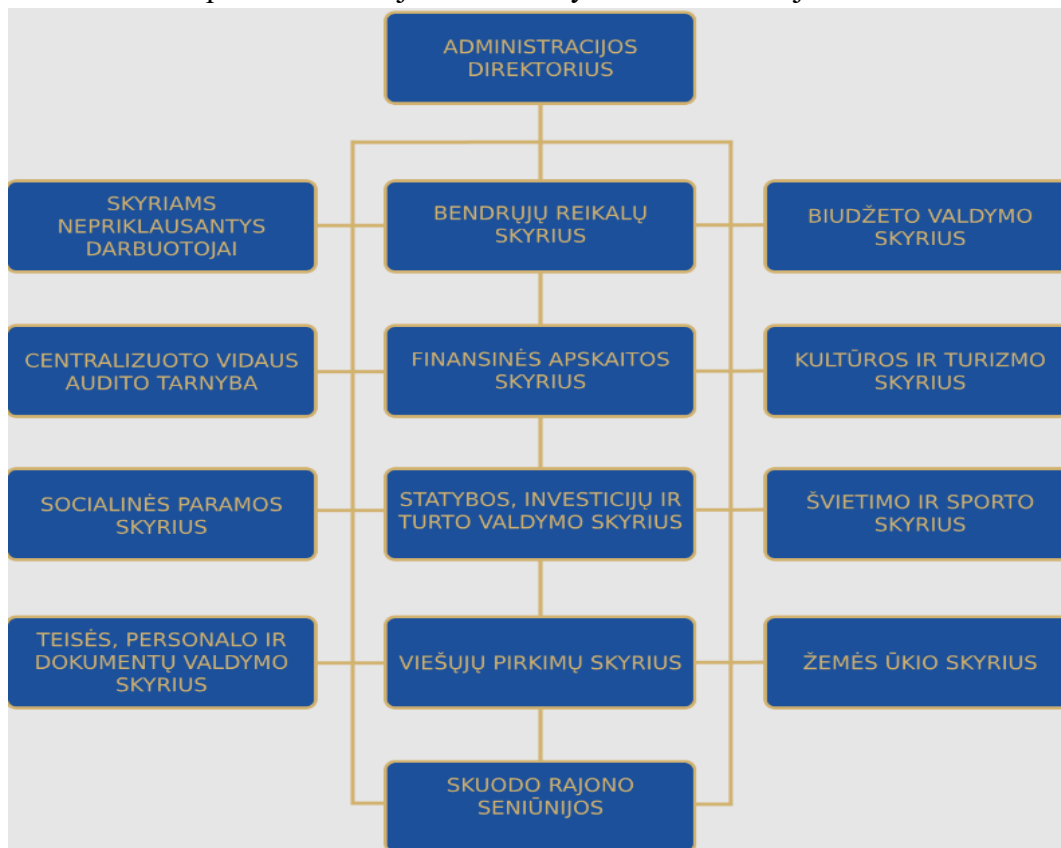
2.7.1. pav. Vyrų ir moterų santykis savivaldybių tarybose 2023–2027 m. kadencijoje, proc.
Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenis ir savivaldybių administracijų duomenis

Skuodo rajono savivaldybėje veikia Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (biudžetinė įstaiga), kurią 2023 m. sudarė 2 pareigybės – kontrolierius ir vyriausiasis patarėjas.

Skuodo rajono savivaldybės administracijoje šiuo metu veikia 11 administracijos struktūrinių padalinių (skyrių) ir 9 administracijos filialai (seniūnijos) bei 6 pareigybės, neįeinančios į struktūrinių padalinių sudėtį ir tiesiogiai pavaldžios administracijos direktoriui (antikorupcijos vyriausiasis specialistas, jaunimo reikalų koordinatorius, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, vyriausiasis specialistas (strateginiam planavimui), sveikatos reikalų koordinatorius bei patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas) (žr. 2.7.2 pav.).

Skuodo rajono savivaldybės administracijoje dirba 78 valstybės tarnautojai ir 74 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

2.7.2. pav. Skuodo rajono savivaldybės administracijos struktūra

Šaltinis: Skuodo rajono savivaldybės administracija

Skuodo rajono savivaldybėje aktyviai vykdoma *korupcijos prevencija*. Savivaldybės taryba tvirtina Skuodo rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programą ir priemonių planą. Programos pagrindinis tikslas – stiprinti korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybės administracijoje ir savivaldybės įstaigose, padidinti skaidrumą, atvirumą, mažinti sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą. Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T9-108 sudaryta Skuodo rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisija, kurią sudaro 5 nariai.

Administracinė našta – tai laiko sąnaudos ir finansinės išlaidos, kurias patiria ar gali patirti asmenys, vykdydami teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti informacinius įpareigojimus. Administracinės naštos mažinimo priemonės yra numatytos Skuodo rajono savivaldybės 2023–2025 m. administracinės naštos mažinimo priemonių plane. Plane įrašytos šešios priemonės, surašyti priemonių vertinimo kriterijai, terminai, siektina reikšmė ir vykdytojai. Priemonės taip pat yra įtrauktos į Savivaldybės strateginį veiklos planą.

2.8. GYVENTOJŲ APKLAUSOS REZULTATAI

Siekiant užtikrinti, kad Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP sprendimai atspindėtų gyventojų lūkesčius ir poreikius, Skuodo rajono savivaldybės strateginio plėtros plano rengimo darbo grupė inicijavo gyventojų apklausą. Šios apklausos tikslas – surinkti bendruomenės narių nuomonę apie jų patiriamas problemas, pasitenkinimą gyvenimo kokybe ir lūkesčius rajono plėtros atžvilgiu.

Apklausa vykdyta nuo 2024 m. liepos 11 d. iki 2024 m. rugpjūčio 11 d., o jos metu buvo apklausti įvairaus amžiaus ir profesijų gyventojai visame Skuodo rajone. Apklausa buvo skelbiama viešai Skuodo rajono savivaldybės interneto svetainėje (gauta 10 anketų) ir platinama popieriniu formatu (gauta 141 anketa).

Apklausos anketa buvo sudaryta iš 5 pagrindinių dalių:

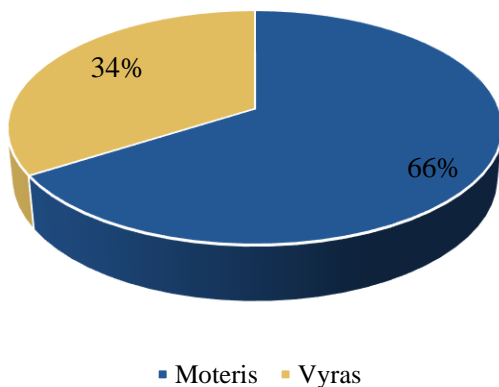
1. Bendrieji klausimai – 5 klausimai.
2. Klausimų blokas, kuriame reikėjo įvertinti kiekvienos srities svarbą – 76 klausimai.
3. Klausimų blokas, kuriame reikėjo įvertinti esamas situacijas – 76 klausimai.
4. Klausimų blokas, kuriame reikėjo įvertinti kiekvienos idėjos aktualumą – 27 klausimai.
5. Atviri klausimai – 3 klausimai.

Siekiant apklausos analizei pasitelkti svarbos / išpildymo matricos metodiką 2 ir 3 klausimų blokus sudarė analogiški klausimai: švietimo sritis (10 klausimų), socialinė sritis (7 klausimai), medicina (5 klausimai), kultūra (8 klausimai), NVO, bendruomeninė ir savanoriška veikla (6 klausimai), turizmas (7 klausimai), infrastruktūra (13 klausimų), ekonomika ir investicijos (5 klausimai), aplinkosaugos sritis bei konkrečiai sričiai nepriskirtų 10 klausimų.

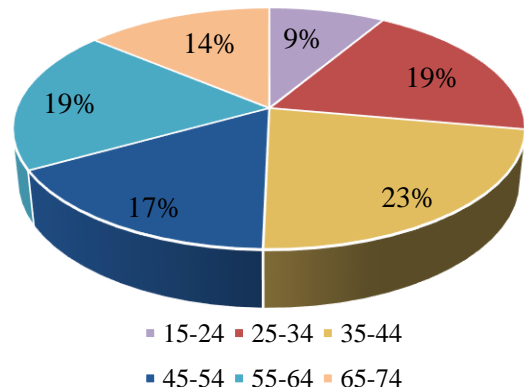
Svarbos / išpildymo matricos metodika. Apklausos anketoje gyventojų buvo paprašyta įvertinti, kiek sritys, kurias kuruoja Skuodo rajono savivaldybė, yra svarbios ir kaip vertina kiekvienos srities esamos situacijos statusą. Galimi svarbos vertinimo variantai: būtina, labai svarbu, svarbu, nelabai svarbu, nesvarbu, visiškai nesvarbu. Galimi statuso vertinimo variantai: puikiai, labai gerai, patenkinamai, nelabai svarbu, blogai, labai blogai. Sudėjus būtinai ir labai svarbu įvertinimus buvo gauta svarba. Sudėjus puikiai, labai gerai įvertinimus buvo gautas išpildymas.

Bendras dalyvavusių apklausoje respondentų skaičius – 151 respondentas. Teigiant, kad Skuodo rajono gyventojų skaičius nuo 15 m. sudaro apie 11 644 gyv., su 95 proc. pasitikėjimo lygiu ir 5 proc. paklaida, reikėtų apklausti mažiausiai 372 respondentus. Apklausą užpildė 151 respondentas, todėl imtis yra per maža, kad būtų galima daryti statistiškai reprezentatyvias išvadas apie visą populiaciją. Dėl šios priežasties apklausos rezultatai bus vertinami, kaip rekomendacinio pobūdžio.

Toliau šioje analizėje apžvelgiami apibendrinti apklausos respondentų atsakymai.

2.8.1. pav. Respondentų lytis

2.8.2. pav. Respondentų amžius

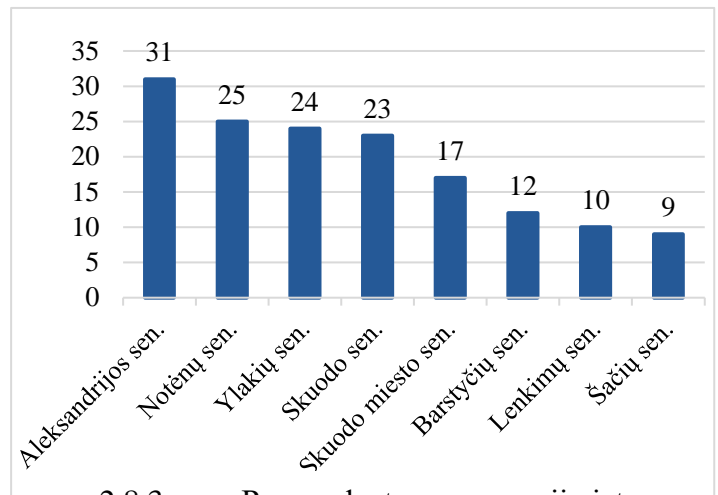

Iš 151 apklausoje dalyvavusių respondentų: 66 proc. (100 respondentų) sudarė moterys, o 34 proc. (51 respondentą) vyrai (žr. 2.8.1 pav.). Pagal amžiaus pasiskirstymą, matyti, kad daugiausia apklausoje dalyvavo 35–44 m. amžiaus gyventojai – 23 proc. arba 34 respondentai (žr. 2.8.2 pav.). Mažiausią dalį sudarė 15–24 m. amžiaus gyventojai – 9 proc. arba 13 respondentų.

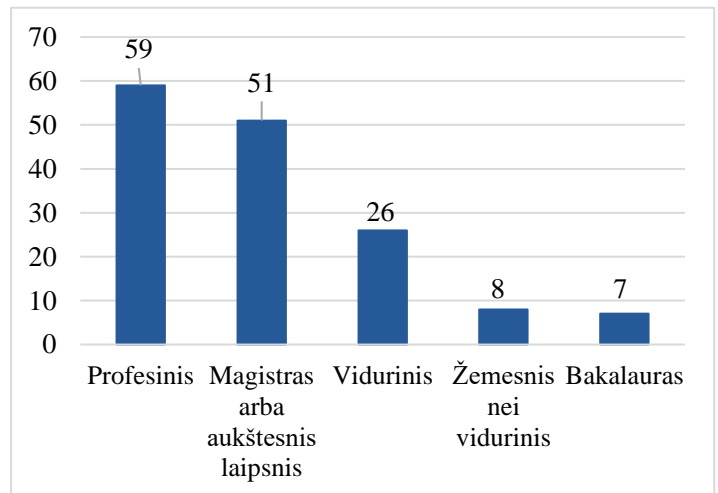
Aktyviausi gyventojai pagal seniūnijas – Aleksandrijos. Apklausoje dalyvavusių Aleksandrijos seniūnijos gyventojų skaičius – 31 (21 proc.) (žr. 2.8.3 pav.). 25 arba 17 proc. respondentų teigė gyvenantys Notėnų seniūnijoje. Mažiausiai apklausoje dalyvavo Šačių seniūnijos gyventojų – 9 respondentai (6 proc.). Pažymėtina, kad apklausoje nebuvo nei vieno respondento iš Mosėdžio seniūnijos.

Pagal išsilavinimą vyrauja profesinį išsilavinimą turintys respondentai – 39 proc. visų respondentų (žr. 2.8.3 pav.). Taip pat pažymėtina, kad net 34 proc. respondentų turi magistrinį arba aukštesnį laipsnį. Mažiausią respondentų dalį (5 proc.) sudaro bakalauro laipsnį turintys gyventojai.

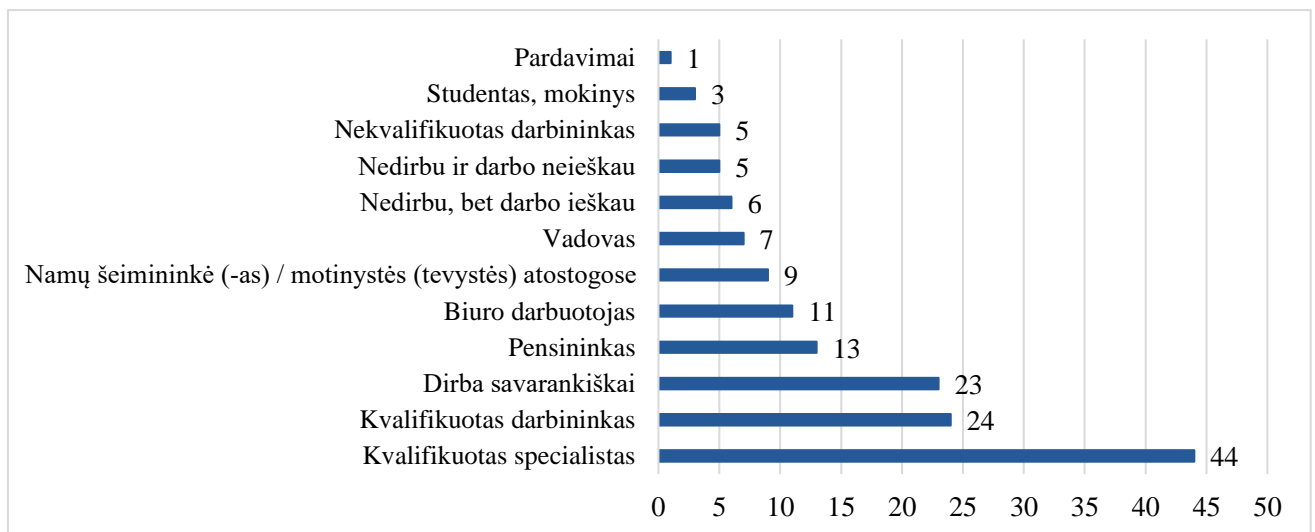
Analizuojant, kokia pagrindine veikla užsiima apklausti Skuodo rajono gyventojai, nustatyta, kad dauguma (29 proc.) respondentų dirba kvalifikuotais specialistais (žr. 2.8.5 pav.). 16 proc. respondentų dirba kvalifikuotais specialistais, o 15 proc. – dirba savarankiškai. Mažiausiai apklausoje dalyvavusių gyventojų 1 proc. – dirba pardavimų srityje ir 2 proc. – studijuoja ar mokosi.

2.8.3. pav. Respondentų gyvenamoji vieta

2.8.4. pav. Respondentų išsilavinimas

2.8.5. pav. Respondentų pagrindinė veikla

Toliau analizuojant apklausos rezultatus pagal svarbos / išpildymo matricos metodiką, nustatyta, kad visos apklausos anketoje nurodytos sritys, respondentų nuomone, yra būtinos, labai svarbios arba svarbios, o jų esama situacija labai gerai arba patenkinama. Galima išskirti tik kelias situacijas, kurias respondentai įvardija kaip būtinas, tačiau jų išpildymą tik patenkinamu. Tai yra situacijos, kai *pas šeimos gydytojus nėra eilių bei individualių buitinių nuotekų įrengimo kompensavimas*.

Atsižvelgiant į svarbos / išpildymo matricos metodiką, pačios matricos sudaryti nėra tikslinga, kadangi visos sritys pakliūtų į pirminių stiprybių zoną, kuri nurodo Skuodo rajono savivaldybės stipriąsias puses, kurias reikėtų palaikyti. Tačiau atlikta išsami išorės ir vidaus veiksmų analizė bei susitikimai su gyventojais ir darbo grupėmis parodė, kad sričių, į kurias reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį, Skuodo rajono savivaldybėje yra ganėtinai daugiau. Galima teigti, kad dėl nereprezentatyvaus respondentų skaičiaus ir (arba) dėl apklausos formato sudėtingumo, respondentų pateikti atsakymai nėra pakankamai tiksliai atspindintys realią situaciją.

Taip pat parengta apklausa siekta išsiaiškinti gyventojų nuomonę apie tam tikrų idėjų aktualumą. Atlikus respondentų atsakymų analizę nustatyta, kad labiausiai aktualios idėjos yra:

- ✓ išasfaltuoti kelius su žvyro danga;
- ✓ modernizuoti ir atnaujinti gatvių apšvietimą;
- ✓ skatinti ūkininkus parduoti produkciją ugdymo įstaigoms, ligoninėms;
- ✓ modernizuoti mokyklų ir vaikų darželių patalpas;
- ✓ pritraukti verslo įmonių į rajoną;
- ✓ įrengti naujus vandens gręžinius gyvenvietėse, kuriose vandens kokybė neatitinka higienos normų reikalavimų;
- ✓ išlaikyti nemokamas viešojo transporto paslaugas rajone;
- ✓ sukurti paskatų sistemą Skuodo rajone norinčioms apsigyventi jaunoms šeimoms.

Tuo metu, respondentų nuomone, tokios idėjos kaip įrengti paplūdimius Barstyčių ir Ylakių teritorijose, rekonstruoti Šv. Aleksandro cerkvę Skuode, siekti Mosėdžio ir Barstyčių miesteliams kurortinių teritorijų statuso ir kt. nėra svarbios (2 priedas). Atvirame klausime: „Kokiais kitais Jūsų nuomone rajonui svarbiais projektais ir iniciatyvomis papildytumėte ankstesnį sąrašą?“, dažniausiai respondentų atsakymą buvo dviračių takų įrengimas, pramogų kompleksų šeimai, poilsiui kūrimas.

Taip pat respondentai išsakė savo nuomonę apie Skuodo rajono išskirtinumą. Labiausiai vyravo atsakymas, kad Skuodo rajonas – žalias, ramus, švarus. Taip pat respondentai kaip išskirtinę rajono savybę dažnai minėjo – motobolą ir žemaičių tarmę, žemaitiškumą.

Į klausimą: „Kas turėtų pasikeisti, kad Skuodo rajone būtų geriau gyventi, dirbti ir ilsėtis?“, respondentai dažniausią atsakymą pateikė – daugiau darbo vietų bei didesnė laisvalaikio pramogų pasiūla.

III. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

Demografija ir darbo rinka

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Žemas nedarbo lygis.	✓ Sparčiai mažėjantis gyventojų skaičius. ✓ Sparčiai senstantys gyventojai. ✓ Jaunų žmonių mažėjimas. ✓ Mažas gimstamumas, didelis mirtingumas. ✓ Užimtumo lygio mažėjimas. ✓ Santykinai žemas vidutinis darbo užmokestis.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Investicijų skatinimas. ✓ Saugios ir patrauklios gyvenamosios aplinkos kūrimas.	✓ Mažai dirbančių, daug išlaikomų asmenų.

Ekonomika ir verslas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Verslumo iniciatyvų skatinimo programa. ✓ 2 užsienio kapitalo įmonės. ✓ Savivaldybės renginiai verslui. ✓ Veikianti verslininkų asociacija. ✓ Veikiančios NVO. ✓ Skuodo VVG ir Skuodo MVVG strategijų verslo skatinimo priemonės. ✓ Funkcinės zonos strategija.	✓ Nėra verslo informacijos centro. ✓ Nėra geležinkelio. ✓ Nėra gamtinių dujų. ✓ Nesutvarkyta investicinių sklypų infrastruktūra. ✓ Žemą pridėtinę vertę kuriantis verslas. ✓ Mažai inovacijų. ✓ Žemas gyventojų verslumo lygis. ✓ Sąlyginai mažas darbo užmokestis. ✓ Elektros skirstymo ir perdavimo tinklo infrastruktūros trūkumas. ✓ Ribota vietinė paklausa. ✓ Kvalifikuotų specialistų trūkumas. ✓ Naujų, patrauklių idėjų trūkumas.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ ES nacionalinė parama. ✓ Nenaudojami mokyklų pastatai. ✓ Gyventojai, dirbantys kituose rajonuose, šalyse. ✓ Šalia Latvijos rinka. ✓ Aktyvesnė rinkodara. ✓ Socialinis verslas. ✓ Programa „Globali Lietuva“. ✓ Programa „City Alumni“. ✓ „Žalioji koridorius“ verslui. ✓ Amatų ir paslaugų mokyklos absolventai. ✓ Specialistų motyvavimo dirbti Skuode sistema. ✓ Nuotolinio darbo populiarinimas. ✓ Turizmo verslo skatinimas. ✓ Lietuvos inovacijų centro konsultacijos. ✓ Dalies viešųjų paslaugų perdavimas NVO. ✓ Naujų investuotojų pritraukimas. ✓ Konsultacijos investicijų pritraukimo klausimais. ✓ Dirbtinis intelektas. ✓ Internetinė prekyba.	✓ Darbo rinkos disbalansas. ✓ Mažėjantis ES fondų finansavimo intensyvumas. ✓ Santykinai mažas darbo užmokestis. ✓ Kvalifikuotų specialistų „nutekėjimas“. ✓ Kvalifikuotos ir nekvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. ✓ Klimato kaita ir su tuo susijusios grėsmės. ✓ Geopolitiniai neramumai.

✓ Naujų, verslui patrauklių sprendinių paieška (gamybiniai pastatai investiciniuose sklypuose ir kt.). ✓ Savanorystės skatinimas. ✓ Socialinio verslo kūrimas ir vystymas. ✓ Subalansuoti verslo-gyventojų-savivaldybės poreikius.	

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Vietos plėtros strategijų lėšos rinkodarai skatinti, Latvijos rinkai atrasti, socialinio verslo, turizmo verslo, internetinio verslo skatinimui. ✓ Savivaldybės administracijos, verslininkų asociacijos renginiai verslininkų kvalifikacijai didinti, inovacijoms skatinti, dirbtinio intelekto panaudojimo skatinimas (verslo informacijos centro funkcijų vykdymas). ✓ Skuodo VVG strategijos lėšų panaudojimas socialinio verslo, turizmo verslo kūrimui. ✓ Dalies viešųjų paslaugų perdavimas NVO.	✓ ES lėšomis sutvarkyta investicinių sklypų infrastruktūra. ✓ ES projektai verslo skaitmenizavimui, aukštesnės vertės produktų kūrimui, gyventojų ir verslo kompetencijoms didinti. ✓ Nenaudojamų pastatų privatizavimas. ✓ Kvalifikuotų specialistų pritraukimas, naudojantis „Globalios Lietuvos“ ir „City Alumni“ programomis ir savanoriška išėvių pagalba. ✓ Vietinių prekių ir paslaugų pasiūla Latvijos rinkai. ✓ Pagalba skatinant pardavimus. ✓ Turizmo verslo skatinimas.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Funkcinės zonos strategijos lėšomis sutvarkyta 3 investicinių sklypų infrastruktūra. ✓ Dalinis verslo projektų finansavimas verslumo iniciatyvų skatinimo lėšomis. ✓ Skatinimas vykdyti individualią veiklą. ✓ Aplinką tausojančių verslo sprendinių diegimas panaudojant ES lėšas.	✓ Verslo informacijos centro ar analogiškos įstaigos steigimas ar paslaugų pirkimas. ✓ Aukštesnės pridėtinės verslo kūrimo skatinimas didins darbo užmokesčio lygį. ✓ Sutvarkius investicinių sklypų infrastruktūrą, kursis verslo įmonės, bus steigiamos darbo vietos. ✓ Elektros skirstymo ir perdavimo tinklų plėtra sudarys galimybes verslui įsirengti alternatyvius el. energijos šaltinius, sumažinti žalą aplinkai.

Žemės ūkis

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Žemės priskiriamos III dirvožemių našumo grupei. ✓ Ūkių stambėjimas. ✓ Vystomi ekologiniai ūkiai. ✓ Kuriasi melioracijos sistemų naudotojų asociacijos. ✓ Kuriasi specializuoti gyvulininkystės ir sėklininkystės ūkiai. ✓ Palanki geografinė padėtis.	✓ Žema produktų pridėtinė vertė. ✓ Parduodama žaliava. ✓ Melioracijos statinių nusidėvėjimas >75 proc. ✓ Darbuotojų trūkumas. ✓ Žemės ūkio kooperatyvai nėra pripažinti. ✓ Nepatrauklios darbo sąlygos. ✓ Kvalifikuotų specialistų trūkumas. ✓ Pardavimo gebėjimų stoka. ✓ Vidutinis ūkininkų amžius yra > 55 m. ✓ Didėjanti produktų savikaina.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Skuodo VVG parama. ✓ ES parama, valstybės parama. ✓ KR specializacija – bioekonomika. ✓ Ūkių modernizacija. ✓ Alternatyvių žemės ūkiui veiklų plėtojimas. ✓ Trumposios maisto grandinės. ✓ Žiedinės ekonomikos principų diegimas. ✓ Tradicinių žemės ūkio veiklų transformacija.	✓ Klimato kaita. ✓ Stichinės nelaimės. ✓ Mažėjančios ES išmokos. ✓ Mažėjantis ES fondų finansavimo intensyvumas. ✓ Žemos produktų supirkimo kainos. ✓ Nuolat kintantys rinkos poreikiai. ✓ Dirvožemio degradacija. ✓ Kaimo gyventojų skaičiaus mažėjimas.

✓ Turizmo paslaugų plėtra. ✓ Produkcijos eksportas. ✓ Didėjantis darbo užmokestis. ✓ Parama melioracijos statinių remontui. ✓ Kuriamas valstybinis melioracijos fondas. ✓ Gyvenimo kaimo vietovėje privalumai. ✓ Žemės ūkio ir kaimo plėtros iniciatyvų skatinimo programa. ✓ Atkuriamoji žemdirbystė. ✓ Kvalifikacijos kėlimas. ✓ Mitybos įpročių kitimas. ✓ Stiprėjanti konkurencija.	

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Stambėjant ūkiams didesnės galimybės modernizuoti ūkius. ✓ Savivaldybės ir valstybės parama diegiant pažangius ūkininkavimo metodus, kuriant aukštesnės pridėtinės vertės produktus, trumpąsias maisto grandines. ✓ Ekologinių ūkių kūrimas, ūkių stambinimas skatina žiedinės ekonomikos principų diegimą. ✓ Melioracijos sistemų naudotojų asociacijoms lengviau gauti finansavimą melioracijos statinių remontui.	✓ Produkcijos perdirbimas pasinaudojant Skuodo VVG arba valstybės parama didins aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos gamybos apimtis. ✓ Modernizuojant ūkius, išgryninama veikla. ✓ Modernizuojant ūkius, mažėja darbuotojų poreikis. ✓ DU žemės ūkyje didėja sparčiau nei bendrai šalies ūkyje, tai gali padėti pritraukti darbuotojus. ✓ Aktyvėjant turizmo paslaugoms, daugiau ūkių imsis perdirbti užaugintą produkciją. ✓ Populiarinant trumpąsias grandines bus kuriama aukštesnės pridėtinės vertės produktai žemės ūkyje. ✓ Galimybės eksportuoti žemės ūkio produkciją gali paskatinti kooperaciją. ✓ Kooperacija perdirbimo ir pardavimo srityse. ✓ Pardavimo gebėjimų ugdymas.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Ekologinis ūkininkavimas mažina neigiamą poveikį klimato kaitai. ✓ Kooperatyvams patrauklesnės ES ir valstybės finansavimo sąlygos. ✓ Stambiems ūkiams labiau prieinama ir mažesnio intensyvumo parama. ✓ Ūkių stambinimas, kooperatyvų kūrimas sudaro sąlygas derėtis dėl palankesnių kainų ir kitų sąlygų.	✓ Intensyvesnis kooperacijos propagavimas ir rėmimas. ✓ Specializuotiems ūkiams prieinamesnė parama. ✓ Perdirbant produkciją lengviau prisitaikyti prie kintančių rinkos poreikių. ✓ Kurti žemės ūkio kooperatyvus, atitinkančius Žemės ūkio ministerijos kriterijus, lengviau gauti paramą, prisitaikyti prie kintančių rinkos poreikių. ✓ Atnaujinus melioracijos statinius, gerėja žemės ūkio naudmenų kokybė. ✓ Ūkių modernizavimas sukurs palankesnes darbo sąlygas ir sumažins kaimo gyventojų mažėjimo tempą.

Turizmas ir rekreacija

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Palanki geografinė padėtis (netoli Palanga, Klaipėda, Liepoja). ✓ Natūralus kraštovaizdis, tinkamas ekoturizmui, žygiams, stovyklavimui ir poilsiui gamtoje. ✓ Archeologinio paveldo gausa. ✓ Unikalus gamtiniai objektai. ✓ Unikalus kultūriniai objektai.	✓ Nepakankama turizmo informacijos sklaida. ✓ Mažas Skuodo krašto žinomumas. ✓ Nepakankamai išvystyta turizmo infrastruktūra (tualetai, automobilių statymas prie objektų, dviračių takai). ✓ Nepakankamas Skuodo rajono verslo ir turizmo prekės ženklo naudojimas.

✓ Respublikinis Vaclovo Into akmenų muziejus – unikalus kultūrinio turizmo centras. ✓ Unikalus sakralinės architektūros objektai. ✓ Gamtiniai rekreaciniai išteklių Barstyčių ir Mosėdžio mstl. ✓ Visame rajone veikiančios kaimo bendruomenės. ✓ 2023–2029 m. Klaipėdos regiono funkcinės zonos strategija. ✓ Darbštūs rajono gyventojai.	✓ Turizmo sezoniškumas. ✓ Dominuoja vienadieniai lankytojai.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ TIC kūrimas. ✓ Kultūrinis ir turistinis bendradarbiavimas su Latvija. ✓ Bendradarbiavimas su kaimyninių savivaldybių TIC. ✓ Įsitraukimas į VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ veiklą. ✓ Siekis gauti Mosėdžio ir Barstyčių mstl. kurortinės teritorijos statusą. ✓ Dalies paslaugų perdavimas nevyriausybiniam sektoriui. ✓ Gyventojų verslumo gebėjimų stiprinimas. ✓ Žemaitiškumas kaip unikalus tapatybės elementas turizmo srityje. ✓ ES parama. ✓ Kintantys keliavimo įpročiai. ✓ Kultūros kelių, jungiančių Europos, Lietuvos ir regiono istorines vietas ir patirtis, kūrimas bei sklaida. ✓ Sukurtas tvaraus turizmo modelis.	✓ Mažėjantis turistų skaičius. ✓ Konkurencija su aplinkinėmis savivaldybėmis, siūlančiomis panašias paslaugas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnųjų įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Palanki geografinė padėtis atveria galimybes bendradarbiauti ir kurti partnerystę turizmo srityje su vakarų Lietuvos bei vakarų Latvijos savivaldybėmis. ✓ Gamtiniai rekreaciniai išteklių Barstyčių ir Mosėdžio mstl. suteikia galimybes vystyti rekreacijos ir turizmo paslaugas ir prisidėti formuojant vieningą pajūrio paslaugų ir pramogų juostą, sudarant prielaidas paskirstyti poilsiautojų srautus didesnėje teritorijoje ir sumažinti pajūrio juostos rekreacinių išteklių apkrovą. ✓ Klaipėdos regiono specializacijos strategijoje iki 2030 m. viena iš specializacijos sričių yra turizmas. Bendros regiono savivaldybių veiklos yra orientuotos į turizmo skatinimą visame Klaipėdos regione. Planuojamos bendros veiklos padės stiprinti Skuodo TIC. ✓ Darbštūs gyventojai, veikiančios NVO turi potencialo imtis teikti paslaugas turistams. ✓ Dėl kintančių įpročių, turistai vis labiau renkasi unikalius kultūros ir gamtos objektus.	✓ Būtina kurti TIC ir stiprinti jo veiklą – turizmo rinkodarą, turistinės vietovės įvaizdį, turizmo produktus, partnerystę, bendruomenės įsitraukimą į turizmo srities veiklą. ✓ ES parama turizmo infrastruktūros kūrimui ir atnaujinimui.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnųjų šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Skuodo rajonas gali prisistatyti kaip rami alternatyva intensyviai pajūrio turizmui, bendradarbiauti su pajūrio TIC siūlant turizmo	✓ Sukurtos skaitmeninės ir tradicinės turizmo reklaminės kampanijos, kurios apimtų socialinius tinklus, turizmo portalus, bendradarbiavimą su

produktus turistams, norintiems pabėgti nuo didesnių kurortų šurmulio. ✓ Plėtoti ekoturizmą, nes natūralus kraštovaizdis gali būti išnaudojamas turizmo maršrutams žygiams pėsčiomis, dviračiais ar vandens sportui, stovyklavimui gamtoje, taip pritraukiant tvaraus turizmo mėgėjus. ✓ Archeologinis paveldas bei unikalūs kultūriniai objektai gali tapti pagrindu edukacinėms programoms bei ekskursijoms. Parengus unikalius maršrutus, kuriuose pristatomi šie objektai, būtų galima sukurti papildomą lankytinų vietų tinklą, kuris pritrauktų daugiau turistų ir pailgintų jų buvimo laiką rajone. ✓ Sukurti teminiai turizmo maršrutai, skirti rajono sakralinės architektūros objektams, leistų organizuoti religinius, kultūrinius ar istorinius turus, kurie patrauktų lankytojus, besidominčius religine istorija ir architektūra. ✓ Barstyčių ir Mosėdžio miesteliai turi gamtinių rekreacinių išteklių, kurie gali būti plėtojami, siekiant sukurti rekreacinius parkus ar turistines zonas, kuriose vyktų gamtos stovyklos, sporto renginiai ar sveikatingumo programos. ✓ Veikiančios kaimo bendruomenės gali tapti aktyviais turizmo dalyviais, siūlydamos kaimo turizmo paslaugas ar organizuodamos tradicinius renginius. Bendruomenių indėlis turėtų būti integruotas į rajono turizmo strategiją, taip skatinant bendruomeninį turizmą.	kelionių agentūromis ir žiniasklaidos partneriais stiprintų turizmo informacijos sklaidą. ✓ Patogios parkavimo vietos prie lankytinų objektų, tualetų ir poilsio zonų prieinamumas, infrastruktūros pritaikymas šeimoms su vaikais, draugiškumas turistams su naminiiais gyvūnais, didintų lankytinų objektų patrauklumą, turistų patogumą ir skatintų juos pasilikti ilgiau. Lankytinuose objektuose pritaikytos inovacijos: mobiliosios programėlės turistams, QR kodai su informacija apie lankytinias vietas, ekologiški sprendimai, kaip saulės energija varomi informaciniai standai ir įranga taip pat prisidėtų prie turizmo infrastruktūros gerinimo ir turistų srautų didinimo. ✓ Sukurti dviračių takai, jungiantys pagrindinius gamtos ir kultūros objektus, pėsčiųjų takai ir sukurti maršrutai, pritaikyti žygiams ir ekskursijoms gamtoje, skatintų ilgalaikes turistų viešnages ir sveikatingumo turizmą. ✓ Sukurto Skuodo krašto prekės ženklo naudojimas turėtų būti stiprinamas vietiniu ir nacionaliniu lygmeniu. Glaudus bendradarbiavimas su apnakvindinimo paslaugas teikiančiais, kaimo turizmo sodybomis ir vietos verslu padėtų padidinti šio ženklo naudojimą, o tai prisidėtų prie Skuodo rajono žinomumo. ✓ Siekiant nustatyti, kokius turistus būtų efektyviausia pritraukti į Skuodo rajoną, būtina atlikti tyrimus, sukurti strategiją, kuri atitiktų konkrečias turistų grupes (pvz., šeimas, gamtos mylėtojus, istorijos mėgėjus ir pan.). ✓ Bendradarbiaujant su didesniais turizmo traukos centrais (Klaipėda, Palanga), Skuodas galėtų tapti dalimi platesnio turizmo maršruto, taip padidinant jo žinomumą tarp atvykstančių turistų. ✓ Įtakingi turizmo tinklaraštininkai, keliautojai ir ambasadoriai gali padėti padidinti rajono matomumą, dalindamiesi patirtimi, rašydami apie Skuodo lankytinias vietas ir taip skatindami kitus atrasti unikalias Skuodo krašto vietas.

Statyba ir gyvenamasis fondas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Santykinai pigūs būstai. ✓ Namų pasiūla viršija paklausą. ✓ Didžiausias naudingas plotas vienam gyventojui.	✓ Butų paklausa viršija pasiūlą. ✓ Parduodami namai apleisti. ✓ Nėra naujos statybos. ✓ Ilgos eilės finansinei paskatai pirmam būstui. ✓ Lėta daugiabučių namų renovacija.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Savivaldybės būstai jaunosms šeimoms, specialistams. ✓ Investicijų skatinimas. ✓ Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė.	✓ Jaunos šeimos išvyksta iš rajono. ✓ Žemas rajono patrauklumas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Savivaldybė sukuria kokybiškų būstų fondą trūkstantiems specialistams.	✓ Mažėja apleistų namų, nes juos perka Savivaldybė ir verslas. ✓ Kuriantis verslams, daugėja gyventojų, perkami ir renovuojami namai kaimo vietovėse.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Skatinti jaunas šeimas įsigyti namus kaimo vietovėse.	✓ Inicijuoti naujo daugiabučio statybą. ✓ Paspirtinti daugiabučių renovaciją.

Švietimas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Optimizuotas bendrojo ugdymo mokyklų tinklas. ✓ Ikimokyklinio ugdymo įstaigų paslaugų pasiūla atitinka paklausą. ✓ Ikimokyklinio ugdymo paslaugų kokybė. ✓ Įstaigų aprūpinimas kompiuterine technika. ✓ Didelė dalis mokinių dalyvauja neformaliojo ugdymo užsiėmimuose. ✓ Nėra jungtinių klasių. ✓ Vienam pedagoginiam darbuotojui tenka mažiau mokinių nei šalies vidurkis. ✓ Patirtis projektinėje veikloje. ✓ Saugi gyvenamoji aplinka. ✓ Neformaliojo ugdymo programų įvairovė. ✓ 75 proc. mokinių teikiama pavėžėjimo paslauga.	✓ Pedagogų trūkumas. ✓ Pedagoginių darbuotojų amžius. ✓ Nėra ankstyvojo ugdymo programos KKSC. ✓ Didėjanti mokinių, turinčių spec. poreikių, dalis. ✓ Didėjantys patalpų išlaikymo kaštai. ✓ Mokinio padėjėjų trūkumas. ✓ Neužtikrinta neformaliojo ugdymo užsiėmimų įvairovė kaimiškose vietovėse. ✓ Fragmentiškas suaugusiųjų švietimas. ✓ Dalis vaikų, registruotų rajone, gyvena užsienyje ar kituose rajonuose.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Nuotolinio mokymo (-si) galimybės. ✓ Laisvos ugdymo įstaigų patalpos. ✓ ES projektų lėšos. ✓ „Interreg“ programų lėšos. ✓ Specialistų pritraukimo programos. ✓ Jaunimo skatinimo gyventi Skuode programa. ✓ Programa „Renkuosi mokytis“. ✓ Savanorystės skatinimas. ✓ Nemokamos vietinio susisiekimo transporto paslaugos. ✓ Paslaugų perdavimas NVO. ✓ Naujos profesinės programos Skuodo APM. ✓ Modulinio mokymo programos Skuodo APM. ✓ Investicijų pritraukimas. ✓ Didėjantis dėmesys STEAM, IT programų įgyvendinimui. ✓ Prevencinių programų įgyvendinimas.	✓ Jaunos šeimos išvažiuoja iš rajono. ✓ Sparčiai mažėja vaikų ir mokinių skaičius. ✓ Mokyklų, vykdančių formaliojo ugdymo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatos.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Prieinamos ir kokybiškos švietimo paslaugos sugrąžins jaunas šeimas iš užsienio ir kitų rajonų. ✓ Projektinių lėšų pritraukimas paslaugų kokybei gerinti, įvairovei didinti.	✓ Populiarinant modulinės programos, pritraukti daugiau moksleivių į APM. ✓ Šeimų, gyvenančių kituose rajonuose ar užsienio šalyse, motyvavimas grįžti į Skuodo rajoną, daugės mokinių rajono mokyklose. ✓ Trūkstatų mokytojų paieška programoje „Renkuosi mokytis“ įgyvendinant stipendijų ar jaunų specialistų pritraukimo programą.

	✓ Valstybės biudžeto lėšomis didinama neformaliojo ugdymo užsiėmimų įvairovė kaimo vietovėse. ✓ ES lėšomis steigiamos visos dienos mokyklos paslaugos.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes ✓ Kokybiškos ir santykinai pigios bei visiems prieinamos švietimo paslaugos. ✓ Jaunimas, rinkdamasis gyvenamąją vietą, įvertins gyvenamosios vietos saugumą.	Silpnųjų šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes ✓ Neformaliojo ugdymo užsiėmimų įvairovės ir prieinamumo didinimas. ✓ Patrauklių sąlygų jaunoms šeimoms kūrimas. ✓ Kvalifikuotų pedagogų įdarbinimas.

Sportas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Atnaujinta mokyklų sporto infrastruktūra. Mokiniai aktyviai renkasi sporto srities neformaliojo ugdymo užsiėmimus.	✓ Žemas gyventojų fizinis aktyvumas. ✓ Trūksta patalpų gyventojų sportavimui. ✓ Senstantys sporto treneriai.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Gyventojų sveikatos gerinimas per fizinio aktyvumo veiklas. ✓ Sporto komplekso statyba.	✓ Blogėjanti gyventojų sveikata. ✓ Gyventojų emigracija.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti ✓ Fizinio aktyvumo veikloms panaudoti mokyklų sporto infrastruktūrą.	Silpnųjų įveikimas pasinaudojant galimybėmis ✓ Pastačius naują sporto kompleksą, bus išspręsta patalpų trūkumo problema.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes ✓ Specialistų pritraukimo programa.	Silpnųjų šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes ✓ Sudaryti patrauklias sąlygas fizinio aktyvumo veikloms.

Kultūra

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Vertinga Skuodo muziejaus ekspozicija. ✓ Tradiciniai renginiai. ✓ Unikali S. Daukanto klėtelė. ✓ Naujas, modernus Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko VB pastatas. ✓ Archeologinės vietovės. ✓ Kultūros centro ir bibliotekos veikla visose seniūnijose. ✓ Didelė renginių pasiūla. ✓ Žemos kultūros paslaugų kainos ir nemokamų renginių gausa. ✓ Kaimo bendruomenių kultūrinės iniciatyvos. ✓ Kultūros finansavimas savivaldybės biudžeto lėšomis. ✓ Naujas biudžetinių įstaigų finansavimo modelis. ✓ Patirtis projektinėse veiklose. ✓ Projektinės veiklos dalinis finansavimas savivaldybės biudžeto lėšomis.	✓ Mažas renginių lankomumas. ✓ Renginių monotoniškumas, trūksta įvairesnių meninės raiškos formų. ✓ Trūksta renginių jaunimui, jaunoms šeimoms su vaikais. ✓ Mažas įvairių socialinių grupių įtraukimas į kultūrinę veiklą. ✓ Dalis infrastruktūros nepatraukli, nepritaikyta kultūrinei veiklai. ✓ Trūksta reikalingos įrangos. ✓ Trūksta kvalifikuotų specialistų. ✓ Sukuriama vertė mažesnė nei sunaudojami ištekčiai, t. y. veikla nepakankamai efektyvi. ✓ Santykinai nedideli renginių biudžetai.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Žemaitiško identiteto puoselėjimas.	✓ Didėjanti socialinė atskirtis. ✓ Nykstančios tradicijos.

✓ Iniciatyvos, apjungiančios skirtingas kultūros sritis. ✓ Novatoriškų metodų diegimas. ✓ Alternatyvios viešosios erdvės kultūrinio turinio sklaidai. ✓ Jaunimo, vaikų įtraukimas. ✓ Pavėžėjimas į renginius. ✓ 2021–2027 m. ES fondų parama. ✓ Motyvavimo priemonės kvalifikuotų specialistų pritraukimui. ✓ Platesnis mokamų paslaugų spektras. ✓ Aktyvesnis dalyvavimas projektinėje veikloje. ✓ Savanoriškos veiklos stiprinimas. ✓ „Procento kultūrai“ schema¹. ✓ Programų „Globali Lietuva“ ir „City Alumni“ potencialas. ✓ Kultūros įstaigų bendradarbiavimas. ✓ Kultūros įstaigų struktūros optimizavimas.	✓ Rajoną paliekantys gyventojai. ✓ Mažesnis gyventojų susidomėjimas kultūros paveldu.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Žemaitiškumo puoselėjimui unikalios ekspozicijos, tradiciniai renginiai. ✓ Kultūrinis paveldas (muziejaus ekspozicija, S. Daukanto klėtelė ir kt.), bendruomenių kultūrinės iniciatyvos, didelė renginių pasiūla sudaro sąlygas puoselėti žemaitišką identitetą. ✓ Naujos bibliotekos patalpos tinkamos apjungti skirtingas kultūros sritis, meno formas tokiu būdu atliepiant kultūros vartotojų poreikius kokybiškesniems kultūros renginiams. ✓ Kultūros objektus įveikinti novatoriškais būdais (skaitmeninimas, kinas, šiuolaikinis menas, dizainas, interaktyvus pažinimas ir pan.). ✓ Sukauptą kultūros darbuotojų projektų įgyvendinimo patirtį išnaudoti aktyviau dalyvaujant projektinėje veikloje. ✓ Savanorystės skatinimas pasitelkiant aktyvias kaimo bendruomenes ir jų iniciatyvas. ✓ Naujas biudžetinių įstaigų finansavimo modelis sudaro galimybes teikti mokamas paslaugas. ✓ Dalį renginių pasiūlos perorientuoti į vaikų ir jaunimo tikslinę grupę.	✓ Sukūrus pavėžėjimo į kultūros renginius sistemą, padidėtų renginių lankomumas. ✓ Renginių lankomumą padidintų iniciatyvos, apjungiančios skirtingas kultūros sritis, renginiuose populiarinant žemaičių kalbą, tradicijas, papročius, kulinarinį paveldą. ✓ Renginių įvairovę didinti ieškant įvairesnių meninės raiškos formų, didinant edukacijų pasiūlą, įtraukiant jaunimą į kultūros politikos formavimo procesus. ✓ Kultūros infrastruktūros gerinimas, reikalingos įrangos įsigijimas pasinaudojant ES ir kitų finansavimo šaltinių fondais. ✓ Pritraukti išeičius iš Skuodo renginių idėjų generavimui, naujų išraiškos formų paieškai ir pan. ✓ Renginių biudžetus padidinti galima taikant „procentas kultūrai“, apjungiant skirtingas iniciatyvas, skatinant kultūros įstaigų bendradarbiavimą. ✓ Kultūros įstaigų veiklą efektyvinti galima optimizuojant įstaigų struktūrą.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Efektyvesnė kultūros įstaigų veikla kaimo vietovėse, pagerins kultūros paslaugų kokybę bei padidins kultūros vartotojų skaičių. ✓ Išnaudojama projektų įgyvendinimo patirtis leistų pritraukti papildomų lėšų renginiams, o tai sumažintų našta savivaldybės biudžetui.	✓ Pasiūlius įvairesnių, kokybiškesnių kultūros paslaugų, į kultūros veiklą įtraukiant jaunus asmenis, padidės kultūros vartotojų skaičius ir sumažės našta savivaldybės biudžetui. ✓ Įsigijus reikalingos įrangos, padidėjus kultūros darbuotojų kvalifikacijai bus prisidedama prie tradicijų išsaugojimo.

¹ Procento kultūrai“ schemą, pagal kurią visuose iš valstybės ir / ar savivaldybės biudžeto lėšų vystomuose infrastruktūriniuose projektuose turi būti numatytas mažiausiai 1 proc. bendrųjų projekto išlaidų, skirtų naudoti kultūrinės aplinkos gerinimui: vietos identiteto ir kultūros konteksto tyrimais grįstoms kultūros veikloms, aplinką gerinantiems meno kūriniais ar kt. sprendimams, „trečiųjų erdvių“ formavimui ir įveiklinimui ar kitoms kultūrinėms priemonėms finansuoti. Numatytos priemonės turi padėti atspindėti vietos kontekstą, identitetą, vystyti ilgalaikes, tvarias, vietai būdingas erdves ir paslaugas, padėti įtraukti vietos bendruomenę, gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, didinti vietos patrauklumą ir prisidėti prie darnaus jos vystymo.

✓ Renginių gausa, tradicijas puoselėjančių renginių gausa padės išsaugoti tradicijas. ✓ Žemos renginių kainos, nemokami renginiai neleis didėti socialinei atskirčiai. ✓ Savivaldybės dėmesys kultūrai kurs patrauklesnes gyvenimo sąlygas rajone.	✓ Įvairių socialinių grupių išitraukimas į kultūrinės veiklas sumažins arba panaikins socialinę atskirtį. ✓ Optimizavus kultūros įstaigų tinklą, jų veikla taps efektyvesnė. ✓ Atnaujinta kultūros įstaigų infrastruktūra, įranga, kvalifikuoti specialistai padėtų pašalinti numatomas grėsmes.

Sveikatos priežiūra

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Teikiamos medicinos paslaugos į namus. ✓ 4 pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros įstaigos. ✓ Išvengiamas mirtingumas didesnis nei šalies vidurkis. ✓ Atvykstantys konsultuoti gydytojai specialistai. ✓ Specialistų pritraukimo programa. ✓ Kelionės išlaidų kompensavimas. ✓ Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa.	✓ Medicinos personalo senėjimas. ✓ Mažėjantis vaikų skaičius. ✓ Didelis šeimos gydytojui tenkančių pacientų skaičius. ✓ Kokybiškos medicininės įrangos stoka. ✓ Eilės pas gydytojus-specialistus. ✓ Žemas gyventojų fizinis aktyvumas. ✓ Santykinai žemas prevencinių programų įgyvendinimas. ✓ Neefektyvi medicinos punktų veikla. ✓ Aukštas sergamumas psichikos ligomis. ✓ Dažni GMP iškvietimai. ✓ Tik 24 proc. ambulatorinių paslaugų suteikiama savivaldybės ar besiribojančios savivaldybės teritorijoje. ✓ Gyventojų nepasitikėjimas atvykstančiais gydytojais-specialistais.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Sveikatos centro veikla. ✓ Prevencinės sveikatos programos. ✓ Fizinio aktyvumo skatinimas. ✓ ES finansavimas. ✓ Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa. ✓ Valstybės dėmesys psichikos sveikatai. ✓ Sveikos gyvensenos skatinimo programų kūrimas. ✓ Pacientų pavėžėjimas į/iš sveikatos įstaigas. ✓ Rezidentų bazės Mosėdžio PSPC ir Skuodo PSPC. ✓ Telemedicina. ✓ Priklausomybių ligų ir savižudybių prevencija. ✓ Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų plėtra.	✓ Gyventojų skaičiaus mažėjimas. ✓ Spartus gyventojų senėjimas. ✓ Nepatenkinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybe ir prieinamumu gyventojai paliks rajoną. ✓ Valstybės sveikatos politikos nepastovumas ir vykdomos reformos.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Atvykstantys gydytojai specialistai užtikrins Sveikatos centro paslaugų prieinamumą. ✓ Konkurencija tarp PSPC skatina gerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą. ✓ Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis įgyvendinami projektai, skatinantys gyventojų fizinį aktyvumą, sveiką gyvenseną, priklausomybių ligų ir savižudybių prevenciją.	✓ Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų plėtra aktuali sparčiai senstant visuomenei. ✓ Rezidentų bazės Mosėdžio PSPC ir Skuodo PSPC padės spręsti gydytojų ir medicinos personalo problemas. ✓ Telemedicina padės spręsti specialistų trūkumo problemas. ✓ Efektyviai veikiantis Sveikatos centras paskatins gyventojus rinktis rajone esančius PSPC.

✓ Konkurencija tarp PSPC intensyvins prevencinių programų įgyvendinimą.	✓ ES parama įrangai įsigyti. ✓ Bendruomenės narių sveikos gyvensenos skatinimo programų įgyvendinimas skatins gyventojų fizinį aktyvumą. ✓ Pacientų pavėžėjimas į sveikatos įstaigas, mobilių komandų veikla leis atsisakyti neefektyviai veikiančių medicinos punktų. ✓ Krizių įveikimo koordinacinė grupė padės sumažinti sergamumą psichikos ligomis. ✓ Sveikatos centro veikla padės sumažinti GMP išskvietimus.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes ✓ Specialistų pritraukimo programa padės sulaukyti specialistus Lietuvoje.	Silpnųjų šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes ✓ Intensyvinant prevencinių programų įgyvendinimą ir formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius, mažės sveikatos priežiūros paslaugų poreikis.

Socialinė apsauga

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Suremontuoti pastatai, kuriuose teikiamos soc. paslaugos. ✓ 80 % patenkinama paslaugų paklausa. ✓ Planuojama socialinių būstų fondo plėtra. ✓ Tarpinstitucinis bendradarbiavimas sprendžiant socialines problemas. ✓ Projektų rengimo ir įgyvendinimo gebėjimai. ✓ Savivaldybei priklausantys pastatai, tinkantys socialinių paslaugų įmonėms.	✓ Socialinių būstų stygius. ✓ Socialinių būstų kokybė. ✓ NVO gebėjimų trūkumas. ✓ Krizių centro paslaugų su apgyvendinimu nebuvimas Skuodo rajone. ✓ Senstantis rajonas, kuriame žemas pragyvenimo lygis, todėl santykinai aukštas socialinės pinigines paramos ar paslaugų gavėjų skaičius. ✓ Socialinių darbuotojų ir individualios priežiūros darbuotojų trūkumas.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ ES parama. ✓ NVO aktyvinimas ir skatinimas teikti socialines paslaugas, kompetencijų didinimas. ✓ Socialinių paslaugų savanorystės skatinimas. ✓ Alternatyvių institucinei globai bendruomeninių paslaugų kūrimas bei plėtra. ✓ Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų. ✓ 2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros plano priemonių įgyvendinimas. ✓ Socialinės atsakomybės skatinimas.	✓ Bazinių socialinių rodiklių, nuo kurių priklauso socialinių išmokų dydžiai, augimas. ✓ Didėjanti socialinė atskirtis.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnųjų įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų perdavimas NVO, norinčioms teikti socialines paslaugas. ✓ Pasinaudojant ES lėšomis, didinti NVO kompetencijas, skatinti savanorystę socialinėje srityje. ✓ ES parama socialinių paslaugų kokybės gerinimui, socialinio būsto fondo plėtrai panaudojant projektų rengimo ir įgyvendinimo gebėjimus.	✓ Kuriamos ir aktyvinamos alternatyvios institucinei globai paslaugos, kurias teikia bendruomeninės organizacijos ir kitos NVO, jų kompetencijų stiprinimas. ✓ Socialinių būstų pasiūlos ir kokybės pagerinimas ES lėšomis. ✓ ES lėšomis finansuojami projektai kompetencijų didinimui. ✓ Įgyvendinus Klaipėdos regiono 2022–2030 m. plėtros plano atskiras pažangos priemones, bus

✓ Tarpinstitucinio bendradarbiavimo pasitelkimas NVO kompetencijų didinimui, aktyvinimui ir paskatinimui teikti socialines paslaugas.	pastatytas Krizių centras su apgyvendinimo paslaugomis.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Plečiantis socialinių būstų fondui didėja socialinių paslaugų prieinamumas. ✓ Didėjant savivaldybės biudžeto lėšoms ir prisidėjimui prie socialinių paslaugų plėtros užtikrinamas pakankamas socialinių darbuotojų ir individualios priežiūros darbuotojų kiekis ir mažėjanti socialinė atskirtis. ✓ Esant glaudžiam tarpinstituciniam bendradarbiavimui, efektyviau sprendžiamos socialinės problemos ir didėja galimybė sumažinti socialinę atskirtį.	✓ Krizių centro statyba ir paslaugų teikimas mažins socialinę atskirtį. ✓ Socialinio būsto fondo plėtra prisidės prie socialinės atskirties mažinimo.

Viešasis saugumas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Gyventojai jaučiasi saugūs. ✓ Mažėja smurto atvejų artimoje aplinkoje. ✓ Daugėja nusikaltimų, susijusių su narkotikais, išaiškinimų. ✓ Nėra strateginės svarbos objektų. ✓ Policijos prevencinės veiklos rėmimas. ✓ Priešgaisrinės tarnybos prevencinės veiklos rėmimas. ✓ Stiprios bendruomenės.	✓ Gyventojų abejingumas. ✓ Nakties metu neapšviestos gatvės. ✓ Dviračių takų stygius. ✓ Gyventojų sąmoningumo stoka. ✓ Vaizdo stebėjimo kamerų stygius. ✓ VRM priešgaisrinės tarnybos veiklai skiria mažiau lėšų nei numatyta metodikoje. ✓ Trūksta įrangos priešgaisrinei tarnybai. ✓ Neasfaltuotas kelias Mosėdis–Lenkimai–Mosėdis.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ Saugios kaimynystės grupių steigimas. ✓ Bendruomenių įtraukimas. ✓ Prevencinė veikla ugdymo įstaigose. ✓ Savanorystės skatinimas. ✓ Gyventojų saugumą užtikrinančių priemonių įrengimas. ✓ Civilinės saugos įrangos atnaujinimas. ✓ Privačių objektų, diegiančių viešosios erdvės apšvietimą, kompensavimo sistemos sukūrimas. ✓ Dalinis priešgaisrinės tarnybos finansavimas savivaldybės biudžeto lėšomis. ✓ ES lėšos.	✓ Geopolitinė situacija. ✓ UAB „Orlen Lietuva“ kaimynystė. ✓ Savivaldybių priešgaisrinių tarnybų naikinimas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Skatinant policijos prevencinę veiklą, skatinama ir savanorystė. ✓ Bendruomeninių organizacijų pagalba populiarinama saugios kaimynystės grupės.	✓ Bendruomeninių organizacijų pagalba gyventojai skatinami būti pilietiškais, rūpintis savo ir kaimynų saugumu. ✓ Skatinti privačių objektų savininkus apšviesti šalia esančias viešąsias erdves, daugiau gatvių bus apšviesta. ✓ Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojama dalis priešgaisrinės tarnybos išlaidų. ✓ ES lėšomis finansuojamas priešgaisrinės tarnybos įrangos įsigijimas, vaizdo stebėjimo kamerų įrengimas.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	
✓ Savivaldybė remia priešgaisrinių tarnybų prevencinę veiklą.	

Jaunimas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Skuodo AJC teikiamos paslaugos. ✓ Patrauklios Skuodo AJC patalpos. ✓ Skuodo AJC projektinė veikla. ✓ Kokybiškos švietimo paslaugos. ✓ Švietimo įstaigų patirtis projektinėje veikloje. ✓ Žemi mokesčiai už neformaliojo ugdymo paslaugas. ✓ Saugi gyvenamoji aplinka. ✓ Kokybiškas internetinis ryšys.	✓ Neaktyvus jaunimas. ✓ Trūksta lyderių. ✓ Mažai aktyvios formalios jaunimo organizacijos. ✓ Silpni projektinės veiklos gebėjimai. ✓ Neoriginalios projektinės idėjos. ✓ Renginių jaunoms šeimoms stygius. ✓ Viešųjų erdvių aktyviam poilsiui stygius. ✓ Sveikatos paslaugų vaikams prieinamumas. ✓ Darbo vietų kvalifikuotiems specialistams trūkumas. ✓ Butų stygius. ✓ Nepatrauklus rajono įvaizdis.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ ES ir kitų fondų finansavimas. ✓ Programa „City Alumni“. ✓ Programa „Globali Lietuva“. ✓ Jaunimo verslumo skatinimo programos. ✓ Įstaigų bendradarbiavimas. ✓ Savivaldybės lėšos jaunimo projektinei veiklai. ✓ Skuodo AJC veiklos įvairinimas. ✓ Jaunų šeimų skatinimo gyventi Skuode programa. ✓ Dalies paslaugų perdavimas NVO. ✓ Nuotolinio darbo ir mokymosi galimybės.	✓ Jaunimo emigracija. ✓ Viešųjų paslaugų prieinamumo blogėjimas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Projektų rengimas ir įgyvendinimas – jaunimo verslumui, įstaigų bendradarbiavimui skatinti, Skuodo AJC funkcijų išplėtimui ir finansavimui. ✓ Nuotolinės paslaugos kompensuoja vietoje teikiamų paslaugų trūkumą.	✓ Išseivų iš Skuodo įtraukimas į idėjų generavimo procesą, į bendradarbiavimą. ✓ Gebėjimų stiprinimas pasinaudojant projektinėmis lėšomis. ✓ Viešųjų erdvių įrengimas pasinaudojant ES lėšomis. ✓ Bendradarbiaujant kultūros, sporto, švietimo įstaigoms, Skuodo AJC, organizuojami renginiai jaunoms šeimoms. ✓ Parengta jaunų šeimų skatinimo gyventi Skuode programa, apimanti paslaugų kokybės ir prieinamumo, gyvenamojo būsto ir pan. problemų sprendimą. ✓ NVO įtraukimas į viešųjų paslaugų teikimą.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Skuodo AJC veiklos įvairinimas, efektyvinimas. ✓ Tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas.	✓ Sudaromos palankios sąlygos jaunimo saviraiškai. ✓ Jaunimas įtraukiamas į sprendimų priėmimą. ✓ Investicijų skatinimas, kad būtų kuriamos darbo vietos. ✓ Rajono įvaizdžio gerinimas.

Bendruomenės ir NVO

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Daug veikiančių NVO. ✓ 1/3 NVO veikia bendruomeniniu principu. ✓ 3 bendruomeninės organizacijos teikia vaikų dienos centro paslaugas, 2 NVO vysto bendruomeninius verslus. ✓ Patirtis projektinėje veikloje. ✓ Sutvarkytos bendruomeninės patalpos. ✓ Bendradarbiavimas su kultūros įstaigomis. ✓ Komunalinių mokesčių kompensavimas. ✓ Savivaldybės fondas projektinei veiklai.	✓ Vyraujanti veikla – švenčių ir renginių organizavimas. ✓ Kompetencijų ir žinių stoka. ✓ Pasyvūs nariai. ✓ Nesusiformavusi mecenavimo (rėmimo) tradicija. ✓ Neturi savo išskirtinumo. ✓ NVO nėra finansiškai savarankiškos.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ ES ir kitų fondų finansavimas. ✓ www.kursuok.lt paslaugos. ✓ Savivaldybės fondas projektinei veiklai. ✓ Paslaugų perdavimas NVO. ✓ VVG projektai. ✓ Savanoriškos veiklos plėtra. ✓ „Sidabrinės“ ekonomikos plėtra. ✓ NVO verslumo gebėjimų ugdymas. ✓ Socialinio verslo kūrimas.	✓ Įregistruotos, tačiau neveikiančios NVO. ✓ Nėra sukurtos vieningos sistemos, skatinančios ir padedančios NVO perimti dalį viešųjų paslaugų (nacionaliniu mastu).

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ NVO dalijimasis gerąja patirtimi. ✓ Projektų rengimas ir įgyvendinimas savanorystės skatinimo, kompetencijų didinimo, gyventojų aktyvinimo, ekonominės veiklos vykdymo klausimais.	✓ Įvairių fondų parama kompetencijų didinimui, įvairesnės veiklos galimybėms įvertinti. ✓ Verslumo gebėjimų ugdymas siekiant NVO finansinio savarankiškumo. ✓ Socialinio verslo kūrimas ir vystymas arba viešųjų paslaugų teikimas užtikrins finansinį savarankiškumą.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Pasinaudojimas jau sukaupta NVO patirtimi vystant bendruomeninį verslą, teikiant viešąsias paslaugas.	✓ Įvairesnių, visų NVO narių poreikius atitinkančių veiklų paieška. ✓ Mokymai, kaip ieškoti rėmėjų.

Infrastruktūra

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Bendradarbiavimas su Klaipėdos regionu. ✓ Savivaldybės biudžeto lėšos, skiriamos keliams su žvyro dangą tvarkyti. ✓ Intensyvus gatvės šviestuvų keitimas į energiją taupančias LED. ✓ Įgyvendinama kompensacijų tvarka gyventojams, įsirengiantiems individualius nuotekų valymo įrenginius. ✓ Atnaujinamas autobusų parkas, Euro 6 standartą atitinkantys autobusai. ✓ Patirtis rengiant projektines paraiškas. ✓ Efektyviai veikiantis šilumos ūkis.	✓ Didelė kelių su žvyro dangą dalis. ✓ Nėra geležinkelio. ✓ Labai mažai dviračių takų. ✓ Nepopuliarios viešojo transporto paslaugos. ✓ Nėra elektrinių autobusų. ✓ Energetiškai neefektyvūs pastatai. ✓ Prasta geriamojo vandens tiekimo kokybė (HN neatitiktimai ir didelis tinklų avarių skaičius). ✓ Transformatorių pastočių laisvų galių gamintojų prijungimui trūkumas. ✓ Gatvių apšvietimo trūkumas. ✓ Kompleksiškumo planuojant darbus trūkumas. ✓ Trūksta kvalifikuotų specialistų.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS

✓ KPPP (vietiniams ir regioniniams keliams), ES ir kt. lėšos, APVA fondai. ✓ Nestandartinių / netradicinių dviračių takų / trasų įrengimas. ✓ Projektinės veiklos koordinavimas. ✓ Valstybės žaliojo kurso politika. ✓ Darnaus judumo plano parengimas. ✓ Lietuvos bendrajame plane numatyta nauja 110 kV elektros linija. ✓ 2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros planas. ✓ Pastatų modernizavimo pirkimams taikomas kainos ir kokybės kriterijus. ✓ Viešųjų pastatų šildymo sistemos priežiūros perdavimas UAB „Skuodo šiluma“. ✓ Gatvių apšvietimui naudojama saulės energija, judesio davikliai ar kt. modernios ir energiją taupančios priemonės.	✓ Mažėjantis finansavimo intensyvumas. ✓ Mažėjantis gyventojų skaičius. ✓ Išlaugusi energetinių išteklių kaina. ✓ Per mažos apimtys privataus ir viešojo sektoriaus partnerystės / koncesijos projektams.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Optimizuojama viešųjų pastatų šildymo sistemos priežiūra perduodant efektyviai veikiančiai ir kvalifikuotus specialistus turinčiai UAB „Skuodo šiluma“. ✓ Plėtojant gatvių šviestuvų modernizavimą diegti modernius ir energiją taupančius sprendimus, tokius kaip saulės energijos pagrindu veikiančios šviestuvai, judesio davikliai ir kt. ✓ Bendradarbiaujant su Klaipėdos regionu sprendžiami bendri iššūkiai ir problemos, plėtojamas ir palaikomas aktyvus tarpusavio bei su kitomis užsienio organizacijomis, ryšys.	✓ KPPP ir savivaldybės biudžeto lėšomis atnaujinti ir sutvarkyti vietinės reikšmės keliai, keliai su žvyro danga, sumažinta kelių su žvyro danga dalis. ✓ Investicijos į tvaresnį ir pažangesnį judumą, pastatų energetinio efektyvumo didinimą. Atsinaujinančių energijos išteklių diegimas pasinaudojant Europos žaliojo kurso įgyvendinimo priemonėmis. ✓ Pasinaudojant APVA priemonėmis pagerinta geriamojo vandens tiekimo kokybė rekonstruojant ir modernizuojant geriamojo vandens tiekimo tinklus, rekonstruojant ir statant naujus geriamojo vandens gerinimo įrenginius. Tęsiant savivaldybės skiriamą paramą, gyventojams, iširengiantiems individualius nuotekų įrenginius, sprendžiama nuotekų tvarkymo problema gyventojams, neturintiems galimybės prisijungti prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos, taip pat tausojama gamta. ✓ Nutiesus Bendrajame Lietuvos plane pažymėtą naują 110 kV elektros liniją atsirastų galimybė padidinti transformatorių pastočių laisvą galią gamintojų prijungimui.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Intensyvesnis finansavimas sujungiant projektinių paraiškų rengimo patirtį su tinkamu projektinės veiklos koordinavimu. ✓ Investuojant į kelių, kelių su žvyro danga būklės gerinimą, didinamas gyventojų pasitenkinimas infrastruktūra ir gyvenimo kokybe.	✓ Investuojant į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, diegiant atsinaujinančius energijos išteklius, modernizuojant energetiškai neefektyvius pastatus, sumažinama energetinių išteklių kaina.

Aplinkos apsauga

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Mažėjanti oro tarša. ✓ Daugybė aplinkosaugos iniciatyvų, programų. ✓ Mažai stacionarių taršos šaltinių.	✓ Riboti finansiniai ištekliai. ✓ Silpnai vykdomi prevenciniai konteinerių patikrinimai.

✓ Didėjantis bendras išrūšiuotų atliekų kiekis. ✓ Projektų rengimo ir įgyvendinimo gebėjimai.	✓ Nepakankamas tekstilės konteinerių kiekis.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ ES, valstybės parama. ✓ Augantis visuomenės sąmoningumas. ✓ Naujos technologijos, inovatyvūs sprendimai. ✓ Stambiagabaričių atliekų surinkimo aikštelių plėtra.	✓ Klimato kaita. ✓ Teisės aktų pasikeitimai. ✓ Nepakankamas finansavimas. ✓ Nevaldomas invazinių augalų plitimas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Įvairios aplinkosaugos iniciatyvos programos didina gyventojų sąmoningumą ir skatina aplinkos kokybės gerinimą. ✓ Pasinaudojant ES lėšomis įgyvendinamos įvairios aplinkosaugos iniciatyvos. ✓ Didinamas visuomenės sąmoningumas įgyvendinant įvairias aplinkosaugos iniciatyvas.	✓ Tekstilės konteinerių kiekio ar tekstilės atliekų išvežimo intensyvumo didinimas pasinaudojant papildomu finansavimu. ✓ Augantis visuomenės sąmoningumas sumažina poreikį vykdyti prevencinius konteinerių patikrinimus.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Pasitelkiant projektų rengimo ir įgyvendinimo gebėjimus, užtikrinamas pakankamas finansavimas įvairių iniciatyvų ir priežiūros įgyvendinimui.	✓ Riboti finansiniai ištekliai gali mažinti prevencinių priemonių mastą ir didinti aplinkos taršą, invazinių augalų plitimą.

Viešasis valdymas

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
✓ Savivaldybės komunikacija su visuomene per įvairias priemones (soc. tinklai, interneto svetainės, spauda ir t. t.). ✓ Asignavimai įstaigoms skirstomi pagal patvirtintus kriterijus. ✓ Veikianti darbo taryba.	✓ Kvalifikuotų specialistų trūkumas. ✓ Neefektyviai veikiantis vieno langelio principas. ✓ Neišplėtotos informacinių technologijų sistemos. ✓ Skyriuose per daug funkcijų, skirtingų sričių. ✓ Nenuoseklus darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. ✓ Nėra konstruktyvaus bendradarbiavimo su užsienio partneriais, gerosios patirties pasidalinimo. ✓ Nepakankamas gyventojų įtraukimas į sprendimų priėmimą.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
✓ „Interreg“ projektai. ✓ Savivaldybės administracijos struktūros optimizavimas. ✓ E-paslaugų tobulinimas ir plėtra. ✓ Lankstesnis darbo grafikas / nuotolinis darbas. ✓ Darbuotojų motyvavimo priemonės. ✓ Savivaldybės įvaizdžio gerinimas.	✓ Gyventojų nepasitikėjimas vietos valdžia. ✓ IT saugumas. ✓ Viešojo sektoriaus reforma. ✓ Viešųjų paslaugų kokybės prastėjimas.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti	Silpnybių įveikimas pasinaudojant galimybėmis
✓ Darbo tarybos galimybės derėtis su vietos valdžia dėl lankstesnių darbo grafikų ir būdų. ✓ Komunikacijos priemonėmis skleisti informaciją, kuri pagerintų Savivaldybės įvaizdį. ✓ Pagal iš anksto visiems žinomas kriterijus asignavimų valdytojams skiriamos lėšos veiklai. Įstaigų vadovams paliekama teisė lanksčiai skirstyti gautus asignavimus, t. y. galimybė nusimatyti lėšų darbuotojų motyvavimui.	✓ Siekiant efektyvaus ir optimalaus savivaldybės darbo, reikalinga peržiūrėti ir išgryninti skyrių sritis ir funkcijas. Tai padaryti galima optimizuojant savivaldybės administracijos funkcijas. ✓ Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo („Interreg“) programos padeda šalinti kliūtis bendravimui ir bendradarbiavimui su užsienio partneriais siekiant bendrų tikslų, padeda spręsti bendras regiono problemas, dalintis idėjomis ir

	patirtimi. Tai galima panaudoti darbuotojų kvalifikacijos programoms įgyvendinti. ✓ Viešojo sektoriaus patrauklumo didinimui ir specialistų pritraukimui turi būti sukurta ir veikianti darbuotojų skatinimo sistema, suteikiamas lankstesnis darbo grafikas, ar nuotolinis darbas, ✓ Plečiant e. paslaugas, didėja galimybės įtraukti gyventojus į vietos valdžios sprendimų priėmimo procesus. ✓ Gerinant savivaldybės įvaizdį, gyventojai aktyviau įsitrauks į sprendimų priėmimo procesus, tai leis pagerinti teikiamų viešųjų paslaugų kokybę.
Grėsmių sumažinimas, panaudojant stiprybes	Silpnybių šalinimas, siekiant sumažinti grėsmes
✓ Aktyvi ir atvira komunikacija su visuomene per įvairias informavimo priemones (socialiniai tinklai, interneto svetainės, spauda, gyvi susitikimai ir t. t.) skatina gyventojų įsitraukimą į domėjimąsi, didina pasitikėjimą ir stiprina savivaldos įvaizdį. ✓ Aktyvi darbo tarybos veikla gali turėti teigiamos įtakos gyventojų pasitikėjimui vietos valdžia, viešųjų paslaugų kokybei.	✓ Kvalifikuotų specialistų pritraukimas turi tiesioginę įtaką viešųjų paslaugų kokybei ir pasitikėjimui vietos valdžia. ✓ Turintys galimybę nuosekliai kelti kvalifikaciją darbuotojai teikia kokybiškesnes viešąsias paslaugas, o tai turi įtakos gyventojų pasitikėjimui vietos valdžia. ✓ Kuo daugiau gyventojų dalyvaus viešųjų sprendimų priėmimo procese, tuo gyventojai labiau pasitikės vietos valdžia.

IV. PAGRINDINĖS SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS PROBLEMOS

Pagrindinė Skuodo rajono savivaldybės *problema* – sparčiai mažėjantis gyventojų skaičius. Būtent iš šios problemos kyla ir kitos problemos:

1. Mažėja prekių ir paslaugų paklausa, todėl verslai mažina gamybos apimtį arba perkelia verslus į kitus rajonus. Gyventojai netenka darbo, didėja nedarbas, socialinė atskirtis. DAG palieka rajoną, mažėja gimstamumas, todėl rajone didėja senyvo amžiaus gyventojų dalis. Nauji verslai nebesikuria. Demografinės ir socialinės problemos palaipsniui gilėja.

2. Senstant rajono gyventojams, mažėja viešųjų paslaugų – švietimo, kultūros, sporto ir kt. paklausa. Savivaldybė šias paslaugas privalo teikti, bet jos pasidaro neefektyvios. Viešieji pastatai naudojami neefektyviai.

3. Vis sunkiau rasti kvalifikuotų specialistų, nes jauni ir išsilavinę į rajoną negrįžta. Tai turi įtakos paslaugų kokybei.

4. Per mažas verslo subjektų, valdžios, gyventojų dėmesys aukštosioms technologijoms. Žemės ūkio sektorius orientuotas į žaliavų gamybą, trūksta įgūdžių ir kompetencijos prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos.

5. Senstant rajono gyventojams, mažėja interesas inovacijoms, todėl savivaldybės valdymas tampa mažiau efektyvus. Vyresnio amžiaus gyventojai nėra linkę įsijungti į sprendimų priėmimą. Tai turi įtakos priimamų sprendimų efektyvumui. Bendruomenės tampa vis mažiau aktyvios ir gyvybingos.

6. Mažėjantis gyventojų skaičius lemia mažesnę vietos rinkos potencialą, todėl privačioms investicijoms jos tampa nebepatrauklios. Tai trukdo savivaldybėms plėtoti infrastruktūrą, diegti naujas technologijas ir skatinti vietos verslą.

V. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIZIJA

Vizija – tai ilgalaikis tikslas, idealus ateities atvaizdas, kuris gali būti pasiektas, esant palankioms sąlygoms. Savivaldybės strateginės plėtros vizijos formuluotė turi atskleisti savivaldybės išskirtinumą ir sutelkti ateities iššūkiams – siekiamai būklei pasiekti. Skuodo rajono savivaldybės vizija ir prioritetai apibrėžiami dešimties metų laikotarpiui, t. y. iki 2035 m.

Pagrindiniai vizijos bruožai:

✓ vizijoje turi būti užfiksuota siekiamybė: rajono bendruomenės ir savivaldos lūkesčiai, kurie galėtų būti patenkinti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu;

✓ vizija turi būti reali: formuojant viziją, reikia įvertinti ir užfiksuoti tuos siekius, kurie yra realūs ir gali būti pasiekti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu, atsižvelgiant į nustatytas savivaldybės stiprybes ir galimybes;

✓ vizija turi parodyti, kas skiria dabartinę situaciją nuo siekiamybės.

Skuodo rajono savivaldybės vizija buvo formuluojama, atsižvelgiant į analizės metu nustatytus aspektus, į bendruomenės poreikius bei lūkesčius. Formuojant viziją, vertintos identifikuotos savivaldybės problemos, atsižvelgiama į SSGG analizėje išskirtas stiprybes, išlaikytas vizijos aspektų tęstinumas. Siekiama pabrėžti Skuodo krašto išskirtinumą ir siekius, kartu išlaikant dėstymo lakoniškumą tam, kad kiekvienam savivaldybės gyventojui vizija taptų *artima ir lengvai atpažįstama*.

Skuodo rajono savivaldybės vizija:

SKUODO KRAŠTAS – GEBANTIS NUSTEBINTI

Gebantis nustebinti gyventojus:

Skuodo kraštas apsupa ramia, švaria ir jaukia gyvenamąją aplinką, gamtos grožiu bei saugumu. Gyventojams bus užtikrintas aukštos kokybės švietimo, sveikatos ir socialinės paslaugos, o bendruomeniškumas ir tradicijų puoselėjimas kurs stiprų vietos identitetą.

Gebantis nustebinti atvykstančius:

Į Skuodo kraštą atvykstantys lankytojai bus nustebinti krašto unikalumu: turtingu kultūros paveldu, išskirtinėmis vietos tradicijomis, gamtos grožiu bei galimybe pabėgti nuo miesto šurmilio į ramybės oazę. Skuodas taps vieta, kur galima rasti autentišką Žemaitijos dvasią.

Gebantis nustebinti investuotojus ir verslininkus:

Verslo kūrėjams Skuodo kraštas pasiūlys palankią aplinką: investicijoms pritaikytą infrastruktūrą, „žalią koridorių“ verslo sprendimams ir paramą plėtrai. Investuotojai gali pasinaudoti krašto unikalumu ir išskirtinėmis galimybėmis, kurti verslą, prisidedami prie regiono klestėjimo ir inovacijų diegimo.

Šių aspektų pagrindu nustatyti savivaldybės vizijos įgyvendinimo plėtros prioritetai:

- 1. Tvari rajono ekonominė plėtra**
- 2. Patogi ir saugi gyvenamoji aplinka**
- 3. Efektyvi ir kiekvienam atvira vietos savivalda**

Vertybiniu pagrindu nustatyti horizontalieji prioritetai – *lygios galimybės, lėto gyvenimo filosofija ir darnumas*. Atsižvelgiant į horizontaliuosius prioritetus, formuojami vizijos prioritetų tikslai, uždaviniai ir priemonės.

Atsižvelgiant į nustatytas esmines savivaldybės plėtros problemas bei vizijos įgyvendinimo prioritetus buvo nustatyti savivaldybės plėtros tikslai ir uždaviniai:

VI. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS PLĖTROS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

I. PRIORITETAS. Tvari rajono ekonominė plėtra

1.1. Skatinti darbo vietų kūrimą rajone

1.1.1. Kurti patrauklias sąlygas investicijoms, verslo kūrimui ir plėtrai

1.1.2. Kurti patrauklias sąlygas turizmo paslaugų kūrimui ir plėtrai

1.1.3. Kurti patrauklias sąlygas verslumo gebėjimų ugdymui

1.1.4. Išlaikyti ir pritraukti į rajoną darbingo amžiaus gyventojus

1.2. Kurti patrauklias sąlygas tvariai žemės ūkio veiklai

1.2.1. Kurti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiai žemės ūkio veiklai

1.2.2. Didinti žemės ūkio veiklos konkurencingumą gerinant melioracijos statinių būklę

II. PRIORITETAS. Patogi ir saugi gyvenamoji aplinka

2.1. Kurti patogias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone

2.1.1. Užtikrinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą

2.1.2. Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą

2.1.3. Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą

2.1.4. Užtikrinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą

2.1.5. Didinti gyventojų fizinį aktyvumą

2.1.6. Kurti ir gyventojų poreikiams pritaikyti viešąją infrastruktūrą

2.1.7. Didinti patrauklaus gyvenamojo būsto prieinamumą

2.1.8. Didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą

2.2. Kurti saugias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone

2.2.1. Įgyvendinti viešąjį saugumą užtikrinančias priemones

2.2.2. Kurti ir išlaikyti tvarią gyvenamąją aplinką

III. PRIORITETAS. Efektyvi ir kiekvienam atvira vietos savivalda

3.1. Efektyvinti savivaldybės institucijų veiklą

3.1.1. Didinti viešojo sektoriaus subjektų valdymo kokybę

3.1.2. Kurti patrauklų savivaldybės įvaizdį

3.1.3. Kurti palankias sąlygas gyventojų ir NVO dalyvavimui savivaldybės valdymo procesuose

VII. PRIEMONIŲ PLANAS

Kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Atsakingi vykdytojai	
1	2		
I.1.	Skatinti darbo vietų kūrimą rajone	Statybos, investicijų ir turto valdymo skyrius	
I.1.1.	Kurti patrauklias sąlygas investicijoms, verslo kūrimui ir plėtrai		
I.1.1.1.	Investicijų pritraukimo plano parengimas ir įgyvendinimas		
I.1.1.2.	Investicijoms tinkamų sklypų infrastruktūros įrengimas		
I.1.1.3.	Viešųjų paslaugų verslui prieinamumo ir kokybės gerinimas		
I.1.1.4.	Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės skatinimas	Vyr. specialistas, atsakingas už strateginių dokumentų rengimą	
I.1.1.5.	Verslumo iniciatyvų skatinimo programos įgyvendinimas		
I.1.2.	Kurti patrauklias sąlygas turizmo paslaugų kūrimui ir plėtrai		Kultūros ir turizmo skyrius
I.1.2.1.	Viešosios turizmo ir informacinės infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra		
I.1.2.2.	Bendros Klaipėdos regiono turizmo sistemos kūrimas		
I.1.2.3.	Turizmo srities administravimo efektyvinimas		
I.1.2.4.	Tvaraus turizmo produktų kūrimo skatinimas		
I.1.2.5.	Rajono įvaizdžio ir komunikacijos strategijos įgyvendinimas		
I.1.2.6.	Kultūros ir gamtos paveldo objektų tvarkymas ir pritaikymas tvariam turizmui		
I.1.2.7.	Kūrybiškų, neįprastų idėjų įgyvendinimo skatinimas	Vyr. specialistas, atsakingas už strateginių dokumentų rengimą	
I.1.3.	Kurti patrauklias sąlygas verslumo gebėjimų ugdymui		
I.1.3.1.	Verslumo gebėjimų ugdymo bendrojo ugdymo įstaigose skatinimas		
I.1.3.2.	Gyventojų ir NVO verslumo gebėjimų ugdymas	Socialinės paramos skyrius	
I.1.3.3.	Socialinių verslų kūrimo skatinimas		
I.1.4.	Išlaikyti ir pritraukti į rajoną darbingo amžiaus gyventojus		Administracijos direktorius
I.1.4.1.	Skuodo rajono įvaizdžio šalies ir tarptautiniu mastu gerinimas	Kultūros ir turizmo skyrius	
I.1.4.2.	Patrauklių gyvenimo ir poilsio sąlygų jaunoms šeimoms kūrimas		
I.1.4.3.	Efektivos reemigrantų ir imigrantų integracijos programos sukūrimas ir įgyvendinimas	Administracijos direktorius	
I.1.4.4.	Lėto gyvenimo filosofijos sampratos populiarinimas		
I.1.4.5.	Lygių galimybių visiems kūrimas		
I.2.	Kurti patrauklias sąlygas tvariai žemės ūkio veiklai	Žemės ūkio skyrius	
I.2.1.	Kurti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiai žemės ūkio veiklai		
I.2.1.1.	Žemės ūkio produkcijos perdirbimo skatinimas		
I.2.1.2.	Trumpųjų maisto grandinių kūrimo skatinimas		
I.2.1.3.	Ekologinio ūkininkavimo skatinimas		
I.2.1.4.	Pažangių ūkininkavimo metodų diegimo skatinimas		
I.2.1.5.	Ūkininkų ūkių bendradarbiavimo skatinimas		
I.2.1.6.	Žiedinės ekonomikos principų diegimo ir įgyvendinimo skatinimas		

I.2.1.7.	Viešųjų paslaugų žemės ūkio sektoriui prieinamumo ir kokybės gerinimas	
I.2.1.8.	Pardavimo gebėjimų ir finansinio raštingumo ugdymas	
I.2.2.	Didinti žemės ūkio veiklos konkurencingumą gerinant melioracijos statinių būklę	
I.2.2.1.	Skatinti melioracijos sistemų naudotojus dalyvauti projektuose	
I.2.2.2.	Skatinti žemės naudotojus gerinti melioracijos sistemų ir statinių techninę būklę	
II.1.	Kurti patogias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	Administracijos direktorius
II.1.1.	Užtikrinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą	Švietimo ir sporto skyrius
II.1.1.1.	Modernios, inovatyvios ir saugios ugdymo aplinkos kūrimas švietimo įstaigose	
II.1.1.2.	Ugdymo įstaigų pastatų modernizavimas	
II.1.1.3.	Mokymosi visą gyvenimą skatinimas	
II.1.1.4.	Specialistų pritraukimo į rajoną ir jų motyvavimo likti rajone programos sukūrimas	
II.1.1.5.	Prevencinės veiklos ugdymo įstaigose efektyvinimas	
II.1.1.6.	Neformaliojo švietimo paslaugų efektyvinimas	
II.1.1.7.	Mokymosi pažangos didinimas	
II.1.2.	Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą	Socialinės paramos skyrius
II.1.2.1.	Socialinių paslaugų kokybės gerinimas ir įvairovės didinimas	
II.1.2.2.	Socialinės paskirties pastatų ir statinių atnaujinimas	
II.1.2.3.	Socialinių grėsmių prevencinės veiklos stiprinimas	
II.1.2.4.	Socialinio būsto fondo atnaujinimas ir plėtra	
II.1.2.5.	Valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų efektyvus įgyvendinimas	
II.1.3.	Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	Sveikatos reikalų koordinatorius
II.1.3.1.	Efektyvi Sveikatos centro veikla	
II.1.3.2.	Kvalifikuotų sveikatos priežiūros specialistų pritraukimas	
II.1.3.3.	Prevencinių visuomenės sveikatą, psichologinį atsparumą stiprinančių priemonių įgyvendinimas	
II.1.3.4.	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros tvarkymas	
II.1.3.5.	Mobilių sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugų plėtra	
II.1.3.6.	Greitosios medicinos pagalbos paslaugų efektyvumo užtikrinimas	
II.1.4.	Užtikrinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	Kultūros ir turizmo skyrius
II.1.4.1.	Kultūros įstaigų veiklos efektyvinimas	
II.1.4.2.	Tradicijų ir etninės kultūros puoselėjimas	
II.1.4.3.	Kultūros paveldo objektų sutvarkymas ir įveiklinimas	
II.1.4.4.	Gyventojų saviraiškos skatinimas	
II.1.4.5.	Kultūros įstaigų infrastruktūros tvarkymas	
II.1.4.6.	Mecenavimo kultūros formavimas	
II.1.5.	Didinti gyventojų fizinį aktyvumą	Švietimo ir sporto skyrius
II.1.5.1.	Mėgėjiškam sportui ir aktyviam laisvalaikiui skirtos infrastruktūros kūrimas ir atnaujinimas	
II.1.5.2.	Sporto bei fizinio aktyvumo paslaugų populiarinimas	
II.1.5.3.	Sporto specialistų pritraukimas	
II.1.6.	Kurti ir gyventojų poreikiams pritaikyti viešąją infrastruktūrą	Statybos, investicijų ir turto valdymo skyrius
II.1.6.1.	Susisiekimo infrastruktūros gerinimas ir plėtra	

II.1.6.2.	Darnaus judumo transporto priemonių infrastruktūros plėtra	
II.1.6.3.	Geriamojo vandens tiekimo, buitinių nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	
II.1.6.4.	Šilumos ūkio ir elektros infrastruktūros modernizavimas, naudojant žaliosios energetikos sprendimus	
II.1.6.5.	Komunalinio ūkio tvarkymo modernizavimas ir efektyvinimas	
II.1.6.6.	Viešųjų pastatų modernizavimas ir atnaujinimas	
II.1.7.	Didinti patrauklaus gyvenamojo būsto prieinamumą	Administracijos direktorius
II.1.7.1.	Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas	
II.1.7.2.	Viešosios ir privačios partnerystės stiprinimas	
II.1.7.3.	Gyvenamųjų namų statybai ir modernizavimui patrauklių sąlygų sudarymas	
II.1.8.	Didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą	Statybos, investicijų ir turto valdymo skyrius
II.1.8.1.	Poilsio ir laisvalaikio infrastruktūros įrengimas, tvarkymas ir įveiklinimas	
II.1.8.2.	Kompleksinis gyvenamųjų teritorijų vystymas	
II.2.	Kurti saugias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	
II.2.1.	Įgyvendinti viešąjį saugumą užtikrinančias priemones	Administracijos direktorius
II.2.1.1.	Eismo saugumo prevencinių priemonių įgyvendinimas	
II.2.1.2.	Nusikalstamumo ir savižudybių prevencinių priemonių įgyvendinimas	
II.2.1.3.	Civilinę saugą užtikrinančių priemonių įgyvendinimas	
II.2.1.4.	Gaisro prevencinių priemonių įgyvendinimas	
II.2.1.5.	Vaizdo stebėjimo sistemos ir kitų saugumo priemonių viešosiose erdvėse atnaujinimas ir plėtra	
II.2.1.6.	Saugios kaimynystės principų įgyvendinimas	
II.2.1.7.	Informacinių sistemų kibernetinio saugumo užtikrinimas	
II.2.1.8.	Patyčių ir smurto artimoje aplinkoje prevencinių priemonių įgyvendinimas	
II.2.1.9.	Skatinti policijos rėmėjų ir ugniagesių savanorystę	
II.2.2.	Kurti ir išlaikyti tvarią gyvenamąją aplinką	Vyr. specialistas aplinkosaugai
II.2.2.1.	Aplinkos monitoringo programos parengimas ir įgyvendinimas	
II.2.2.2.	Gyventojų komunalinių atliekų rūšiavimo gebėjimų ir motyvacijos didinimas	
II.2.2.3.	Gyventojų aplinkosauginio švietimo vykdymas	
II.2.2.4.	Parkų, žaliųjų apsauginių zonų, želdynų bei kitų kraštovaizdžio elementų tvarkymas ir kūrimas	
II.2.2.5.	Bešeimininkių apleistų pastatų ir statinių bei teritorijų tvarkymas ir likvidavimas	
III.	Efektyvi ir kiekvienam atvira vietos savivalda	Administracijos direktorius
III.1.	Efektyvinti savivaldybės institucijų veiklą	
III.1.1.	Efektyvinti savivaldybės administracijos veiklą	
III.1.1.1.	Kokybės vadybos sistemų diegimas	
III.1.1.2.	Biudžeto lėšų valdymo efektyvinimas	
III.1.1.3.	Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas	
III.1.1.4.	„Vieno langelio“ principo naudojimo efektyvinimas	
III.1.1.5.	Sveikatai palankių ir motyvuojančių darbo sąlygų kūrimas	
III.1.1.6.	Tarpinstitucinio ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas	
III.1.1.7.	Projektinės veiklos skatinimas	

III.1.2.	Kurti patrauklų savivaldybės įvaizdį	
III.1.2.1.	Savivaldybės įvaizdžio formavimo programos parengimas ir jos įgyvendinimas	
III.1.2.2.	Komunikacijos strategijos parengimas ir įgyvendinimas	
III.1.2.3.	Dirbtinio intelekto galimybių panaudojimas	
III.1.2.4.	Atvirų duomenų apie savivaldybės veiklą prieinamumo užtikrinimas	
III.1.3.	Kurti palankias sąlygas gyventojų ir nevyriausybinių organizacijų dalyvavimui savivaldybės valdymo procesuose	
III.1.3.1.	Viešosios informacijos prieinamumo visuomenei didinimas	
III.1.3.2.	Gyventojų ir nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į savivaldybės valdymą sistemos kūrimas	
III.1.3.3.	Nevyriausybinių organizacijų kompetencijų ir motyvacijos stiprinimas	
III.1.3.4.	Nevyriausybinių organizacijų iniciatyvų skatinimas	
III.1.3.5.	Savanorystės organizacijų steigimo ir gyventojų savanorystės skatinimas	

VIII. FINANSAVIMO PLANAS

Kodas	Prioritetai, tikslai ir uždaviniai	Lėšų poreikis, tūkst. Eur	Finansavimo šaltiniai
1	2	3	4
I.	Tvari rajono ekonominė plėtra	15 965	KRPP, ES, VB, SB, „Interreg“, Kt.
I.1.	Skatinti darbo vietų kūrimą rajone	11 995	
I.1.1.	Kurti patrauklias sąlygas investicijoms, verslo kūrimui ir plėtrai	6 800	
I.1.2.	Kurti patrauklias sąlygas turizmo paslaugų kūrimui ir plėtrai	4 000	
I.1.3.	Kurti patrauklias sąlygas verslumo gebėjimų ugdymui	1 145	
I.1.4.	Išlaikyti ir pritraukti į rajoną darbingo amžiaus gyventojus	50	
I.2.	Kurti patrauklias sąlygas tvariai žemės ūkio veiklai	3 970	
I.2.1.	Kurti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiai žemės ūkio veiklai	1 100	
I.2.2.	Didinti žemės ūkio veiklos konkurencingumą gerinant melioracijos statinių būklę	2 870	
II.	Patogi ir saugi gyvenamoji aplinka	47 442	
II.1.	Kurti patogias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	47 077	
II.1.1.	Užtikrinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą	1 545	
II.1.2.	Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą	730	
II.1.3.	Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	1 100	
II.1.4.	Užtikrinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	506	
II.1.5.	Didinti gyventojų fizinį aktyvumą	5 406	
II.1.6.	Kurti ir gyventojų poreikiams pritaikyti viešąją infrastruktūrą	33 680	
II.1.7.	Didinti patrauklaus gyvenamojo būsto prieinamumą	2 400	
II.1.8.	Didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą	1 710	
II.2.	Kurti saugias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	365	
II.2.1.	Įgyvendinti viešąjį saugumą užtikrinančias priemones	125	
II.2.2.	Kurti ir išlaikyti tvarią gyvenamąją aplinką	240	
III.	Efektyvi ir kiekvienam atvira vietos savivalda	3 040	KRPP, ES, VB, SB, „Interreg“, kt.
III.1.	Efektyvinti savivaldybės institucijų veiklą	3 040	
III.1.1.	Didinti viešojo sektoriaus subjektų valdymo kokybę	2 500	
III.1.2.	Kurti patrauklų savivaldybės įvaizdį	250	
III.1.3.	Kurti palankias sąlygas gyventojų ir nevyriausybių organizacijų dalyvavimui savivaldybės valdymo procesuose	290	
	Iš viso	66 447	

IX. SVARBIAUSI SAVIVALDYBĖS INVESTICINIAI PROJEKTAI

Projekto sritis ir pavadinimas	Bendra projekto vertė, tūkst. Eur	ES ir VB lėšų suma, tūkst. Eur	SB lėšos, tūkst. Eur	Pažangos priemonės	Projekto vykdytojai
2022–2030 m. Klaipėdos regiono plėtros plano projektai					
Projektų įgyvendinimo terminas – 2024–2029 m.					
Švietimo sritis	1 412,0	1 200,0	212,0		
Skuodo rajono bendrojo ugdymo mokyklų aplinkos pritaikymas įtraukiamam ugdymui (neįgaliesiems)	1 412,0	1 200,0	212,0	Nr. 12-003-03-01-23 (RE) Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams Nr. 12-003-03-02-17 (RE) Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą	Skuodo rajono savivaldybės administracija
Socialinė sritis	2 088,3	1 775,0	313,3		
Socialinio būsto plėtra Skuodo rajono savivaldybėje	247,1	210,0	37,1	Nr. 09-003-02-02-11 (RE) Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus	Skuodo rajono savivaldybės administracija
Apsaugoto būsto įsigijimas Skuodo rajono savivaldybėje	341,2	290,0	51,2		Skuodo socialinių paslaugų šeimai centras
Pastato renovavimas ir pritaikymas intensyvių krizių įveikimo su apgyvendinimu paslaugoms teikti Skuodo rajono savivaldybėje	1 500,0	1 275,0	225,0		
Transportas	353,0	300,0	53,0		
Integruotos viešojo transporto sistemos funkcionavimo Klaipėdos regione reikalingos infrastruktūros įrengimas Skuodo rajone	353,0	300,0	53,0	Nr. 01-004-07-01-01 (RE) Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	Skuodo rajono savivaldybės administracija

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 M. STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS

Turizmas	3 397,1	2 745,5	484,6		
Skuodo dvaro sodybos pritaikymas lankymui	196,5	167,0	29,5	Nr. 01-004-07-01-01 (RE) Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	Skuodo rajono savivaldybės administracija
Skuodo rajono savivaldybės gamtos ir kultūros objektų pritaikymas lankymui	3 200,6	2 745,5	455,1		
Verslas	6 286,4	5 343,4	928,9		
Skuodo rajono verslo ir pramonės zonų kūrimas ir modernizavimas	6 286,4	5 343,4	928,9	Nr. 01-004-07-01-01 (RE) Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius	Skuodo rajono savivaldybės administracija
Bendradarbybės erdvės įrengimas Mosėdžio miestelyje	94,1	80,0	14,1		
Aplinkosauga	4 097,9	1 966,5	2 131,4		
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų plėtra ir kokybės gerinimas Skuodo rajono savivaldybėje	3 274,4	1 266,5	2 007,9	Nr. 02-001-06-07-02 (RE) Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą	UAB „Skuodo vandenys“
Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Skuodo rajono Raudonių kaimo teritorijoje	823,5	700,0	123,5	Nr. 02-001-06-10-01 (RE) Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą	Skuodo rajono savivaldybės administracija
Iš viso	17 453,6	13 330,4	4 123,2		

Kiti projektai

Skuodo sporto centro statyba	3 500,0	*	*		Skuodo rajono savivaldybės administracija
Gyvenamojo fondo vystymas	2 000,0	*	*		Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė

X. STEBĖSENOS RODIKLIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

10.1. lentelė. Vizijos pažangos vertinimo rodikliai

Stebėsenos rodiklis	Kodas	Rodiklio reikšmė	
		2023 m.	2034 m.
Rajono gyventojų skaičius	V-1	15 201	15 201
Vieta savivaldybių gyvenimo kokybės indekso kaimiškųjų savivaldybių klasteryje	V-2	35-37	20

10.2. lentelė. Skuodo rajono savivaldybės tikslai, uždaviniai, priemonės ir jų stebėsenos rodikliai

Tikslo, uždavinio, kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Stebėsenos rodiklio			
		Kodas	Pavadinimas ir mato vnt.	Reikšmė	
				2025 m.	2034 m.
1	2		4	5	6
I.1.	Skatinti darbo vietų kūrimą rajone	E-I.1-1.1	Vidutinis metinis gyventojų užimtumo lygio (20–64 m.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	73,0	75,0
		E-I.1-2.1	Vidutinio mėnesinio (bruto) darbo užmokesčio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	78,0	80,0
I.1.1.	Kurti patrauklias sąlygas investicijoms, verslo kūrimui ir plėtrai	R-I.1.1-1	Vidutinės metinės materialinės investicijos (Eur / gyventojui)	541,0 ²	1500
		R-I.1.1-2	Vidutinės metinės tiesioginės užsienio investicijos (Eur / gyventojui)	807,0 ³	1600
		R-I.1.1-2.1	Vidutinių metinių tiesioginių užsienio investicijų santykis su šalies vidurkiu (proc.)	6,0	10,0
I.1.2.		R-I.1.2-1	Vidutinis metinis turistų skaičiaus pasikeitimas, palyginti su praėjusiu laikotarpiu (proc.)	11,0	15,0

² Valstybės duomenų agentūra, 2023 m. duomenys.

³ Valstybės duomenų agentūra, 2023 m. duomenys.

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 M. STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS

	Kurti patrauklias sąlygas turizmo paslaugų kūrimui ir plėtrai	R-I.1.2-2	Vidutinis metinis turistinių objektų infrastruktūros vertinimo vidutinis balas ⁴	2,06 ⁵	3,0
I.1.3.	Kurti patrauklias sąlygas verslumo gebėjimų ugdymui	R-I.1.3-1	Verslumo lygis ⁶ , SVV/1000 gyventojų	22,5 ⁷	30,0
		R-I.1.3-2	Verslumo lygis, įskaičiuojant savarankiškai dirbančius gyventojus ir ūkininkus, vnt./1000 gyventojų	313 ⁸	315
I.1.4.	Išlaikyti ir pritraukti į rajoną darbingo amžiaus gyventojus	R-I.1.4-1	Darbingo amžiaus dalis (proc.) gyventojų struktūroje	61,0 ⁹	62,0
I.2.	Kurti patrauklias sąlygas tvariai žemės ūkio veiklai	E-I.2-1	Vidutinė metinė bendroji žemės ūkio produkcija, tenkanti 1 ha žemės ūkio naudmenų (tūkst. Eur)	1,2	1,8
I.2.1.	Kurti patrauklias sąlygas aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiai žemės ūkio veiklai	R-I.2.1-1	Naujų ūkio subjektų, pradėjusių dalyvauti trumposiose maisto tiekimo grandinėse, skaičius (vnt.)	7	12
I.2.2.	Didinti žemės ūkio veiklos konkurencingumą gerinant melioracijos statinių būklę	R-I.2.2-1	Pagerintos žemės ūkio paskirties žemės dalis (proc.) nuo viso melioruoto ploto	1,0	11,0
II.1.	Kurti patogias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	E-II.1-1	Vidutinis metinis gyventojų skaičiaus pokytis (proc.)	-2,2	0
II.1.1.	Užtikrinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą	R-II.1.1-1	Vidutinė metinė tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)	73,2	74,0
II.1.2.	Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą	R-II.1.2-1	Skurdo rizikos lygis (proc.)	33,2	23,0
II.1.3.	Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	R-II.1.3-1	Vidutinis metinis prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (standartizuotas) (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	274,7 ¹⁰	198,3
		R-II.1.3-2	Vidutinis metinis gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	413,9	256,9

⁴ VŠĮ „Keliam Lietuvoje“ vertinimas, 2022 m. duomenys.

⁵ 2023 m. duomenys.

⁶ Veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1 000 gyventojų.

⁷ Valstybės duomenų agentūra, Veikiantys ūkio subjektai 2024 m. pradžioje – 342, gyventojų sk. –15 201.

⁸ 2023 m. duomenys.

⁹ 2024 m. rajone buvo 5 836 darbingo amžiaus gyventojai. Valstybinės duomenų agentūros duomenys.

¹⁰ Pagal jungtinį EBPO ir Eurostatat sąrašą, 2023 m.

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 M. STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS

		R-II.1.3-3	Vienam šeimos gydytojui tenkančių prisirašiusių asmenų skaičius	2 500 ¹¹	1 500
II.1.4.	Užtikrinti kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	R-II.1.4-1	Kultūros paslaugų efektyvumo indeksas	0,92	1,0
		R-II.1.4-2	Vidutinis metinis savivaldybės kultūros indeksas	20,45 ^{12,13}	24
II.1.5.	Didinti gyventojų fizinį aktyvumą	R-II.1.5-1	Vidutinis metinis fizinio aktyvumo renginių dalyvių, tenkančių tūkstančiui gyventojų, skaičius	53,7	60,0
II.1.6.	Kurti ir gyventojų poreikiams pritaikyti viešąją infrastruktūrą	R-II.1.6-1	Socialiai orientuotų projektų dalis (proc.)	*	90
		R-II.1.6-2	Viešąjį saugumą užtikrinančių projektų dalis (proc.)	*	60
II.1.7.	Didinti patrauklaus gyvenamojo būsto prieinamumą	R-II.1.7-1	Įgyvendintų viešojo ir privataus partnerystės projektų skaičius	*	1
		R-II.1.7-2	Renovuotų daugiabučių namų dalis, proc.	38	80
II.1.8.	Didinti gyvenamosios aplinkos patrauklumą	R-II.1.8-1	Daugiafunkcinį ¹⁴ naudojimą užtikrinančių projektų dalis (proc.) ¹⁵	*	10
II.2.	Kurti saugias gyvenimo ir poilsio sąlygas rajone	E-II-2-1	Medianinis gyventojų amžius, metais	50 ¹⁶	48
II.2.1.	Įgyvendinti viešąjį saugumą užtikrinančias priemones	R-II.2.1-1	Vidutinis metinis užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų	1 243	1 000
		R-II.2.2-1.1	Vidutinė metinė vieta šalies mastu pagal apibendrinančią aplinkosaugos indeksą	60	30
III.1.	Efektyvinti savivaldybės institucijų veiklą	E-III.1-1	Savivaldybės institucijų veiklos efektyvinimo programos priemonių įgyvendinimo lygis, proc.	*	85,0
III.1.1.	Didinti viešojo sektoriaus subjektų valdymo kokybę	R-III.1.1-1	Neto vidaus migracija	-186	0
III.1.2.	Kurti patrauklų savivaldybės įvaizdį	R-III.1.2-1	Komunikacijos plano priemonių įgyvendinimo lygis (proc.)	*	90
III.1.3.	Kurti palankias sąlygas gyventojų ir nevyriausybinų organizacijų	R-III.1.3-1	Gyventojų ir NVO pateiktų pasiūlymų skaičiaus pokytis (proc.)	0	10
		R-III.1.3-2	Savivaldybės tarybos rinkimuose dalyvavusių rinkėjų dalis (proc.)	51,46	53,0

¹¹ 2023 m. duomenys.

¹² Lietuvos kultūros taryba, Savivaldybių kultūros indeksas 2022–2023 m.

¹³ 2022 m. duomenys.

¹⁴ Gyvenamoji teritorija turi įvairių funkcijų (gyvenamąją, komercinę, rekreacinę), leidžiančių gyventojams pasiekti viską, ko reikia, be poreikio ilgam keliauti į kitus rajonus.

¹⁵ Gyvenamoji teritorija turi įvairių funkcijų (gyvenamąją, komercinę, rekreacinę), leidžiančių gyventojams pasiekti viską, ko reikia, be poreikio ilgam keliauti į kitus rajonus.

¹⁶ Moterys – 53 m., vyrai – 47 m.

	dalyvavimui savivaldybės valdymo procesuose				

XI. SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 M. SPP ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėseną – tai sisteminis aplinkos, susietos su patvirtinto SPP įgyvendinimo metu atsirandančiais kiekybiniais ir kokybiniais pokyčiais, stebėjimo ir vertinimo procesas, kurio metu parengiamos strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos. Stebėsenos tikslas – kontroliuoti Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP vykdymą, vertinti įdiegtų priemonių, įgyvendintų projektų poveikį rajono socialiniam ir ekonominiam gyvenimui, pagal poreikį pildyti ir koreguoti strateginį plėtros planą. Stebėseną vykdoma taip, kad būtų galima laiku nustatyti strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo problemas ir priimti reikiamus sprendimus.

SPP stebėsenos metodika – tai sisteminis kokybinių ir kiekybinių pokyčių stebėjimo, vertinimo ir pasiūlymų dėl patvirtinto strateginio plėtros plano įgyvendinimo procesas, kuris apima kokybinių ir kiekybinių pokyčių vertinimą. Jo pagrindu periodiškai **kas dvejus metus** parengiama situacijos vertinimo ataskaita.

SPP stebėsenos metodika skirta Skuodo rajono savivaldybės tarybai bei administracijos darbuotojams, atsakingiems už strateginių planų rengimą ir jų įgyvendinimą. Gauti rezultatai viešinami interneto svetainėje visuomenei ir socialiniams bei verslo partneriams.

SPP stebėsenos metodikos pagrindinės sudedamosios dalys:

- ✓ Strateginio plano įgyvendinimo institucinė struktūra;
- ✓ SPP įgyvendinimo procesas (plano valdymas ir stebėseną, koregavimas).

Ilgalaikiai tikslai tikslinami pagal poreikį

Vidutinės trukmės (3 m.) tikslai tikslinami kasmet

Trumpalaikiai tikslai (1 m.) tikslinami per metus

11.1. pav. Savivaldybės rengiamų planų schema

Šaltinis: sudaryta autorių

SPP stebėsenos tvarka yra sudėtinė Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP dalis, tvirtinama Skuodo rajono savivaldybės tarybos sprendimu. SPP stebėsenos metodika parengta siekiant užtikrinti Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo monitoringą.

Institucinė struktūra. SPP stebėsenos metodikos institucinę struktūrą sudaro du lygmenys: politinis ir administracinis. Užtikrinant sąlygas valdžios, visuomenės ir verslo bendradarbiavimui, politiniame ir administraciniame lygiuose savivaldybės padaliniai papildomi vietos bendruomenės atstovais – socialiniais-ekonominiais partneriais. Politinio ir administracinio lygmens institucijų struktūrinė hierarchija, įgyvendinant Skuodo SPP, ir jos aprašymas pateikiamas lentelėje.

11.1. lentelė. Politinio ir administracinio lygmens institucijų vaidmuo įgyvendinant SPP

Nr.	Institucija	Pagrindiniai uždaviniai įgyvendinant SPP
Politinis lygmuo		
1.	Skuodo r. sav. taryba	Tvirtina SPP, tvirtina SPP dvejų metų ataskaitas, SPP pakeitimus.
2.	Skuodo r. sav. tarybos kolegija	Derina SPP ir jo pakeitimus ataskaitas.
Administracinis lygmuo		
1.	Skuodo r. sav. meras	Organizuoja SPP rengimą, įgyvendinimą, stebėseną, vertinimą, ataskaitų rengimą, keitimą bei papildymą.
2.	Vyriausiasis specialistas (strateginiam planavimui)	Surenka iš Koordinatorių, apibendrina ir susistemina informaciją apie SPP įgyvendinimo būklę, parengia įgyvendinimo ataskaitas (metines ir galutinę) bei teikia siūlymus SPP koregavimui. Parengtas metines / galutinę SPP įgyvendinimo ataskaitas su siūlymais dėl SPP keitimo skelbia interneto svetainėje viešosioms konsultacijoms, sudarant galimybes savivaldybės bendruomenei susipažinti su dokumentu ir per nustatytą terminą pateikti pastabas bei pasiūlymus. Pasibaigus viešųjų konsultacijų terminui, įvertintus gautas pastabas bei siūlymus, ataskaita koreguojama ir teikiama Savivaldybės kolegijos pritarimui ir Tarybos tvirtinimui.
3.	Koordinatoriai	Už kiekvieno tikslo / uždavinio / priemonės įgyvendinimą yra atsakingas SPP priemonių plane priskirtas Koordinatorius, kuris yra ir pagrindinis vykdytojas. Koordinatorius vykdo Skuodo SPP įgyvendinimo stebėseną: renka rodiklius apie tikslų, uždavinių, priemonių, projektų įgyvendinimą, analizuoja SPP įgyvendinimo poveikį savivaldybei. Koordinatorius SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje nustatytais terminais teikia informaciją apie priskirtų jiems vykdyti SPP dalių įgyvendinimą, pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo, kitus pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
Visuomeninis lygmuo		
1.	Socialiniai-ekonominiai partneriai	Esant poreikiui, dalyvauja svarstant SPP įgyvendinimo ataskaitas, teikia pastabas apie SPP įgyvendinimą bei pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo.

Šaltinis: sudaryta autorių

Skuodo rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos objektai – vizija, prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės, projektai bei stebėsenos rodiklių sistema, pagal kuriuos yra vykdoma SPP įgyvendinimo stebėseną. SPP įgyvendinimo stebėsenos rezultatas – kas du metus rengiamos strateginio plėtros plano metinės priemonių įgyvendinimo ataskaitos. SPP įgyvendinimo pabaigoje rengiama SPP įgyvendinimo ataskaita.

SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje numatyta trijų lygių stebėsenos rodiklių sistema, kurią naudojant yra vertinamas SPP įgyvendinimo lygis ir poveikis rajono plėtrai. Įgyvendinimo stebėsenos rodiklių sistemą sudaro:

✓ *Poveikio (efekto) stebėsenos rodikliai* – pirmojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys efektą, kurį galima pasiekti, įgyvendinus SPP tikslus.

✓ *Rezultato stebėsenos rodikliai* – antrojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys rezultatą, kuris bus pasiektas, įgyvendinus SPP uždavinius.

✓ *Produkto rodikliai* yra trečiojo lygio. Šie rodikliai planuojami Strateginiame veiklos plane.

11.2. lentelė. SPP rengimo ir tvirtinimo tvarka

Nr.	Procedūros	Atsakingi vykdytojai
1.	SPDG suformavimas	Vyr. specialistas (strateginiam planavimui)
2.	SPDG ir visuomenės diskusijų organizavimas	Vyr. specialistas (strateginiam planavimui), Savivaldybės administracijos skyrių vedėjai
3.	SPP projekto rengimas	Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė
4.	SPP projekto derinimas su SPDG ir koregavimas pagal pateiktas pastabas	Vyr. specialistas (strateginiam planavimui)
5.	SPP koncepcijos pristatymas Savivaldybės tarybos kolegijai	Meras, mero potvarkiu sudaryta darbo grupė
6.	SPP pristatymas visuomenei	Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė
7.	SPP pristatymas Savivaldybės tarybos komitetų posėdžiuose	Savivaldybės meras
8.	SPP tvirtinimas Savivaldybės taryboje	Savivaldybės meras

Šaltinis: sudaryta autorių

SPP koregavimas. Patvirtinto SPP uždaviniai ir priemonės gali būti peržiūrimi ir keičiami:

1. jei pakeitus Klaipėdos regiono plėtros planą (toliau – KRPP), SPP nustatyti strateginiai plėtros tikslai ir prioritetai nebeatitinka KRPP;

2. atsiradus naujam pažangos priemonės įgyvendinimo projektui;

3. iškilus objektyvioms priežastims keisti stebėsenos rodiklį;

4. esant kitoms objektyvioms priežastims.

SPP keitimą inicijuoja meras, sprendimą keisti priima Savivaldybės taryba.

SPP keitimo procedūros:

1. Prašymai ir pasiūlymai dėl SPP keitimo raštu teikiami merui.

2. Meras su planuojamais keitimais supažindina Kolegiją.

3. Gavus Kolegijos pritarimą keisti SPP, rengiamas Tarybos sprendimo projektas dėl pritarimo keitimui.

4. Pakeitimai ar papildymai tvirtinami Savivaldybės tarybos sprendimu.

PRIEDAI

1 priedas. Informacija apie Skuodo rajono savivaldybės sveikatos centre teikiamas paslaugas

Paslaugos	VšĮ Skuodo pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Mosedžio pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Baltic Medics“	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB Skuodo psichikos sveikatos ir psichoterapijos centras	UAB „Echomeda“	Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
Šeimos medicinos paslaugos	+	+	+					
Pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos	+		+		+	+		
Pirminės ambulatorinės odontologijos paslaugos	+	+	+					
Ambulatorinės slaugos paslaugos namuose	+	+	+					
Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos	+							
Paliatyviosios pagalbos (ambulatorinės ir stacionarinės) paslaugos	+							
<i>Antrinio lygio ambulatorinės specializuotos paslaugos</i>								
Radiologijos paslaugos				+				
Rentgeno diagnostikos tyrimai				+				
Ultragarsiniai tyrimai			+	+			+	
Vidaus ligų paslaugos				+				
Vaikų ligų paslaugos					+			
Akušerijos ir ginekologijos paslaugos	+		+	+			+	
Chirurgijos (arba abdominalinės chirurgijos) paslaugos			+	+			+	
Geriatrijos paslaugos savivaldybėse, vykdančiose geriatrijos paslaugų tinklo plėtros projektą				+				
Endoskopijos paslaugos				+				
Kardiologijos paslaugos			+	+				
Otorinolaringologijos paslaugos			+	+				
Oftalmologijos paslaugos				+				
Endokrinologijos paslaugos			+	+				
Neurologijos paslaugos			+	+			+	
Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo paslaugos			+	+				
Pradinės ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugos			+	+				
Ambulatorinės vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugos					+			

<i>Dienos stacionaro paslaugos</i>								
Dienos stacionaro paslaugų I grupė (vaisto skyrimas infuzijos ir (ar) intratekaliai, ir (ar) inhaliacijos būdu, ir (ar) gydomosios procedūros atlikimas)				+	+			
Dienos stacionaro paslaugų IX grupė (kraujo komponentų transfuzija)				+				
Psichiatrijos dienos stacionaro paslaugos					+	+		+
Skubiosios medicinos pagalbos paslaugos				+				
Stebėjimo paslaugos				+				
Cukrinio diabeto slaugos paslaugos			+					
Šeimų lankymo paslaugos					+			
Vidaus ligų gydymo stacionarinės paslaugos								
Ambulatorinės chirurgijos paslaugos				+	+			
Dienos chirurgijos paslaugos				+	+			
<i>Savivaldybė užtikrina</i>								
Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra								+
Visuomenės sveikatos stiprinimas								+
Visuomenės sveikatos stebėseną								+

2 priedas. Respondentų nuomonė apie idėjų aktualumą

Būtina	Labai svarbu	Svarbu	Nelabai svarbu
Išasfaltuoti kelius su žvyro danga	Įrengti dviračių ir pėsčiųjų taką aplink „Skuodo jūra“	Inicijuoti naujų daugiabučių namų statybą	Įrengti paplūdimius Barstyčių ir Ylakių teritorijose
Modernizuoti ir atnaujinti gatvių apšvietimą	Teikti konsultacijas gyventojams įsirengiant saulės baterijas ar kitus alternatyvius elektros gaminimo įrenginius		Rekonstruoti Šv. Aleksandro cerkvę Skuode
Skatinti ūkininkus parduoti produkciją ugdymo įstaigoms, ligoninėms	Pastatyti sporto kompleksą Skuodo mieste		Siekti Mosėdžio ir Barstyčių miesteliams kurortinių teritorijų statuso
Modernizuoti mokyklų ir vaikų darželių patalpas	Įrengti dviračių taką Mosėdis–Šaukliai		Sutvarkyti Mosėdžio piliakalnį
Pritraukti verslo įmonių i rajoną	Tvarkyti daugiabučių namų kiemus		Įrengti kempingą Skuodo mieste
Įrengti naujus vandens gręžinius gyvenvietėse, kur vandens kokybė neatitinka higienos normų reikalavimų	Įkurti atsinaujinančių energijos išteklių bendriją		Įsigyti mobiliųjų bibliotekų įrangą
Išlaikyti nemokamas viešojo transporto paslaugas rajone	Aktyviai reklamuoti Skuodą visoje Lietuvoje		Steigti verslo inkubatorių
Sukurti paskatų sistema Skuodo rajone norinčioms apsigyventi jaunoms šeimoms	Kaimuose įrengti multifunkcinius centrus, apjungiančius bibliotekos, kultūros centro, bendruomenės centro ir pan. paslaugas		Dviračių, paspirtukų ir kitų darnaus judumo priemonių saugyklų prie daugiabučių namų įrengimas
	Sukurti naujų, patrauklių turizmo produktų		
	Pritraukti i rajoną biodujų gamintojus		
	Socialinių bustų pirkimai ir remontai		